

SAJÓSZENTPÉTER VÁROS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEINEK FELÜLVIZSGÁLATA

HELYZETFELTÁRÓ-HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZEK

ALÁÍRÓLAP

SAJÓSZENTPÉTER VÁROS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEINEK FELÜLVIZSGÁLATA

Vezető településtervező:

Lautner Emőke
TT-1-05-0079

Vezető településtervező:

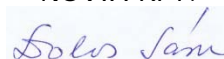
Paksi Szilvia
TT/1 01-2592) -

Közlekedés- és víziközmű tervező:

Dr. Vincze János
KÉ-T, K1d-1, VZ-T /05-0506
NÓVIA KFT.

Tájrendezés és környezetalakítás:

Berkes Csilla
TK-05-0018/08
Kertalkotók Kft

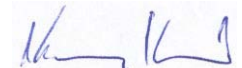
Gáz közmű tervező:

Berkes Csilla
K-2-05-0439/2006.
ARCHIGREEN Kft.

Elektromos tervező:

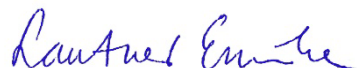

Tóth Péter

Kozaróczy Kornél
TE-T/05-0052

Hírközlés tervező:

Csótai István
TH-T/05-0267

Lautner Emőke
Ügyvezető
LA-URBE KFT.

Miskolc, 2015. május hó

TARTALOMJEGYZÉK

SAJÓSZENTPÉTER VÁROS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEINEK FELÜLVIZSGÁLATA

ALÁÍRÓLAP	2
TARTALOMJEGYZÉK	3
1. HELYZETFELTÁRÁS ÉS HELYZETELEMZÉS	8
1.1 TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK, A TELEPÜLÉS HELYE A TELEPÜLÉSHÁLÓZATBAN, TÉRSÉGI KAPCSOLATOK	8
1.1.1 Településhálózati összefüggések	8
1.1.2 A település helye a településhálózatban	8
1.1.3 Térségi kapcsolatok	8
1.1.4 Társulások	9
1.1.4.1 Miskolc Kistérség Többcélú Társulása	9
1.1.4.2 Miskolc Környéki Rekultivációs Önkormányzati Társulás	9
1.1.4.3 Sajószentpéter Környéki Önkormányzati Társulás	10
1.1.4.4 Észak-magyarországi Regionális Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás..	10
1.2 A TERÜLETFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOKKAL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA	10
1.2.1 Sajószentpéter 290/2014. Korm. rendelet szerinti helyzete	10
1.2.2 Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció,	10
1.2.3 A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Fejlesztési Program területfejlesztési igényei és feladatai... 12	
1.2.3.1 Pozicionálás	12
1.2.3.2 Fejlesztési irányok	12
1.2.3.3 Célrendszer összefoglalása a koncepció alapján	13
1.2.3.4 Fejlesztési célrendszer meghatározása a megyén belül különféle sajátosságokkal rendelkező területi részegységekre	13
1.2.3.5 A városfejlesztést célzó Operatív Programok	13
1.2.3.6 Közösségvezérelt helyi fejlesztések (CLLD)	15
1.2.4 A "Széchenyi 2020" ágazati forrásai	15
1.2.4.1 Vállalkozások versenyképesség javítása és foglalkoztatás ösztönzése alprogram	17
1.2.4.2 A társadalom alkalmazkodó-képességének javítása	18
1.2.4.3 Közlekedés, a munkaerő-piaci központok elérhetőségének javítása	19
1.2.4.4 Energetika az energia megújuló forrásokból történő előállításának és helyi felhasználásának ösztönzése	20
1.2.4.5 Mezőgazdasági termelés és feldolgozás, helyi termékek	21
1.2.4.6 Turizmus	21
1.2.4.7 Környezeti állapot és környezetbiztonság javítása	21
1.3. A TERÜLETRENDEZÉSI TERVEKKEL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA	22
1.3.1 Országos Területrendezési terv	23
1.3.1.1 Az országos területrendezési terv Sajószentpétert az ország szerkezeti terve érintő elhatározásai	23
1.3.1.2 Sajószentpéter város érintettsége az ország szerkezeti terve övezetei szerint... 25	
1.3.2 A Borsod-abaúj-zemplén megyei területrendezési terv	27
1.3.2.1 A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Területrendezési terv Sajószentpétert érintő elhatározásai	27

1.3.2.2A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei térségi szerkezeti terv Sajószentpétert érintő elhatározásai 37/2009.(iv.30.) Számú. Határozat és mellékletei alapján	28
1.3.2.3A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei területrendezési terv szabályzata Sajószentpétert érintő elhatározásai a 10/2009.(v. 5.) Sz. Rendelet mellékletei alapján	31
1.4. A SZOMSZÉDOS TELEPÜLÉSEK HATÁLYOS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVEINEK – AZ ADOTT TELEPÜLÉS FEJLESZTÉSÉT BEFOLYÁSOLÓ – VONATKOZÓ MEGÁLLAPÍTÁSAI	35
1.5. HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK BEMUTATÁSA.....	36
1.5.1 TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ.....	36
1.5.1.1Jövőkép, fő célok:	36
1.5.1.2A hatályos fejlesztési koncepció, vonatkozó megállapításai:	36
1.5.2 TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV	37
1.5.3 GAZDASÁGI STRATÉGIA, ÉS PROGRAM.....	37
1.5.3.1Gazdasági program 2007	37
1.5.3.2Gazdasági program 2015-2019.....	37
Jogszabályi keretek	37
Sajószentpéter gazdasági programjának stratégiai céljai.....	38
1.5.4 INTEGRÁLT VÁROSFELFEJLESZTÉSI STRATÉGIA	39
1.5.5. hatályos településfejlesztési és Településrendezési Szerződések	41
1.6. A TELEPÜLÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV ELŐZMÉNYEINEK VIZSGÁLA.....	41
1.6.1. A hatályban lévő településrendezési eszközök	41
1.6.2. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult és meg nem valósult elemei	42
Hálózati elemek	42
Területfelhasználási elemek.....	42
1.7. A TELEPÜLÉS TÁRSADALMA,	45
1.7.1. Demográfia, népesesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség	45
1.7.1.1Demográfia, népesség, nemzetiségi összetétel	45
1.7.1.2 Nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság,	48
1.7.1.3 Képzettség, foglalkoztatottság,.....	49
1.7.1.4 Jövedelmi viszonyok.....	52
1.7.2. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok	52
1.8. A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA	58
1.8.1 KÖTELEZŐ ÉS ÖNKÉNT VÁLLALT FELADATOK ELLÁTÁSA	59
1.8.1.1Kötelező feladatok	59
1.8.1.2Önként vállalt feladatok:	59
1.8.2. Humán közszolgáltatások.....	60
1.8.2.1Közoktatás, köznevelés.....	61
1.8.2.2Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások	64
Egészségügyi ellátás – Sajószentpéteri Gyógyító – Megelőző Intézmény	64
1.8.2.3Művelődés, sport, kultúra.....	65
1.8.1.4Közétkeztetés.....	65
1.8.1.4Közmedia biztosítása – Sajó Televízió Nonprofit Kft.	66
1.8.3. Esélyegyenlőség biztosítása	66
1.9. A TELEPÜLÉS GAZDASÁGA.....	67
1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre	67

1.9.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői.....	67
1.9.3. A GAZDASÁGI SZERVEZETEK FONTOSABB BERUHÁZÁSAI TELEPÜLÉST ÉRINTŐ FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSE	71
1.10. AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSA, A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ESZKÖZ- ÉS INTÉZMÉNYRENDSZERE	71
1.10.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program	71
10.1.1Az Önkormányzat bevételei.....	71
10.1.1Adósságkonszolidáció	74
1.10.2. AZ ÖNKORMÁNYZAT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ÉS GAZDASÁGFEJLESZTÉSI TEVÉKENYSÉGE	74
1.10.2.1Gazdaságfejlesztési, városfejlesztési tevékenység bemutatása.....	74
1.10.2.2Gazdaságfejlesztési tevékenység a befektetők vonzása és a befektetések elősegítése érdekében	75
1.10.3 LAKÁS,- ÉS HELYISÉGGAZDÁLKODÁS	77
1.11 TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI SZOLGÁLTATÁSOK.....	78
1.11.1 Településüzemeltetés	78
1.11.2 Hulladékgyűjtés.....	79
1.12. A TÁJ ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA.....	80
1.12.1. Természeti adottságok.....	80
Táji besorolás.....	80
Domborzati adottságok.....	81
Földtani- és talajtani adottságok	82
Vízrajzi adottságok – felszíni víztestek	84
Növényzet.....	87
1.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet	87
Jelenlegi tájhasználat, tájszerkezet	87
1.12.3. Védett, védendő táji- és természeti értékek, területek.....	90
Országos jelentőségű védett természeti területek	90
Egyedi tájérték	91
Natura 2000.....	91
Országos ökológiai hálózat	92
Tervezett természeti területek	93
Természetközeli területek	94
Érzékeny természeti területek (ÉTT).....	94
Tájképvédelem	95
Helyi jelentőségű természetvédelmi területek.....	96
1.12.4. Tájhasználati konfliktusok	96
1.13. Zöldfelületi rendszer	100
1.13.1. Általános ismertetés.....	100
A település növényzettel tartósan, vagy időszakosan fedett felületeinek bemutatása .	100
1.13.2. Zöldterületek, közhasználatú zöldfelületek	100
Zöldterületek fenntartója	100
Zöldterületek (közpark, közkert).....	101
Játszóterek	107
Fasorok108	
1.13.3. Sport- és szabadidő-eltöltési területek.....	109

Sportterületek	109
Szabadidőparkok	110
1.13.4. Temetők	110
1.14. ATELEPÜLÉSSZERKEZET ÉS AZ épített környezet vizsgálata	112
1.14.1. A TELEPÜLÉSSZERKEZET HÁLÓZATI ELEMEI	112
1.14.2.1A településszerkezet természetes hálózati elemei.....	112
1.14.2.1A településszerkezet mesterséges hálózati elemei	112
1.14.2. A TELEPÜLÉSSZERKEZET TERÜLETFELHASZNÁLÁSI ELEMEI	114
1.14.2.1Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek.....	114
1.14.2.2A külterületek területfelhasználása	115
1.14.2.2A belterület területfelhasználása	119
1.14.3. Városépítészeti vizsgálatok	132
1.14.3.1Telekmorfológia és telekméret vizsgálat.....	132
1.14.3.2Beépítési jellemzők.....	134
1.14.4. Önkormányzati tulajdon kataszter.....	137
1.14.5. Az épített környezet értékei	137
1.14.5.1. A településszerkezet történeti kialakulása	137
A város története	137
A településszerkezet történeti kialakulása	138
I., II., III. és IV. Katonai felmérés, valamint a jelenlegi térkép áttekintése.....	138
Az I. katonai felmérés térképe (forrás: mapire.eu)	138
A II. katonai felmérés térképe (forrás: mapire.eu).....	140
A III. katonai felmérés térképe (forrás: mapire.eu).....	140
1.14.5.2. Az épített környezet helyi jelentőségű védendő értékei.....	141
A Városképi jelentőségű útvonalak, közterületek.....	142
Városkép jelentőségű területek.....	142
A Helyi értékvédelmi területek	144
Helyi egyedi építészeti értékvédelemmel védett épületek művészeti alkotások:	146
1.14.5.3. Az épített környezet országos jelentőségű védendő értékei	151
Műemlékek, műemléki környezet	152
Műemléki környezettel érintett területek.....	152
Régészeti területek,	153
1.15. Közlekedés	154
1.15. Közlekedés.....	154
1.15.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok	154
Közlekedéshálózati elemek.....	155
Vasúthálózati elemek.....	155
Légi közlekedési elemek.....	156
Vízi közlekedési elemek	156
1.15.2. Közúti közlekedés	156
1.15.3. Közösségi közlekedés	160
1.15.3.1. Közúti közösségi közlekedés	160
1.15.3.2. Kötőtpályás	161
1.15.5. Parkolás.....	161

1.15.4. Kerékpáros és gyalogos közlekedés	161
1.16. Közművesítés	162
1.16.1. Víziközművek	162
1. Vízellátás	162
2. Szennyvíz elvezetés	164
1.16.2. Energia közmű és hírközlés rendszerek	166
1. Elektromos energia ellátás	166
2. Gázellátás	167
3. Hírközlés	168
1.17. Környezetvédelem	169
1.17.1. Földtani környezet, Alábányászottság, felszínmozgásos területek	169
1.17.1.1. A medencealjzat és a széntelepes összlet fekéje	169
1.17.1.2. A széntelepes rétegsor	169
1.17.1.3. Fedőképződmények	171
1.17.1.4. Alábányászottság	172
1.17.1.5. Felszínmozgásos területek	173
1.17.2. Talaj	174
1.17.2.1. A talaj összetétele	174
1.17.2.2. Talajszennyezettség	175
1.17.3. Felszíni és felszín alatti vizek	176
1.17.3.1. A terület szennyezés érzékenységi besorolása	176
1.17.3.2. A felszín alatti víztest jellemzése	176
1.17.3.3. Sajószentpéter területén lévő vízbázis jellemzői és védőidoma	176
1.17.3.4. Sajószentpéter területét érintő kármentesítések	177
1.17.4. Levegőtisztaság és védelme	178
1.17.4.1. Meteorológiai viszonyok	178
1.17.4.2. Sajószentpéter levegőminőségének értékelése	180
1.17.5. Zaj- és rezgésvédelem	182
1.17.5.1. Ipari, gazdasági és egyéb tevékenység	182
1.17.5.2. Közlekedési zaj	183
1.17.5.3. Stratégiai zajtérkép	184
1.17.5.4. Zajtól védendő területek	184
1.17.6. Sugárzásvédelem	184
1.17.7. Hulladékkezelés	185
1.17.7.1. Hulladékgyűjtés, hulladék lerakó helyek	185
1.17.7.2. Hulladékgazdálkodással foglalkozó vállalkozások Sajószentpéteren	185
1.17.7.3. A Sajószentpéter városi bezárt hulladéklerakó előírásai	185
1.17.8. Vizuális környezetterhelés	185
1.17.9. Felszíni vizek. Árvízvédelem	186

1. HELYZETFELTÁRÁS ÉS HELYZETELEMZÉS

SAJÓSZENTPÉTER VÁROS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEINEK FELÜLVIZSGÁLATA

1.1 TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK, A TELEPÜLÉS HELYE A TELEPÜLÉSHÁLÓZATBAN, TÉRSÉGI KAPCSOLATOK

1.1.1 TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK

Sajószentpéter a Sajó-völgy Miskolctól északra eső szakaszának egyik kiemelkedő, városi rangú, történelmi települése. A miskolci agglomeráció északi határát képezi, de még Miskolc vonzáskörzetéhez tartozik

Sajószentpéter az M3-as autópályáról leágazó, Miskolcot elkerülő autóútról megközelíthető, Szlovákia felé haladó a Sajó völgyét feltáró fő artéria, a 26. számú Miskolc-Bánréve másodrendű főút két oldalán és a 92. számú Miskolc-Bánréve-Ózd vasútvonal mellett fekszik, Miskolc és Kazincbarcika között félúton.

A településen ágazik el a szintén Szlovákiába irányuló 27-es számú útvonal.

1.1.2 A TELEPÜLÉS HELYE A TELEPÜLÉSHÁLÓZATBAN

Sajószentpéter a Sajó-völgyi városi-ipari-agglomeráció egyik kisvárosa, a Pittypalatty-völgy kapuja, 1873-tól nagyközség, 1950-től önálló tanácsú község, 1970-től újból nagyközség, majd 1989-től város lett.

A város a 26-os számú főközlekedési út egyik csomóponti elemeként a Miskolc-Ózd tengelyen elhelyezkedve jelentős tranzitforgalmat bonyolít le. Az Edelény irányába ágazó 27-es főközlekedési útvonal, illetve az ebből adódó csomóponti helyzet olyan térszervező hatású, melynek minél jobb kihasználása kedvező a város számára. A város, mint a Pittypalatty-völgy kapuja jelentős szerepet tölt be az itt lévő hat település társadalmi, gazdasági életében, elsősorban közigazgatási, hatósági, humán-infrastrukturális, lakossági és intézményi szolgáltatások biztosításával.

Sajószentpéter város - a térségközpontot nem számítva - a miskolci kistérség legnagyobb lélekszámú települése, A város a kistérség északi területén fekszik, földrajzilag közvetlenül határos a kazincbarcikai és edelényi kistérségekkel. A miskolci kistérség az ország kistérségei között a fejlődő kistérségek csoportjába van besorolva. E statisztikai besorolás nagymértékben a kistérségi központ – Miskolc – húzóerejének, illetve kedvező gazdasági, társadalmi, infrastrukturális, és egyéb jellemzőinek köszönhető, de sajnos ez Sajószentpéter esetében nem mutat valós képet.

1.1.3 TÉRSÉGI KAPCSOLATOK

Sajószentpéter, mint a miskolci kistérség térségközpontú települése 15 km-re fekszik a kistérség központjától, Miskolctól. Miskolc az Országos Településfejlesztési Konceptióban rögzítettek szerint a régió fejlesztési pólusa, mely az Ungvár-Kijev nemzetközi fejlesztési tengelyen helyezkedik el és egyben kiindulópontja a Sajószentpétert is érintő Kassa-irányú regionális fejlesztési tengelynek.

Sajószentpéter a kazincbarcikai járás második legnagyobb lélekszámú városa, mely számos területközpontú feladatot lát el. E térségközpontú feladatok részben kormányrendeleteken (építésügyi és építés-felügyeleti hatósági, gyámügyi, okmányirodai), részben társulási megállapodásokon (oktatási, egészségügyi, szociális-ellátási) alapulnak, ezen túlmenően a további térségközpontúság a város földrajzi elhelyezkedéséből is adódó tradíciók (kereskedelmi, szolgáltatási, kulturális, sport) eredménye.

Sajószentpéter az Alacska, Kondó, Parasznya, Radostyán, Sajóbáony, Sajólászlófalva, Sajókápolna, Varbó településeket magába foglaló sajószentpéteri mikrokörzet központja. A város e térségközpontú feladatokat 8 község vonatkozásában teljesíti, mely további mintegy 10.000 fő lakos ellátását jelenti.

A város hat községet magába foglaló Pitypalatty-völgy kapuja.

Sajószentpéter térségi kapcsolataiban jelentős változás következett be 2015. január 1-től: a területfejlesztési struktúrában a korábbi kistérségek helyébe lépő járási rendszerben a miskolci kistérség helyett a kazincbarcikai járás részévé vált.

A miskolci kistérség az ország legnagyobb kistérségeként nem biztosított kiemelt partneri szerepet a nagyváros körüli agglomerációs városoknak, ezért Sajószentpéter lehetőségeinek bővülését remélve az előző Képviselő-testület kezdeményezte a kazincbarcikai járáshoz csatlakozást.

1.1.4 TÁRSULÁSOK ¹

1.1.4.1 MISKOLC KISTÉRSÉG TÖBBCÉLÚ TÁRSULÁSA

A miskolci kistérség települési 2004. júniusában önálló jogi személyiséggel rendelkező önkormányzati többcélú kistérségi társulást hoztak létre. A Miskolc Kistérség Többcélú Társulása 2004. június 29. napján jött létre 39 település részvételével, majd Varbó település későbbi csatlakozásával 40 település alkotta. A Társulás Alapdokumentumát, a Társulási Megállapodást a 29/2011. (IV.29.) határozatával fogadta el a Társulási Tanács.

A Miskolc Kistérség Többcélú Társulása keretein belül Sajószentpéter Városi Önkormányzat gesztori feladatokat látott el a szociális alapszolgáltatások esetében a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, valamint a gyermekjólét és családsegítés feladatokban.

A közoktatási intézményeket intézményfenntartó társulás keretében működtették, mely szintén kapcsolódott a Kistérségi Társuláshoz, így mind az iskolába, mind az óvodába bejáró gyermekek tanulók után kistérségi kiegészítő támogatásban részesült a város.

A Sajószentpéteri Egységes Pedagógiai Szakszolgálat megalakulása után szintén kistérségi szerepet vállalva (logopédia, gyógytestnevelés, nevelési tanácsadás, pályaválasztási tanácsadás feladatok esetében), a Kistérségi Társulás keretein belül működött.

Tekintettel a társulási rendszer 2013. évi átalakítására Sajószentpéter Városi Önkormányzat – a képviselő-testület döntése alapján – 2013. július 1. napjától nem tagja a Miskolc Kistérség Többcélú Társulásának.

1.1.4.2 Miskolc Környéki Rekultivációs Önkormányzati Társulás

A Miskolc Környéki Rekultivációs Önkormányzati Társulás 2010. május 4-én aláírta a Támogatási Szerződést. a területén található 12 db TSZH-lerakó rekultivációjára

A Társulás által pályázott valamennyi rekultivációs projekt kivitelezési munkái 2012. éven befejeződtek.

2013-ban a lerakó rekultiváció garanciális munkáinak keretében Sajószentpéteren a kifogásolt kivitelezői hibák és hiányosságok javítására került sor.

A Támogatási Szerződésben vállaltak szerint a Társulás: „Fenntarthatósági tervvel vagy programmal (Local Agenda 21) rendelkezik

A Local Agenda 21 a települési és egyéb - a lehetőségekhez mérten aktuális - adatbázisok feldolgozásának segítségével létrehozott komplex, egységes, egyúttal világos képet ad Sajószentpéter város fenntartható fejlődés melletti elkötelezettségéről.

¹ Felhasznált irodalom: BESZÁMOLÓ SAJÓSZENTPÉTER VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT MUNKÁJÁRÓL 2010-2014.

1.1.4.3 Sajószentpéter Környéki Önkormányzati Társulás

Sajószentpéter város és 9 társult település – Alacska, Kondó, Parasznya, Radostyán, Sajóbábony, Sajókápolna, Sajókeresztúr, Sajólászlófalva, Varbó – 2013. július 1. napjával határozatlan időre a Sajószentpéter Környéki Önkormányzati Társulást.

A társulás célja a társult önkormányzatok a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényben, valamint az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvényben meghatározott feladataik hatékonyabb, célszerűbb ellátása.

1.1.4.4 Észak-magyarországi Regionális Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás

Sajószentpéter Város Önkormányzata döntött arról, hogy a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátásával kapcsolatos feladatainak ellátását az Észak-magyarországi Regionális Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás útján kívánja biztosítani, melynek társulási megállapodását 186/2013. (X.11.) határozatával fogadta el.

1.2 A TERÜLETFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOKKAL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA²

A nemzeti és a területi szintű fejlesztéspolitikai dokumentumok adják a keretét a helyi fejlesztési programoknak. A helyi szintű tervezéskor elengedhetetlen a magasabb szintű programok, koncepciók áttekintése, a kapcsolódási pontok feltárása.

1.2.1 SAJÓSZENTPÉTER 290/2014. KORM. RENDELET SZERINTI HELYZETE

Az egyes járások fejlettségének mérését a 290/2014. Kormányrendelet új paraméterek alapján végezte el, amely szerint a járások területi fejlettség alapján történő besorolásánál a társadalmi és demográfiai, lakás és életkörülmények, helyi gazdaság és munkaerő-piaci, valamint infrastruktúra és környezeti mutatókból (négy mutatócsoport) képzett komplex mutatót kell figyelembe venni.

A komplex mutató alapján a 65.024 lakosságú Kazincbarcikai járás 198 járásból – emelkedő sorrendben – a 95. kedvezményezett besorolású járás.

1.2.2 AZ ORSZÁGOS FEJLESZTÉSI ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ,

A nemzeti és a területi szintű fejlesztéspolitikai dokumentumok adják a tervezési keretét a helyi gazdaságfejlesztési programoknak. A helyi szintű tervezéskor elengedhetetlen a magasabb szintű programok, koncepciók áttekintése, a kapcsolódási pontok feltárása.

Az alábbiakban az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió Sajószentpétert érintő fejezetei kerülnek bemutatásra.

Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió

A területfejlesztési politika megújításáról, az új Országos Területfejlesztési és az új Országos Fejlesztési Konceptió kidolgozásáról szóló 1254/2012. (VII. 19.) Korm. határozat alapján 2013-ban készült Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK) az ország társadalmi, gazdasági, valamint ágazati és területi fejlesztési szükségleteiből kiindulva egy hosszú távú jövőképet, valamint fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg. Ezek alapján kijelöli a 2014–2020-as fejlesztési időszak nemzeti, szakpolitikai súlypontjait.

A Nemzeti Reform Programban (NRP) rögzített nemzeti vállalások az EU 2020 stratégiához kapcsolódóan

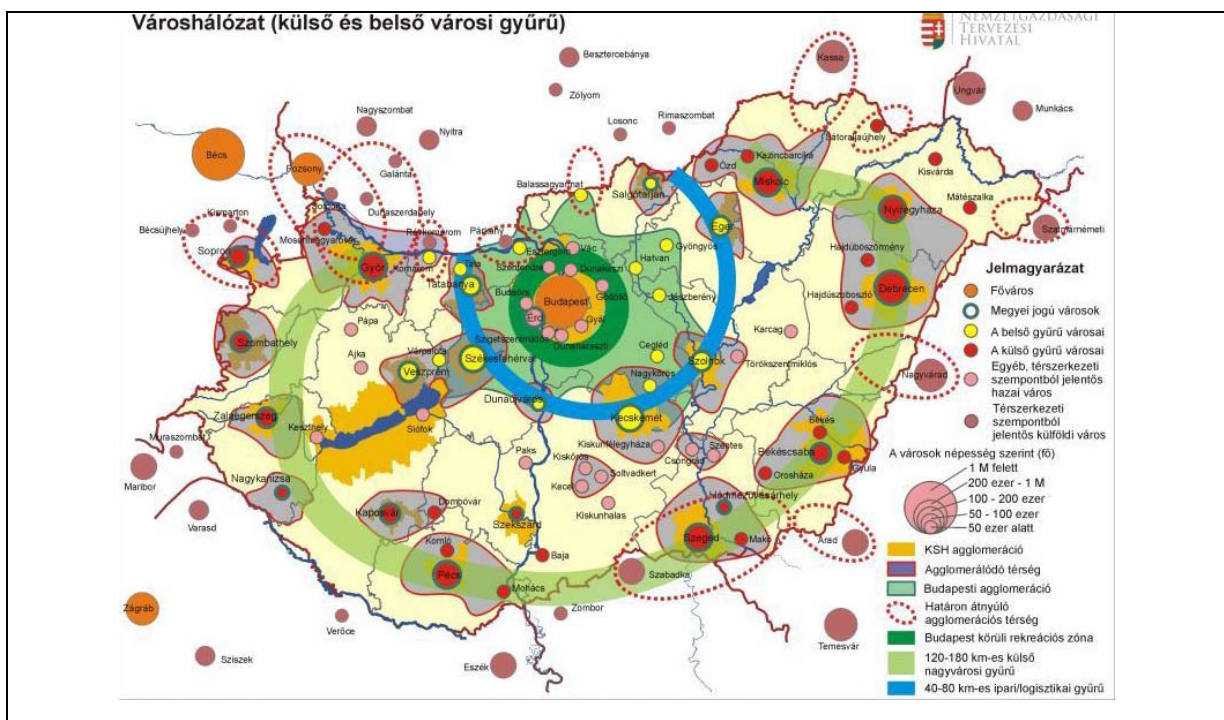
²Felhasznált irodalom: SAJÓSZENTPÉTER VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT GAZDASÁGI PROGRAMJA 2015-2019

- A 20–64 évesek foglalkoztatási rátájának a jelenlegi 60 %-ról legalább 75%-ra növelése.
- A kutatás-fejlesztési ráfordítások bruttó hazai termékhez viszonyított szintjének 1,8 %-ra növelése.
- Az üvegházhatású gázok kibocsátásának legfeljebb 10 százalékos növekedése a 2005. évi szinthez képest; a teljes energiafelhasználáson belül a megújuló energiaforrások részarányának 14,6 százalékra növelése; 10 százalékos energia megtakarítás elérése.
- A felsőfokú vagy annak megfelelő végzettséggel rendelkezők arányának 30,3 százalékra növelése a 30–34 éves népességen belül; az oktatásban, képzésben nem részesülő, legfeljebb alsó középfokú végzettséggel rendelkezők arányának 10 százalékra csökkentése a 18–24 éves népességen belül.
- A szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élő népesség számának csökkentése 450.000 fővel, amely 5 százalékpontos csökkentést jelent

Új közép szint: új megyei szerepek

Az önkormányzati és területfejlesztési rendszer legutóbbi átalakításával a területi közép szint új főszereplőivé a megyék váltak. A megyék egyik legfontosabb feladata a területfejlesztés lett, és a megyéken kívül tulajdonképpen nincs is más szereplő a közép szinten (kivéve a Balaton kiemelt térsége).

A megyei területfejlesztési szerepköröknek **két fontos iránya** lehet a jövőben. E funkciók ellátásában a megyei önkormányzat szakmai segítséget kaphat a magasabb szintű területi és kormányzati hivataloktól és ügynökségektől.

- A megyék egyrészt tervezhetnek és végrehajthatnak fejlesztéseket központilag kialakított – a kormányzati és a helyi szinttel összefüggésben meghatározott – megyei fejlesztési tárgykörökben. A tárgykört úgy kell kialakítani, hogy a megyék komplex, sokszínű tematikát integráló fejlesztéseket valósíthassanak meg a gazdaság-, közlekedés- és közszolgáltatás-fejlesztések terén. Ezekben a megyék előre ismert forrás nagyságra központilag koordinált módon, de önállóan terveznek és a terveiket saját felelősségben, kormányzati ellenőrzés mellett valósítják meg.
- Másrészt a megyéknek kell koordinálni a helyi szintű fejlesztéseket: azok lehatárolását, összehangolását, nyomon követését és értékelését. Ez természetesen jelentheti megyehatáron átnyúló helyi szerveződések (pl. várostérségek) közös kezelését is. A

sikeres fejlesztésekhez a megye koordinációs támogatása mellett aktív helyi/térségi fejlesztési partnerségek működtetésére van szükség (non-profit, kormányzati, önkormányzati, for-profit szereplőkkel).

1.2.3 A BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI FEJLESZTÉSI PROGRAM TERÜLETFEJLESZTÉSI IGÉNYEI ÉS FELADATAI³

1.2.3.1 Pozicionálás

Borsod-Abaúj-Zemplén területét és népességét tekintve is Magyarország második legnagyobb megyéje 358 településsel, változatos természeti adottságokkal. A megye jelentős ipari, energetikai, erdőgazdálkodási és turisztikai potenciállal rendelkezik, gazdaságának szerkezete azonban korszerűtlen, fejlődési pályája az elmúlt húsz évben divergált.

A komoly társadalmi és gazdasági elmaradottság különösen a nagyobb városokban és a periférikus térségekben okoz feszültségeket. Lakossága az utóbbi 5 évben az országos átlagot meghaladóan csökkent (- 5,7%), ebben kulcsszerepet játszott a kvalifikált fiatalok elvándorlása. A munkanélküliek száma tartósan magas. A munkanélküliségi ráta meghaladja az országos átlag másfélszeresét és a foglalkoztatás is jelentősen elmarad az országos átlagtól. Kiemelkedően magas a halmozottan hátrányos helyzetű – ezen belül a roma lakosság – aránya és koncentrált jelenlétük miatt egy-egy térségben a társadalmi problémák hatványozottan jelentkeznek.

1.2.3.2 Fejlesztési irányok

- *A minőségi munkaerő foglalkoztatásának növelése érdekében a gazdasági potenciál bővítése, magas hozzáadott értékű termelő tevékenységek letelepítése. Az információs technológia fejlesztése. Speciális gazdasági övezetek kialakítása.*
- *A foglalkoztatás növelése, a meglévő kkv-k megerősítésével, új vállalkozások indításának és letelepedésének ösztönzése.*
- *A képzetlen munkaerő foglalkoztatása korszerű, környezetbarát bányászati, energetikai technológiákkal, amelyek illeszkednek a fenntartható erőforrás-gazdálkodáshoz.*
- *A halmozottan hátrányos helyzetűek felzárkóztatása, mobilitásának elősegítése.*
- *A lakosság egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek és az esélyegyenlőség megteremtésének fejlesztése.*
- *A minőségi alapoktatás és a vállalati igényekre rugalmasan reagálni képes szak- és felnőttképzési tevékenységek továbbfejlesztése.*
- *A gazdasági- és társadalmi igényekhez illeszkedő, magas színvonalú oktatási és K+F+I tevékenységek megteremtése a Miskolci Egyetemen.*
- *Miskolc fejlesztése, különösen a tudásigényes, magas hozzáadott értéket képviselő tevékenységek telepítése (infokommunikáció, járműipar, mechatronika), a táji környezeti szempontok figyelembevételével.*
- *Az elővárosi kötőtpályás közösségi közlekedés fejlesztése Miskolcon.*
- *Turisztikai fejlesztés (világörökség, bor-, kulturális-, gyógy- és termálturizmus).*
- *Komplex, légi közlekedéssel érintett logisztikai centrum kialakítása Mezőkövesden.*
- *Integrált zöldség- és gyümölcsstermesztési rendszerek kialakítása energia- és hulladékhasznosítással.*
- *A megújuló energiaforrások hasznosítása a decentralizált energiatermelő, tároló, elosztó és integráló rendszerek létrehozásával.*
- *A karsztvízkészlet, mint fontos ivóvízforrás védelme a környezetminőség javításával.*
- *Az egészségügy/népegészségügy releváns elemeinek komplex fejlesztése.*
- *Integrált állattartási rendszerek kialakítása.*

³ Felhasznált irodalom: SAJÓSZENTPÉTER VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT GAZDASÁGI PROGRAMJA 2015-2019

- *Szlovák-magyar gazdasági együttműködés és az infrastruktúra fejlesztése.*

1.2.3.3 Célrendszer összefoglalása a koncepció alapján

A megyei fejlesztésének stratégiai céljait az átfogó célokhoz illeszkedve kerültek meghatározásra. Az egyes stratégiai célok több átfogó cél elérését is támogathatják. A stratégiai célokon belül részcélokat, illetve tervezett beavatkozásokat is megfogalmaz a dokumentum.

Területi célok az alábbi térségekre kerültek megfogalmazásra:

- **Borsodi tengely: Miskolc (Tiszaújváros és Kazincbarcika) térsége és Ózd térsége**
- *Mezőkövesd-Tiszaújváros térsége*
- *Tokaj-Hegyalja-Zemplén térsége és kapcsolódóan a Taktaköz és a Bodroghöz sajátos kezelése*
- *Abaúj-Cserehát*
- *Miskolc, mint high-tech kutatás-fejlesztési-innovációs zóna*
- *Szlovák-magyar határon átnyúló együttműködések*

1.2.3.4 Fejlesztési célrendszer meghatározása a megyén belül különféle sajátosságokkal rendelkező területi részegységekre

A megye fejlesztési céljai eltérő mértékben relevánsak az egyes meghatározó foglalkoztatási térségekben, melyek a következők:

A „Borsodi-tengely” részként:

Miskolc (Tiszaújváros és Kazincbarcika) térsége, ahol meghatározó a gépgyártás és a vegyipar, illetve jelen vannak informatikai és szolgáltató vállalkozások. Ezen tényezőkre alapozva ösztönözni kell a magas hozzáadott értéken alapuló, innováció-orientált termelést, illetve a szolgáltatásnyújtást és a kapcsolódó magas színvonalú szak- és felsőoktatási képzés működését. A települések között jól működő közösségi közlekedési rendszer kialakítása, amely biztosítja a munkába való eljutást és a vállalkozások közti kapcsolatot. Ezt szolgálja a megyei főutak hálózatának továbbfejlesztése, a települések belterületeinek elkerülése, szolgálva a települési környezeti állapot javítását az alábbi főutak mentén:

- "a 26-os útnál Sajószentpéter és Berente, Kazincbarcika (fejlesztés folyamatban van), Vadna, Dubicsány és Putnok elkerülése és a Miskolc északi elkerülő út II. üteme. "

1.2.3.5 A városfejlesztést célzó Operatív Programok

A TOP, azaz a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program fő küldetése, hogy kereteket biztosítson a területileg decentralizált fejlesztések tervezéséhez és megvalósításához. Fejlesztései között helyet kapnak a közvetlenül a közszférára, a helyi társadalomra és környezetre irányuló fejlesztések is.

Sajószentpéter Város részére jelentős fejlesztési lehetőséget és forrásokat a Terület- és településfejlesztési Operatív Program (TOP) biztosít a 2014-2020 közötti tervezési időszakban. A tervezési folyamat keretében készítette el a megyei önkormányzat a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Fejlesztési Programot, mint az Operatív Program részprogramját. Az Operatív Program 93 milliárd forint forrást biztosít a megyei fejlesztések megvalósítására.

Ennek keretében a 1831/2013 (XI.14) kormány határozat alapján a Borsod-Abaúj-Zemplén megye járási részprogramjainak teljes költségvetése a Területi Operatív programban: 27 238,6 Mft, melyből a Kazincbarcikai Járás 3 042,7 Mft forrásban részesülhet

A kormányhatározat alapján a Borsod-Abaúj-Zemplén megye járási részprogramjainak teljes költségvetése egy indikatív keret, mely a tervezési folyamat zárásaként válik véglegessé.

Területi szereplők bevonása az OP megvalósításba

Terület- és település-fejlesztés (TOP) és prioritásai						Vidék-fejlesztési (VP)		
Gazdaság-fejlesztés (benne turizmus)	Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, társadalmi befogadás és foglalkoztatás-ösztönzés	Energetikai beruházások (pl. önkormányzati tulajdonú épületek), kisebb közösségi közlekedési infrastruktúra	Települési környezet (zöldterület-fejlesztés, csapadékvízvezetés, egyéb közterületi fejlesztés stb...)	Alapellátást nyújtó civil és szociális intézmények fejlesztése, szociális célú településrehabilitáció	Közösségvezérelt helyi fejlesztések CLLD (leader típusú program) (pl. kisebb gazdaságfejlesztési programok)	Közösségvezérelt helyi fejlesztések (CLLD) vidéki gazdasági és szociális fejlesztés	egyéb vidékfejlesztés (mikrovállalkozások, kisebb turisztikai támogatások, közösségi tér, stb..)	Agrárgazdaság-ot érintő beruházások
BAZ megyei program 44 195,7 mFt (ERFA)	BAZ megyei program 5 314,0 mFt (ESZA)	BAZ megyei program kistérségi megosztással: 27 238,6 mFt			kb. 40 000 mFt országosan (nincs megyei leosztás)	VP 5%-a országosan kb 55 mrd Ft (nincs még megyei leosztás)	170 mrd Ft országosan	kb 1020 mrd Ft országosan
Miskolc MJV városi program 30 mrd Ft					CLLD programok kistérségekre (városok és falvak együttműködésében)			

7 évre a TOP részeként a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzatok tervezési jogkörében készülő megyei szintű gazdaság- és kapcsolódó humán témájú operatív jellegű fejlesztési program forrásainak indikatív összege: ERFA 44 195,7 mFt; ESZA 5 314,0 mFt; összesen: 49 509,7 mFt.

A TOP részeként a megyei önkormányzat koordinálásával történő járási projektsomagok költségvetése a következő:

1.2.3.6 Közösségvezérelt helyi fejlesztések (CLLD)

A 2007-2013-as Európai Unió tervezési időszaktól eltérően a Vidékfejlesztési Operatív Program új intézkedése forrásokat biztosít a 10.000 főt meghaladó települések számára is. A közösségvezérelt helyi fejlesztések, mint a 2014–2020 közötti időszakban alkalmazható új európai uniós területi integrációs eszköz, az OFTK elvei szerint megvalósuló helyi, térségi együttműködésben megvalósuló fejlesztési programok végrehajtásának legfontosabb eszköze. Alkalmazásában az alábbi szempontok érvényesítése szükséges:

- terület- és városfejlesztési, valamint vidékfejlesztési célokat együttesen, integráltan szolgálja;
- a városok és vidéki térségek együttműködésében a város-vidék kapcsolatok megerősítését, a vidéki térségek felzárkóztatását, a helyi gazdaságfejlesztési kezdeményezések megvalósítását, valamint a helyi közösségek fejlesztését és társadalmi felzárkóztatását szolgálja;
- a helyi fejlesztési stratégiák és a kapcsolódó fejlesztési beruházások alulról jövő kezdeményezések alapján, a helyi társadalmi, gazdasági szükségletek szerint jöjjenek létre, megfelelően az Európai Unió egységes módszertani szabályozásának;
- területének lehatárolásában, valamint a helyi közösségek által tervezett stratégiák végrehajtásában a megyei önkormányzatok koordinációs szerepet töltenek be, annak érdekében, hogy e helyi stratégiák, valamint a megyei területfejlesztési programok minél több szinergikus hatást eredményezzenek;
- sikeres alkalmazásának érdekében szükség van a helyi fejlesztési szereplők terület- és vidékfejlesztési kapacitásainak megerősítésére;
- tervezése és megvalósítása a több európai uniós alap bevonásának lehetőségére.

1.2.4 A "SZÉCHENYI 2020" ÁGAZATI FORRÁSAI

A 2014-20-ra készülő operatív programok partnerségi egyeztetési változatai, melyek meghatározzák a jövőben rendelkezésre álló finanszírozási források kereteit, illetve a jövőben támogatható tevékenységeket. Fontos kiemelni, hogy ezen dokumentumok korántsem véglegesek, még egyeztetés alatt állnak az EU Bizottsággal, továbbá belső szakértői és partnerségi egyeztetések is zajlanak, ezért a programok tartalma, forráskerete változhat a közeljövőben.

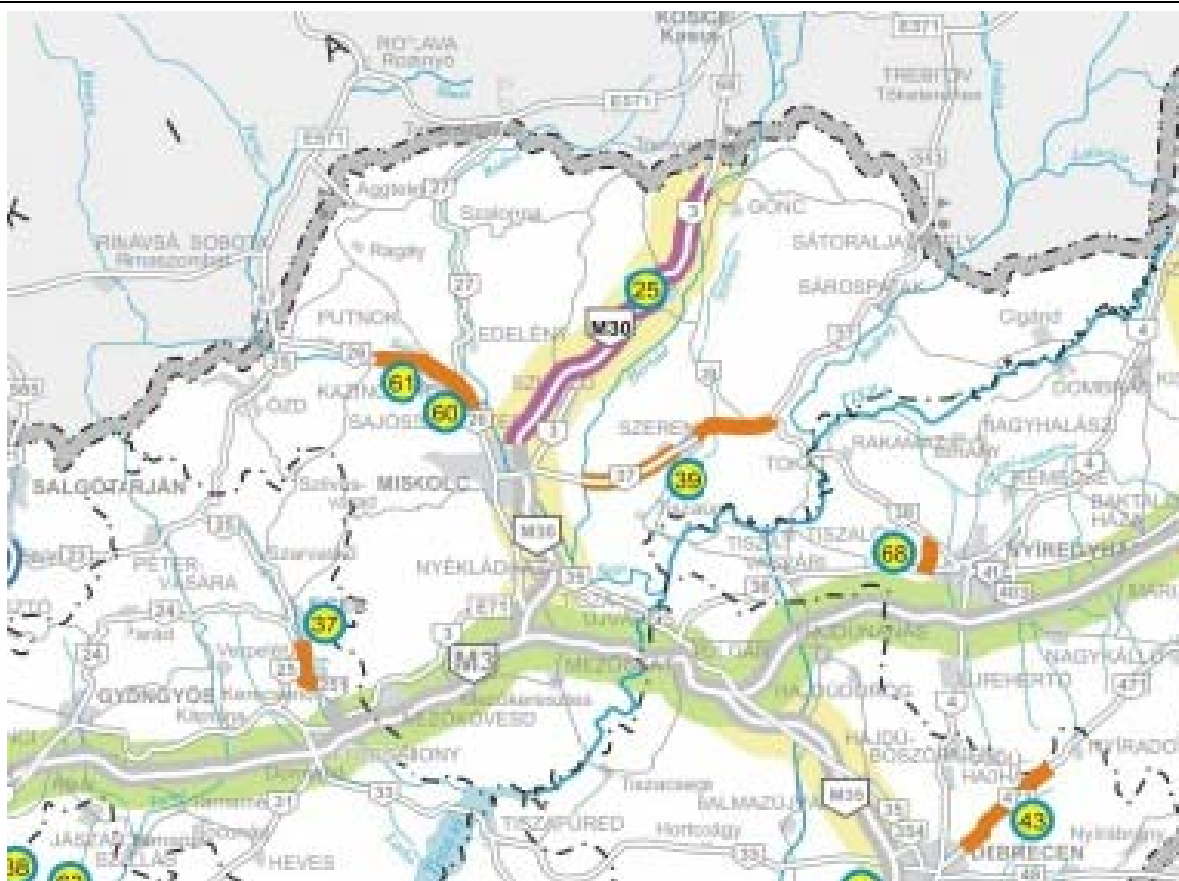
Magyarország a 2014-2020 közötti tervezési időszakra vonatkozó Partnerségi Megállapodást az Európai Bizottsággal 2014. szeptember 11.-én aláírta. A Partnerségi Megállapodásban foglalt célok és azok elérésének részletes kifejtése az operatív programok feladata.

Magyarország a 2014-2020 között rendelkezésre álló uniós források felhasználását tíz operatív program keretében tervezi.

Az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP) elsődleges célja a közlekedés hálózatának és infrastruktúrájának fejlesztése, a transzeurópai közlekedési hálózaton keresztül a városi közlekedésen át, egészen a környezetbarát megoldásokig.

- Nemzetközi (TEN-T) közúti elérhetőség javítása
- Nemzetközi (TEN-T) vasúti és vízi úti elérhetőség javítása
- Fenntartható városi közlekedés fejlesztése, elővárosi vasúti elérhetőség és energia-hatékonyság javítása

A Nemzeti Közlekedési Stratégia alapján az IKOP-ból támogatandó és Sajószentpétert jelentősen érintő beruházás IKOP alapján: 26. számú főút Sajószentpétert és Kazincbarcikát elkerülő szakasza 2x1 sávon (3,6 km és 6,8 km) 2016-2018 között.

Forrás: Nemzeti Közlekedés-fejlesztési Stratégia (NKS)

Az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program, azaz az **EFOP** elsődleges célja, hogy a humán tőke és a társadalmi környezet javításával járuljon hozzá a társadalmi felzárkózási és népesedési kihívások kezeléséhez.

A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (**KEHOP**) célja, hogy a magas hozzáadott értékű termelésre és a foglalkoztatás bővülésére épülő gazdasági növekedés az emberi élet és a környezeti elemek – hosszú távú változásokat is figyelembe vevő – védelmével összhangban valósuljon meg.

A Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program, azaz a **GINOP** egyik legfontosabb célkitűzése Magyarország foglalkoztatási rátájának 75%-ra való emelése. Ehhez egyrészt új munkahelyeket kell létesíteni, másrészt a munkát vállalni akarók képességeit kell fejleszteni.

A **VEKOP**, azaz Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program segítségével kívánja biztosítani Magyarország egyetlen „fejlettebb” régiójának további fejlődését, gazdasági versenyképességének további növekedését, illetve a régió belüli fejlettségbeli különbségek csökkenését.

A közigazgatás, és a közszolgáltatási szféra kiemelt fejlesztéseit a Közigazgatás- és Köszolgáltatás Fejlesztési Operatív Program (**KÖFOP**) nyomán hajtjuk végre.

A **VP**, azaz Vidékfejlesztési Program elsődleges célja a mezőgazdasági vállalkozások versenyképességének növelése, az agrárium fenntartható fejlődése, a vidéki térségek és közösségek erősítése, az életminőség javítása a vidéki térségekben, valamint a gazdasági fejlődés támogatása.

A Magyar Halászati Operatív Program (**MAHOP**) a halászati ágazat támogatási lehetőségeit tartalmazza.

Az **RSZTOP**, azaz a Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program elsődleges célja, hogy a leginkább rászoruló személyeket – a szegénységben élő gyermekeket, a

hajléktalanokat, valamint a rendkívül alacsony jövedelmű személyeket – megfelelő étkezéshez és alapvető fogyasztási cikkekhez juttassa.

Áttekintve a Megyei Fejlesztési Konceptió fejlesztési prioritásai alapján az egyes Operatív programok tervezett intézkedéseit, az alábbi releváns fejlesztési irányok, támogatási jogcímek játszanak szerepet abban, hogy a projektek meghatározása és előkészítése megkezdődhessen:

1.2.4.1 Vállalkozások versenyképesség javítása és foglalkoztatás ösztönzése alprogram

A prioritás megvalósítása hozzájárul a megyében működő vállalkozások versenyképességének a javításához, illetve a foglalkoztatás bővítésének elősegítése érdekében a termelő kapacitások fejlesztéséhez és új vállalkozások megyébe való letelepedésének ösztönzéséhez.

Mikro- és KKV-k termék és technológia fejlesztése, munkahelyteremtése

Magyarország célul tűzte ki a 20-64 év közötti népességre vonatkozó foglalkoztatási ráta 75%-ra emelését az Európa 2020 Stratégia keretein belül. A cél eléréséhez Borsod-Abaúj-Zemplén megyében szükséges a megye gazdaságában kulcsszerepet játszó mikro-, kis- és középvállalkozások fejlesztése és munkahely teremtési képességük megerősítése.

A megyében működő vállalkozások jellemzően alultőkésítettek, termék és technológia-fejlesztésük korlátok között működik. Kiemelt cél, hogy a kkv-k könnyebben jussanak hozzá a termék-, technológia- és kapacitás célú fejlesztéseikhez és eredményesebb működésük támogatását szolgáló pénzügyi forrásokhoz és eszközökhöz.

A megye vállalkozásainak versenyképességére a 2013-as évben bevezetett intézkedések (kedvező kisvállalkozói adózás, Szabad Vállalkozói Zónák, alacsony kamatú hitelcsomag, kiemelt fejlesztési központok kijelölése) várhatóan pozitív hatással lesznek, de további komplex programokra lesz szükség a vállalkozások növekedési potenciáljának javítása és gazdasági teljesítményének erősítése érdekében.

Megyei szintű beavatkozás

TOP 1. Térségi szintű integrált, foglalkoztatás-orientált gazdaságfejlesztés

A megye felelősségén kívül eső, a célok eléréséhez elvárt beavatkozások

GINOP 1 Vállalkozói kultúra elterjesztése, Kapacitásbővítés támogatása

GINOP 3. Versenyképes IKT szektor fejlesztése. Digitális gazdaság fejlődésének előmozdítása

GINOP 4 Energiahatékonyság- és megújuló energia használat elősegítése a vállalkozásoknál

GINOP 5 Foglalkoztatás ösztönzése és a vállalati alkalmazkodó készség fejlesztése

GINOP 6 Pénzügyi eszközök

Nagyvállalatok foglalkozásbővítő beruházásai

GINOP 2. Vállalati K+I tevékenység intenzitásának ösztönzése, Stratégiai K+I együttműködések és kezdeményezések támogatása

GINOP 3 Versenyképes IKT szektor fejlesztése

GINOP 4 Energiahatékonyság- és megújuló energia használat elősegítése a vállalkozásoknál

GINOP 5 Foglalkoztatás ösztönzése és a vállalati alkalmazkodó készség fejlesztése

Állami támogatások rendszere

- Képzéstámogatások

Egyedi kormánydöntéssel nyújtandó vissza nem térítendő támogatás

VAGY

EU társfinanszírozott pályázatok

- Fejlesztési adókedvezmény

- Munkahely-teremtési támogatás

- Képzési támogatás

- Egyéb támogatási lehetőségek (pl. munkahelyvédelmi akcióterv, szabad vállalkozási zónák stb.)

Hálózati együttműködések egyes ágazatokban

GINOP 1 Hálózatos gazdaság és piacra jutás támogatása

Üzleti infrastruktúra fejlesztése (ipari park, iparterület, logisztikai központ, inkubátorház, üzleti szolgáltatóház)

TOP 1 Foglalkoztatás-bővítést szolgáló önkormányzati gazdaságfejlesztési akciók: Foglalkoztatás-bővítési célú üzleti infrastruktúra-fejlesztések – önkormányzat, vagy önkormányzati tulajdonú fejlesztő társaságok esetén

A megye felelősségén kívül eső, a célok eléréséhez elvárt beavatkozások:

GINOP 1 Modern üzleti infrastruktúra megteremtése

Befektetés-ösztönzés

TOP 1. Foglalkoztatás-barát fejlesztések elsősorban a kis- és középvállalkozásoknál GINOP

1. Kiemelt térségek gazdaságfejlesztési programjai

- *Kiemelt növekedési zónák gazdaságfejlesztési programja (fókuszált nagyváros-térségi gazdaságfejlesztési programok)*
- *Szabad vállalkozási zónák gazdaságfejlesztési programjai (legnehezebb helyzetben lévő térségek)*

Induló vállalkozások támogatása

TOP 1.3 Foglalkoztatás-barát fejlesztések elsősorban a kis- és középvállalkozásoknál

TOP 6 A helyi foglalkoztatási szint javítása megyei és helyi foglalkoztatási paktumok támogatásával, A munkavállalók készségeinek és a helyi gazdaság potenciális igényeinek közelítése

GINOP 1 Vállalkozói kultúra elterjesztése

GINOP 5 Gyakornoki program és vállalkozóvá válás támogatása a fiatalok körében

Vállalkozások képzése, információs támogatás

1.2.4.2 A társadalom alkalmazkodó-képességének javítása

Hátrányos helyzetűek komplex társadalom-fejlesztési programja

TOP 1. prioritás A szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz (bölcsőde, családi napközik stb.), valamint óvodai ellátáshoz való hozzáférés javítása és a szolgáltatások minőségének fejlesztése

TOP 4. prioritás Szegénység és szegregáció által sújtott, leromlott városrészek rehabilitációja

TOP 6. Prioritás Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, társadalmi befogadás és foglalkoztatás-ösztönzés

EFOP összes prioritása (pl. Területi leszakadási folyamatok megállítása, Mélyszegénységben élők, romák felzárkóztatásának, szegregált élethelyzetek felszámolásának segítése; Területi hátrányok felszámolását szolgáló komplex programok emberi erőforrást célzó beruházásai)

Nők munkába állásnak ösztönzése

TOP 1 A szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz (bölcsőde, családi napközik stb.), valamint óvodai ellátáshoz való hozzáférés javítása és a szolgáltatások minőségének fejlesztése

EFOP 2. Prioritás: Befogadó társadalom

Idősek, fogyatékkal élők ellátása

TOP 4. - A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése

EFOP - Együttműködő társadalom és Infrastrukturális beruházások a társadalmi felzárkózás területén

Közoktatás, szakképzési programok és infrastruktúra-fejlesztések

EFOP Gyarapodó tudástőke és Infrastrukturális beruházások a gyarapodó tudástőke érdekében

Egészségügyi létesítmények szakmai fejlesztése

TOP 4. Egészségügyi alapellátás és önkormányzati járóbeteg-ellátás infrastrukturális fejlesztése

EFOP 1. prioritás: Infrastrukturális beruházások a társadalmi befogadás területén

Egészségfejlesztési és prevenció programok

TOP 6. Megyei és helyi speciális közösségfejlesztést és társadalmi befogadást támogató fejlesztési programok

EFOP - A befogadó társadalom

Kulturális programok

TOP 5 és 6 Kulturális alapú városi CLLD programok, Megyei és helyi speciális közösségfejlesztést és társadalmi befogadást támogató fejlesztési programok

EFOP - A befogadó társadalom

1.2.4.3 Közlekedés, a munkaerő-piaci központok elérhetőségének javítása

Főutak korszerűsítése, bővítése (1-3 számjegyű utak)

A Nemzeti Közlekedési Stratégia és a NIF Zrt.-vel folytatott egyeztetések alapján a következő projektek megvalósítása valószínűsíthető 2020-ig a megyében

- 26. számú főút Sajószentpétert és Kazincbarcikát elkerülő szakasza 2x1 sávon (3,6 km és 6,8 km) 2016-2018 között

Mellékutak felújítása, korszerűsítése, bővítése (4-5 számjegyű utak)

Vasúti fejlesztések

A megyén belüli, elővárosi jellegű (tram-train) közösségi közlekedés fejlesztése a Tiszaújváros – Miskolc – Sajószentpéter – Kazincbarcika – Ózd tengelyen és Sajószentpéter – Encs, valamint Szerencs irányába, elsősorban a meglévő vasúti infrastruktúra korszerűsítésével, bővítésével, a Miskolc központú sugaras vasúthálózat adta feltárási lehetőségek kihasználásával.

Önkormányzati utak felújítása, korszerűsítése és építése

Konkrét célok:

A települési önkormányzatok belterületi úthálózatának fejlesztése, karbantartása folyamatos feladat. A települések úthálózatának fejlesztése szorosan kapcsolódik a közösségi közlekedéshez, ezért elsősorban azon utak fejlesztése hangsúlyos, amelyek megegyeznek a közösségi közlekedés menetrendszerinti buszjáratainak útvonalával. Továbbá, a településeken belül a fontosabb közintézmények összeköttetését (pl.: iskola, orvosi rendelő, önkormányzat, stb.) szolgáló belterületi útszakaszok korszerűsítése indokolt.

A települések ipari területei, ipari parkjai elérhetőségének javítása szükséges ott, ahol a teherforgalom nagy terhet jelent a belterületen élők számára, illetve ahol nehézkes munkaerő eljutása a munkahelyekre.

Az intermodalitás szempontjából is fontos a települési úthálózatok fejlesztése, korszerűsítése

Tevékenységek

Rossz állapotú települési utak felújítása, korszerűsítése, új útszakaszok megépítése (kiemelten a foglalkoztatás elősegítése, ipari területek megközelítése, illetve turisztikai látványosságokhoz vezető utak fejlesztése). A közlekedésfejlesztéseknek elő kell segíteniük az egészségügyi intézmények elérhetőségét.

Közlekedésbiztonsági fejlesztések (pl.: gyalogátkelők, vasúti átkelők, stb.)

TOP 1. települési közutak korszerűsítése és fejlesztése a foglalkoztatás ösztönzése érdekében

IKOP 3. A közlekedési rendszer fenntarthatóságának növelése

Egyéb finanszírozási források

Hazai költségvetési forrás

Kerékpárutak építése külterületen, települések között

Területi programban megvalósítható tevékenységek:

Települések közötti kerékpáros útvonalak fejlesztése

Nemzetközi és országos (EuroVelo 11. nemzetközi kerékpárútvonal) kerékpárút törzshálózathoz csatlakozás

Turisztikai vonzerők kerékpáros elérhetőségének javítása (pl.: Tarcál – Tokaj kerékpárút építése, Mezőkövesd – Eger kerékpárút építése, Észak-borsodi kerékpáros központ kialakítása)

Iparterülethez vezető kerékpárutak fejlesztése, építése (pl.: Sajóbábonyi Ipari Parkhoz vezető kerékpárút építése, tiszaujvárosi ipari park elérését segítő kerékpárút Polgár irányából)

Települések belterületén kerékpáros közlekedésbiztonsági fejlesztések (benn kerékpárutak kialakítása)

Környezettudatos és biztonságos közlekedési magatartásformák elterjesztése

TOP 3. Alacsony CO₂ kibocsátású gazdaságra való áttérés támogatása minden ágazatban

Közlekedésbiztonsági fejlesztések

Kerékpáros közlekedés fejlesztése

IKOP 3. A közlekedési rendszer fenntarthatóságának növelése

Közösségi közlekedést javító beruházások, települési gyalogos, kerékpáros, multimodális kapcsolatok fejlesztése és egyéb közlekedésbiztonsági fejlesztések

Egyéb, a térség fejlődését szolgáló közlekedési szempontú fejlesztések

Közösségi közlekedést javító beruházások, települési gyalogos, kerékpáros, multimodális kapcsolatok fejlesztése és egyéb közlekedésbiztonsági fejlesztések

1.2.4.4 Energetika az energia megújuló forrásokból történő előállításának és helyi felhasználásának ösztönzése

Épületek energiatakarékos felújítása és megújuló energia alkalmazása

TOP 3. Alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés támogatása minden ágazatban

A települési önkormányzatok energiahatékonyságának fokozása és a megújuló energiaforrások részarányának növelése

KEHOP 5. Energiahatékonyság növelése, megújuló energiaforrások alkalmazása

▪ *Épületek energiahatékonysági korszerűsítése megújuló energiaforrások alkalmazásának kombinálásával, illetve új közel nulla energiaigényű épületek létesítése*

▪ *Energiamenedzsment rendszerek bevezetése a közfeladat ellátásban*

▪ *Szemléletformálási programok*

GINOP 4.3 Energiahatékonyság- és megújuló energia használat elősegítése a vállalkozásoknál

Egyéb finanszírozási források

Egyéb támogatások: panel program, zöld beruházási program részeként lakossági ingatlanok energiatakarékosságot szolgáló felújítása

Távfűtőművek korszerűsítése és fejlesztése

A megyében az erdősültség növelése energiaerdő ültetvények létrehozásával és a mezőgazdasági melléktermékek energetikai hasznosítása (ágyasedék, szalma, stb.) és a biomassa fűtési célú hasznosítása

Borsod - Abaúj - Zemplén Megyei "1 falu - 1 MW" Villamos Energetikai Okos Hálózat Kiépítése (a megye 358 településén megújuló bázisú (RES), közösségi tulajdonú, villamos energiatermelő, tároló, elosztó és smart grid integráló eszközök telepítése, okos hálózati központtal)

KEHOP 5. Energiahatékonyság növelése, megújuló energiaforrások alkalmazása

Hálózatra termelő, nem épülethez kötött megújuló energiaforrás alapú zöldáram termelés elősegítése

Épületek energiahatékonysági korszerűsítése megújuló energiaforrások alkalmazásának kombinálásával, illetve új közel nulla energiaigényű épületek létesítése

Távhőrendszerek komplex energetikai felújítása, illetve megújuló alapra helyezése

Energiamenedzsment rendszerek bevezetése a közfeladat ellátásban

Szemléletformálási programok

Intelligens mérési (smart meter) rendszerek támogatása

Fogyasztó oldali válaszintézkedést lehetővé tévő rendszerek kiépítése

Intelligens elosztó-hálózati (smart grid) körzetek kiépítésének támogatása

GINOP 4.3. Energiahatékonyság- és megújuló energia használat elősegítése a vállalkozásoknál

Megújuló energiatermelő kiserőművek és rendszerek fejlesztése

1.2.4.5 Mezőgazdasági termelés és feldolgozás, helyi termékek

1.2.4.6 Turizmus

Borsodi tengely

Aktív turisztikai hálózatok, így kerékpáros és gyalogturizmus rendszerének kialakítása a Szilvásvárad – Ózd – Aggtelek – Kazinbarcika térségben. Ezen belül építeni kell az elmúlt években fejlesztett kiemelkedő kulturális és természeti értékekre, mint az Aggteleki cseppkőbarlang és térsége, valamint az edelényi kastély. A desztinációba kell beilleszteni a rurális térségek kisebb jelentőségű vonzerőfejlesztéseit, illetve a kreatív iparhoz, ipari örökségekhez kapcsolódó szolgáltatás kínálatot. A lehetséges vonzerő és szolgáltatás-fejlesztések

1.2.4.7 Környezeti állapot és környezetbiztonság javítása

Ár- és belvízvédelmi beavatkozások

Területi programban megvalósítható tevékenységek:

Belterületi csapadékvíz elvezető rendszerek kiépítése, meglévők felújítása

TOP 2. Települési környezet fenntartható fejlesztése - települési fenntartható környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztések

KEHOP 1. Klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás

HUSK 2.1 Közös tevékenységek a természeti környezet védelmének ösztönzésére

Víz- és hulladékgazdálkodás, megújuló energia

Hulladékgazdálkodás

Területi programban megvalósítható tevékenységek:

Kárfelmérés és kisebb területen kármentesítés a települések környezeti állapotának javítása érdekében

TOP 2. Települési környezet fenntartható fejlesztése

2.2 Települési fenntartható környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztések

KEHOP 3. Hulladékgazdálkodással és kármentesítéssel kapcsolatos fejlesztések

Szennyvízkezelés

A Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és tisztítási Megvalósítási Program (mód. 25/2002. (II. 27.) Korm. rendelet) szerint, a 2000 LE feletti terhelésű agglomerációk területén a települési szennyvizek közműves szennyvízelvezetésének és a szennyvizek biológiai szennyvíztisztításának, illetve a települési szennyvizek ártalommentes elhelyezésének megvalósítási határideje alapján

TOP 2. Települési környezet fenntartható fejlesztése

Települési fenntartható környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések (2000 LE alatti települések szennyvízkezelésének fejlesztése sérülékeny vízbázison)

KEHOP 2. Települési vízellátás, szennyvízelvezetés és tisztítás, szennyvízkezelés fejlesztése

Szennyvízelvezetéssel és kezeléssel kapcsolatos fejlesztések. (2000 LE feletti agglomerációkban)

Szennyvíziszap optimális hasznosítása érdekében szükséges beruházások, fejlesztések energiahatékonysági elemekkel.

Ivóvízrendszerek korszerűsítése

Természeti, táji és kulturális örökség értékek megóvása

TOP 2. Települési környezet fenntartható fejlesztése

Megnövekedett turisztikai költés a természeti és kulturális örökségek gazdaságilag fenntartható, a környezettel harmonikusan megvalósuló fejlesztése révén

GINOP 4. Természeti és kulturális örökség megőrzése

KEHOP 4. Természetvédelmi és élővilág-védelmi fejlesztések

MAHOP 1. Halgazdasági hasznosítású természetvédelmi fejlesztések

HUSK 2.2. Közös természetvédelmi tevékenységek

Tájrehabilitáció

A levegő- és zajszennyezettség csökkentése

A levegő minőségét napjainkban elsősorban a hazai közlekedés és a lakossági fűtés okozta szennyezőanyag terhelés határozza meg, de a meteorológiai helyzettől függően időszakosan szerepe lehet a nagyobb távolságról érkező szennyezésnek is. Az ipari kibocsátások hatása – a szigorú követelmények életbe lépésével és ezek betartásával – csökkent.

Az utóbbi évek mérési adatai azt mutatják, hogy a megyében a korábbi tendenciával ellentétben a közlekedés, mint fő PM10 forrás domináns szerepe megszűnt és a lakossági kibocsátások léptek előtérbe. Egyre több háztartás tér át a szilárd tüzelésre (szén, fa, biomassza), illetve nagyon sok helyen hulladékot (PET palack, gumi, műanyag) használnak a háztartási tüzelőberendezésekben

Tevékenységek leírása, azonosítása

Lakossági kibocsátások csökkentése, ellenőrzése:

Ki kell dolgozni a lakossági tüzelőanyag felhasználás ellenőrzését.

A közlekedési eredetű emissziók csökkentése

Városokat, városközpontokat elkerülő utak építése – 26-os út menti elkerülő utak fejlesztése

Elektromos meghajtású járművek rendszerének elterjesztése (pl. helyi és helyközi közösségi, közcélú közlekedésben pl. a levegőszennyezéssel erősen érintett Sajó völgyben)

Ipari kibocsátások csökkentése:

Szállópor kibocsátás fokozott nyomon követése és a szűrőberendezések hatékonyságának javítása

IKOP 3. Regionális közúti elérhetőség és közlekedésbiztonság prioritástengely

KEHOP 3. Hulladékgazdálkodás

KEHOP 3. Levegő és zajvédelem

KEHOP 5. Energhatékony növelése, megújuló energiaforrások alkalmazása - Hálózatra termelő, nem épülethez kötött megújuló energiaforrás alapú zöldáram-termelés elősegítése

GINOP Vállalkozás-fejlesztés, illetve vállalkozások energiahatékonyságát javító intézkedései

1.3. A TERÜLETRENDEZÉSI TERVEKKEL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA

Sajószentpéter városát az Országos Területrendezési Terv és a Borsod Abaúj Zemplén Megyei Területrendezési terv érinti.

Az Országos Területrendezési Terv 2014.január1-én hatályba lépő változata bizonyos esetekben felülírhatja a hatályos Borsod Abaúj Zemplén Megyei Területrendezési terv

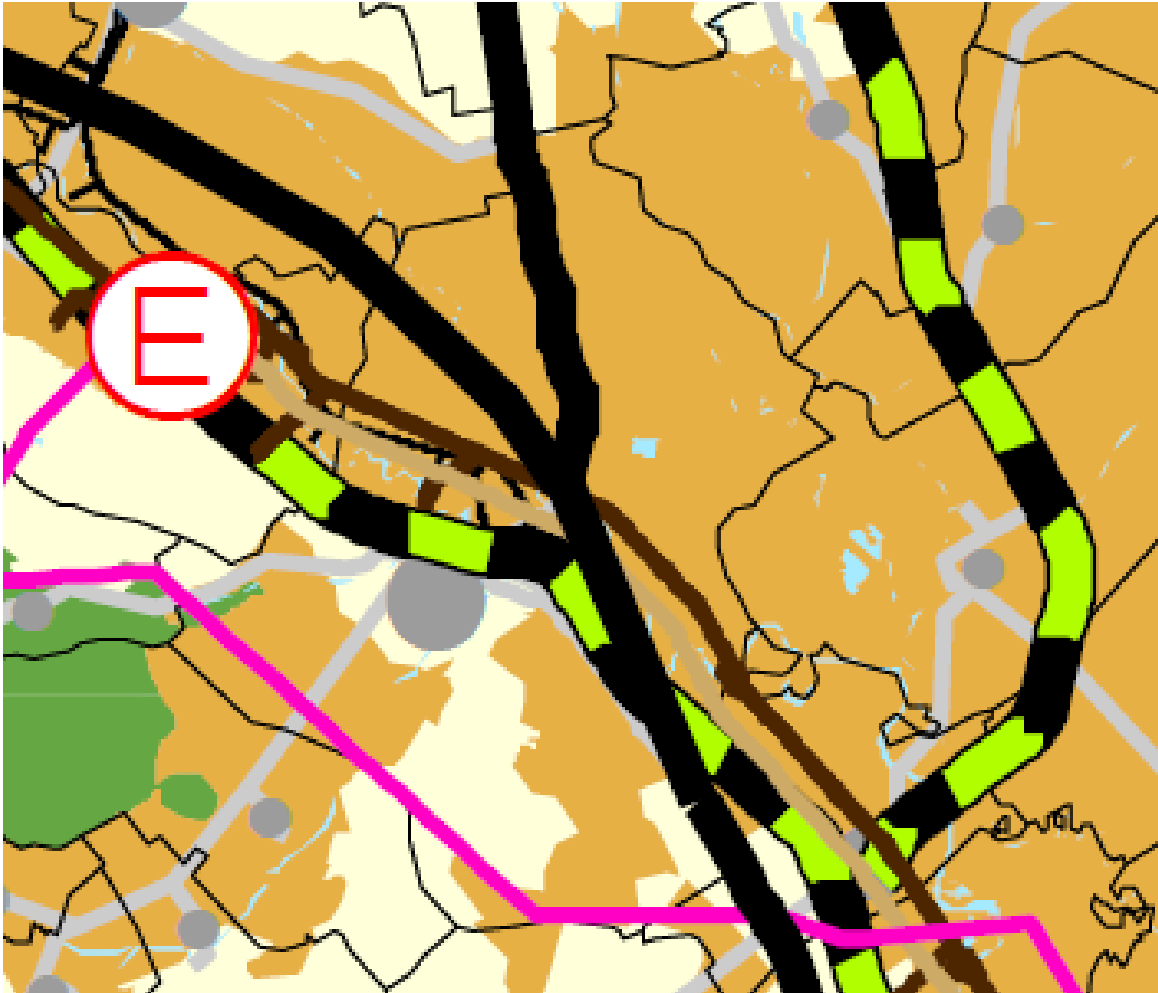
Sajószentpéter Város Településfejlesztési Konceptiója és Településrendezési Eszközeinek felülvizsgálata

HELYZETFELTÁRO-HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

előírásait, így fokozott figyelemmel kell eljárni az államigazgatási szervek adatszolgáltatásai alapján az egyes térségi övezetek lehatárolásánál.

1.3.1 ORSZÁGOS TERÜLETRENDEZÉSI TERV⁴

1.3.1.1 Az országos területrendezési terv Sajószentpétert az ország szerkezeti terve érintő elhatározásai

Kivonat az Ország szerkezeti tervéből

Sajószentpéter város igazgatási területét az OTRT döntően Vegyes használatú térségbe, Mezőgazdasági térségbe és kisebb mértékben Vízgazdálkodási térségbe sorolja.

A települési térsége 600 - 750 ha közötti területű.

Az országos jelentőségű műszaki infrastruktúra hálózatok és egyedi építmények tekintetében az alábbiak érintik Sajószentpéter város igazgatási területét:

Főútvonal, Egyéb országos törzshálózati vasúti pálya

Földgáz szállító vezeték, Termékvezeték, 400kV-os átviteli hálózat távvezeték eleme

⁴ Forrás: Lechner Lajos Tudásközpont

Jelmagyarázat

ORSZÁGOS TERÜLETFELHASZNÁLÁSI KATEGÓRIÁK

- Erdőgazdálkodási térség
- Mezőgazdasági térség
- Vegyes területfelhasználású térség
- Vizgazdálkodási térség

Települési térség

- 1000 ha felett
- 750 - 1000 ha között
- 500 - 750 ha között
- 100 - 500 ha között
- 100 ha alatt

ORSZÁGOS JELENTŐSÉGŰ MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA- HÁLÓZATOK ÉS EGYEDI ÉPÍTMÉNYEK

Országos jelentőségű közlekedési hálózatok és egyedi építmények

- Gyorsforgalmi út
- Főút
- Nagy sebességű vasútvonal
- Egyéb országos törzshálózati vasúti pálya
- Nemzetközi kereskedelmi repülőtér
- Egyéb kereskedelmi repülőtér és kereskedelmi repülőtérre fejleszthető repülőtér
- Közös felhasználású katonai és polgári repülőtérre fejleszthető repülőtér
- Országos kerékpárút-törzshálózat eleme
- Országos jelentőségű kikötő
- Határkikötő

Országos jelentőségű energetikai hálózatok és egyedi építmények

- Atomerőmű
- Egyéb erőmű
- 750 kV-os átviteli hálózat távvezetékkeleme
- 400 kV-os átviteli hálózat távvezetékkeleme
- 220 kV-os átviteli hálózat távvezetékkeleme
- Földgázszállító vezeték
- Kőolajszállító vezeték
- Termékvezeték

Országos jelentőségű vízi létesítmények

- Elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal
- Országos jelentőségű csatorna
- Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése (VTT) keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségértározó
- Országos jelentőségű vízkár-elhárítási célú tározó
- 10 millió m³-t meghaladó térfogatú vízkár-elhárítási célú tározási fejlesztési lehetőség
- Kiemelt jelentőségű vízi építmény

Országos jelentőségű hulladékgazdálkodási építmények

- Radioaktív hulladék-tároló
- Veszélyeshulladék-lerakó
- Veszélyeshulladék-égetőmű

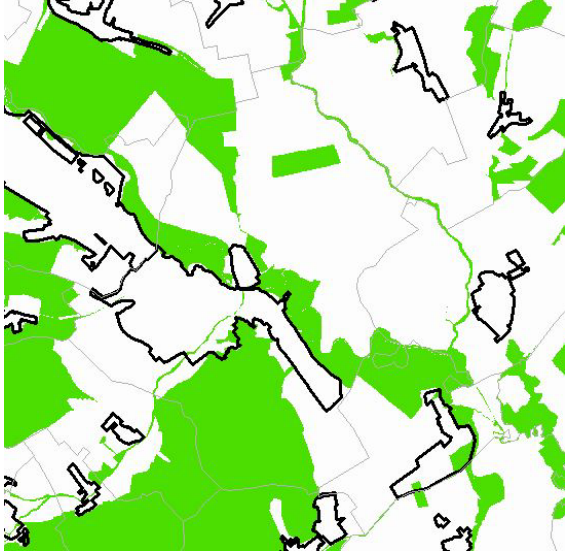

Alaptérképi elemek

- Országhatár
- Megyehatár
- Közigazgatási határ
- Burkolat út

Készült a Lechner Lajos Tudésközpont Nonprofit Kft. Területi és Építészeti Szakértői Osztályán, 2013. december

1.3.1.2 Sajószentpéter város érintettsége az ország szerkezeti terve övezetei szerint

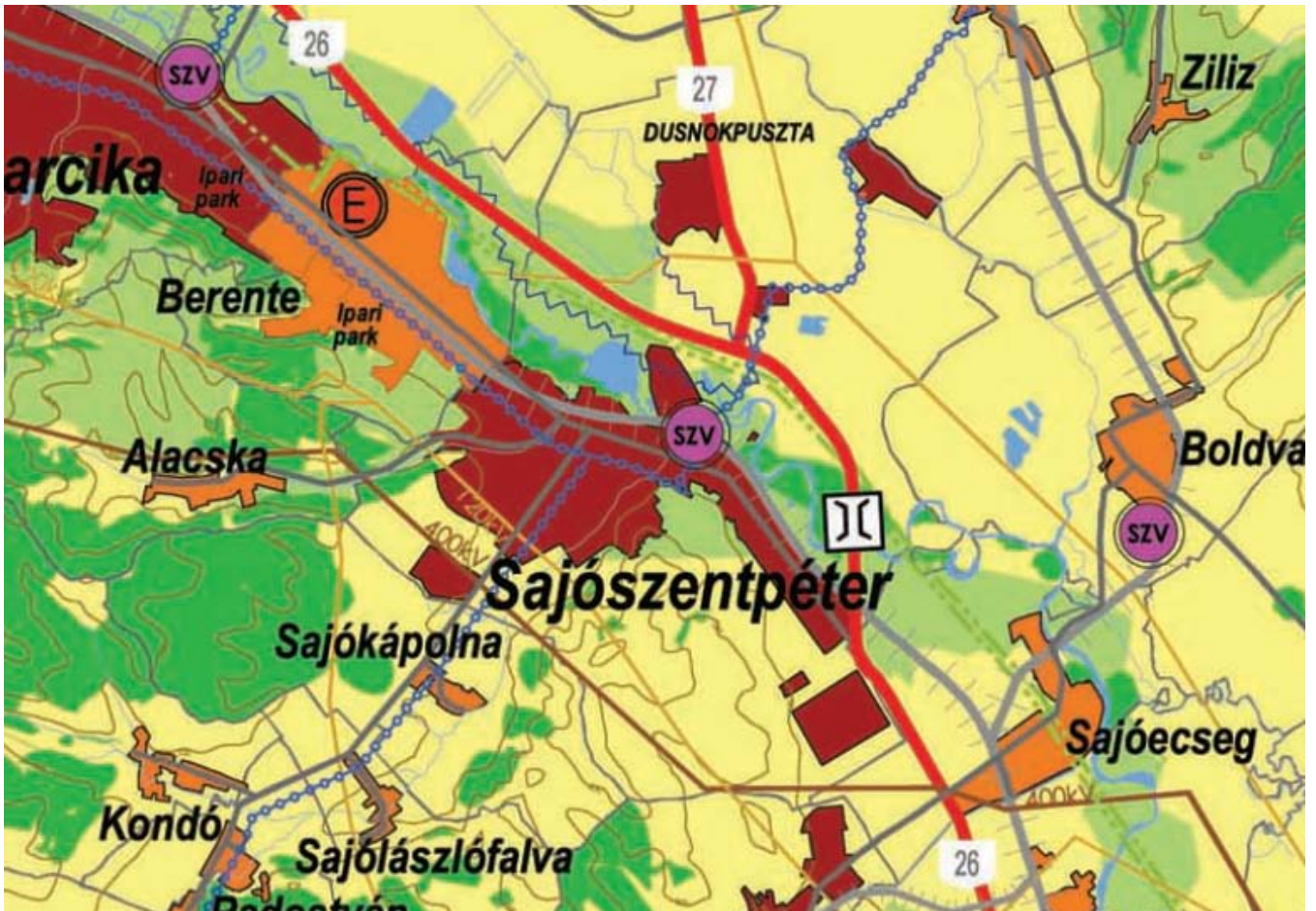
A 37/2009.(IV.30.) számú. határozat és mellékletei alapján – Sajószentpéter város érintettsége:

3.1 számú melléklet 	Országos ökológiai hálózat övezete Országos ökológiai hálózat övezete
3.2 számú melléklet	Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete – Nem érinti a települést
3.3 számú melléklet	Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete – Nem érinti a települést
3.4 számú melléklet	Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete
	Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete

<p>3.5 számú melléklet</p>	<p>Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete</p>
	<p>Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete</p>
<p>3.6 számú melléklet</p>	<p>Világörökségi és világörökségi várományos terület övezete – Nem érinti a települést</p>
<p>3.7 számú melléklet</p>	<p>Országos vízminőség-védelmi terület övezete</p>
	<p>Országos vízminőség-védelmi terület övezete</p>
<p>3.8 számú melléklet</p>	<p>Nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározók</p>
	<p>Nagyvízi meder területének övezete</p>
<p>3.9 számú melléklet</p>	<p>Kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezete – Nem érinti a települést</p>

1.3.2 A BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI TERÜLETRENDEZÉSI TERV

1.3.2.1 A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Területrendezési terv Sajószentpétert érintő elhatározásai

Kivonat a BAZ Megyei Térségi szerkezeti tervből

Sajószentpéter város igazgatási területét a BAZ Megyei Térségi szerkezeti tervdöntőn Vegyes használatú térségbe, Mezőgazdasági térségbe és kisebb mértékben Erdőgazdálkodási és Vízgazdálkodási térségbe sorolja.

A Városias települési térsége mutatja az önálló települési egységeket és a tervezett fejlesztéseket.

A műszaki infrastruktúra hálózatok és egyedi építmények tekintetében az alábbiak érintik Sajószentpéter város igazgatási területét:

Főútvonal tervezett térségi jelentőségű híddal, Térségi jelentőségű mellékút, Térségi jelentőségű kerékpár út

Egyéb országos törzshálózati vasúti pálya

Földgáz szállító vezeték, Térségi szénhidrogén hálózat, 400kV-os átviteli hálózati távvezeték elemei

TERÜLETFELHASZNÁLÁS RENDSZERE	
	Erdőgazdálkodási térség
	Mezőgazdasági térség
	Vegyes területfelhasználású térség
	Vízgazdálkodási térség
	Városias települési térség
	Hagyományosan vidéki települési térség
ÉPÍTMÉNYEK ÁLTAL IGÉNYBEVETT TÉRSÉG	
	Egyéb erőmű
	Térségi kiserőmű
	Térségi jelentőségű logisztikai központ
	Veszélyes hulladék ártalmatlanító
	Térségi jelentőségű hulladéklerakó
	Kereskedelmi (nemzetközi) repülőtérre fejlesztendő repülőtér
	Térségi jelentőségű nyilvános kereskedelmi repülőtér
	Közforgalmú nemzetközi és országos jelentőségű kikötő
	Térségi jelentőségű közforgalmú kikötő
	Térségi jelentőségű rév- és kompátkelő
	Gyorsforgalmi- és főúthálózaton lévő határátlépési pontok
	Térségi jelentőségű határátlépési pontok
	Vasúti törzshálózaton lévő határátlépési pontok
	Folyami nagyműtárgy
	Gyorsforgalmi úton és főúton tervezett nagyhidak
	Tervezett térségi jelentőségű híd

	Meglévő külsőszintű csomópont
	Térségi jelentőségű szennyvíztisztító telep
	10 millió m ³ -t meghaladó térfogattal tervezhető tározási lehetőség
	1 millió m ³ -nél nagyobb tározási lehetőség
	A VIT I. ütemében megvalósuló árvíz tározó
	Gyorsforgalmi út
	Főút
	Térségi jelentőségű mellékút
	A transzeurópai vasúti áruszállítási hálózat részeként működő országos törzshálózati vasútvonal
	Egyéb országos törzshálózati vasútvonal
	Vasúti mellékvonal
	Országos kerékpárút törzshálózat
	Térségi jelentőségű kerékpárút
	400 kV-os átviteli hálózat távvezeték elemei
	220 kV-os átviteli hálózat távvezeték elemei
	120 kV-os elosztó hálózat távvezeték elemei
	Nemzetközi és hazai szénhidrogén szállítóvezeték
	Térségi szénhidrogén hálózat
	Elsőrendű árvízvédelmi fővonal
ALAPTÉRKÉPI ELEMELK	
	Országhatár
	Megyehatár, közigazgatási határ
	Vízfolyások, csatornák, tavak
	Egyéb mellékúthálózati elemek
	Színvonal

1.3.2.2 A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei térségi szerkezeti terv Sajószentpétert érintő elhatározásai 37/2009.(iv.30.) Számú. Határozat és mellékletei alapján

1.1 számú melléklet	Védett természeti területek – Nem érinti a települést
1.2 számú melléklet	Kiemelten fontos érzékeny természeti terület övezete
	Kiemelten fontos érzékeny természeti terület

1.3 számú melléklet	Komplex tájgazdálkodást igénylő térségek – Nem érinti a települést
1.4 számú melléklet	Borvidéki térségek – Nem érinti a települést
1.5 számú melléklet	NATURA 2000 területek–
	NATURA 2000 természet-megőrzési területek
1.6 számú melléklet	A megye területét érintő légszennyezettségi zóna–
	A Sajó völgye légszennyezettségi zónába tartozó település
1.7 számú melléklet	Nitrátérzékeny települések
	Nitrátérzékeny település

1.8 számú melléklet	Kedvező termőhelyi adottságú mezőgazdasági terület – Nem érinti a települést
1.9 számú melléklet	Települési területek
	Településhálózati csomópont területe
1.10 számú melléklet	Védendő szerkezetű települések – Nem érinti a települést
	Ipari parkok és logisztikai központok
1.11 számú melléklet	Ipari parkokkal érintett terület
1.12. számú melléklet	Turisztikai központok – Nem érinti a települést

1.13.számú melléklet	Szélerőmű elhelyezéséhez vizsgálat alá vonható terület
	Szélerőmű elhelyezéséhez vizsgálat alá vonható terület
1.14.számú melléklet	Kiemelt térségek által érintett területek – Nem érinti a települést
1.15.számú melléklet	Térségi tájrehabilitációs terv készítésére kijelölt területek – Nem érinti a települést
1.16.számú melléklet	Tervezett egyéb mellékúthálózati elemek – Nem érinti a települést

1.3.2.3 A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei területrendezési terv szabályzata Sajószentpétert érintő elhatározásai a 10/2009.(v. 5.) Sz. Rendelet mellékletei alapján

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 10/2009. (V. 5.) számú rendelete döntött a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Területrendezési Terv szabályzatáról.

A Rendelet célja, hogy meghatározza a megye egyes térségei terület-felhasználásának feltételeit, a műszaki infrastrukturális hálózatok összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, illetve természeti erőforrások védelmére, és fenntartható használatára.

3.1 számú melléklet	Magterület, pufferzóna, ökológiai folyosó övezetei
	<ul style="list-style-type: none"> – Magterület – Pufferzóna – Ökológiai folyosó,

3.2 számú melléklet	Kiváló termőhelyi adottságú erdő- és szántóterületek övezetei
	<ul style="list-style-type: none"> - Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete
3.3 számú melléklet	Országos és komplex tájrehabilitációt igénylő területek övezetei
	<ul style="list-style-type: none"> - Országos komplex tájrehabilitációt igénylő területek övezetei - Térségi komplex tájrehabilitációt igénylő területek övezetei
3.4 számú melléklet	Országos és térségi jelentőségű tájképvédelmi területek övezetei
	<ul style="list-style-type: none"> - Térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezete
3.5 számú melléklet	Világörökség terület övezete, történeti települési terület övezetei

	<p>Történelmi települési terület övezete</p>
<p>3.6 számú melléklet</p>	<p>Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezete</p>
	<p>– Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezete</p>
<p>3.7 számú melléklet</p>	<p>Felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területének övezete – Nem érinti a települést</p>
<p>3.8 számú melléklet</p>	<p>Ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület övezete – Nem érinti a települést</p>
<p>3.9 számú melléklet</p>	<p>Együtt tervezhető térségek övezete – Nem érinti a települést</p>
<p>3.10 számú melléklet</p>	<p>Kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület övezete – Nem érinti a települést</p>
<p>3.11 számú melléklet</p>	<p>Rendszeresen belvízjárta terület övezete – Nem érinti a települést</p>

<p>3.12 számú melléklet</p>	<p>Nagyvízi meder övezete</p> <p>– Nagyvízi meder övezete</p>
<p>3.13 számú melléklet</p>	<p>Földtani veszélyforrás övezete</p> <p>– Földtani veszélyforrás övezete</p>
<p>3.14 számú melléklet</p>	<p>Vízerózióknak kitett terület által érintett települések övezete</p>
	<p>– Vízerózióknak kitett terület által érintett település</p>
<p>3.15 számú melléklet</p>	<p>Szélérózióknak kitett terület által érintett települések övezete– Nem érinti a települést</p>

1.4. A SZOMSZÉDOS TELEPÜLÉSEK HATÁLYOS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVEINEK – AZ ADOTT TELEPÜLÉS FEJLESZTÉSÉT BEFOLYÁSOLÓ – VONATKOZÓ MEGÁLLAPÍTÁSAI

Sajószentpéter város nyolc településsel szomszédos, melyek községek, illetve nagyközségek.

A szomszédos települések az alábbiak:

Alacska, Berente Boldva, Borsodszirák, Múcsony, Sajóbáony, Sajóecseg, Sajókápolna.

Sajószentpéter város a szomszédos településeivel közvetlen útkapcsolatokkal rendelkezik.

A települések a városhoz külterületi mezőgazdasági hasznosítású területekkel kapcsolódnak, kivételt képeznek a Borsodi Ipari tengely települései így Berente és Kazincbarcika, ahol a 26-os országos főútvonal mentén, Sajószentpéter esetében elsősorban az út északi oldalán összefüggő ipari zóna alakult ki, melynek része a volt Borsodi Hőerőmű, valamint a BorsodChem Zrt iparterületei.

A kapcsolat a szomszédos településekkel elsősorban a 26- os főútvonal mentén jelentős, mely tengelye az összefüggő iparterületi övezetnek, illetve a Sajó folyó, mint természetes tengely, ami összekapcsolja a településeket.

Az érintett települések esetében a legfontosabb tervezett összefüggő fejlesztési elképzelés a 26- os főútvonal Sajószentpétert és Kazincbarcikát elkerülő szakasza, mely közvetlenül érinti Sajószentpéter, Berente, Múcsony települések igazgatási területeit, illetve a visszakapcsolódó útszakasz miatt Kazincbarcika városát is.

Az települési együttműködés és a Településrendezési eszközök készítése során elsősorban a 26- os főút elkerülő szakasza érdemel kiemelt figyelmet, illetve az összefüggő ipari övezet hatására kell figyelemmel lenni. Ezzel kapcsolatosan együttműködési folyamat indult el az érintett települések így Kazincbarcika, és Sajószentpéter város, illetve Berente, Múcsony községek között a BorsodChem Zrt bevonásával.

Kiemelt szerepet játszik a térségben a vegyipar, melynek üzemei a BorsodChem és a SVIP Sajóbáonyi Vegyipari Park.

Jelentős szerep jut a Sajó folyónak, mint ökológiai folyosónak a települések között, illetve a Sajó folyó árvízvédelmének, mely szintén összehangolt kezelést igényel a térségben.

1.5. HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK BEMUTATÁSA

1.5.1 TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

Sajószentpéter város képviselő testülete **2001 évben** elfogadta a jogszabályi kötelezettség alapján elkészült **Településfejlesztési Konceptiót**. E koncepció szolgál arra, hogy az adott helyzetből kiindulva a hosszú távú tervezési időszak vonatkozásában számba vehető lehetőségek és veszélyek függvényében, az adottságok és a fejlesztendő területek felmérése mellett felrajzolják a lehetséges fejlődési irányt. A koncepció meghatározta a település jövőképét és kijelölte az irányt a településfejlesztéssel és településrendezéssel kapcsolatos döntések meghozatalához.

A település fejlesztésének irányelveit az alábbiak szerint határozták meg:

1.5.1.1 Jövőkép, fő célok:

A Városfejlesztési Konceptióban megfogalmazott fő cél - mint a város jövőképe - a következők szerint került meghatározásra:

„Sajószentpéter csomóponti jellegét kihasználó rugalmasan változó nyitott kisváros, a miskolci agglomerációs gyűrű fejlett hálózati eleme.”

A fő cél elérésének érdekében a legfontosabb részcélokat az alábbiak szerint rögzítették:

A város

1. **a népességének megtartása mellett** kedvelt letelepedési célponttá válik és a bővülő miskolci agglomerációs gyűrű és a Sajó völgy részeként annak egy fejlett hálózati elemévé válik.
2. felelevenítve a több évszázados mezővárosi hagyományait erős **kereskedelmi, áru elosztó szerepkört alakít ki** a térségen belül. Ennek alapja, hogy a területén áthaladó 26. számú főközlekedési útról leágazva a Cserehátot feltáró 27. számú fő közlekedési útvonal kiinduló pontja, valamint a Pitypalatty völgy kapuja.
3. Három kistérség, (3501 Miskolci, 3502 Edelényi, 3504 Kazincbarcikai) határán fekszik, így bizonyos **térségfejlesztési koordinációs szerepet tölt be.**

1.5.1.2 A hatályos fejlesztési koncepció, vonatkozó megállapításai:

Fejlesztési célok, programok

Az általános cél az, hogy a településen élők életkörülményei, így

- a megélhetési viszonyok, a komfortosság,
- a település intézményi és egyéb infrastruktúra
- az esztétikai minőség, a városiasodási folyamatok,
- az egészséges környezeti feltételek az erőforrások megőrzése mellett jelentősen és tartósan javuljanak.

Prioritások:

- A természeti erőforrások megőrzése
 - A természeti, táji értékek megőrzése és értéknövelő fejlesztése és kiegészítése
 - Az egyes tájsebek és környezetvédelmi problémák helyreállítása, kezelése
 - Az ivóvíz bázis védelmének biztosítása
 - Felszíni vizek környezetének rendezése, vízrendezés
- A települési együttműködés előnyeinek kihasználása
 - Kistérségi szerepkör erősítése, a társulási kapcsolatok fenntartása, erősítése

Sajószentpéter Város Településfejlesztési Konceptiója és Településrendezési Eszközeinek felülvizsgálata

HELYZETFELTÁRÓ-HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

- Gazdaságfejlesztés, munkahelyteremtés, humán erőforrás fejlesztése
 - A település népességmegtartó erejének növelése (munkahelyteremtés és lakásépítés feltételeinek biztosítása)
- Intézmény ellátás javítása
 - Közlekedési, tömegközlekedési kapcsolatok javítása
 - Gazdaságfejlesztési, vállalkozás élénkítő programok kidolgozása
- a települési lakó és települési környezeti körülmények javítása
 - A területhasználat korszerűsítése, az új fejlődési pályának megfelelően a településközpontban a városiasodás, az intézményi infrastruktúra fejlesztése, a környéken lévő lakóterületek kertvárosiasodása, a falusias területhasználat csökkentése
 - A településközpont gépkocsi forgalmának csökkentése, a gyalogos zóna növelése, a parkolási problémák megoldása
 - a zöldterületek növelése, a közterületek felújítása, karbantartása, utcafásítás, virágosítás, új rekreációs területek létrehozása
 - a belterületi növénytermesztés és állattenyésztés szabályozása
 - környezetvédelmi koncepció elkészítése, a természeti értékek és a vízbázis védelme, tájsebek helyreállítása
 - A közmű ellátás fejlesztése
 - Települési értékvédelem
 - A szociálisan terhelt területek kezelése
 - Új lakóterületek építési lehetőségeinek megteremtése
 - sportlétesítmények karbantartása, fejlesztése
- Célok, programok tervek
 - A városközpont rekonstrukciós átépítése, fejlesztése
 - Infrastruktúra fejlesztések megvalósítása
 - Szennyvízhálózatra csatlakozott háztartások számának növelése

1.5.2 TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV

2004 évben a képviselőtestület jóváhagyta az ugyancsak jogszabályi kötelezettségen alapuló **Településszerkezeti és Szabályozási Tervet**, mely azóta több módosításon esett át, de teljes körű felülvizsgálatra nem került sor, a módosítások részterületeket érintettek.

1.5.3 GAZDASÁGI STRATÉGIA, ÉS PROGRAM

1.5.3.1 Gazdasági program 2007

Sajószentpéter város 2007. 05. 24-i képviselőtestületi határozatával elfogadta a város 2006-2010 évekre vonatkozó **Gazdasági Stratégiáját és Programját**, valamint a 2007-2008 évekre vonatkozó **Akciótervét**, erre alapozták az elkészített Integrált Városfejlesztési Stratégiát, és az elkészült akcióterületi terveket

A 2006-2010-es gazdasági-városfejlesztési program a Településfejlesztési koncepció fejlesztési céljait vette figyelembe

1.5.3.2 Gazdasági program 2015-2019⁵

Jogszabályi keretek

A helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény rendelkezései alapján a képviselő-testület át nem ruházható hatásköre a gazdasági program elfogadása.

A gazdasági program – a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban – a **képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra** szól.

Az önkormányzati törvény rendelkezései alapján a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

⁵ Felhasznált irodalom: SAJÓSZENTPÉTER VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT GAZDASÁGI PROGRAMJA 2015-2019

- településfejlesztés, településrendezés;
- településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
- a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
- egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
- környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
- óvodai ellátás;
- kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
- gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
- szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;
- lakás- és helyiséggazdálkodás;
- a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
- helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
- honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
- helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
- a kistermelők, őstermelők számára – jogszabályban meghatározott termékeik – értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
- sport, ifjúsági ügyek;
- nemzetiségi ügyek;
- közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
- helyi közösségi közlekedés biztosítása;
- hulladékgazdálkodás;
- távhőszolgáltatás;
- víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

A Törvény alapján a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó más helyi önkormányzati feladatok is megállapíthatóak.

Sajószentpéter gazdasági programjának stratégiai céljai

A gazdasági program a jelenlegi -2014 – 2019 - választási ciklus idejére szól, mely az önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban és a gazdasági, környezeti adottságok figyelembevételével készült. A program összeállításának fontos szempontja volt a város biztonságos működtetése, meghatározza mindazon stratégiai célokat és feladatokat, amelyek az önkormányzat által végzendő feladatok magasabb színvonalú biztosítását, fejlesztését szolgálják.

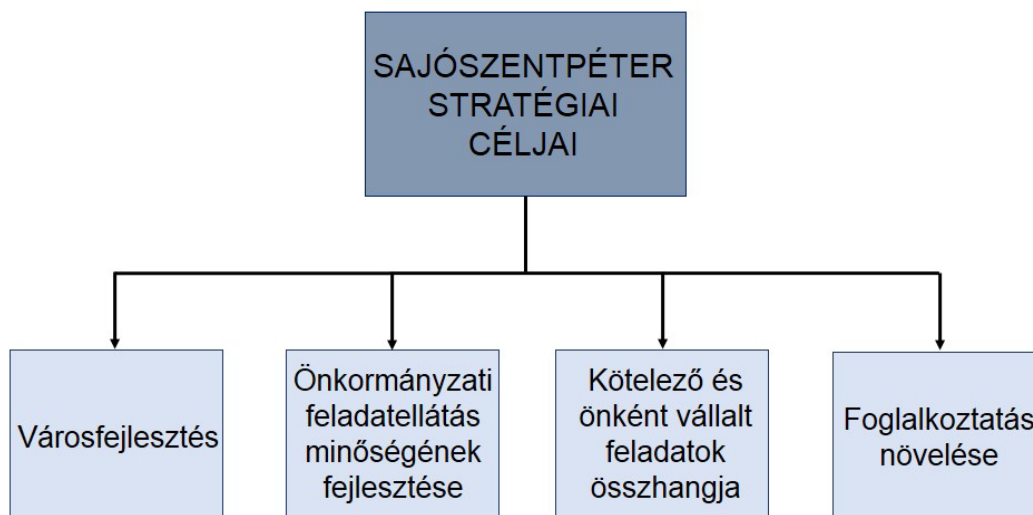
A program alapvetésnek tekinti a törvényekben előírt és az önként vállalt közzolgáltatási feladatok teljesítését, az intézményi rendszer fenntartását, hatékony működtetését, a városi értékek megőrzését, fejlesztését, ezáltal biztosítva a helyi lakosság szükségleteinek, igényeinek kielégítését.

A városi önkormányzat az előző években jelentős erőfeszítéseket tett az önkormányzat alapfeladatait kiszolgáló intézményhálózat korszerűsítése, a városi alapinfrastruktúra felújítása érdekében. Működési költségeit minimalizálta, szervezeti rendszere letisztult, takarékos.

Mindezek alapján jelen **gazdasági program stratégiai céljai** az alábbiakban fogalmazódtak meg:

- városfejlesztés, a helyi igények és lehetőségek összehangolása,

- az önkormányzati feladatellátás minőségének fejlesztése,
- a külső források, önkormányzati bevételek további feltárása,
- hozzájárulás a foglalkoztatás növeléséhez, bővüljön Sajószentpéteren a munkahelyek száma, nőjön a munkaerő iránti kereslet és a munkaerő értéke a munkaerőpiacon, növekedjenek a jövedelmek és emelkedjenek a helyi önkormányzat adóbevételei.

Városi szintű, 15-20 éves átfogó cél

Sajószentpéter város jövőképeinek középpontjában a térségközpontú területfejlesztési koordinációs feladatainak erősödése, gazdasági fejlődésének fokozása áll, melynek következtében a fő cél, hogy a településen élők életkörülményei, így

- a lakosság foglalkoztatási és megélhetési viszonyai,
- a komfortosság, a települési intézményi és egyéb infrastruktúra,
- az esztétikai minőség, a városiasodási folyamatok,
- az egészséges környezeti feltételek jelentősen és tartósan javuljanak.

Cél továbbá az, hogy javuljon a város gazdasági és tökevonzó képessége, infrastruktúrája és vonzereje. Mindezek alapján erősödjön a város népesség megtartó ereje, valamint a város üzemeltetése gazdaságosabb legyen, a fenntartható fejlődés érvényre juthasson, és megszűnjenek a szegregációs gócpontok.

1.5.4 INTEGRÁLT VÁROSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA⁶

Az Integrált Városfejlesztési Stratégia (IVS) alapul veszi az előzőekben ismertetett tervezési és fejlesztési alapdokumentumokat, programokat, azokra épít, az azokban foglaltakkal teljes mértékben összhangban van.

Az IVS a KSH, a T-STAR és az önkormányzat adatbázisára épült, igénybe véve a Szociális és Munkaügyi Minisztérium anti-szegregációs szakértőjének iránymutatását, valamint teljes mértékben figyelembe véve az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium által közzé tett „Városrehabilitáció 2007-2013-ban, Kézikönyv a városok számára” elnevezésű módszertani útmutatóban foglaltakat.

Sajószentpéter Integrált Városfejlesztési Stratégiája e módszertani kézikönyv előírásainak, illetve iránymutatásainak megfelelően **hat fő részből áll:**

⁶ Forrás: SAJÓSZENTPÉTER VÁROS INTEGRÁLT VÁROSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

- A város egészére vonatkozó helyzetértékelés, mely során elemzésre kerül Sajószentpéter településhálózatban elfoglalt helye és szerepköre, valamint a város egészére vonatkozóan részletes helyzetfeltárára kerül sor.
- A városrészek lehatárolása és területi megközelítésű elemzése fejezetben elsősorban a funkciójuk és beépítettségi sajátosságai, valamint földrajzi elhelyezkedésük alapján lehatárolásra kerültek Sajószentpéter városrészei, amelyekre külön-külön helyzetértékelés készült, számos szempont figyelembevételével (gazdaság, társadalom, intézmények, funkciók, lakásállomány, sajátságok beazonosítása, stb.) A városrész szintű helyzetelemzéshez kapcsolódik a stratégiai fejezetben részletezett **anti-szegregációs tervet megalapozó vizsgálat**, mely során a szegregált lakókörnyezetek feltárára kerülnek.
- A **stratégiai fejezet tartalmazza a hármas szintű célhierarchiát**, melyen belül a középtávú tematikus célok és a hozzájuk kapcsolódó tervezet intézkedések, illetve a városrészekhez rendelt középtávú célok bemutatását. Ebben a fejezetben lelhető fel a célstruktúra illeszkedésének bemutatása a város meglévő fejlesztési dokumentumaihoz, valamint itt kerül sor a célrendszer koherenciájának vizsgálatára. E fejezet meghatározó része a **város anti-szegregációs terve**, mely során bemutatásra kerül a három szegregált terület helyzetelemzése, valamint a szegregáció kiküszöböléséhez szükséges intézkedési feladatterv.
- A **2007-2013 év során fejleszteni kívánt akcióterületek kijelölése** a helyzetelemzésre és a stratégiára támaszkodva történt meg. Kijelölésre került az **elsőként megvalósítandó akcióterület**, illetve az ezen a területen lévő fejlesztések prioritása.
- A stratégia megvalósítása fejezetben a középtávú **ingatlangazdálkodási terv** és egyéb **nem fejlesztési tevékenységek ismertetése** történik meg. Emellett itt szerepel a stratégia megvalósulásának nyomon követésére kidolgozott **monitoring rendszer**, a **partneri kapcsolatok** megvalósítása és a fejlesztési tevékenységhez kapcsolódó **szervezeti elvárások bemutatása**.
- **Részletes előzetes akcióterületi terv készül** az első ütemben (2008-2009) kiválasztott akcióterület vonatkozásában, mely kitér a terület helyzetelemzésére, a fejlesztési célok és beavatkozások bemutatására, a megvalósítás intézményi keretének kijelölésére, valamint a fejlesztés pénzügyi tervének és előkészítettsége állapotának részletezésére.

A város IVS-ben megfogalmazott hosszú távú jövőképe

"Sajószentpéter város megalapozott jövőképeinek kialakításához számos külső és helyi, illetve öröklött tényezőt szükséges figyelembe venni, melyek döntően és alapvetően meghatározzák a város átfogó fejlődésének lehetséges irányait, de korlátait is.

Ezek az alapvető és a városra jellemző tényezők a következők:

- A város térségközpontú, térség szervező szerepe, adottsága, lehetőségei
- A város gazdasági funkciójának erős beszűkülése
- Barnamezős beruházások és ipari parkok létrehozásának lehetőségei
- A város közlekedési helyzetének (26-os elkerülő út) javuló lehetősége
- A város lakónépességének nagymértékű elszegényedése, jelentős munkanélküliség
- A város egyes területeinek szegregáltsága
- A városias élettér elmaradottsága, infrastrukturális hiányosságai

Az előzőekben felsorolt főbb tényezők egyértelműen meghatározzák Sajószentpéter város felvázolható jövőképét, illetve a térségben betöltött szerepét, lakosainak komfortosabb életterét és a településhálózat fejlesztésének lehetőségét."

A város népességének várható növekedésével jelenleg nem lehet számolni, részben területi, részben gazdasági korlátok miatt sem. Az azonban lényeges kérdés, hogy a település lakosságának összetétele hogyan alakul, mennyiben sikerül a várost komfortos, rendezett léttérré fejleszteni, jó közlekedési kapcsolatot kialakítani.

Fontos hogy a város csomóponti szerepét kihasználva erősítse térségi szerepkörét, és a gazdasági fejlődés mellett intézményi korszerűsítéseket is

végrehajtsón, annak érdekében, hogy a fejlesztések koncentráltan és szakmailag megalapozottan történjenek.

Szegregáció kezelése

Külön kell említést tenni arról, hogy a szegregált településrészek fejlődésében csak hosszabb távon és jelentős koncentráció mellett várható kedvező javulás, pozitív irányú elmozdulás. Fontos a hátrányos helyzetű rétegek – elsősorban a roma kisebbséghez tartozó lakosság – felzárkóztatása érdekében az érintett területeken szociális rehabilitációs programokat végrehajtani, az infrastrukturális helyzetet javítani, munkalehetőségeket biztosítani, vagyis a további leszakadásukat mielőbb meggátolni. Különösen fontos ez azért is, mivel tény, hogy a demográfiai mutatók alapján a roma lakosság körében magasabba születésszám, így a városon belüli részarányuk jelentősen növekszik.

Összefoglalóan, a korábbiakban elkészült dokumentumokban foglaltakkal összhangban, **Sajószentpéter város hosszú távú jövőképe (15-20 év)**, figyelemmel a funkcionális környezetére is **a következő:**

El kell érni, hogy Sajószentpéter város, részben a kistérségi feladat ellátási és koordinációs szerepkörének erősödésével, részben a gazdasági potenciájának növekedésével, a népességének megtartása mellett, kedvezően élhető, fokozottan vonzó, lakható, komfortos város legyen.

A város hosszú távú céljainak konkretizált és számszerűsített értékei, várható eredményei-a helyzetelemzés tendenciáira támaszkodva reálisan- a következők:

- A város népesség számának csökkenése megáll, tovább nem folytatódik
- A gazdaságélénkítési fejlesztésekkel, a befektetések megvalósulási feltételeinek kialakításával a munkanélküliség csökken, minimum 500 fő új munkahely jön létre
- A humánszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális ellátás) fejlesztésével a szegregáció mérséklődik, annak mutatója minimum 5% mértékben javulnak
- A szennyvízhálózat 100%-ban kiépítésre kerül a város területén

1.5.5. HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI SZERZŐDÉSEK

Sajószentpéter Város Képviselő-testülete 96/2014.(IV.30.) határozatával településfejlesztési döntést hozott Településfejlesztési Konceptiójának kidolgozásáról, valamint Településrendezési Eszközeinek felülvizsgálatáról, melynek keretében a Településrendezési terv teljes körű felülvizsgálatának elkészítésére kerül sor. Jelenleg Településrendezési szerződés megkötésére a városban nem került sor.

1.6. A TELEPÜLÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV ELŐZMÉNYEINEK VIZSGÁLA

1.6.1. A HATÁLYBAN LÉVŐ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK

Településszerkezeti terv

Sajószentpéter Város Településszerkezeti tervét Sajószentpéter Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 194/2004. (X.14.) határozattal hagyta jóvá, melyet a 6/2012. (I. 26.) önkormányzati határozattal módosítottak

Szabályozási terv

Sajószentpéter Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Sajószentpéter Város Szabályozási Tervét és Helyi Építési Szabályzatát (HÉSZ) a 30/2004. (X.18.) számú önkormányzati rendeletével hagyta jóvá.

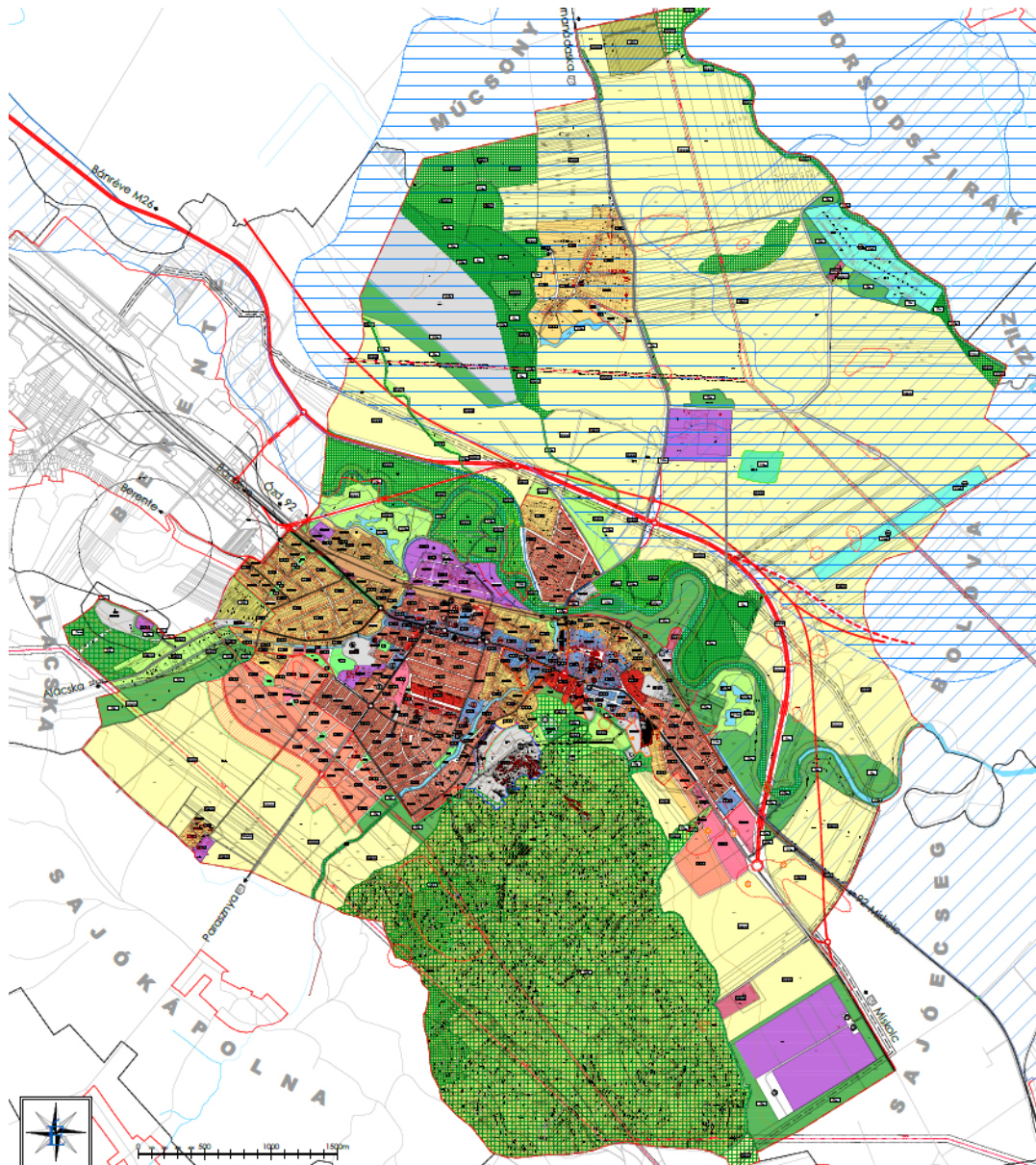
A rendeletet többször módosították, egységes szerkezetbe foglalták a 11/2005.(III.21.), a 7/2008.(III.25.), a 29/2008.(XII.23.), a 9/2009. (III.24.), a 14/2011. (VI.27.), 2/2012. (I.27.) számú önkormányzati rendeletekkel.

Összességében elmondható, hogy az eredeti Településrendezési eszközökhöz képest települési jelentőségű hálózati és rendeltetési módosításokra nem került sor, a jelenleg hatályos tervek az eredeti tervek szellemiségét tükrözik.

Sajószentpéter Város Településfejlesztési Konceptiója és Településrendezési Eszközeinek felülvizsgálata

HELYZETFELTÁRÓ-HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

1.6.2.A HATÁLYOS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV MEGÁLLAPÍTÁSAI, MEGVALÓSULT ÉS MEG NEM VALÓSULT ELEMEI

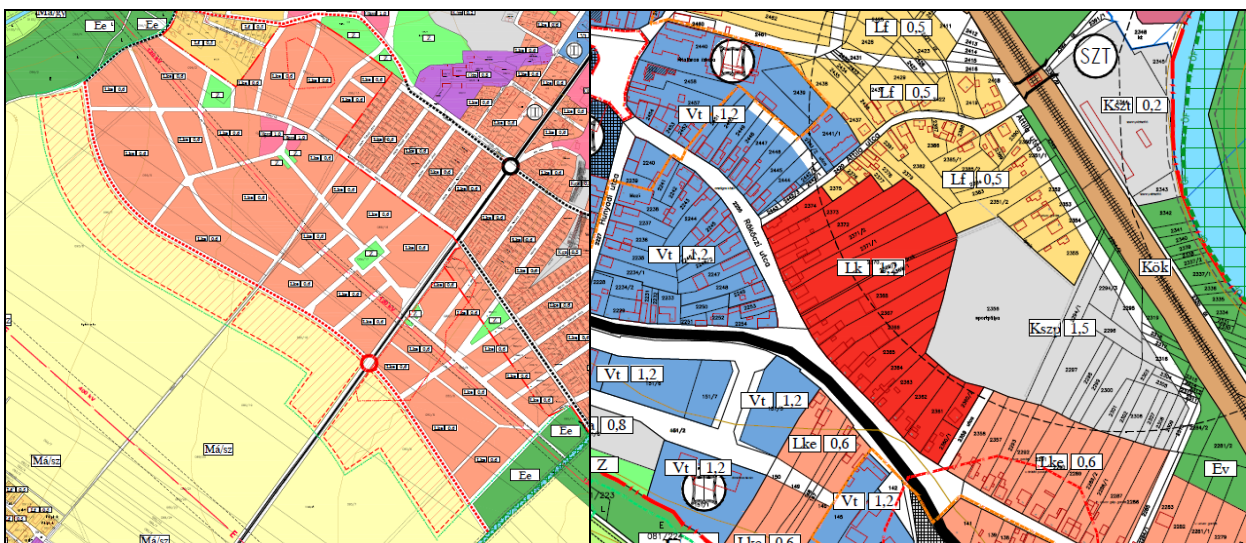
Hálózati elemek

A Településszerkezeti terv tervezett **hálózati fejlesztési elemei** közül, - ami döntően a 26- os országos főútvonal megépítését, valamint annak visszakötését a 26- os számú országos főútvonalba és kapcsolódó beruházásait tartalmazta- sajnos semmi nem valósult meg.

- Elmaradt a 26- os főút elkerülő szakaszának megépítése
- Elmaradt a 26- os főútvonal visszakötése a meglévő 26- os főútvonalba
- Elmaradt a Gábor Áron és Árpád utcák közötti tömb áttörés megvalósítása, mely a Kálvin tér forgalom csillapítását jelentené.
- Elmaradt az Alacskára vezető út visszakötése Berent irányába

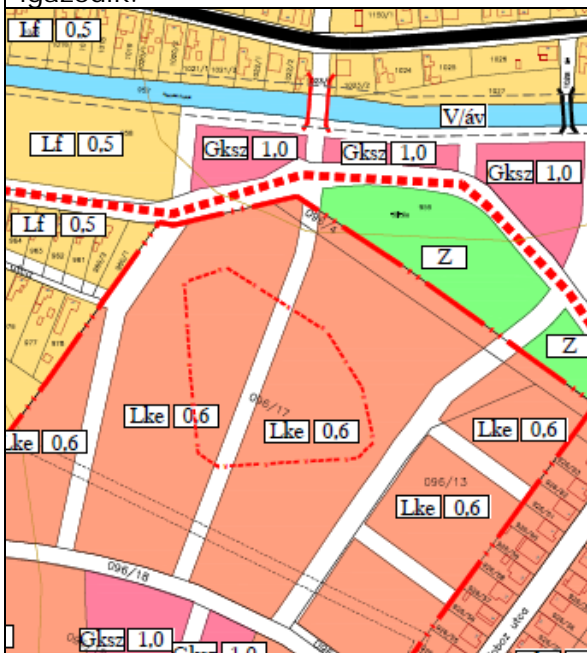
Területfelhasználási elemek

A településszerkezeti terv területfelhasználási elemei közül az alábbi jelentős fejlesztéseket irányozták elő:

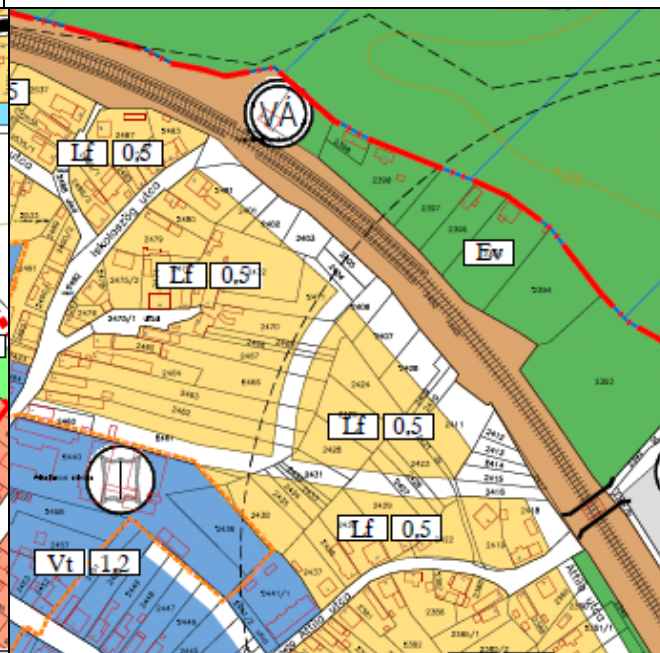
Lakóterületek, Településközponti vegye, gazdasági és különleges területek:

A város délnyugati részén a Parasznya felé vezető út környezetében nagyarányú kertvárosias lakóterületek kerültek kijelölésre, melyek fejlesztésére nem került sor. A lakóterület fejlesztés ütközik az elektromos távvezeték hálózattal, azok nyomvonalához nem igazodik.

A városközpont közvetlen környezetében a jelenleg kertvárosias lakóterületek rendeltetését kisvárosias lakóterületté kívánták fejleszteni, a sport és rekreációs területfejlesztésével együtt, ami nem valósult meg.

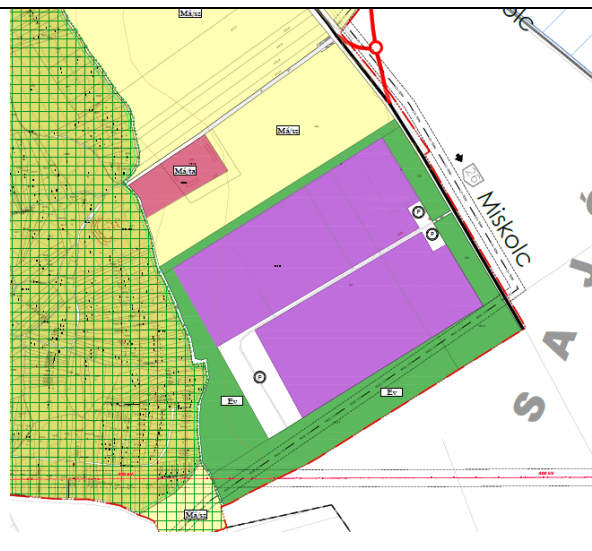
A településrészek összeépítését szolgáló tervezett gazdasági és lakóterületi fejlesztések nem valósultak meg.

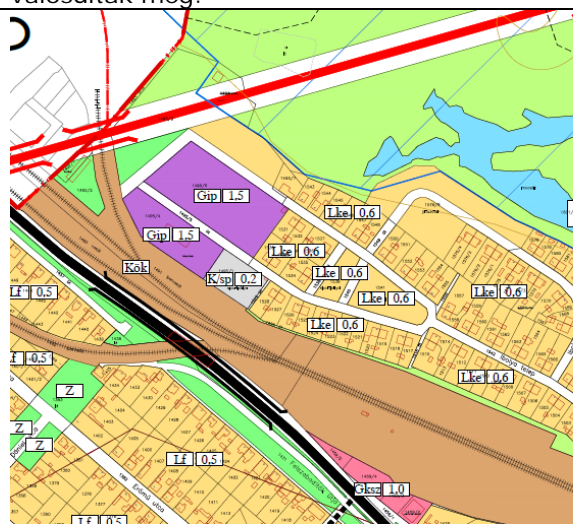
A Városközpont-hoz csatlakozóan a hagyományos, történelmi településrész megvalósítani kívánt fejlesztések nem valósultak meg.

A körforgalmú csomópont környezetében tervezett lakó és gazdasági fejlesztések nem valósultak meg.

A város keleti kapujában tervezett iparterületi fejlesztés nem valósult meg.

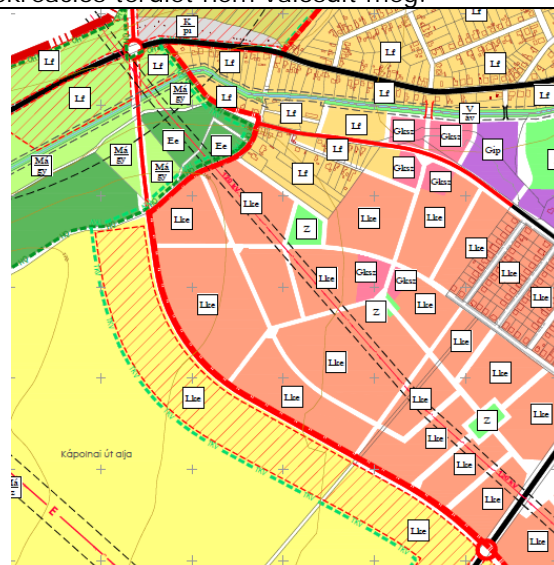
Az Ibolya telep lakó és gazdasági területeinek fejlesztése nem valósult meg.

A Fecskeszőg városrészénél tervezett sport és rekreációs terület nem valósult meg.

A város délnyugati részé tervezett falusias lakóterület fejlesztés nem valósult meg.

Az elmaradt lakóterület fejlesztések miatt elmaradt az Alacskaikai út Berentéhez történő átkötése

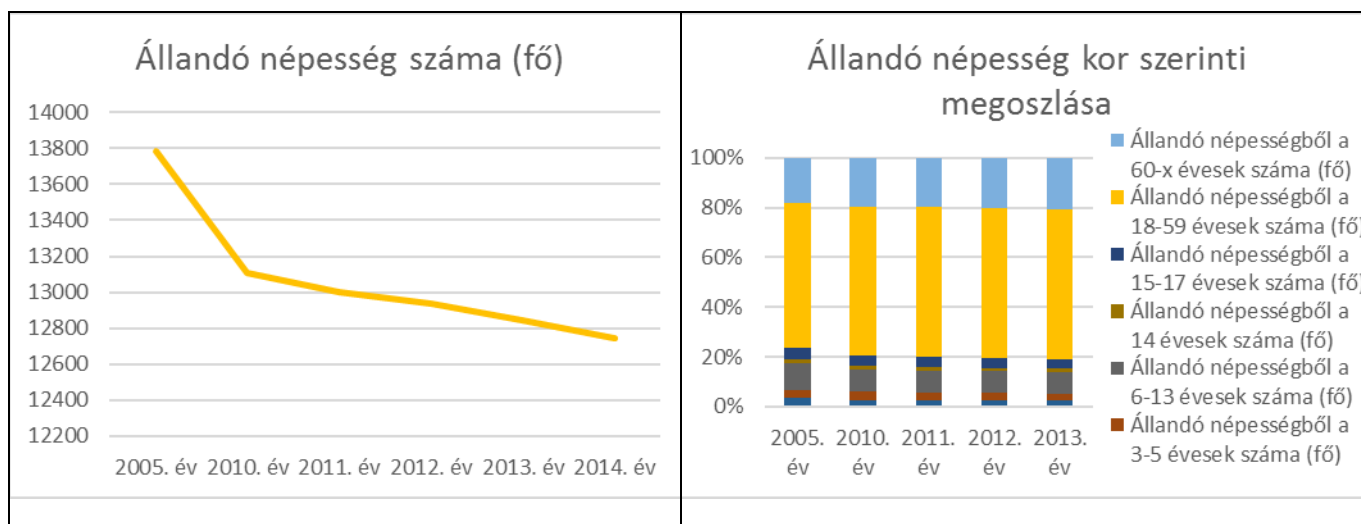
1.7. A TELEPÜLÉS TÁRSADALMA,

1.7.1. DEMOGRÁFIA, NÉPESESSÉG, NEMZETISÉGI ÖSSZETÉTEL, KÉPZETTSÉG, FOGLALKOZTATOTTSÁG, JÖVEDELMI VISZONYOK, ÉLETMINŐSÉG

1.7.1.1 Demográfia, népesség, nemzetiségi összetétel

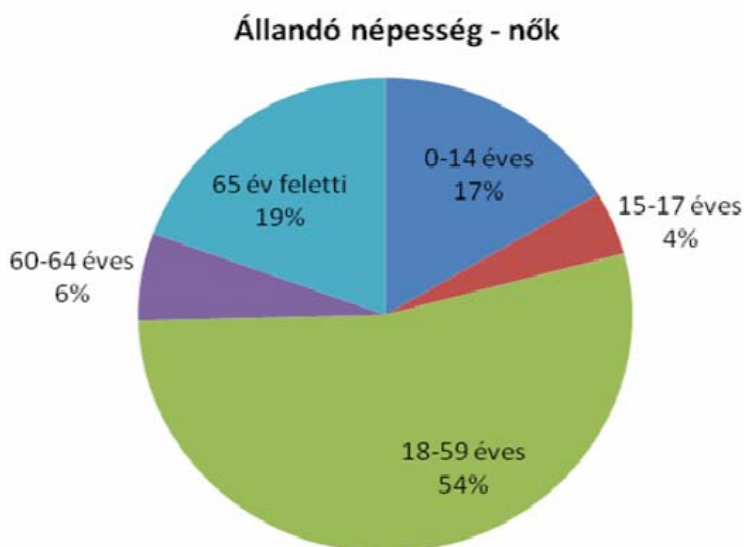
Demográfia népesség,

A miskolci agglomeráció térségközpontot – Miskolc városát - körülvevő legnépesebb településének **Sajószentpéternek az állandó lakossága** a KSH adatai szerint 1997 évi **14.153 főről**, 2006 évre **13.653 főre csökkent az IVS megállapításai szerint, és sajnos ez a csökkenés nem állt meg. A 2010- es népszámlálási adatok alapján** a lakosságszám tovább csökkent **12364 főre**. Az elmúlt 4 év eltelt időszakában meg állt a lakosság csökkenése, a 2014 évi adatok szerint a lakosságszám **12740 fő**.

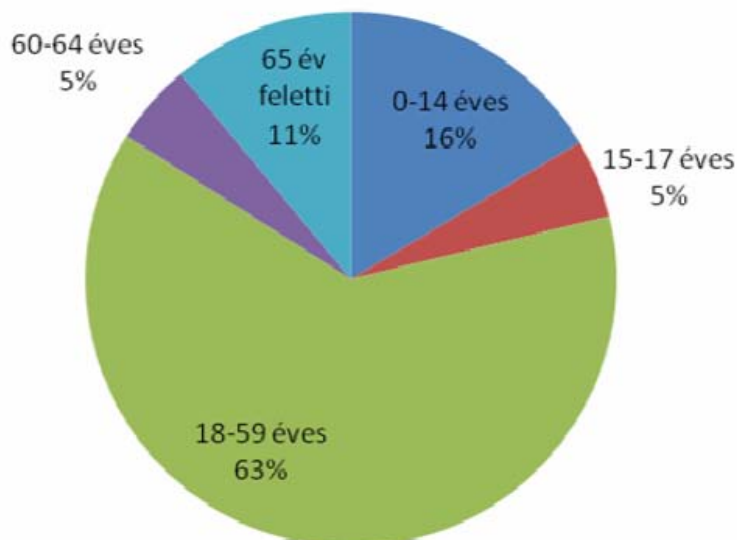

A településen a **lakónépesség kor szerinti** összetételét tekintve az aktív korúak (18-59 évesek) aránya a legmagasabb, 7284 fő (56 %). Az összlakosság 15,81 százaléka tanköteles korú (2047 fő), a 60 év felettek aránya 19,79 százalék. A népesség koreloszlása az országos tendenciáknak megfelelő.

A nemek szerinti megosztást az alábbi grafikonokon láthatjuk:

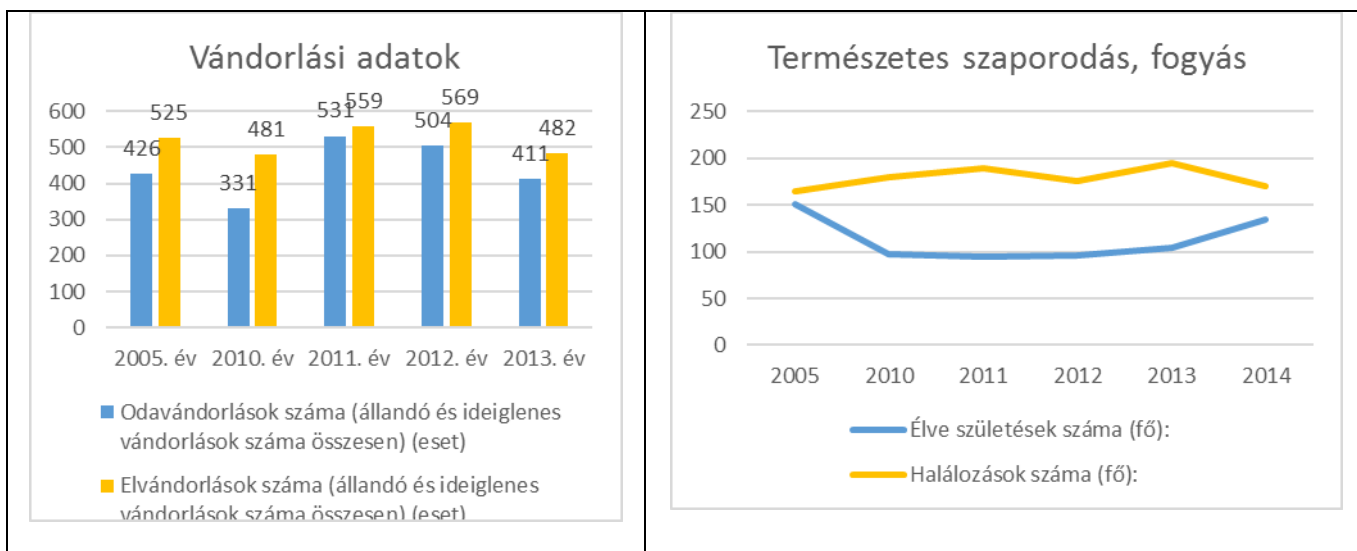

Állandó népesség - férfiak

Sajószentpéter város vonatkozásában a **92,4%-os népességcsökkenés a körülvevő térségekhez viszonyítottan kissé kedvezőtlenebb** a környezetéhez képest, a megyei átlag, 92,18 %- A hasonló, kissé kedvezőbb térségi elhelyezkedésű Edelény városban a népességszám csökkenés az adott időszakra kedvezőtlenebb, mintegy 93 %.

A lakosság számának csökkenésében jelentős szerepet játszik a születések és halálozások negatív egyenlege, valamint a **fokozottabb mértékű elvándorlás**.

A KSH adatai szerint a városban 1997 és 2006 év között az élve-születések számának csökkenése meghaladta a 20%-ot, míg az elhalálozások száma kisebb ingadozások mellett a 10 év alatt állandósultnak tekinthető.

A 2000 és a 2010 közötti időszakra jellemző, hogy a Sajószentpéteren a természetes szaporodás -22-ről 2010-re -89-re változott, tehát a helyzet tovább romlott. a változás 24,7 %-ra tehető.

A városban az el-és odavándorlások számának negatív egyenlege 2002 és 2006 év között átlagosan 100 fő/év, az öt év alatt összesen 507 fő volt.

Ez a tendencia 2000 és 2013 között sem javult, az vándorlási különbözet ebben az időszakban elérte összesen 651 főt (tehát relatíve csökkent, illetve nem nőtt), ami átlagosan 50 fő /év, ami azonban csökkenést mutat a korábbi évek 100 fő / év elvándorlási különbözetéhez képest. Kiemelkedőnek számított a 2007- es év, amikor a vándorlási különbözet -232 fő volt, illetve a 2010 év, melyben a vándorlási különbözet 150 főre tehető a KSH adatai szerint.

Tény, hogy Sajószentpéter város vonatkozásában az elvándorlás egyenlege meghaladja a régió átlagát, de a megyei átlagnál is kedvezőtlenebb.

A lakónépesség korcsoportonkénti megoszlása

Sajószentpéter lakosságának korcsoportonkénti megoszlása – a 2001 évi népszámlálás adatait figyelembe véve – mind az országos, mind a megyei adatokhoz képest kedvező, ugyanis a lakónépességen belül a 14 éven aluliak aránya (21,4%), számottevően meghaladja a 60 év feletti népesség arányát (17,8%).

A népesség korcsoportonkénti megoszlásának összehasonlítása a KSH 2001 évi népszámlálási adatai szerint

népesség nemek, korcsoportonként_2001	MAGYARORSZÁG	BORSOD	EDELÉNY	SAJÓSZENTPÉTER
férfi	4850650	354 184	5317	6325
nő	5347665	390 220	5767	6832
0-14	1694936	142181	2055	2815
15-17		31835	773	943
	668609			
18-19		20079	486	591
20-29	1596293	104819	1491	1899
30-39	1309591	95883	1455	1790
40-49	1533309	110891	1812	1906
50-59	1314018	89867	1340	1484
60-64	535309	40323	640	726
65-x	1546250	108526	1518	1621
öregedési ráta	122,8	104,7	105,0	83,4
15-64	6957129	493697	7997	9339

Az utóbbi időszakban ezek az adatok úgy változtak a 2010 évi népszámlálási adatok szerint, hogy a lakónépességen belül a 60 év feletti népesség aránya 2579 fő (21,47%) számottevően meghaladja a 14 éven aluliak arányát 1926 fő (16,03%), tehát a tendencia megváltozott kedvezőtlen irányba.

Az aktív korúak száma 2001- évben 9339 fő, 2011 évben 9242-ben, tehát csökkenést mutat.

Megállapíthatjuk tehát, hogy a lakosság szám csökkenése mellett a lakosság elöregedése is tapasztalható.

A népesség korcsoportonkénti megoszlásának összehasonlítása a KSH 2011 évi népszámlálási adatai szerint

népesség nemek, korcsoportonként_2011	MAGYARORSZÁG	BORSOD	EDELÉNY	SAJÓSZENTPÉTER
férfi	4718479	326 800	4 699	5 761
nő	5219149	359 466	5 197	6 251
0-14	1447659	111858	1 433	1 926
15-17	347304	27 735	376	565
18-19	246 230	18 282	263	574
20-29	1229536	85436	1505	1846
30-39	1580913	95511	1506	1930
40-49	1316193	91169	1436	1764
50-59	1438682	100832	1626	1882
60-64	653991	42920	642	681
65-x	1677120	112523	1560	1898
öregedési ráta	161,0	139,0	44,8	35,4
15-17			370	502
15-64	6812849	461885	7354	9242

A korábbi ITS megállapítása szerint a város kedvező vitalitási indexe – 100 időskorúra jutó gyermekkorú (119) – nagyrészt amiatt adódik, hogy a településen fellelhető három, közel 1.700 összes lakónépességű szegregációs területek esetében a 14 éven aluliak aránya 30-40% közötti, míg a 60 év feletti népesség aránya 6-11% közötti.

A vitalitási index a 2011- es KSH adatok szerint romlott, hiszen a 2579 60 év feletti lakosra mintegy 1926 fő gyermekkorú jut, a 100 időskorúra jutó gyermekek száma 72 fő, erős csökkenést mutat.

1.7.1.2 Nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, Nemzetiségi összetétel

Sajószentpéter városában a népesség döntően magyar, de megtalálhatóak a különféle nemzetiségek is. A Ksh adatai szerint a nemzetiségi arány a 2001 évi és a 2011 évi adatok szerint az alábbiak szerint alakult (tájékoztatóul összehasonlító adatokkal):

nemzetiségi összetétel_2001	BORSOD	%	EDELÉNY	%	SAJÓSZENTPÉTER	%
Bolgár	55	0,1	1	0,1	2	0,2
Cigány	45 525	93,1	914	94,6	1 011	98,5
Görög	136	0,3	1	0,1	0	0,0
Horvát	16	0,0	0	0,0	0	0,0
Lengyel	185	0,4	3	0,3	3	0,3
Német	1 159	2,4	9	0,9	6	0,6
Örmény	8	0,0	0	0,0	0	0,0
Román	137	0,3	3	0,3	1	0,1
Ruszin	168	0,3	2	0,2	0	0,0
Szerb	18	0,0	0	0,0	0	0,0
Szlovák	1 150	2,4	18	1,9	2	0,2
Szlovén	57	0,1	4	0,4	0	0,0
Ukrán	285	0,6	11	1,1	1	0,1
Összesen	48899	100,0	966	100,0	1026	100,0

nemzetiségi	BORSOD	%	EDELÉNY	%	SAJÓSZENTPÉTER	%
-------------	--------	---	---------	---	----------------	---

összetétel_2011						
Bolgár	335	0,5	8	1,0	7	0,6
Cigány	58 376	80,1	607	74,3	945	79,1
Görög	204	0,3	0	0,0	0	0,0
Horvát	48	0,1	0	0,0	0	0,0
Lengyel	663	0,9	57	7,0	62	5,2
Német	4 210	5,8	34	4,2	112	9,4
Örmény	153	0,2	0	0,0	0	0,0
Román	652	0,9	3	0,4	3	0,3
Ruszin	1 457	2,0	71	8,7	0	0,0
Szerb	102	0,1	0	0,0	0	0,0
Szlovák	2 306	3,2	4	0,5	3	0,3
Szlovén	17	0,0	0	0,0	0	0,0
Ukrán	436	0,6	5	0,6	0	0,0
Arab	160	0,2	3	0,4	8	0,7
Kínai	100	0,1	0	0,0	0	0,0
Orosz	422	0,6	7	0,9	0	0,0
Vietnámi	42	0,1	0	0,0	0	0,0
Egyéb	3 151	4,3	18	2,2	54	4,5
Összesen	72834	100,0	817	100,0	1194	100,0

A legnagyobb számú nemzetiséget **a cigányság alkotja, 2001 –ben** összesen 1011 fő, a teljes lakónépesség **7,7 %-a**, 2011-ben összesen 945 fő, a teljes lakónépesség **7,8 %-a**. Megállapítható, hogy a cigány nemzetiségűek aránya az összes lakónépességhez képest nőtt, de összességében csökkent a népszámlálási időszak alatt.

Feltűnően magas arányban növekedett a német és lengyel nemzetiségűek száma, ami valószínűen az önkormányzati törvény adta önszerveződési lehetőség következménye lehet.

1.7.1.3 Képzettség, foglalkoztatottság,

Munkanélküliség-foglalkoztatás

Az IVS megállapításai

Sajószentpéter aggasztó foglalkoztatási viszonyát jellemzi , hogy 2001-ben (népszámlálás) a 15-64 éves korcsoport foglalkoztatási aránya nem érte el a 40%-ot, a szegregált területeken pedig a 15%-ot sem. Ez az arány a mai napig kedvezőtlen irányba alakult. Jelenleg a város legnagyobb foglalkoztatója – mintegy 500 fővel – a város önkormányzata és annak intézményei. A jelenleg működő mintegy 500 vállalkozás 70%-a egyéni vállalkozó.

A vállalkozások számottevő munkalehetőséget nem biztosítanak, ugyanis azoknak csupán 2%-a a 10 fő feletti dolgozói létszámot alkalmazó, jelentős részük csupán „önfoglalkoztató”. A foglalkoztatás döntő része a közeli két városba (Miskolc, Kazincbarcika) történő ingázással valósul meg.

Sajószentpéter város munkanélküliségi területi mutatója meghaladja az országos átlag 1,75-szeresét, így a vonatkozó 240/2006. (XI.30.) Korm. rendelet alapján e vonatkozásban kedvezményezett településnek minősül. A város foglalkoztatási, munkanélküliségi dinamikáját, illetve kedvezőtlen szinten való stagnálását az elmúlt évek munkanélküliségi mutatói (regisztrált munkanélküliek a munkavállalói korú népesség %-ában) a következők szerint mutatják be:

2003: 12,75% 2004: 12,88% 2005: 13,58% 2006: 12,76% 2007: 13,69% (ÁFSZ adatok)

A legutóbbi népszámlálási adatok összehasonlító táblázata

Sajószentpéter Város Településfejlesztési Konceptiója és Településrendezési Eszközeinek felülvizsgálata

HELYZETFELTÁRO-HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

A város munkanélküliségi rátája jelentősen meghaladja mind az országos, mind a megyei átlagot, bár a 2011 évi adatok szerint a megyei átlag alatt van, annak mértéke rendkívül aggasztó, és közel 14% mértékű.

A regisztrált álláskeresők száma, aránya a 15-64 éves korosztály létszámához viszonyítva

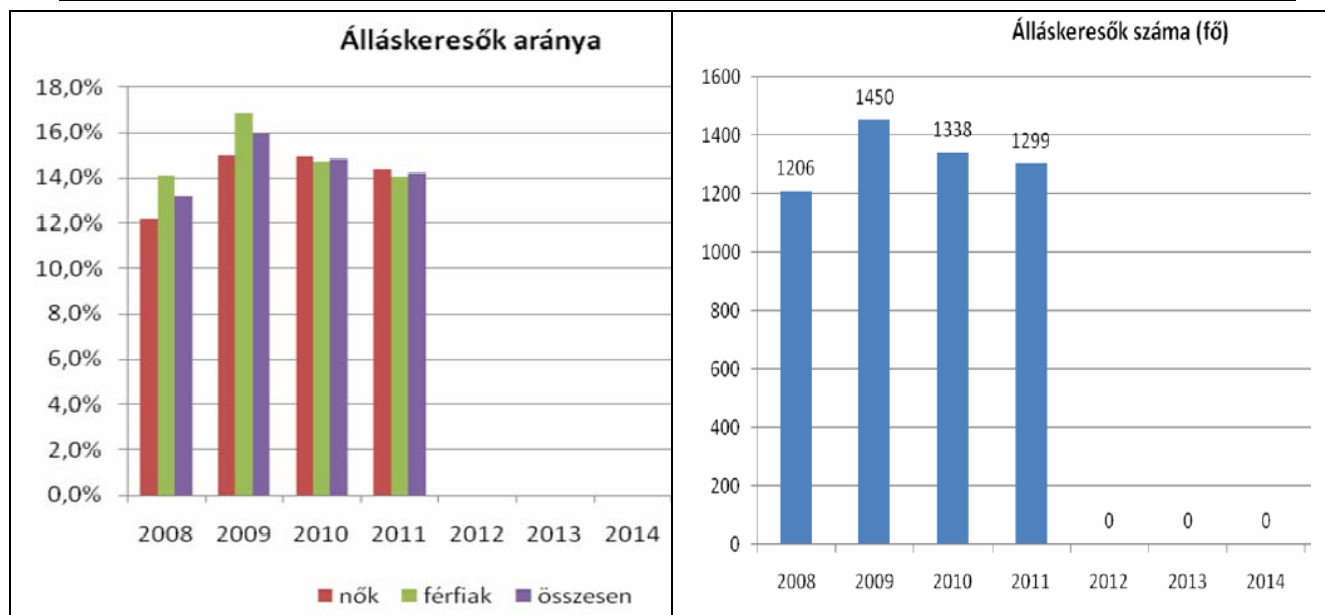
2001	MAGYARORSZÁG	BORSOD	EDELÉNY	SAJÓSZENTPÉTER
álláskeresők	343012	50102	738	997
15-64	6957129	493697	7997	9339
	4,9	10,1	9,2	10,7
2011	MAGYARORSZÁG	BORSOD	EDELÉNY	SAJÓSZENTPÉTER
álláskeresők	552308	66918	1009	1282
15-64	6812849	461885	7354	9242
	8,1	14,5	13,7	13,9

Az álláskeresők iskolai végzettség szerinti megoszlása összehasonlító adatai:

Megállapítható, hogy az álláskeresők között az alacsony iskolai végzettségűek aránya a legnagyobb, mely Sajószentpéter város esetében követi az országos és megyei arányokat, attól jelentősen nem tér el. Sajószentpéteren az alacsony iskolai végzettségű álláskeresők aránya növekvő tendenciát mutat.

Regisztrált álláskeresők iskolai végzettség szerinti megoszlása 2001- től 2011- ig terjedő időszakban:

2001	MAGYARORSZÁG	%	BORSOD	%	EDELÉNY	%	SAJÓSZENTPÉTER	%
felső	10274	3,0	910	1,8	6	0,8	12	1,2
közép	184919	53,9	25179	50,3	401	54,3	544	54,6
8 osztály	122782	35,8	18394	36,7	252	34,1	348	34,9
álláskeresők	343012	100,0	50102	100,0	738	100,0	997	100,0
2005	MAGYARORSZÁG	%	BORSOD	%	EDELÉNY	%	SAJÓSZENTPÉTER	%
felső	17195	4,2	1474	2,6	34	3,8	18	1,6
közép	217601	53,0	27273	47,9	442	49,7	563	50,9
8 osztály	146687	35,7	21538	37,8	304	34,2	411	37,2
álláskeresők	410649	100,0	56918	100,0	889	100,0	1106	100,0
2011	MAGYARORSZÁG	%	BORSOD	%	EDELÉNY	%	SAJÓSZENTPÉTER	%
felső	30185	5,5	2371	3,5	34	3,4	43	3,4
közép	298010	54,0	33083	49,4	547	54,2	705	55,0
8 osztály	194264	35,2	25195	37,7	359	35,6	458	35,7
álláskeresők	552308	100,0	66918	100,0	1009	100,0	1282	100,0

Forrás Helyi Esélyegyenlőségi Program

Az ingázók száma

INGÁZÁS_2001	MAGYARORSZÁG	%	BORSOD	%	EDELÉNY	%	SAJÓSZENTPÉTER	%
Helyben lakó és dolgozó	2 588 264	70	140 438	67	1 002	47	1 230	38
Naponta ingázó								
Naponta másik településre vagy országba ingázó	919 431	25						
Változó településen dolgozó	182 574	5						
Együtt	1 102 005	30	68 869	33	1 132	53	1 989	62
Átmenetileg külföldön tartózkodó								
Összesen	3 690 269	100	209 307	100	2 134	100	3 219	100

INGÁZÁS_2011	MAGYARORSZÁG	%	BORSOD	%	EDELÉNY	%	SAJÓSZENTPÉTER	%
Helyben lakó és dolgozó	2 545 198	65	134 412	58			1296	51
Naponta ingázó								
Naponta másik településre vagy országba ingázó	1 187 421	30	75 849	33				
Változó településen dolgozó	153 410	4	15 681	7				
Együtt	1 340 831	34	91 530	39			2557	100
Átmenetileg külföldön tartózkodó	56 694	1	5 850	3				
Összesen	3 942 723	100	231 792	100			3853	151

Megállapítható, hogy a helyben dolgozók aránya 10 év alatt kismértékben nőtt, de alapjában véve nem változott, mintegy 60 fővel nőtt.

Az ingázók száma 2001- ben a dolgozók 61%, 2011- ben a dolgozók 66% volt. Megállapítható, hogy a foglalkoztatottak száma nőtt, mintegy 634 fővel, ami a 2011 –es adatokhoz képest 19,7 %- os növekedést jelent, azonban ezek nem helyben foglalkoztatottak.

1.7.1.4 Jövedelmi viszonyok

Az IVS megállapításai

A város lakosságának jövedelmi helyzete az előzőekben részletezett kedvezőtlen munkanélküliségi és foglalkoztatási helyzetből adódóan szintén **rendkívül kedvezőtlen**, amit a KSH jelenlegi statisztikai adatai nem támasztanak alá.

A legutóbbi népszámlálási adatok összehasonlító táblázata

A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya a 15-64 éves korú lakosság számához viszonyítva

	MAGYARORSZÁG			BORSOD		
	nyilvántartott álláskeresők száma	15-64	arány	nyilvántartott álláskeresők száma	15-64	arány
2001	343012	6957129	4,9	738	7997	9,2
2011	552308	6812849	8,1	1009	7354	13,7

	EDELÉNY			SAJÓSZENTPÉTER		
	nyilvántartott álláskeresők száma	15-64	arány	nyilvántartott álláskeresők száma	15-64	arány
2001	50102	493697	10,1	997	9339	10,7
2011	66918	461885	14,5	1282	9242	13,9

A 2001 éves KSH adatok alapján megállapítható, hogy a városban a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya a megfelelő korúakon (15-59 év) belül 2001-ben 10,7 % volt, 2011- ben 13,9 5, tehát nőtt az arány. Az országos adatokhoz viszonyítva az értékek jóval magasabbak, a megyei adatokhoz képest 2011 ben alig van eltérés. Edelényhez viszonyítva az adatok kedvezőbben változtak.

1.7.2. TÉRBELI -TÁRSADALMI RÉTEGZŐDÉS, KONFLIKTUSOK, ÉRDEKVISZONYOK⁷

2008

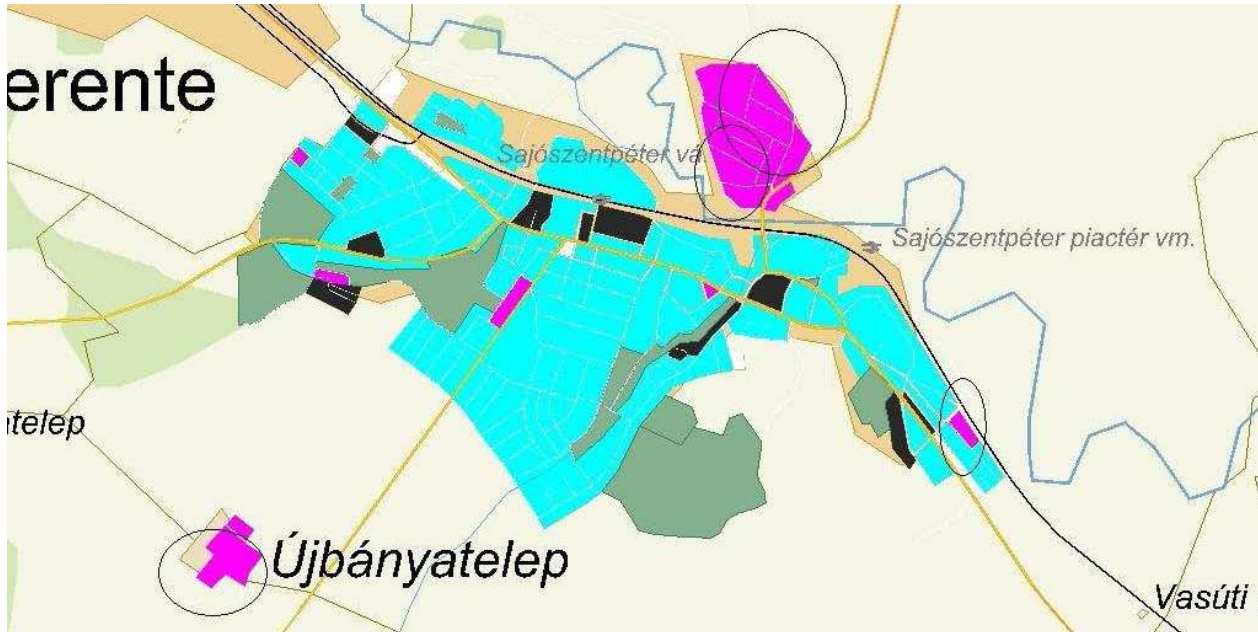
Sajószentpéter város szegregátumaival mind a 2008 - ban jóváhagyott Integrált Városfejlesztési Stratégia, mind a 2013-ban jóváhagyott Helyi Esélyegyenlőségi Program is foglalkozott.

A város területén belül három kiemelten veszélyeztetett szegregációs terület került lehatárolásra, az alábbiak szerint:

A térképen bekarikázással megjelölt **három szegregációs terület** – alulról felfelé haladva a következő:

1. számú szegregációs terület: **Újbányatelep** (külterület)
2. számú szegregációs terület: **Belváros-rész** (Daru u.-Gyöngyvirág u. – Csurgai u.)
3. számú szegregációs terület: **Fecskeszög** (Bartók B. u.-töltés –Wesselényi u.-Váci M.)

⁷ Forrás IVS

Sajószentpéter város szegregátumai 2008 évben

A szegregátumok lakókörnyezetének jellemzői

Sajószentpéter lakásállományában az elmúlt tíz év alatt számottevő változás nem következett be, annak darabszáma 1997 és 2011 év közötti időszakban 4.488-ról 4.593-ra növekedett.

Az egyes években épített lakások száma 4-20 db/év.

A lakásállományból az alacsony komfortfokozatú lakások aránya átlagosan 20%, de a Fecskeszög városrésznél 62%, míg az Újbányatelepnél ez az arány 91,5%.

Számottevően magas a lakott lakásokon belül az egyszobás lakások aránya Fecskeszög városrészben (38,3%), valamint Újbányatelepen (59,7%). A lakások számottevő része magántulajdonban van, csupán 51 db önkormányzati tulajdonú lakás van a településen. A lakásállományból közel 500 db a 60-as években épült nagyblokkos épületekben találhatóak, közel 350 db a 80-as években épült panellakás, a többi lakás családi ház.

Sajószentpéter város közműellátottsága megfelelő. A település elektromos energia ellátása 100%-osan megoldott, ugyanígy a telefonhálózat is a város teljes területén kiépített. A kábel-Tv hálózat az Újbányatelep és a Sajón túli terület kivételével kiépített. A gázhálózat – az Újbányatelepet és a Sajón túli területet kivéve – a városban kiépült. Az ivóvízhálózat kiépítése szintén teljes körű- kivéve az Újbányatelep- azonban 120 ingatlan tulajdonosa még nem vezette be az ivóvizet, az közkútról biztosított. A szennyvíz csatorna-hálózat 90%-ban megépült, de nem rendelkezik csatornahálózattal Dusnok, Újbányatelep és a Sajón túli terület, a Fecskeszög városrész sem. A település útjai 80%-ban aszfaltburkolattal ellátottak, melyek mellett 70%-ban a járda is kiépült. A legnagyobb hiányosság a Fecskeszög és Újbányatelep utcáin áll fenn.

Az előzőekben alapján összességében megállapítható, hogy a városközponttól távol eső és részben a MÁV vasútvonalon és egyben a Sajó folyón túli városrészek vonatkozásában – különösen Újbányatelep és Fecskeszög városrészek, de részben Dusnok is – általánosságban kedvezőtlen a társadalmi, gazdasági, infrastrukturális, foglalkoztatottsági, lakhatási, képzettségi helyzet. Elsősorban ezen a területen állnak fenn kedvezőtlen állapotok pl. a lakónépesség alacsony iskolázási szintje, a komfortnélküli, egyszobás lakások kiemelkedően magas aránya, az utak rossz minősége és a közműellátottság részbeni hiánya.

Az elvégzett helyzetelemzés lényeges és fontos megállapításának tekinthető az a tény, mely szerint a roma népességet magasabb arányban koncentráló városi területek a Fecskeszög (a lakónépessége 90%-a), valamint az Újbányatelep (a lakosságának kb. 50%-a) városrészek.

A szegregátumok társadalmának jellemzői

A 2001-es népszámlálás demográfiai mutatói alapján a 60 éven felüli népesség aránya a Fecskeszögben és a külterületen lévő Újbányatelep városrészben nem éri el a 8%-ot, míg a másik négy városrészben ez az arányszám 16-23% közötti. A legmagasabb érték az Északi- városrészben mutatkozik (23,2%), mely területen jóval nagyobb arányban élnek idős emberek, mint a város többi részein. Az átlagos aránymérték 17,8%. A 0-14 évesek aránya az előzőekkel viszonylag szinkronban a városi átlagos 21,4%-os népességarány mellett, ez az érték a Fecskeszögben és az Újbányatelepen 38% illetve 39%. Az Északi- városrészből kiemelt szegregációs területen a fentiekben rögzített két népességarányt tükröző érték 10,5% illetve 32,6%. Ezen népesség arányokat mutató %-os értékek, egyrészt tükrözik a roma lakosság nagyobb arányú születés számát, és a szegregált területen fellelhető nagyobb mértékű korai elhalálási arányát. A romák aránya - a jelenlegi önkormányzati felmérések szerint - a lakónépesség mintegy 15%-a, mely összességében kb. kétezer fő. E jelentős arányú roma lakosság, mintegy 75%-a a Fecskeszög városrészben él, arányaiban azonban számottevő a roma lakosság részaránya az Újbányatelep és a Belvárosi szegregátumban is (50%). A város egyéb részein a roma lakosság részaránya elenyésző (1-2%).

2015

Sajószentpéter város Polgármesteri Hivatala adatszolgáltatást kért a Központi Statisztikai Hivaltaltól a szegregátumokkal kapcsolatosan.

Az adatkérés részeként a KSH a 2011-es népszámlálás adatai alapján elvégezte a településen található szegregátumok lehatárolását. A lehatárolás a 314/2012-es Kormányrendelet 10. mellékletében meghatározott szegregációs mutató alapján történt. A szegregációs mutatót a 2011-es népszámlálási adatokból állították elő. A 314/2012-es Kormányrendeletben foglaltak szerint azon területek tekinthetők szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 év) belül eléri, illetve meghaladja az adott településtípusokra vonatkozó határértéket.

A térképek a település belterületén található szegregátumokat jelenítik meg. A külterületen található szegregátumokat a térképek nem jelölik, de ilyen külterületi lakott helyek nincsenek Sajószentpéteren.

A térképek olyan területeket is megjelenítenek, amelyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de alacsony népességszámuk, vagy intézeti háztartásban élők (pl.: kollégium, idősek otthona, hajléktalan szálló) miatt mégsem tekinthetők valódi szegregátumoknak.

A megküldött térképeken bekarikázták azokat a területeket, amelyeken a magánháztartásokban élők száma meghaladja az 50 főt. Ezen területekről szegregátumként kartogramot készítettek, így a szegregációs területek pontosan beazonosíthatóak.

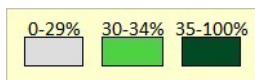
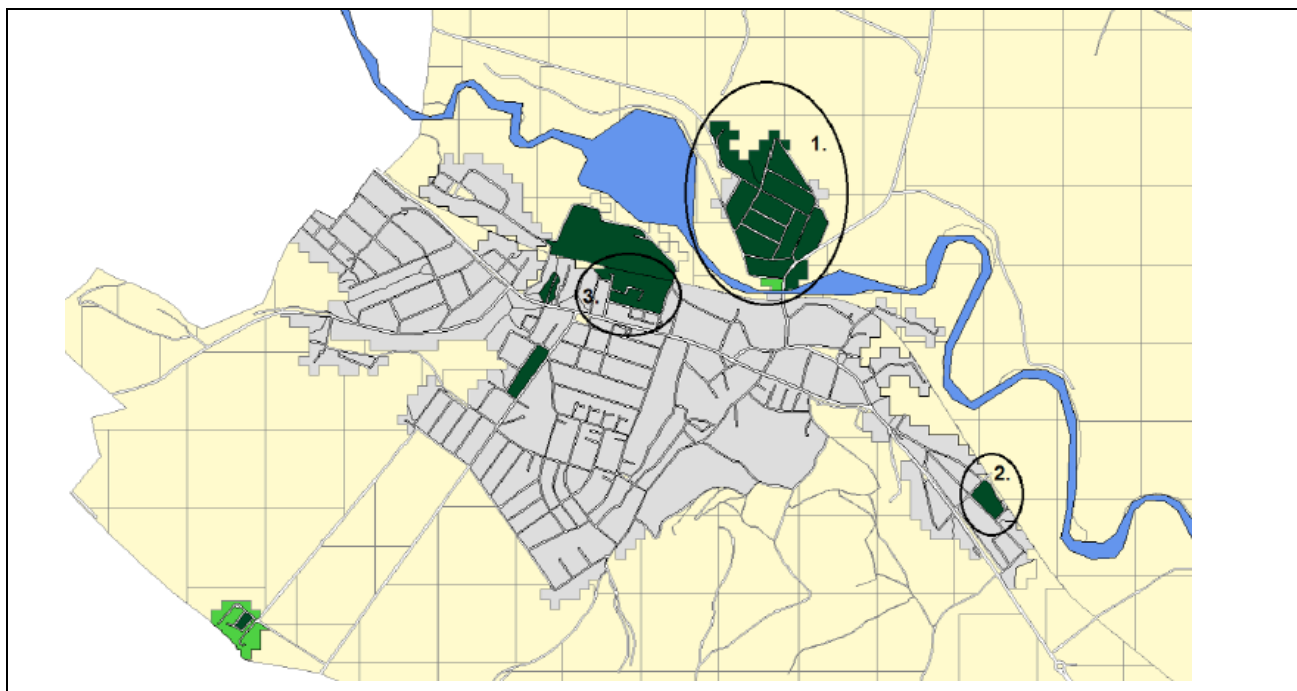
A KSH adatszolgáltatása két áttekinthető kartogramot tartalmazott, amely jelzi, hogy a településen belül mely területek felelnek meg a szegregátum és a szegregációval veszélyeztetett terület kritériumának.

Az egyik áttekinthető kartogramon a szegregációs mutató 35%, illetve a fölötti értéket vesz fel. Ez a térkép azt is mutatja, hogy melyek azok a területek, ahol a szegregációs mutató 30-34%, az ilyen területek szegregáció szempontjából veszélyeztetett területnek

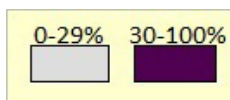
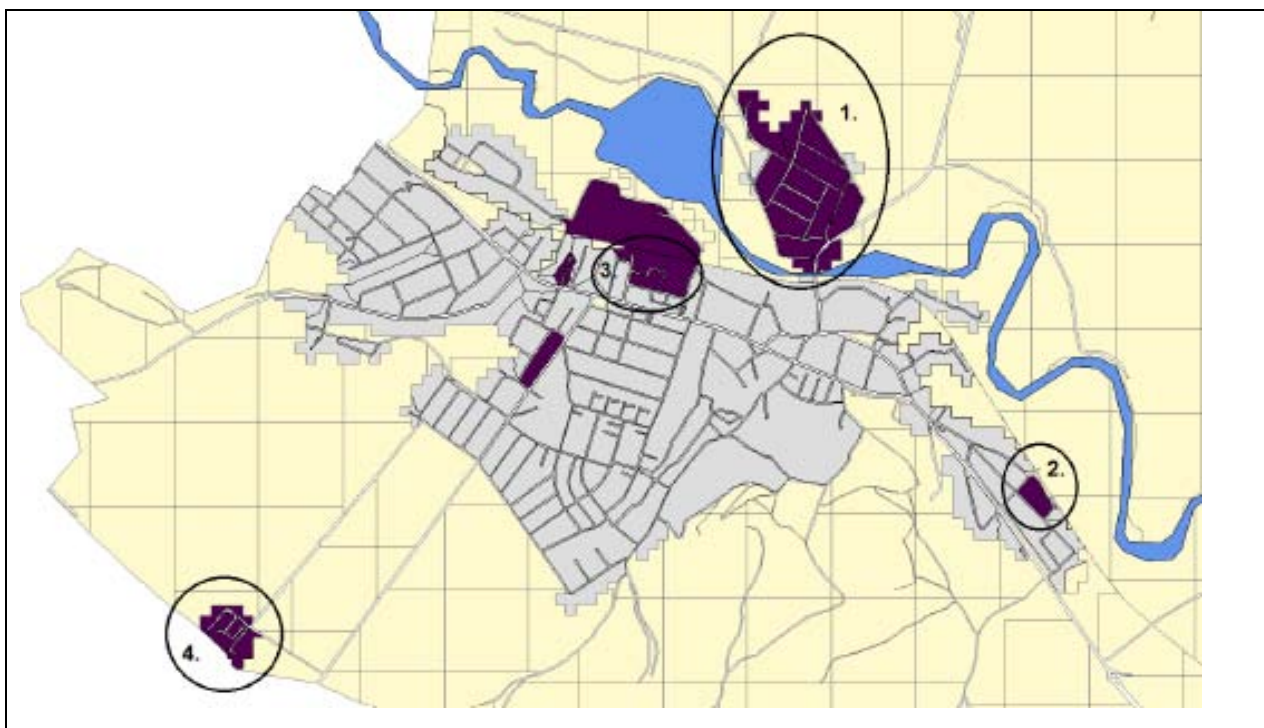
Sajószentpéter Város Településfejlesztési Konceptiója és Településrendezési Eszközeinek felülvizsgálata

HELYZETFELTÁRÓ-HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

számítanak. (Jelmagyarázat: a szegregációs mutató térképen jelzett értékeit a következő színek jelölik: 0-29% = szürke, 30-34%=világoszöld, 35-100%=sötétzöld)

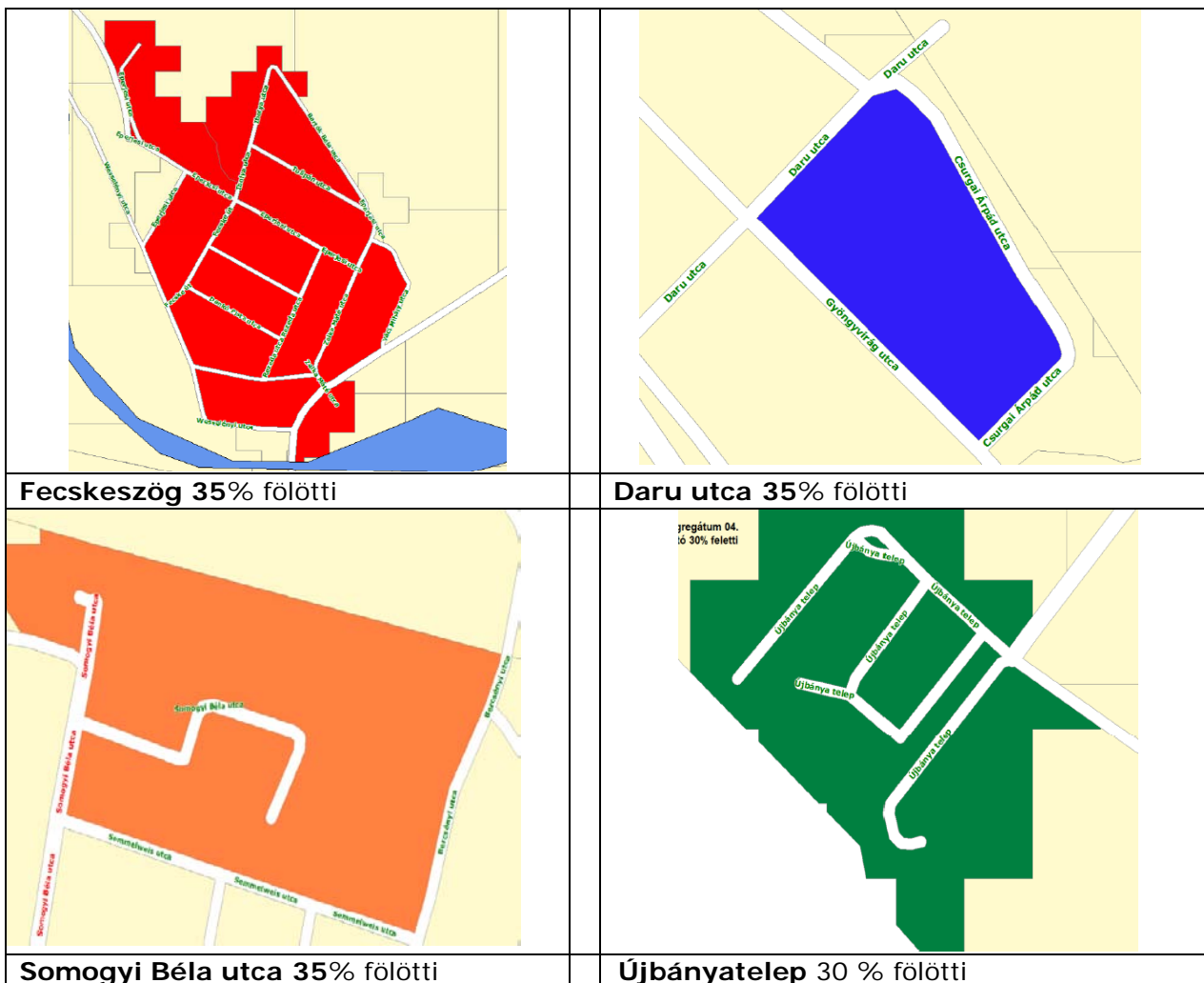

A másik áttekinthető kartogram a szegregációs mutató 29%-os határértéke mellett együttesen mutatja a szegregátumokat és a szegregációval veszélyeztetett területeket. (Jelmagyarázat: a szegregációs mutató térképen jelzett értékeit a következő színek jelölik: 0-29%= szürke, 30-100%=lila)

Az adatszolgáltatások alapján négy szegregátumot különíthetünk el a városterületén.

1. számú szegregációs terület: **Fecskeszög** (Bartók Béla u.-töltés –Wesselényi u.-Váci Mihály út)
2. számú szegregációs terület: **Daru utca** és környezete-(Gyöngyvirág u. – Csurgai u.)
3. számú szegregációs terület: **Somogyi Béla** utca és környezete
4. számú szegregációs terület: **Újbányatelep** (külterület)

Megállapítható, hogy a 2008 évi adatokhoz képest egy új szegregátum alakult ki a Somogyi Béla út és Semmelweis út környezetében, melyet korábban csak előre jeleztek.

A szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) értéke az érintett területen 30% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt.

Sajószentpéter - szegregátumainak lehatárolásai.

1. Szegregátum

Eperjesi u. - belterületi határ - Bartók B. u. - Eperjesi u. - Váci M. u. - Sajó - Wesselényi u. - Munkácsi M. u. – Wesselényi u.

2. Szegregátum

Daru u. - Csurgai Á. u. – Gyöngyvirág u.

3. Szegregátum

Vasút - Bercsényi u. - Semmelweis u. - Somogyi Béla u.

4. Szegregátum

Újbányatelep, egyéb belterület

A szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) értéke az érintett területen 30% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt Forrás: 2011. évi népszámlálás					
Mutató megnevezése	Sajószentpéter összesen*	1. szegregátum	2. szegregátum	3. szegregátum	4. szegregátum
Lakónépesség száma	12012	1181	76	68	193
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	16,0	32,3	22,4	19,1	28,0
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	62,3	58,9	67,1	52,9	64,2
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	21,7	8,7	10,5	27,9	7,8
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	19,5	60,3	41,2	47,2	41,9
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	9,5	1,2	2,1	4,3	0,0
Lakásállomány (db)	4565	325	18	28	62
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	11,5	48,9	16,7	50,0	59,7
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	47,5	84,2	66,7	69,4	75,0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	14,8	54,2	35,3	36,1	34,7
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	48,9	15,0	32,7	27,5	24,0
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	44,2	73,5	52,2	66,7	67,7
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	12364				
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	45,8	71,2	52,9	81,8	83,9
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	57,7	76,6	64,5	60,3	63,2
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	20,9	59,8	37,0	59,3	56,3
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	11,0	36,2	18,5	33,3	33,8
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	9,3	42,8	11,8	46,2	58,2
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	7,0	24,7	0,0	34,6	50,9

A szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) értéke az érintett területen 30% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt Forrás: 2011. évi népszámlálás				
Mutató megnevezése	Sajószentpéter összesen*	1. szegregátum	2. szegregátum	3. szegregátum
Lakónépesség száma	12012	1173	76	68
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	16,0	32,4	22,4	19,1
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	62,3	58,8	67,1	52,9
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	21,7	8,8	10,5	27,9
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	19,5	60,6	41,2	47,2
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	9,5	1,2	2,1	4,3
Lakásállomány (db)	4565	324	18	28
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	11,5	49,1	16,7	50,0
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	47,5	84,1	66,7	69,4
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	14,8	54,3	35,3	36,1
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	48,9	15,1	32,7	27,5
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	44,2	73,4	52,2	66,7
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	12364			
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	45,8	71,2	52,9	81,8
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	57,7	76,5	64,5	60,3
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	20,9	59,8	37,0	59,3
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	11,0	36,2	18,5	33,3
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	9,3	43,0	11,8	46,2

Meg kell említeni azt, hogy a KSH adatokon kívül az egyes szegregátumok műszaki állapota is jelentőséggel bír a társadalmi adatok mellett. Kiemelhetjük itt Újbányatelep és Fecskeszög városrészeket, ahol a lakókörnyezet műszaki állapota kritikus. Újbányatelepen a teljes terület, Fecskeszög esetében az északkeleti területek.

1.8. A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA

1.8.1 KÖTELEZŐ ÉS ÖNKÉNT VÁLLALT FELADATOK ELLÁTÁSA

1.8.1.1 Kötelező feladatok

Az önkormányzatok által ellátandó **kötelező feladatok** körét korábban az Helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény, 2012 évtől pedig a Magyarország önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. §-a határozza meg:

13. § (1) A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások;
5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
6. óvodai ellátás;
7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
8. szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás; 14. a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
15. sport, ifjúsági ügyek;
16. nemzetiségi ügyek;
17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;
19. hulladékgyűjtés és hulladékgazdálkodás;
20. távhőszolgáltatás;
21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

1.8.1.2 Önként vállalt feladatok:

Az önkormányzat által ellátott **önként vállalt feladatok** köre is átalakult a közelmúltban, hiszen a Sajószentpéteri Egységes Pedagógiai Szakszolgálat 2013.január 1-jétől állami fenntartásba került, így az önként vállalt feladatok 2014. évi költségvetési rendelet szerint az alábbiak:

- Egyes szociális ellátások megállapítása, folyósítása
- Kitüntetések adományozása
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- Támogató szolgáltatás
- Adósságkezelési szolgáltatás
- Testvérvárosi kapcsolatok ápolása

- Képviselő-testület és bizottsági tagok díjazása
- Óvodás busz működtetése
- Civil szervezet támogatása
- Sportcsarnok működtetése
- Rendezvények Háza működtetése
- Járóbeteg szakellátás biztosítása

1.8.2. HUMÁN KÖZSZOLGÁLTATÁSOK⁸

Az intézményrendszert illetően több változás is bekövetkezett az elmúlt önkormányzati ciklusban:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 74. § (1) bekezdése értelmében a **köznevelési alapfeladatok** ellátásáról - az óvodai nevelés, a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése, a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése kivételével – 2013. január elsejétől az állam gondoskodik, következésképpen az állami köznevelési alapfeladatokat ellátó köznevelési intézmények 2013. január elsejei hatállyal állami fenntartásba kerültek. Az állami feladatellátás a Sajószentpéteri Központi Általános Iskola (1 székhely és 2 tagintézmény) és a Sajószentpéteri Egységes Pedagógiai Szakszolgálat fenntartó váltását jelentette, melyek most már nem az önkormányzathoz tartoznak.

2013. január 01. napjától jelentős változás következett be a közigazgatási rendszerben, a járások kialakításáról, valamint egyes ezzel összefüggő törvények módosításáról szóló 2012. évi XCIII. törvény (továbbiakban: járási törvény) Magyarországon ismét létrehozta az 1983-ban megszüntetett **járási hivatalok** rendszerét, melyek a megyei kormányhivatal szervezeti egységeiként jöttek létre. A járási hivatalhoz elsősorban a jegyző hatáskörébe tartozó államigazgatási ügyek egy része került át. A járási törvény rendelkezései szerint a feladat ellátása érdekében 2013. január 1-jén a települési önkormányzatok a magyar állam ingyenes használatába vagy tulajdonába kellett, hogy adják mindazon vagyont és vagyoni értékű jogot, amely a járási hivatalok feladat-és hatáskörébe került ügyek ellátását biztosította. Így Sajószentpéter Városi Önkormányzat a Kálvin tér 31-33. szám alatti felújított ingatlan földszintjét és annak berendezését adta át a Kazincbarcikai Járási Hivatalnak. Az átadás-átvétel a Kormányhivatal és az Önkormányzat között létrejött megállapodás keretében valósult meg. A megállapodásban a felek rendelkeztek az ingatlan és ingó vagyon használatba adásának tárgyi, dologi, pénzügyi feltételeiről, az átvételre kerülő álláshelyek számáról, az átvételre kerülő köztisztviselők személyéről.

2013. január 1. napjától az alábbi feladatok ellátása került el a Polgármesteri Hivaltól:

1. Okmányirodai feladatok:
 - gépjármű-okmány ügyek,
 - útlevelei ügyek,
 - személyi igazolvány és lakcímkártya,
 - vállalkozói igazolvánnyal kapcsolatos ügyek
 - népszerűségi nyilvántartás (címnnyilvántartás).
 2. Szociális igazgatás:
 - hadigondozási ügyek,
 - időskorúak járadéka,
 - alanyi jogon járó közgyógyellátási támogatások,
 - alanyi jogon járó ápolási díjak,
 - egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.
 3. Gyámhatósági ügyek
 - védelembe vétel,
- iskoláztatási támogatás felfüggesztése.

⁸ Forrás: Beszámoló Sajószentpéter Városi Önkormányzat munkájáról 2010-2014

4. Gyámhivatali igazgatás
5. Építéshatósági feladatok

Sajószentpéter és Környéki Önkormányzati Társulás

A **Sajószentpéter és Környéki Önkormányzati Társulás** 2013. július 01. napjától kezdte meg működését. A Társulás elsősorban szociális, gyermekjóléti feladatok ellátását vállalta a Társulási Megállapodásban, így a feladatok ellátását végző intézmény, a Területi Szociális Központ és Bölcsőde is a Társulás fenntartásba került. Önkormányzatunk (és a társult települések) az igénybe vett ellátásokkal arányos hozzájárulás megfizetésére kötelezett.

Az intézmények által foglalkoztatottal létszáma (közfoglalkoztatás nélkül) az alábbiak szerint alakult:

Költségvetési szerv	engedélyezett álláshelyek száma (fő)			
	2011.	2012.	2013.	2014. 09.01.
Önkormányzat			2	2
Sajószentpéteri Polgármesteri Hivatal	81	49	35	38
Sajószentpéteri Városgondnokság	37	23	23	19
Sajószentpéteri Kulturális és Sportközpont, Városi Könyvtár	19	16	15	15
Sajószentpéteri Területi Szociális Központ és Bölcsőde	40	40		
Sajószentpéteri Központi Napközi Otthonos Óvoda	58	45	49	49
Sajószentpéteri Központi Általános Iskola	122	92		
Sajószentpéteri Egységes Pedagógiai Szakszolgálat	11	11		
Sajószentpéteri Gyógyító- Megelőző Intézmény	26	25	23	23
Összesen	394	301	145	144

1.8.2.1 Közoktatás, köznevelés

Az önkormányzatokat is elérő gazdasági visszaesés számos olyan döntés meghozatalát tette szükségessé, melyeknek köszönhetően a város megőrizte fizetőképességét. A csökkenő gyermeklétszám és a bevételek csökkenése együttesen elkerülhetetlenné tette iskolai és óvodai feladat ellátási helyek megszüntetését, azonban az oktatás, nevelés a korábbi években megszokott jó színvonalon történt az elmúlt években.

Sajószentpéteri Kossuth Lajos Általános Iskola,

2013. január 01. napjától Sajószentpéter Város Önkormányzat a Képviselő-testülete az önkormányzat gazdasági helyzetére tekintettel nem vállalta az iskola működtetését, miniszteri döntés alapján azonban működtetési hozzájárulás megfizetésére kötelezték, melynek összege évente 51 mFt. A fenti változások eredményeképpen az önkormányzat iskola fenntartásra és működtetésre fordított kiadásai hozzávetőleg 281 mFt-tal csökkentek. Ezzel párhuzamosan a feladat ellátásával kapcsolatos támogatások is megszűntek, melyek összege 240 mFt volt.

Az iskola tanuló és pedagógus létszáma az alábbiak szerint alakult:

Intézmény neve	2010.		2011.		2012.		2013.		2014.	
	tanuló (fő)	pedagógus (fő)	tanuló (fő)	pedagógus (fő)	tanuló (fő)	pedagógus (fő)	tanuló (fő)	pedagógus (fő)	tanuló (fő)	pedagógus (fő)
Kossuth L.	515	34	542	36	562	35	549	38	529	39
Lévay J.	72	3	33	2	0	0	0	0	0	0
Pécsi S.	150	10	0	0	0	0	0	0	0	0
Hunyadi M.	305	21	379	22	323	19	263	20	223	21
Móra F.	201	14	194	14	200	14	212	15	219	16
Összesen:	1243	82	1148	74	1085	68	1024	73	971	76

A tanulócsoportok számának alakulása

Intézmény neve	2010.		2011.		2012.		2013.		2014.	
	alsó	felső	alsó	felső	alsó	felső	alsó	felső	alsó	felső
Kossuth L.	11	8	12	8	13	8	12	9	10	11
Lévay J.	0	3	0	2	0	0	0	0	0	0
Pécsi S.	1	5	0	0	0	0	0	0	0	0
Hunyadi M.	6	6	5	10	4	9	5	7	5	6
Móra F.	4	4	4	4	4	4	5	4	6	4
Összesen:	22	26	21	24	21	21	22	20	21	21

Sajószentpéteri Egységes Pedagógiai Szakszolgálat

Az óvodás és iskoláskorú gyermekek számára a logopédiai, nevelési és pályaválasztási tanácsadás, valamint a gyógytestnevelés biztosítása érdekében került sor a **Sajószentpéteri Egységes Pedagógiai Szakszolgálat** megalakítására 9 fő szakalkalmazott és 2 fő adminisztrátor foglalkoztatásával. Az intézmény a sajószentpéteri és környéki gyerekek fejlesztésében jelentős szerepet vállalt, működése mind a pedagógusok, mind az érintett gyermekek és szüleik támogatását élvezte. Ez az intézmény 2013. évtől szintén állami fenntartásba került, így csökkentve az önkormányzat által ellátott önként vállalt feladatok körét. Az intézmény működéséhez önkormányzati saját forrás igénybevételére nem volt szükség, azt a kötött normatíva és a kistérségi támogatások fedezték. Az állami fenntartást követően, mind a pedagógusok létszáma, mind pedig a fejlesztésben részesülők száma, mind a számukra biztosított óraszám jelentősen csökkent. Jelenleg 4 fő szakalkalmazott és 1 fő adminisztratív dolgozó látja el a

feladatokat. úgy, hogy az ellátási terület kibővült Alacska és Berente községekkel. A biztosított gyógytestnevelés és logopédiai órák száma a felére csökkent.

Sajószentpéteri Központi Napközi Otthonos Óvoda

Jelenleg tehát önkormányzati fenntartásban a **Sajószentpéteri Központi Napközi Otthonos Óvoda** működik, mely 3 feladat ellátási helyen látta el a gyermekek napközbeni óvodai ellátását továbbra is 13 csoportban.

Az óvodai nevelés ellátásában nagy segítséget jelentett a 4 fő pedagógiai asszisztens, akik felvételére a köznevelési törvény szerint 2013. év szeptemberétől volt lehetőség. Munkájukkal eredményesen segítették az óvodapedagógusok nevelő-oktató munkáját. A Pedagógus Életpályamodell bevezetése, a feltételnek megfelelő pedagógusok portfóliójának feltöltése, mindenki számára nagy feladatnak bizonyult, melynek elkészítése sikeresen megtörtént.

A sajátos nevelési igényű gyermekek aránya folyamatosan nő, a vizsgálatok eredményei határozzák meg a gyermek további fejlesztését, amely gyógypedagógus, logopédus külső szakemberek segítségével történik. Továbbra is fontos feladat az óvodának az etnikumi gyermekek fejlesztése, amelyet a csoportban dolgozó óvodapedagógusok a fejlesztő pedagógus által meghatározott fejlesztendő területek szerint, egyéni fejlesztés keretén belül végeznek.

Az egyes óvodák és mutatószámaik 2010-2014.:

Megnevezés		Sajószent- péteri Központi Napközi Otthonos Óvoda	Semmelweis Utcai Tagóvoda	Móra Ferenc Utcai Tagóvoda	Bányász Utcai Tagóvoda	Összesen
2010.	Pedagógus (fő)	7	8	8	10	33
	Gyermekek (fő)	82	98	92	110	382
	Csoportok száma	3	4	4	5	16
2011.	Pedagógus (fő)	7	8	8	8	31
	Gyermekek (fő)	84	97	96	98	375
	Csoportok száma	3	4	4	4	15
2012.	Pedagógus (fő)	9	10	48	0	67
	Gyermekek (fő)	117	137	108	0	362
	Csoportok száma	4	5	4	0	13
2013.	Pedagógus (fő)	9	10	8	0	27
	Gyermekek (fő)	102	126	105	0	333
	Csoportok száma	4	5	4	0	13
2014.	Pedagógus (fő)	9	10	8	0	27
	Gyermekek (fő)	105	120	100	0	325
	Csoportok száma	4	5	4	0	13

1.8.2.2 Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások

Területi Szociális Központ és Bölcsőde

2010. évben fejeződött be a **Területi Szociális Központ és Bölcsőde** új épületének kialakítása, mely a korábban két épületben működő elhelyezést megszüntette és a belső tér egységes kialakításával, a feladatok átgondolt elhelyezésével járt együtt.

Ezek eredményeképpen a szociális feladatok ellátása méltó körülmények között történhet. Ezen beruházás az egyik legjelentősebb, a lakosság széles körét érintő eredményeket hozott, hiszen az épület falai között a sajszentpéteri rászorulóknak minden elérhető segítséget megkaphatnak.

A szociális intézmény gondoskodik a házi segítségnyújtásra, jelzőrendszeres házi segítségnyújtásra és a családsegítésre szorulókról, végzi a szociális étkeztetési feladatokat, biztosítja az idősek klubjának, a támogató és a gyermekjóléti szolgálat működtetését.

A település megtartó erejét fokozva, a TSZK épületén belül 2011. február 16-án megnyitott a Bölcsőde is, 26 fő engedélyezett létszámmal, 2 csoporttal, mely egy újabb kötelező önkormányzati feladat megvalósítását és a gyermekek elhelyezésével kapcsolatos lakossági igények kielégítését tette lehetővé. A bölcsőde barátságos környezete, az elérhető közelség a kezdetektől sok szülőt és gyermekét vonzott, így a bölcsőde teljes kihasználtsággal működik.

Ideiglenes jelleggel - a téli hónapokban - a megüresedett Árpád út 2. szám alatti ingatlanban a városban élő hajléktalan személyek részére melegedőt üzemeltetünk, melyet átlagosan 10-15 fő vett igénybe a téli időszakban.

Egészségügyi ellátás – Sajószentpéteri Gyógyító – Megelőző Intézmény

A **Gyógyító - Megelőző Intézmény** felújítása 2011. évben fejeződött be. A GYÓMI ellátási kötelezettsége Sajószentpéter, Alacska, Kondó, Parasznya, Radostyán, Sajókápolna, Sajólászlófalva és Varbó területére terjed ki.

Az ellátandó lakosságszám: kb. 19.000 fő. A GYÓMI 2011 márciusától egy telephelyen működik, helyet biztosítva az alap- és járóbeteg-ellátásnak.

A felújított, kibővített akadálymentesített épület háziorvosi, gyermekorvosi szolgálattal, védőnői szolgálattal, számos szakrendeléssel és orvosi ügyelettel rendelkezik.

A szolgáltatások köre a lakosság széles körét érinti, így helyben, utazás nélkül vehető igénybe a fogászat, a reumatológia, belgyógyászat, ultrahang, ideggyógyászat, szemészet, nőgyógyászat, urológia, audiológia, fül-, orr. gége szakrendelés és a laboratórium, melyek közül a fül-, orr, gége és az urológiai szakrendelések 2011. évtől érhetők el a településen.

A szakrendeléseken évente több, mint százezer orvos-beteg találkozás történik.

Az alapellátás részeként 6 védőnői körzet működik a városban állandó körzethatárokkal, az ellátandó területhez tartozik Alacska község is. Mindegyik védőnői körzet ÁNTSZ működési engedéllyel rendelkezik, a törvényi szabályozásban előírt minimum feltételek adottak.

A Sajószentpéteren működő központi orvosi ügyelet célja és ellátási területe az elmúlt évekhez képest nem változott. Az ügyeletben területi ellátási kötelezettséggel rendelkező háziorvosok és gyermekorvosok vesznek részt. Ügyeleti munkájukat szerződéses orvosok is

kiegészítik. A Sajószentpéter Környéki Önkormányzati Társulás megalakulásával ez a szolgáltatás is a társult feladatok közé került. Az OEP fejkvóta alapján történő finanszírozása változatlanul kevés az ügyeleti költségek fedezésére, ezért továbbra is szükséges a társult önkormányzatoktól az ügyelet további támogatása.

1.8.2.3 Művelődés, sport, kultúra

A **Sajószentpéteri Kulturális és Sportközpont, Városi Könyvtár** a város kulturális életének mozgatórugója.

Az elmúlt években lezajlott felújítások, beruházások érintették a **Rendezvények Házát** és a **Petőfi Sándor Művelődési Házat** is. A Rendezvények háza 2011. évi átadásával a házasságkötések méltó, elegáns helyre kerültek. Gyakran tartanak itt családi eseményeket, termékbemutatókat, valamint a civil szervezetek, pártok is szívesen tartanak itt fórumokat. Kiseb létszámú, kamara programoknak (koncertek, előadások, borestek) is kedvelt helye lett.

Lévay József Városi Könyvtár

A könyvtári szolgáltatások köre bővült, a tárgyi felszereltség sokat javult a hazai és uniós forrásoknak köszönhetően. Az olvasóterem megújult, felújításra került a gyermekkönyvtári részleg és az internet és a rendezvény terem is. Az egymásra épülő TIOP és TÁMOP pályázatokból az állomány számítógépes feldolgozása megtörtént, így az online elérhetőség és a vonalkódos kölcsönzés is beindítható még néhány apróbb technikai feltétel biztosításával.

A könyvtár számos olvasást népszerűsítő programot, találkozót, vetélkedőt is szervez.

Dusnoki Közösségi Ház

A dusnoki településrészen a helyi lakosok számára a könyvtári szolgáltatások, rendezvények, közösségi programok helyszíne a közösségi ház. Sajnos az elmúlt években pályázati lehetőségek hiányában az állagmegóvás, a működőképesség fenntartása jelentette a legfőbb feladatot.

Sport

A Sajószentpéteri Kulturális és Sportközpont, Városi Könyvtár üzemelteti a **Szepesi Gusztáv Stadiont és Sportcsarnokot**.

A létesítmény szolgálja Sajószentpéter város lakosainak verseny-, diák- és szabadidősportját.

Az intézmény biztosít helyet az SVSE Labdarúgó Szakosztályának.

Hétköznapokon 8-tól 15 óráig itt vannak a Kossuth és Hunyadi iskolák testnevelés foglalkozásai, DSK edzései. Tanulási naponként mintegy 150 gyermek sportolt itt.

Az intézményt szabadidő- és tömegsport jelleggel rendszeresen használják kispályás labdarúgásra, valamint kocogásra és futásra is (a stadion futópályáját).

1.8.1.4 Közétkeztetés

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény előírásai alapján a települési önkormányzat az általa fenntartott óvodában és a közigazgatási területén az állami intézményfenntartó központ által fenntartott nevelési-oktatási intézményben biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést. Szintén kötelező feladata az önkormányzatoknak a szociális étkeztetés és a bölcsődei étkeztetés biztosítása. Sajószentpéter Városi Önkormányzat a Sajószentpéteri Közétkeztetési Nonprofit Kft. útján gondoskodik a közétkeztetési feladatok ellátásáról.

A Sajószentpéteri Közétkeztetési Nonprofit Kft-t (2009 őszén) azzal a céllal alapította Sajószentpéter város képviselő-testülete, hogy elődeinél hatékonyabban, magasabb minőségi színvonalon lássa el a közétkeztetést a városban. A cég tényleges működését 2010. január 4-én kezdte meg, 14 dolgozóval.

Az épület felújítása folyamatosan napirenden van.

Az óvodások 350-370 fő/nap, az iskolások 640-660 fő/nap, a felnőtt szociális ellátottak 210-220 fő/nap, valamint a bölcsődések 23-26 fő/nap) étkeztetése a kapacitás.

Az elmúlt években – a nyári időszak kivételével – átlagban napi 1200-1300 adag ebéd készült a Sajószentpéteri Közétkeztetési Nonprofit Kft. tevékenysége nyomán.

1.8.1.4 Közmédia biztosítása – Sajó Televízió Nonprofit Kft.

A Sajó Televízió Kft. biztosítja a településen a helyi televízió folyamatos működését és a helyi újság negyedévenkénti megjelenését.

A Sajó Televízió Nonprofit Kft. hosszú éveken keresztül meglehetősen mostoha körülmények között működött, hiszen az egykori Gyermek Ház épülete adott otthont a stúdióknak, a vezérlőnek és a raktárnak, egy mintegy 20 négyzetméteres helyiség formájában. A Sajó Televízió 2011 tavaszán foglalta el új helyét, ahol a kor követelményeinek megfelelő stúdió, vezérlő helyiség, raktár, valamint egyéb kiszolgáló egységek biztosítják a kft. zavartalan működését. A tévé stúdió az épületben önálló egységként, a korábbi terjedős alapterületet jelentősen csökkentve került kialakításra. Az új környezet, a korábbinál előnyösebb technikai adottságok újfajta műsorok készítését is lehetővé tették, így 2011 őszétől (ekkor készült el ténylegesen a stúdió berendezése, hangszigetelése) helyben készült interjúk, stúdióbeszélgetések jelentek meg a VTV csatornáján.

A Polgármesteri Hivatalt érintő felújításoknak köszönhetően az emeleti tanácsteremben egy olyan modern, számítógépes vezérlésű közvetítőrendszer került kiépítésre, melynek köszönhetően a képviselő-testületi ülések rögzítését akár egy ember is képes elvégezni. A rendszer további előnye, hogy a tanácsteremben nincs szükség operátorra, így a képviselő-testület zavartalanul folytathatja munkáját.

A 2012-es esztendő egy újabb állomás volt a Sajó TV történetében, ugyanis 2012 júliusától a kábeltelevíziós szolgáltató (PARISAT KFT.) – a korábbi analóg mellett – a digitális hálózatába is betáplálja a Sajó Televízió műsorait, ennek köszönhetően több mint 40 településen látható a képűjság, illetve a szerkesztett adások is.

1.8.3. ESÉLYEGYENLŐSÉG BIZTOSÍTÁSA

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel összhangban Sajószentpéter Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzítette az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az Önkormányzat vállalta, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során az Önkormányzat bevonta partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami intézményfenntartójára.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program vizsgálaton alapszik, melynek az eredményeit felhasználtuk a Településfejlesztési koncepció elkészítéséhez is.

Sajószentpéter Város Önkormányzata 154/2013.(VIII.29.) határozatával hagyta jóvá a Helyi Esélyegyenlőségi programot.

A Helyi Esélyegyenlőségi program a város esélyegyenlőségének jövőképét az alábbiak szerint hagyta jóvá:

„Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák is lehetőséget kapnak a felzárkózásra.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők részére megfelelő munkalehetőséget kínáljunk, a mélyszegénységben élő gyermekek hátrányait az oktatásban kompenzáljuk, az olyan egyének és szervezetek felajánlásait, akik szeretnék adományokkal segítséget nyújtani, eljuttassuk a rászoruló családokhoz, és minden lehetséges módon kapaszkodót nyújtunk az életszínvonaluk növeléséhez.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek fejlesztését, fejlődésük elősegítését érdeklődésük, beállítottságuk figyelembe vételével, integrációját, a közösségbe való beilleszkedés lehetőségének megteremtését, a hátránnyal indulók felzárkóztatását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök szociális ellátásának támogatására, környezetük biztonságának megteremtésére, valamint lehetőséget adunk, hogy megismerkedjenek a digitális kor meghatározó eszközeinek használatával.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén felvilágosító programok szervezését, olyan csoportok létrehozását, melyek a várandós fiatalokat készítik fel az anyaszerepre, valamint az egészségügyi szűrővizsgálatok népszerűsítését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők mindennapjainak könnyebbé tételére, mobilitásuk biztosítására, fogyatékoságukból eredő korlátaik csökkentésére, és a szükséges feltételek megteremtésére, a teljes értékű életet reményében.”

1.9. A TELEPÜLÉS GAZDASÁGA

1.9.1. A TELEPÜLÉS GAZDASÁGI SÚLYA, SZEREPKÖRE

Az Észak-magyarországi régió a 90-es évekig az ország legiparosodottabb régiója volt, a bányászat és a nehézipar jelentős mértékben itt koncentrált. A 90-es évek végére a hagyományos ágazatok hanyatlásának, illetve az ipari termelés visszaesésének eredményeképpen gyökeresen megváltozott a régió helyzete, gazdasági szerkezete, ami a régió hosszan elhúzódó, jelenleg is tartó válságához vezetett.

Sajószentpéter város vonatkozásában a korábban meghatározó szénbányászat teljes megszűnését követően a 90-es évek végére bezárt a még jelentős foglalkoztatónak számító Üveggyár, valamint az egyéb kisebb jellegű gépipari cégek is.

A 2000-ik évet követően gyakorlatilag a városban teljesen megszűnt a bányászat és a nehézipar, a legnagyobb foglalkoztatóvá – sajnálatos módon – a város önkormányzata és intézményei váltak. Említést érdemelnek az új évezredben megnyíló kereskedelmi egységek - Penny, Plusz áruházak – melyek kismértékben enyhítették a helyi munkavállalók elhelyezkedési nehézségeit.

A bányászat és a nehézipar régiós és helyi hanyatlását követően és a folyamattal egy időben, folyamatosan számos a munkanélküliséget elkerülni kívánó vállalkozás – döntően kényszervállalkozás – jött létre.

1.9.2. A TELEPÜLÉS FŐBB GAZDASÁGI ÁGAZATAI, JELLEMZŐI

Az elmúlt évtizedben a működő vállalkozások száma a KSH adatai szerint több mint 10%-kal növekedett, 1999 évben 451 működő vállalkozás volt, 2005 évben számuk 500-ra gyarapodott, és a jelenlegi adatok alapján a városban mintegy 800-810 vállalkozás működik – a növekedés a 2005 évi adatokhoz viszonyítva 60%-os mértékű.

További tájékoztatást kaphatunk a működő vállalkozások összehasonlító adataiból.

regisztrált/működő vállalkozások száma	MAGYARORSZÁG	BORSOD	EDELÉNY	SAJÓSZENTPÉTER
2011	1651507	74685	884	805
2012	1666402	74501	890	817
2013	1688169	74637	906	809
működő vállalkozások számának megoszlása szektoronként				
mezőgazdaság				
2008	386099	19388	194	70
2009	406930	20681	212	86
2010	420179	20995	216	90

ipar_építőipar				
2008	174237	8247	118	123
2009	168663	7949	115	113
2010	169454	7956	115	110
szolgáltatás_k+f_egyéb				
2008	10011100	44012	545	97
2009	1016998	44000	525	104
2010	1054851	45165	535	114

A működő vállalkozások száma 800-820 között mozog, az utóbbi időben stagnál.

A vállalkozások száma a mezőgazdasági szektorban és a szolgáltatásban nő, az iparban és az építőiparban csökken.

Működő vállalkozások létszám-kategória szerinti darabszáma összehasonlító adatai:

	0- ismeretlen	1_9	10_19	20-49	50-249	250-499	500-
MAGYARORSZÁG							
2005	365851	805209	20870	11046	4860	518	426
2006	342644	803302	21138	11260	4702	499	408
2007	355914	840119	21649	10448	4674	496	404
2008	367392	1154681	22372	11047	5001	537	416
2009	432683	1121464	21137	11173	5155	551	428
2010	470100	1136181	21307	11130	4886	483	397
	0- ismeretlen	1_9	10_19	20-49	50-249	250-499	500-
BORSOD							
2005	14430	39826	958	536	215	28	21
2006	13424	38899	971	536	218	25	22
2007	13781	40259	983	537	219	23	20
2008	14383	55433	1054	509	225	25	18
2009	17294	53686	904	492	215	22	17
2010	18562	53951	880	471	210	28	14
EDELÉNY							
2005	125	546	18	4	4	0	0
2006	112	524	13	5	3	0	0
2007	121	574	15	5	3	0	0
2008	132	704	14	3	4	0	0
2009	163	667	15	5	2	0	0
2010	185	659	14	6	2	0	0
SAJÓSZENTPÉTER							
2005	154	609	7	1	0	0	0
2006	148	574	7	1	0	0	0
2007	144	594	8	1	0	0	0
2008	164	622	11	1	0	0	0
2009	179	604	12	4	1	0	0
2010	189	616	11	2	1	0	0

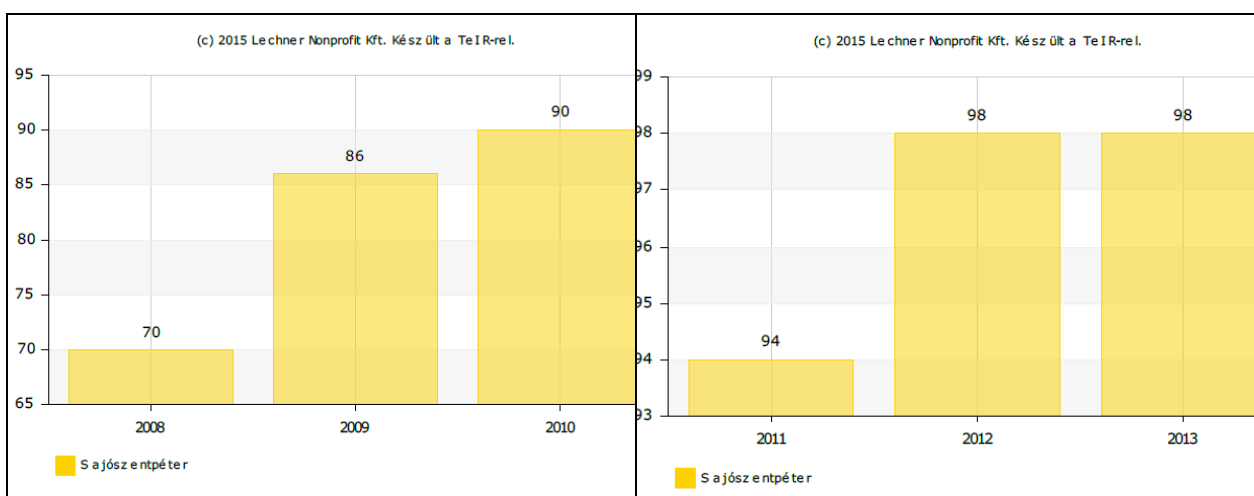
Sajószentpéteren 2010-ben a vállalkozások döntően mikro vállalkozások, melyekből az 1-10 fős vállalkozások száma 616, melynek aránya eléri a 75 %-ot az összes vállalkozás (819) tükrében.

Aggasztóan kevés a 10–20 fő közötti vállalkozások aránya 1,3 %, 20-50 fő közötti vállalkozás mindösszesen 2 van, 50 fő fölött pedig csak 1.

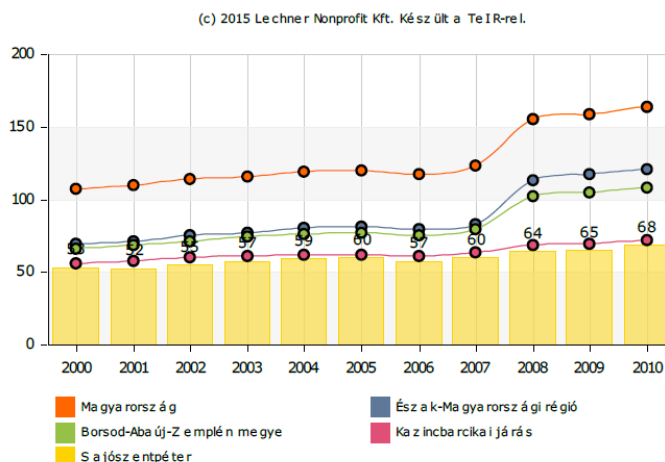
Az egyéni vállalkozók aránya, mind a régió, mind a megyei adatok tükrében magasnak ítéltető, ugyanis a város 70-80%-os mértékével szemben a KSH adatai szerint a régió vonatkozásában és a megye vonatkozásában is 70-75% között alakult, amely az utóbbi időszakokban is megmaradt.

A működő vállalkozások nemzetgazdasági ágak szerinti megoszlását tekintve megállapítható, hogy a városban – a regisztrált vállalkozásoknál tapasztaltakhoz hasonlóan – kiemelkedő arányt képviselnek a kereskedelem és szolgáltatás területén tevékenykedő vállalkozások.

Megfigyelhető azonban, hogy nőtt a regisztrált vállalkozások száma a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás és halászat nemzetgazdasági ágakban, ha nem is jelentősen.

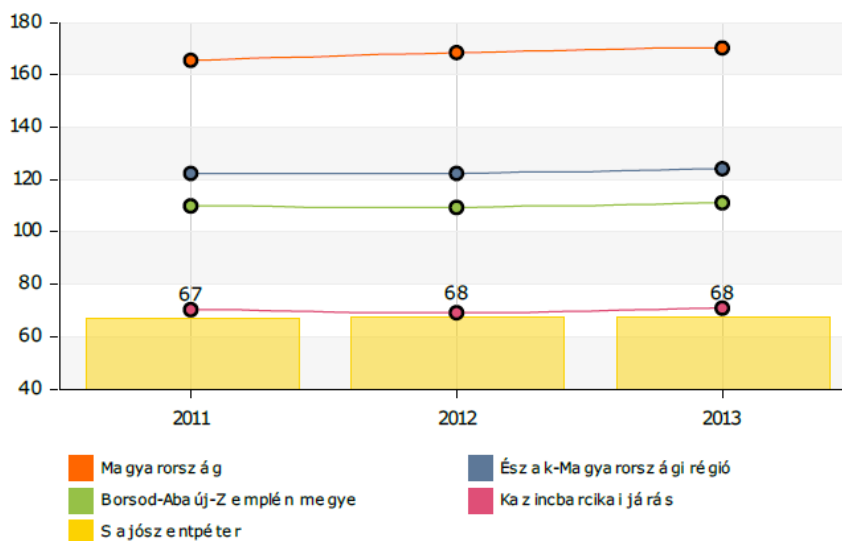

A KSH nyilvántartása alapján 2000- ben Sajószentpéteren **a vállalkozások 1.000 lakosra jutó száma** mintegy 55 db, mely alatta marad az országos, az Észak-magyarországi Régió valamint a megyei és átlagnak is. **Sajószentpéter város vonatkozásában** ez a mérték **rendkívül kedvezőtlen**, az országos átlag felét sem éri el. A tendenciák nem változtak, sőt az országos és tágabb térségi adatokhoz képest tovább romlottak az arányok, annak ellenére, hogy nőtt az 1000 főre jutó vállalkozások száma, 2010-ben 68, mely az utolsó három évben stagnál.

1000 főre jutó vállalkozások száma (Forrás: TELIR)

(c) 2015 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-re.

1000 főre jutó vállalkozások száma (Forrás: TELIR)

A helyi gazdaság további jellemzőire mutatnak rá az alábbi adatsorok, melyek a helyi adóbevételeket és az iparűzési adóból származó bevételeket taglalják.

	Népesség fő	Helyi adóbevételek az iparűzési adóból (ezer Ft)	összes helyi adóbevétel (ezer forint)	1 lakosra jutó iparűzési adó bevétel (ezer Ft)
MAGYARORSZÁG				
2001	10 198 315		266685197	
2006	10 076 581	304377785	371909440	30,2
2011	9 937 628	373018897	482106689	37,5
BORSOD				
2001	744 404		10420710	
2006	725 779	15174373	18715642	20,9
2011	686 266	18793540	24629746	27,4
EDELÉNY				
2001	11 084	?	57804	
2006	10 872	96099	96099	8,8
2011	9 896	129230	129230	13,1
SAJÓSZENTPÉTER				
2001	13 157		77171	
2006	12 881	63443	76232	4,9
2011	12 012	72196	87206	6,0

Megállapítható, hogy Sajószentpéter esetében az egy főre eső adóbevétel 7,26eFt, az iparűzési adóból származó egy főre eső iparűzési adó bevétel 6,0 e Ft, mely mélyen alatta van mind az országos, mind a megyei adatoknak. Az országos egy főre jutó iparűzési adó bevételnek egy hatoda, a megyeinek egy negyede, és még az Edelényi adatoknak is kevesebb, mint a fele.

Az adófizetők adatai:

Az összes adófizető száma 2013: 4911

Népesség 2013: 12934

1000 lakosra jutó adófizetők száma 2013: 397,7

Munkaviszonyból származó jövedelem

2013: 7.537.266.164 forint

1 adófizetőre jutó SZJA-adóalapot képező jövedelem 2013: 1.534.774,2

1.9.3.A GAZDASÁGI SZERVEZETEK FONTOSABB BERUHÁZÁSAI TELEPÜLÉST ÉRINTŐ FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSE

A bányászat, fémipar és üvegipar megszűnését követően napjainkban az **aggasztó munkanélküliség** miatt, erősen felmerül az **ipari telepek revitalizációja, barnamezős beruházások megvalósítása**. Ennek érdekében a város önkormányzata 2008 év elején megállapodást írt alá a Reorg-Consult Kft-vel, mely alapján rögzítették szándéknyilatkozatukat, hogy tevékenységük arra irányul, hogy a régi Üveggyár területe és a szilárd hulladéklerakó mielőbb ipari területté váljon, és újra alkalmas legyen gazdasági és szociális funkciók betöltésére. A terület felújítása és környezetének rendezése után a területeket barnamezős ipari területként lehetne értékesíteni vállalkozásoknak, az ingatlanok bérbeadásával és eladásával olyan tartós vállalozási tevékenységek jelennének meg, amelyek képesek piaci körülmények között gazdaságosan működni, és hozzájárulni a munkanélküliség mérsékléséhez.

A szükségszerű és mielőbbi **helyi gazdaságfejlesztés, illetve annak létrejöttét előmozdító feltételek megteremtése, a város kiemelt stratégiai célkitűzése**, melyet döntően ágazati és regionális uniós forrásokból, valamint magántőke bevonásával kíván megvalósítani.

1.10. AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSA, A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ESZKÖZ- ÉS INTÉZMÉNYRENDSZERE

1.10.1. KÖLTSÉGVETÉS, VAGYONGAZDÁLKODÁS, GAZDASÁGI PROGRAM⁹

10.1.1 Az Önkormányzat bevételei

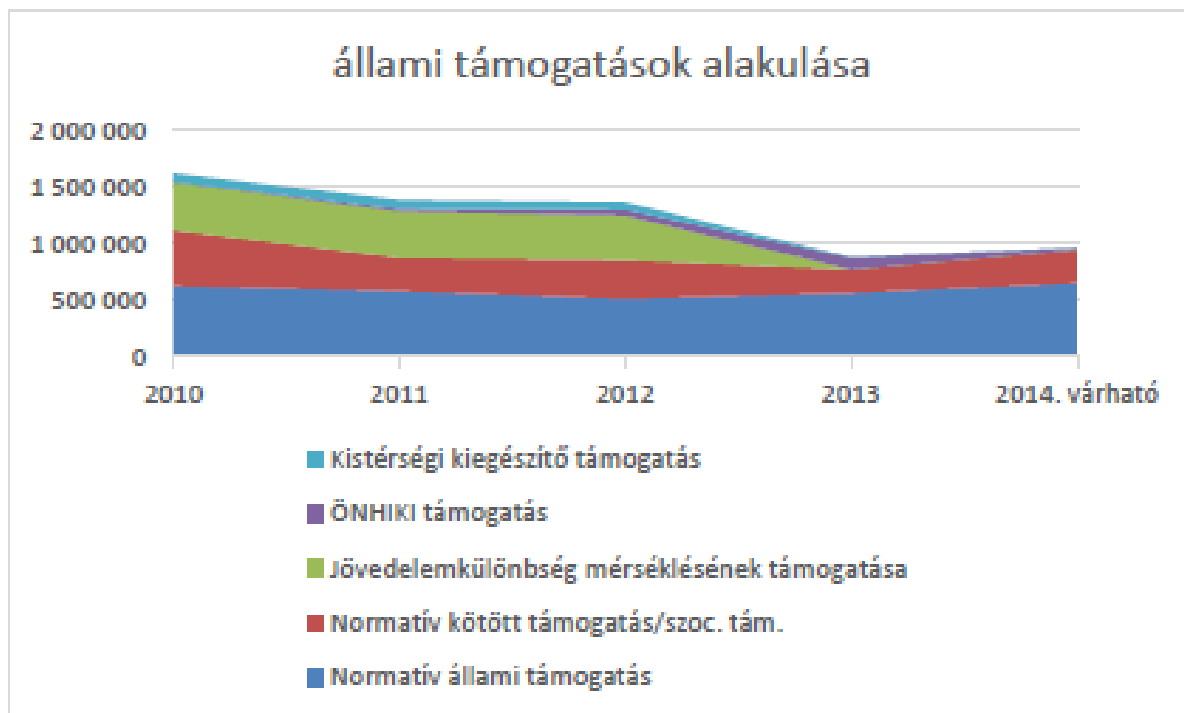
A kötelező feladatok ellátását elsősorban az állami működési támogatások (normatívák), valamint az Önkormányzat saját bevételei, a helyi adóbevételek biztosítják.

Az állami támogatások összegei az elmúlt években az alábbiak szerint alakultak:

Megnevezés	eFt				
	2010	2011	2012	2013	2014. várható
Normatív állami támogatás	627 440	578 820	514 485	561 493	653 143
Normatív kötött támogatás/szoc. tám.	490 904	294 555	339 993	212 151	289 700
Jövedelemkülönbség mérséklésének támogatása	425 458	410 483	393 392		
SZJA települési önkormányzatot megillető része	100 200	91 789	81 706		
ÖNHKI támogatás		22 568	50 972	100 977	14 788
Kistérségi kiegészítő támogatás	71 405	77 149	63 985	370	
Összesen:	1 715 407	1 475 364	1 444 533	874 991	957 631
<i>Változás az előző évhez képest:</i>		<i>-240 043</i>	<i>-30 831</i>	<i>-569 542</i>	<i>82 640</i>

⁹ Forrás: Számoló Sajószentpéter Városi Önkormányzat munkájáról 2010-2014

Megállapítató, hogy az állami támogatások összege minden vonatkozásban csökkent, és az utóbbi években állandósulni látszik.

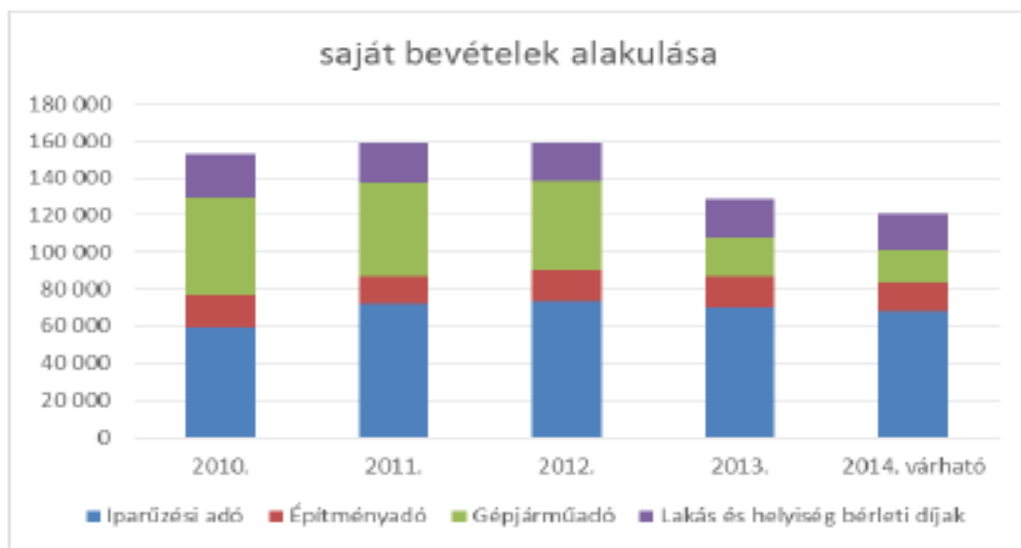

Az Önkormányzat saját bevételei, a helyi adóbevételek az alábbiak szerint alakultak az utóbbi években:

Megnevezés	2010.	2011.	2012.	2013.	2014. várható
Iparüzési adó	58 879	72 196	73 338	70 216	68 000
Építményadó	18 013	15 010	16 826	16 639	15 000
Gépjárműadó	52 391	50 293	48 159	21 016	18 000
Lakás és helyiség bérleti díjak	23 578	21 946	21 116	20 895	20 120
Osszesen	152 861	159 445	159 439	128 766	121 120
Változás az előző évhez képest		6 584	-6	-30 673	-7 646

Az elmúlt ciklusban a helyi adóbevételek tekintetében a Képviselő-testület nem támogatta új adónemek bevezetését, illetve adóemelést sem fogadott el. Az adórendeletekkel kapcsolatos lényeges változás nem történt, de a 2013. évtől hatályba lépett módosítás értelmében azon adózók, akik adójukat nem fizették meg, az adókedvezmények érvényesítésétől esznek.

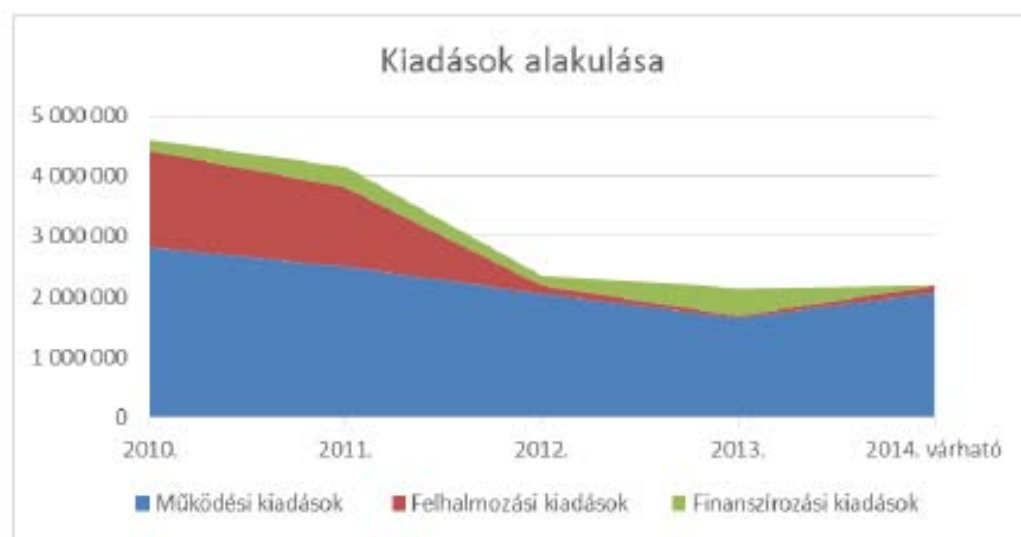
Ettől sokkal lényegesebb hatást gyakorolt az önkormányzat gazdálkodására a gépjárműadókat érintő jogszabály módosítás, melynek értelmében a helyben beszedett gépjárműadóknak csupán 40%-a illeti meg a települést, a fennmaradó 60%-ot a központi költségvetés részére tovább kell utalni, szemben a korábbi évek szabályozásával, mikor a teljes bevétel az önkormányzatot illette meg.

A feladatok ellátására fordított összegeket az alábbi táblázatban mutatja be. A működési kiadások az intézményhálózat fenntartásával, a kötelező feladatok ellátásával kapcsolatos kiadásokat jelentik. A felhalmozási kiadások az településen lezajlott beruházások, felújítások kiadásait tartalmazza. A finanszírozási kiadások között a hitel, kötvény, lízing törlesztésekre fordított összegek is szerepelnek.

eFt

Megnevezés	2010.	2011.	2012.	2013.	2014. várható
Működési kiadások	2 819 584	2 503 215	2 050 205	1 652 687	2 063 623
Felhalmozási kiadások	1 604 181	1 308 093	139 119	35 329	120 701
Finanszírozási kiadások	180 295	340 923	165 332	456 797	
Összesen	4 604 060	4 152 231	2 354 656	2 144 813	2 184 324

Sajószentpéter Városi Önkormányzat az állandósult pénzügyi nehézségek ellenére a kötelező feladatok ellátásának biztosítását (közoktatás, köznevelés, szociális és egészségügyi ellátás, stb.) szem előtt tartva hozott döntéseket az önként vállalt feladatok (jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgálat, testvérvárosi kapcsolatok, támogatások, stb.) köréről. A folyamatos fizetőképesség biztosítása érdekében számos intézkedés megtétele vált szükségessé.

Az egyre csökkenő mértékű állami támogatások mellett az Önkormányzat saját bevételeinek növelésére – a lakosság fizetőképességét figyelembe véve – reálisan nem volt lehetőség. Az így összességében folyamatosan nehezedő pénzügyi helyzetben kellett az ismertetett feladatok működési, gazdálkodási kereteit megteremteni, mindemellett a város képét, az itt élők közérzetét jelentős mértékben meghatározó beruházások pénzügyi fedezetét biztosítani.

10.1.1 Adósságkonszolidáció

2012. évben a Kormány átalakította az önkormányzatokra vonatkozó szabályozások jelentős részét. Az új szabályok értelmében a helyi önkormányzatok feladatainak támogatása is új alapokra került, gazdálkodásuk sokkal szigorúbb keretek között zajlik. A támogatási rendszer csak a kötelezően ellátandó feladatokhoz biztosít forrást a jövőben. Ahhoz, hogy az önkormányzatok meg tudjanak felelni az új előírásoknak, a kormányzattól az önkormányzatok pénzügyi-gazdasági rendszerük megszilárdításához segítséget kaptak, ezért a korábban keletkezett adósság állományukat a magyar állam részben vagy teljes mértékben átvállalta.

Az 5000 lakosságszámot meghaladó településekre vonatkozó szabályokat a 2013. évi költségvetési törvény rögzítette. A jogszabály szerint a 2012. december 31-ei, az átvállalás időpontjában fennálló adósságállományunk és ezen adósságnak az átvállalás időpontjáig számított járulékai összegét az állam részben átvállalta.

Az átvállalás Sajószentpéter Városi Önkormányzat 2012. december 31. napi adósságállományára vonatkozóan 70 %-os mértékű. Az átvállalt adósság 1.402.346.419,- Ft összegben került meghatározásra, mely szerint a folyószámla hitelállományt teljes mértékben, a kötvényállományt pedig részben vállalta át az állam.

Az Országgyűlés döntése alapján az Önkormányzatok adósságátvállalása 2014. évben folytatódott, mely során a fennmaradó 544.353 eFt mérleg szerinti kötvényállomány is átvállalásra került 2014. február 28-án.

A fenti intézkedések eredményeképpen Sajószentpéter Városi Önkormányzatnak nincs hitel vagy kötvényállománya. A Stabilitási törvény előírási alapján új hitel felvételére – egyes kivételektől eltekintve – kormány engedély birtokában kerülhet sor.

1.10.2. AZ ÖNKORMÁNYZAT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ÉS GAZDASÁGFEJLESZTÉSI TEVÉKENYSÉGE

1.10.2.1 Gazdaságfejlesztési, városfejlesztési tevékenység bemutatása

A jelenlegi alpműködésben az önkormányzatok túlnyomó többségéhez hasonlóan gazdaságfejlesztési típusú forrás és tevékenység nincs.

A költségvetés a legfontosabb fejlesztési elképzelések tervezésére és kisebb pályázatok önérejlére biztosít fedezetet.

A városüzemeltetési feladatok és az intézményi karbantartási, felújítási munkák ellátásában saját erő és pályázati támogatás hiányában az elmúlt években egyre nagyobb szerepet kapott a közmunka, a tavalyi év során kiemelten a START közmunkaprogram. Az értékteremtő programrész kisebb léptékű fejlesztések megvalósítását is lehetővé teszi. A program a szociális feszültségek átmeneti enyhítésében is segít.

A 2015-évből meghirdetett járási közmunkaprogram az alábbi elemeket támogatja:

- mezőgazdasági programok
- hely sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás (amely magában foglalja a korábbi téli- és egyéb értékteremtő közmunkaprogramokat is)
- belvíz-elvezetési programok
- mezőgazdasági utak rendbetétele
- bio- és megújuló energiafelhasználása
- közúthálózat karbantartása
- illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása

1.10.2.2 Gazdaságfejlesztési tevékenység a befektetők vonzása és a befektetések elősegítése érdekében

A helyi gazdaság fejlesztésének két fő iránya egyrészt a már Sajószentpéteren működő vállalkozások fejlesztései, másrészt új befektetési projektek Sajószentpéterre vonzása.

Már meglévő vállalkozások fejlesztései

A Sajószentpéteren már működő vállalkozások akkor fejlesztenek, ha a piac részéről többlet igény jelentkezik, és a cég működése stabil, lehetővé teszi a további fejlődést. A vállalkozások jellemzően akkor teszik meg a fejlődés következő fokára történő lépést, akkor valósítják meg a fejlesztéseiket (munkaerő bővítéssel járó fejlesztés és/vagy fizikai beruházás), amennyiben olyan támogatási források érhetők el, amelyek csökkentik számukra a beruházás önerő szükségletét, a beruházás megvalósításával felmerülő likviditási gondokat, egyúttal javítva a beruházás megtérülését.

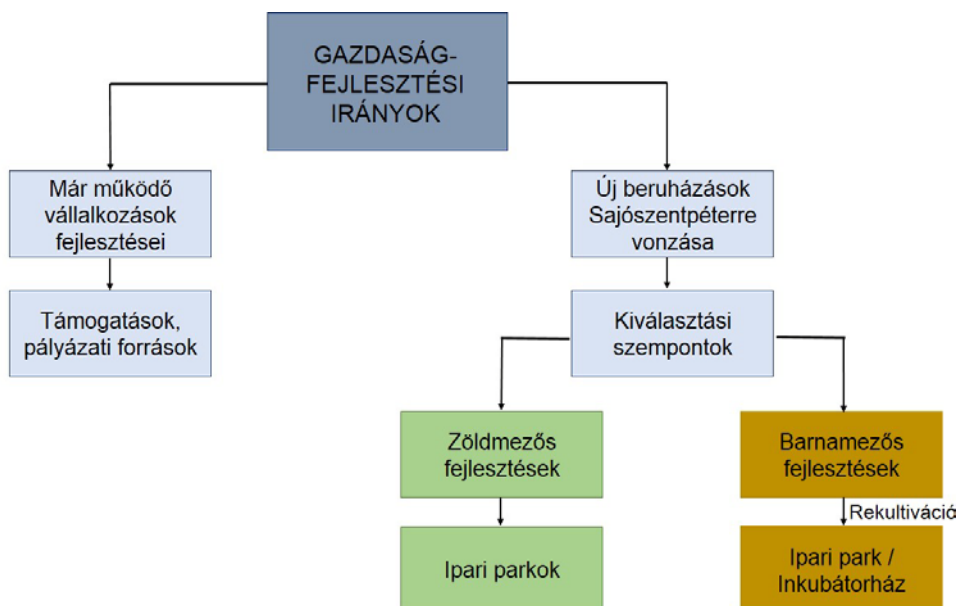
A vállalkozások számára elérhető forrásokat az Operatív Programok tartalmazzák, amelyeket az 1.2 fejezet ismertet és a 2. számú melléklet összegez.

Új beruházások Sajószentpéterre vonzása

A jelenlegi szabályozási környezet a befektetőkért való versenyre kényszeríti az egyes települési önkormányzatokat, ugyanis a saját bevételek legnagyobb hányadát a helyi iparűzési adó, kisebb részben az építmény- és telekadó biztosítja, szoros összefüggésben az egyes települési önkormányzatok közigazgatási területén működő és adót fizető vállalkozások számával és adóerő-képességével. Az állami finanszírozás az ún. adóerő-képesség számítása alapján ezt részben kompenzálja, de az ebből fakadó igazságtalanságot nem orvosolja. Ezért célszerű számba venni, hogy Sajószentpéter befektetői vonzereje milyen paraméterek alapján értékelhető, növelhető.

Az ideális befektetés-ösztönző térség létrehozásához elengedhetetlen:

- **Olyan területek (zónák) kialakítása, melyek a gazdasági szereplők (nagy beruházók és kkv-k egyaránt) szempontjai szerint vizsgálva is vonzó telephelyi feltételeket és növekedési lehetőséget ajánlanak.**
- A befektetések szempontjából különösen attraktív területeken a megfelelő **infrastrukturális, szolgáltatási** (pl. üzleti, logisztikai szolgáltatások) és **intézményi háttér elérhetőségének biztosítása.**

Ipari infrastruktúra

Az ipari parkok működése eltérő, vannak melyek jól működnek és vannak olyanok, amelyek még számos szabad fejlesztési területtel rendelkeznek, mások még infrastrukturális fejlesztésekre várnak. Többnyire jellemző, hogy az ipari parkok által befogadott vállalkozásoknak egy ipari parkon belül nincs különösebb specializált tevékenységi köre, vagy ágazati kötődése, kivéve azokon a területeken, ahol már évtizedek óta egy nagyvállalat köré szerveződtek a vállalkozások (Pl. BorsodChem Ipari Park). A jövőre nézve célszerű végiggondolni, hogy az ipari parkok profilját miként lehet erősíteni az adott parkon belül meghatározó, sikeres vállalkozás tevékenységéhez kapcsolódóan. Ezáltal együttműködések alakulhatnak a vállalatok között (fejlesztési, gyártási, értékesítési tevékenységben vagy a munkaerő biztosításában), és javulhat a hasonló profilhoz tartozó vállalkozások versenyképessége. Az ipar fejlesztését néhány kistérségi központban korlátozzák a bonyolult tulajdonviszonyok, hisz az iparterület magán tulajdonosai alapvetően az ingatlan értékesítéses után megszerezhető bevétel maximalizálásában érdekeltek és nem a helyi foglalkoztatási potenciál bővítésében. Ezért az elmúlt években számos helyen elsődlegesen az országos kiskereskedelmi láncok egységei települtek le, miközben az adott település nem tudott a termelő tevékenységet végző vállalkozásoknak versenyképes telephelyi ajánlatot tenni.

Barnamezős területek

Az üvegyár területének revitalizációjára a SAJÓ - GLASS Ingatlanhasznosító- és Üzemeltető Korlátolt Felelősségű Társaság 311,4 M Ft támogatást nyert az ÉMOP 1.1.1/D_2.kör intézkedés keretében. A projekt címe: Az egykori Sajószentpéteri Üvegyár, mint barnamezős iparterület revitalizációja.

A projekt fő célja a volt Sajószentpéteri Üvegyár leromlott és elhanyagolt területének a modern gazdasági feltételeknek megfelelő rehabilitálása, a 21. század igényei szerinti átalakítása. A jelenlegi projektgazda, A SAJÓ-GLASS Ingatlanhasznosító- és Üzemeltető Kft. stratégiai terveiben egy magas színvonalú ipari – logisztikai - szolgáltató központ, ipari park kialakítása szerepel. A projekt hozzájárul a térség és Sajószentpéter város iparának fellendítéséhez és a környék munkaerő-piaci problémáinak megoldásához a legszigorúbb Európai Unió környezeti követelmények figyelembe vétele mellett. Az ingatlanfejlesztő vállalkozás célja, hogy a terület felújítását és a környezetek rendezését követően az ingatlanokat bérbe adja vagy eladja, és rajtuk olyan hosszú távon kialakuló vállalkozások települjenek meg, amelyek képesek piaci körülmények között gazdaságosan működni. A tervekben szerepel (megfelelő érdeklődő esetén) egy Sajószentpétert és környékét kiszolgáló inkubátorház.

Az üvegyár területének fejlesztését jelentősen gátolja a megfelelő közúti kapcsolat hiánya - a jelenlegi útkapcsolat növekvő forgalmat a lakókörnyezet zavarása nélkül nem képes kiszolgálni, felújításra szorul, új nyomvonal kiépítésének vizsgálata szükséges.

Zöldmezős ipari területek

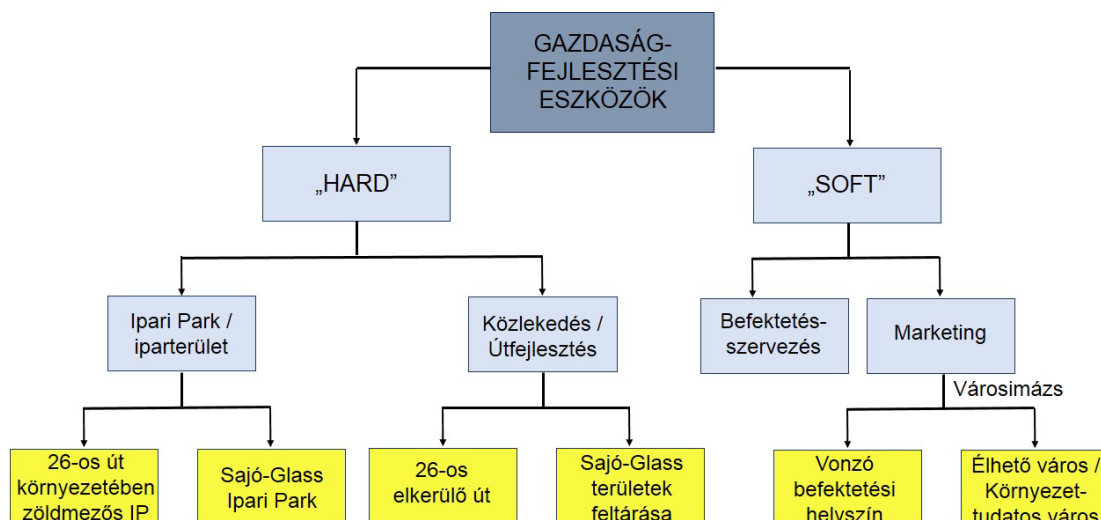
Sajószentpéter területén zöldmezős ipari terület a 26-os út bevezető és az épülő elkerülő szakaszának térségében, valamint a Miskolc Önkormányzata tulajdonában álló "Csemetekert" területén célszerű megvizsgálni, míg barnamezős ipari park az üvegyár területén alakítható ki.

Szabad vállalkozási zónák

A kormány a 27/2013. (II. 12.) Korm. rendelettel meghatározta a szabad vállalkozási zónákat és azokban nyújtható munkahely-teremtési és beruházási célú kedvezményeket.

A fenti jogszabály alapján a város befektetői vonzereje növelése érdekében kezdeményezzük, hogy a Kormány a következő felülvizsgálat során Sajószentpétert is nyilvánítsa szabad vállalkozási zónává.

Az ipari hagyományok, a meglévő szakmakultúra, a Miskolc-Kazincbarcika tengely (vegyipar-mechatronika) gazdasági potenciálja, beszállítói hálózatok bővülése, klaszteresedés lehetőségei, jó közlekedési adottságok (autópálya közelsége, főutak találkozási, elkerülő út építése) kiegészítve a gazdaságfejlesztés ún. soft eszközeivel az alábbiak szerint a város befektetői vonzerejének növelését eredményezhetik:

Külső források bevonása

A Településfejlesztési Konceptióban megjelölt célok és a Gazdasági Program stratégiai céljainak megvalósítása csak az elérhető külső források, támogatások intenzív bevonásával biztosítható, a települések között e területen is éles verseny van, a tervszerű felkészülés, a lehetőségek tudatos számba vétele saját bevételek hiányában a városfejlesztés forrásait, majd a jövő bevételeit teremthetik meg.

1.10.3 LAKÁS,- ÉS HELYISÉGGAZDÁLKODÁS

Az önkormányzat tulajdonában jelenleg 50 lakóingatlan van, jellemzően valamely lakótelepen, társasházakban találhatóak, alapterületük 36-74 m² között vannak. A lakások száma az elmúlt ciklusban nem változott, tekintettel arra, hogy a Képviselő-testület a vagyon megőrzése érdekében nem hozott olyan döntést, mely szerint a bérlő a bérleményt megvásárolhatná. A lakások bérbeadásából származó bevételek növelése érdekében a 2012. évtől – az újonnan bérbeadott lakások esetében - a bérleti díjak emelését rendelte el a Képviselő-testület azzal, hogy a költség alapon történő bérbeadást megszüntette. A korábban költség alapon bérbe adott lakások többségét határozatlan időre szóló bérleti szerződéssel hasznosították, melyek után nagyon alacsony bérleti díjakat fizetnek a bérlők (140-160 Ft/m²).

A szociális bérlakások mindegyike az Újbánya-telepen található, melyek komfort nélküli ingatlanok.

A szolgálati lakások három közalkalmazott részére kerültek „kiutalásra” a Képviselő-testület döntése alapján.

A piaci alapon bérbe adható lakások esetében a bérlőt licitárgyalás útján választják ki, a bérlő kötelessége minden közüzemi és a közös költség viselése is.

A vis maior események esetére szolgáló lakásoknak állandó lakójuk nincs, azokat arra az esetre tartja fenn az önkormányzat, amennyiben elhelyezési kötelezettsége keletkezne valamely előre nem látható esemény bekövetkezése miatt.

Az ingatlanok megoszlása a bérbeadás módja szerint a következő

- szociális bérlakás 5 db
- vis maior eseményre fenntartott lakás 2 db
- költség alapon bérbe adott lakás 27 db
- piaci alapon bérbe adott lakás 13 db
- szolgálati lakás 3 db

A bérbe adható lakások kihasználtsága teljes.

A bérbe adható nem lakás célú ingatlanok száma 21 db. Ezek alapterülete és városon belüli elhelyezkedése rendkívül változó, a legtöbb ingatlan a Kossuth és a Bercsényi utcán található, de vannak helyiségek a város más részein is.

Sajnos az elmúlt évek gazdasági visszaesése a településen működő vállalkozásokat sem kerülte el. Több ingatlan esetében engedélyezte a Képviselő-testület a bérleti jogviszony közös megegyezéssel történő megszüntetését a vállalkozás nehéz anyagi helyzetére való tekintettel. A megüresedő ingatlanok bérbeadása hosszabb-rövidebb idő alatt, de általában sikeres, így jelenleg csak 1 db helyiség áll üresen.

1.11 TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI SZOLGÁLTATÁSOK

1.11.1 TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉS

A településüzemeltetési feladatok ellátását a **Városgondnokság** végzi, a Polgármesteri Hivatal Városüzemeltetési és Beruházási Osztályának szervező, koordináló tevékenysége mellett.

A városüzemeltetés területén a közfoglalkoztatottak bevonásával történik a parkfenntartási, köztisztasági, téli síkosság mentesítési, és egyéb járulékos városüzemeltetési feladatok ellátása. Ezen feladatokon belül kiemelten kezelik a zöldfelületek gondozását, a város virágosításának programját.

2011. évtől kezdődően a városüzemeltetéshez kapcsolódó kiadások csökkentek, ez az egyes közmunkaprogramok előtérbe kerülésével, illetve az intézmény karbantartási keretének csökkentésével magyarázható.

A 2013. évtől elinduló START közmunkaprogramok több területen eredményezték a karbantartási keret megtakarítását: kátyúzás, padkázás, hegyi utak zúzottkövezése, intézményi karbantartási feladatok ellátása, faipari munkálatok elvégzése, stb.

A havária esetek kezelésére, amelyre az elmúlt években is volt példa, egy-egy nagyobb esőzés vagy szélvihar alkalmával minden esetben készleten tartottuk azokat az anyagokat, amelyek a lakosság felé történő azonnali segítségnyújtáshoz szükségesek.

Minden évben külső szakvállalkozó bevonásával végeztetik az egészségügyi, városi szintű rágcslóirtási feladatokat, ha kellett pályáztunk az államilag támogatott központi szúnyogirtási feladatokra.

Levegőtisztasági és környezetvédelmi szempontból szorosan együtt működött a város az elmúlt években az Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőséggel.

A belvíz és csapadékvíz elvezetés területén a Start közmunka program keretén belül több km hosszúságban végeztünk felszíni vízelvezető árkoknál jókarbantartási feladatokat, illetve felújítási munkálatokat.

A Városgondnokság

A Sajószentpéteri Városgondnokság ellátandó feladatai közé tartozik többek között az ivóvíz ellátás, gondoskodás a közvilágításról, helyi utak fenntartása, vízrendezés és

csapadékvíz elvezetés, köztisztaság és településtisztaság biztosítása, közfoglalkoztatás megszervezése, helyi közbiztonsági feladatok ellátása.

Az intézményben két szervezeti egység működik:

Üzemeltetési részleg

Gazdasági részleg

A napi működési feladatok végrehajtását e két egység szervezetteren és összehangoltan, jelenleg 19 főállású közalkalmazottal és átlagosan 100-200 fő közötti közfoglalkoztatott létszámmal, 2 telephelyen végzi.

A Városgondnokság üzemeltetési részlege alapfeladataiból adódóan szorosan együttműködik a Polgármesteri Hivatal Városüzemeltetési és Beruházási Osztályával.

Ennek keretében kerültek és kerülnek elvégzésre a településen az alábbi feladatok:

- Közutak és járdák felújítása, javítása
- Parkosítási feladatok ellátása
- Település tisztaság biztosítása
- Intézményi karbantartási feladatok elvégzése
- Szállítási feladatok ellátása
- Szolgálati lakások felújítása, karbantartása

Az intézmény egyik fontos feladata az árvízi védekezésben való közreműködés. A 2010-es évben a Harica patak teljes hosszában, míg a 2013-as évben az Alvég városrészben kiemelten fontos szerep hárult a Városgondnokságra a védekezési és az árvíz levonulása utáni helyreállítási munkálatokban.

Az intézmény költségvetésében jelentős bevételi forrás a szemétszállítási, kéményseprési és közkifolyós vízdíj szolgáltatási tevékenység ellátásából származó díjak.

Közkifolyós vízdíj szolgáltatási tevékenység ellátása

A településen 50 közkút, valamint a Bercsényi és Harica Pavilionsoron található üzlethelyiségek által használt közkifolyók működnek.

Kéményseprési tevékenység ellátása

A kéményseprő-ipari közszolgáltatás ellátásának 2015. évi feltétel rendszere szigorodó szabályozást fogalmaz meg, az ellátandó feladatok köre jelentősen bővül. Ez magával vonja a személyi és tárgyi feltételek (főállású kéményseprő mester alkalmazása, kéményseprő beiskolázása, stb.) jelentős változását is. A bevételi oldal alakulása is meglehetősen bizonytalan, hiszen az újabb rezsicsökkentési törekvések a jelenleginél is alacsonyabb bevételi szintet eredményeznének. A növekvő kiadási oldal mellett a bevételek csökkenése gazdaságtalanná tenné a szolgáltatás ellátását.

Ebből adódóan döntött a Képviselő-testület arról, hogy a korábban önként vállalt feladatot 2015.január 01. napjával átadja Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata részére.

1.11.2 HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

Sajószentpéter Városi Önkormányzat hulladékgazdálkodási feladatainak ellátására az AVE Miskolc Kft-vel 2013. június 30. napjáig 10 évre szóló határozott idejű közszolgáltatási szerződést kötött, melynek 2013. december 31. napjáig történő meghosszabbításáról döntött. A hulladékszállítási díjak beszedése a Városgondnokság feladatát képezte.

Az önkormányzatok hulladékgazdálkodási feladatait 2013. január 1. napjától a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) szabályozza. Közszolgáltató az a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási engedéllyel rendelkező és az új Hgt. szerint minősített nonprofit gazdasági társaság lehet, amely a települési önkormányzattal kötött hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződés alapján hulladékgazdálkodási

közszolgáltatást lát el. Az új szabályozás értelmében 2014. évtől a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást csak olyan cég végezheti, amely legalább 51%-ban állami vagy önkormányzati tulajdonban van.

A Képviselő-testület döntése nyomán településünk csatlakozott az Észak-magyarországi Regionális Hulladékkezelési Társuláshoz. A Társulás megalapította az Észak-magyarországi Regionális Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft.-t, mely feladata a települési hulladék elszállítása és kezelése. Tekintettel arra, hogy a feladatellátásához szükséges engedélyek megszerzése hosszabb időt vett igénybe, illetve a Kft-nek ki kellett írnia az alvállalkozók kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárást, így az önkormányzatnak ezen időszakokra vonatkozóan a Katasztrófavédelmi Igazgatóságtól kellett kérnie a közszolgáltató kijelölését. Így jelenleg kijelölt közszolgáltatóként a Tiszabábolna Kft. látja el a hulladékgazdálkodási feladatokat településen.

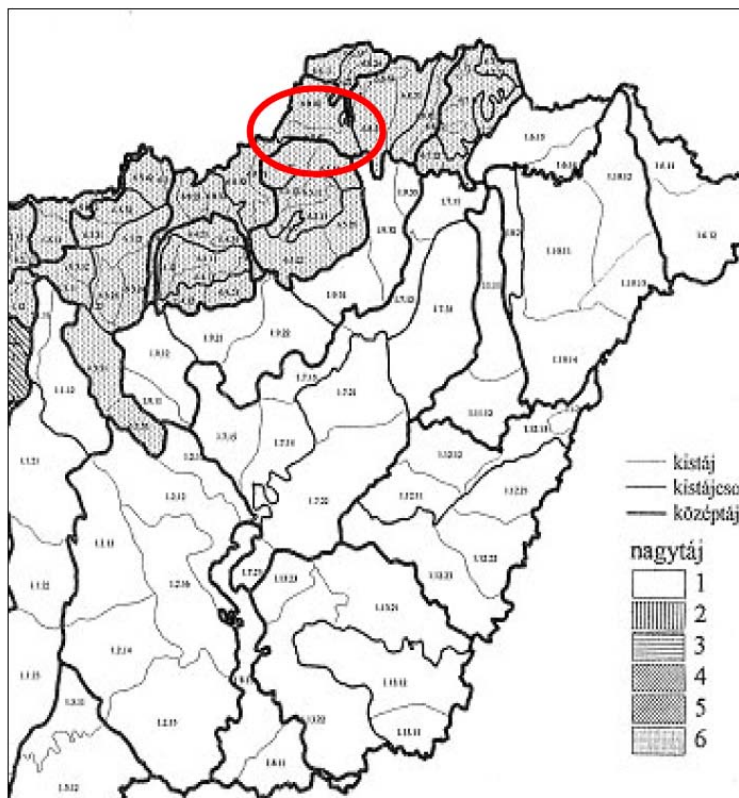
A Társulást alkotó 32 település döntött az Észak-magyarországi Regionális Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság Alapító Okiratának elfogadásáról. 2014. június 18. napján került sor a Társulás és az ÉMRHK Nonprofit Kft. közötti közszolgáltatási szerződés elfogadására, mely alapján megtörtént az alvállalkozó kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás kiírása. Az ajánlattételi felhívásra 2014. szeptember 11. napján lejárt ajánlattételi határidőig ajánlat nem érkezett, így a Társulási Tanács 2014. szeptember 16. napján megtartott ülésen a közbeszerzési eljárás megismétlése mellett döntött, illetve felhívta a Társulási Tanács Elnökét, hogy a BAZ. Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságnál kezdeményezze a Társult önkormányzatok esetében a közszolgáltató kijelölésére vonatkozó határozat meghosszabbítását.

1.12. A TÁJI ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA

1.12.1. TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK

Táji besorolás

Sajószentpéter település a Sajó-völgy kistájhoz tartozik, amely földrajzilag az Északmagyarországi-középhegység nagytáj Észak-magyarországi medencék középtájában fekszik.

A Sajó-völgy kistáj elhelyezkedése (forrás: Magyarország kistájainak katasztere I-II.)

Sajószentpéter Város Településfejlesztési Konceptiója és Településrendezési Eszközeinek felülvizsgálata

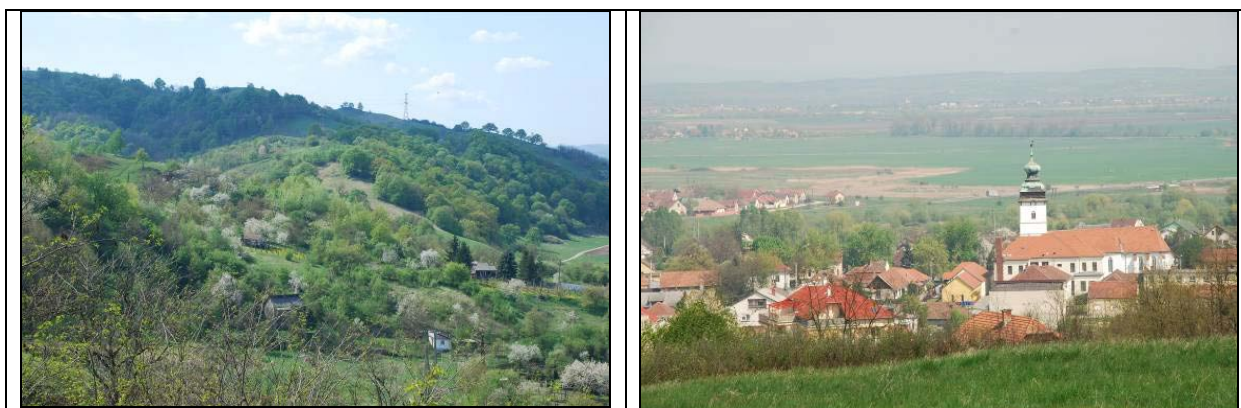
HELYZETFELTÁRO-HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

A földtani alapot oligocén kori márga, homok, miocén kori lajtamészke, és homokkőves összletek alkotják. Fő csapásiránya Ny-K-i irányú. Legnagyobb részben (60%) a felszint folyóvízi homok, kavics és terasz kavics borítja, kisebb arányban pedig lösz és glaciális vályog is található (15-15%) a területen. Hasznosítható ásványi nyersanyaga a barnakőszén, és a putnoki agyagkészlet. Éghajlatára mérsékelt hűvös, mérsékelt száraz éghajlat jellemző, éves napfénytartam kicsivel 2000 óra alatt (1850 óra) van. Éves középhőmérséklete 8,8°C, az évi csapadékmennyiség pedig 650mm. (Marosi S. - Somogyi S. 1990.)

Domborzati adottságok

Az 1990-ben megjelenő „Magyarország kistájainak katasztere I-II.” című kiadvány alapján, a domborzatára szerkezeti árokban kialakult teraszos aszimmetrikus folyóvölgy jellemző.

A sajószentpéteri térség aszimmetrikus, teraszos folyóvölgy. A Sajó bal partján akkumulációs teraszok kísérik a folyót, a jobb part a Bükk pereméhez szorulva csuszamlásos. K-i részen a II-III. sz. terasz szintje összefonódik a Bódva teraszaival. A felszín fele ártér, fele pedig a közepes magasságú tagolt síksági domborzattípusba sorolható.

A Pipiske és a Sajó-völgy látképe

Sajószentpéter domborzata (forrás: Googlemap)

Tengerszint feletti magassága átlagosan 126m és 260m között változik. Sajószentpéter legmagasabb pontja a Pipiske tető 275 m magassággal.

A kistáj gyenge horizontális felszabdaltságú (vízfolyássűrűség: 1,4 km/km²). Intenzívebb eróziós-deráziós formák és folyamatok a kistáj ÉNy-i és ÉK-i részén jellemzőek.

Földtani- és talajtani adottságok

Földtani felépítés

A Sajó-völgy kistáját középtájon metszi a Darnó-vonal, s ez tükröződik a mélyszerkezetben is: a tektonikai vonaltól K-re devon-karbon metamorf képződmények, Ny-ra pedig triász karbonátos kőzetek alkotják az alaphegységet. Erre a későbbiek során oligocén márga, homok, barnakőszéntelepés miocén és homokos-homokkőves összetetek települtek.

A felszín kb. 60 %-át folyóvízi homok, kavics, terasz kavics, mintegy 15 %-át lösz és löszderivátum (főként a II. és IV. sz. teraszon), kb. 15 %-át glaciális vályog fedi.

A felszíni-felszín közeli képződményekre az ÉNy-DK-i, Ny-K-i szerkezeti irány, a feltöltött medencére és idősebb képződményeire pedig az ÉK-DNy-i irány a jellemző.

A kistáj a borsodi barnakőszén-előfordulások egyik súlyponti területe. A paleozoos-meozoos kőzetekre, részben pedig a harmadidőszaki üledékekre települ a kora-miocében tengerparton keletkezett többtelepes kőszénösszlet. A szénbányászat az 1990-es években megszűnt, nyomai azonban ma is látszanak a tájon.

Talajok

A Sajó-völgy kistáj talajtakaróját a magasabb dombok harmadidőszaki üledékeit borító glaciális vályog és löszszerű üledékein képződött agyagbemosódásos barna erdőtalajok, valamint azok erodált változatai alkotják. E talajváltozatok mechanikai összetétele vályog vagy agyagos vályog. Vízgazdálkodásuk az erodált, sekély termőrétegű változatok esetében szélsőséges. Ott, ahol az andezit vulkánosság kőzetei a felszínhez közeliek és málladékuk a lejtők anyagába keveredett, az erdőtalajok mintegy 1/4 e nyirokszerű anyagon képződött, nehéz mechanikai összetételű, kis vízvezető és erős víztartó képességű.

Az erdőtalajok termékenysége az alapkőzet anyagától függ. (ext. 15 – 55, int 20 – 65).

Az enyhe lejtésű, D-i kitettségű lejtőkön csernozjom barna erdőtalajok is találhatóak, az agyagbemosódásos barna erdőtalajokkal azonos kiterjedésben. Mechanikai összetételüket, vízgazdálkodási tulajdonságaikat és a talajképző kőzetet tekintve sem különböznek az agyagbemosódásos barna erdőtalajoktól, azonban szén-savmész-tartalmuk növekedése, a csernozjomosodással együtt járó szervesanyag-felhalmozódás és a kedvezőbb talajszerkezet miatt a kistáj legtermékenyebb talajai (ext. 50-80, int. 70-95). Szántóterületként hasznosíthatóak.

A földes és a köves kopárok részaránya jelentéktelen (2%). A nyers öntések területi részaránya 13%, az öntési réti talajoké 57%, a régi talajoké pedig 6%.

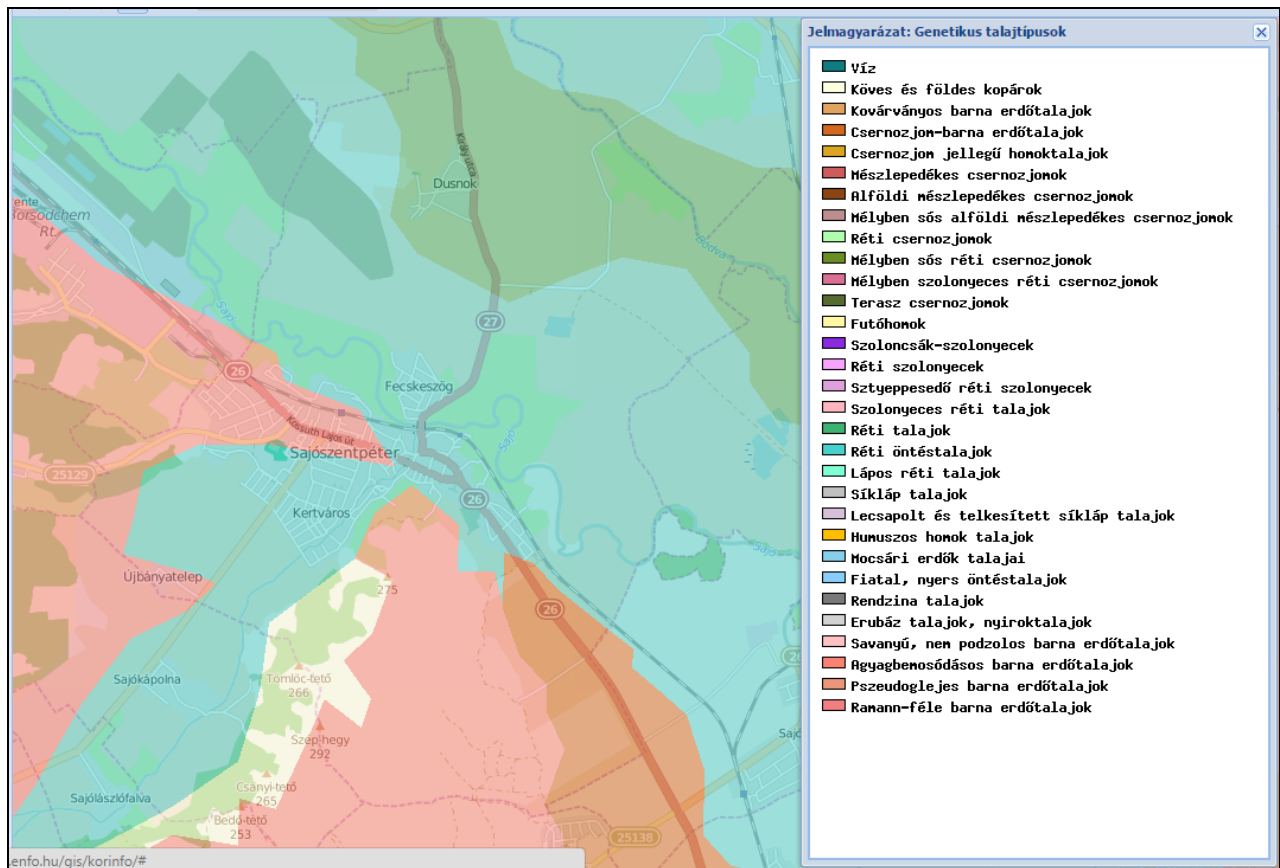
E talajok mechanikai összetétele a vályogtól az agyagos vályogig változik. Vízgazdálkodásuk ennek megfelelően alakul, vízvezető képességük csökken, víztartó képességük pedig nő.

Termékenységük a szerves anyag mennyiségétől és a talajosodás mértékétől függően változik (ext. 20 – 60, int. 25 – 75) a nyers öntés-réti talaj fejlődési sornak megfelelően.

Mintegy 70%-ban szántók, amelyen az elöntések miatt a tavaszi növényeket termesztik, amelyhez a silókukorica és a répafélék társulnak. Rétként 30%-uk hasznosítható. A savanyú talajok meszezése szükséges agrotechnika a kistáj területén

A Magyar Tudományos Akadémia Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete (MTA TAKI) szerkesztésében kiadott „Magyarország talajainak állapota” összefoglaló kiadvány (Talajvédelmi Információs Rendszer (TIM) adatait tartalmazza) alapján lehetőségünk nyílik speciális talajtani térképek alapján a Sajószentpéter környezetében található talajok főbb jellemzőinek leolvasására. Tekintettel arra, hogy a térképi leolvasás csak korlátozott pontosságú, illetve direkt mintavételekre nem került sor a város közigazgatási területén belül ezért az alábbiakban közölt adatok elsősorban tájékoztató jellegűek, a szűkebb kistáji egységre vonatkoznak.

- A talaj szervesanyag-készlete: 200-300 tonna/hektár
- Termőréteg vastagság: >100 cm
- Genetikus talajtípus: réti öntéstalaj, agyagbemosódásos barna erdőtalajok, csernozjom barna erdőtalajok
- Fizikai tulajdonságok: vályog, agyagos vályog
- Kémiai tulajdonság: gyengén savanyú talajok
- Talajképző kőzet: glaciális és alluviális üledék, nyirok, harmadkori és idősebb üledék
- Vizgazdálkodási talajtulajdonságok: közepes víznyelésű és vízelvezető képességű
- Agyagásvány összetétel: illit domináns, illit szmektit

Genetikus talajtípusok elhelyezkedése (Forrás: <http://www.enfo.hu/gis/korinfo/>)

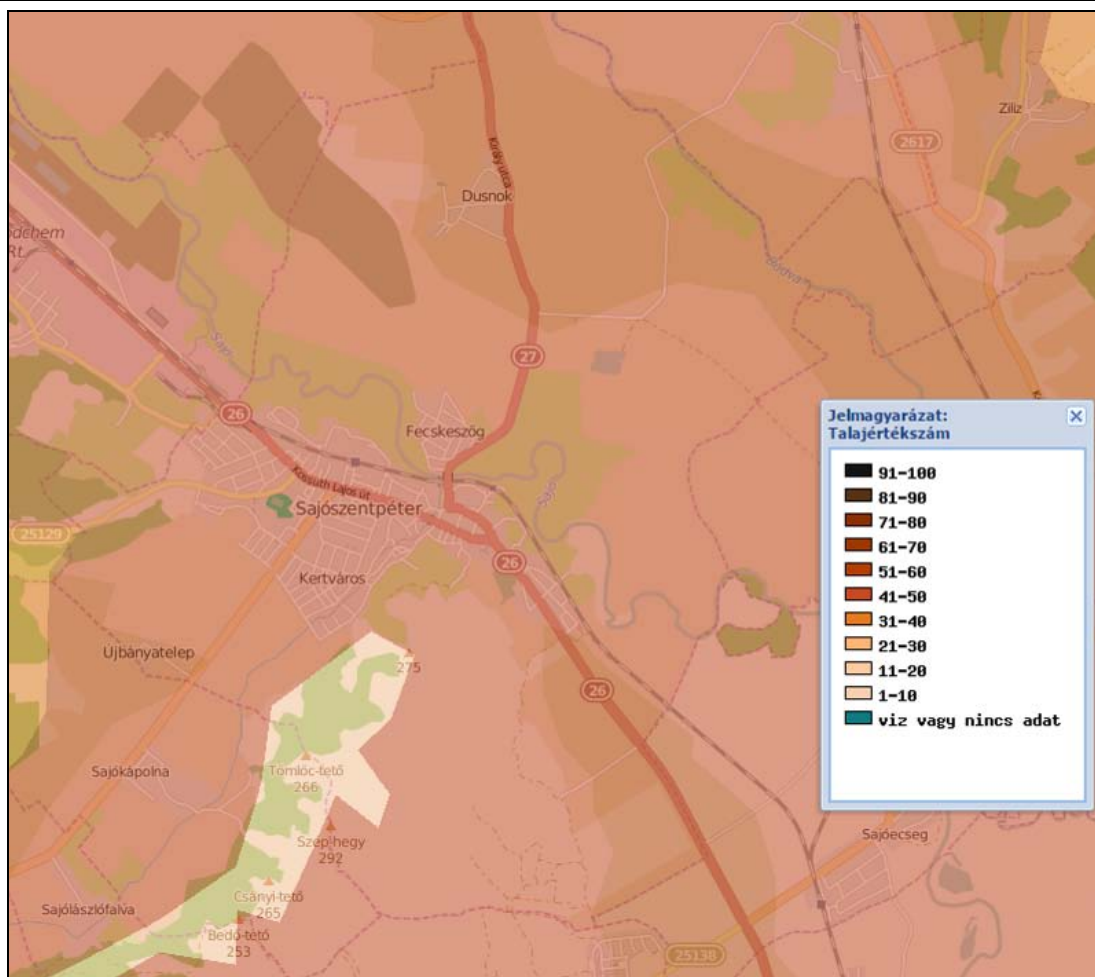
A talajtípusok elhelyezkedése a fenti ábra alapján:

- Réti öntéstalaj: Sajó-völgye és a Harica-patak és Alacska-patak környezete
- Réti talaj: Bódva mentén és Dusnok településrész környezete
- Barna erdőtalajok: Pipiske domb, 26. sz. főút - Miskolc felé vezető szakasza - menti területek
- Köves és földes kopárok: a Pipiske északnyugati oldali lejtői

Jellemző talajértékszámok:

- Pipiske északnyugati oldali lejtői: 1-10
- Sajó-völgye és a Harica-patak és Alacska-patak környezete, Pipiske: 31-40
- Bódva-menti területek és a 26. sz. főút - Miskolc felé vezető szakasza - menti területek: 41-50

A Magyar Bányászati és Földtani Hivatal honlapján található adatbázis szerint Sajószentpéter területén nem található bányászati területként nyilvántartott terület.

Talajértékszámok területi megoszlása (Forrás: <http://www.enfo.hu/gis/korinfo/>)

Vízrajzi adottságok – felszíni víztestek

Felszíni vizek

Folyók, patakok, csatornák, állóvizek

A város egész területe a Sajó vízgyűjtő területéhez tartozik.

Sajószentpéter legjelentősebb vízfolyása a Sajó folyó, valamint annak mellékpatakjai, a Nyögő-patak (más néven Harica-patak), az Alacska-patak. Míg a Nyögő-patak állandó vízfolyás, az Alacska-patak csak időszakos vízfolyásként jellemezhető. Az év jelentős részében csak pangóvízes, vagy száraz a patakmeder.

A Sajó-menti védőgát rendszer kiépült.

A település északkeleti határát a Bódva-folyó határozza meg.

A Sajó mentén – pl. az Ibolya-telep mögött - lefűződött, mocsarasodott, nádas morotvák találhatóak (Kis-Berek).

A Holt-Szuha szintén nádas, mocsaras területként jellemezhető, helyenként szabad vízfelülettel.

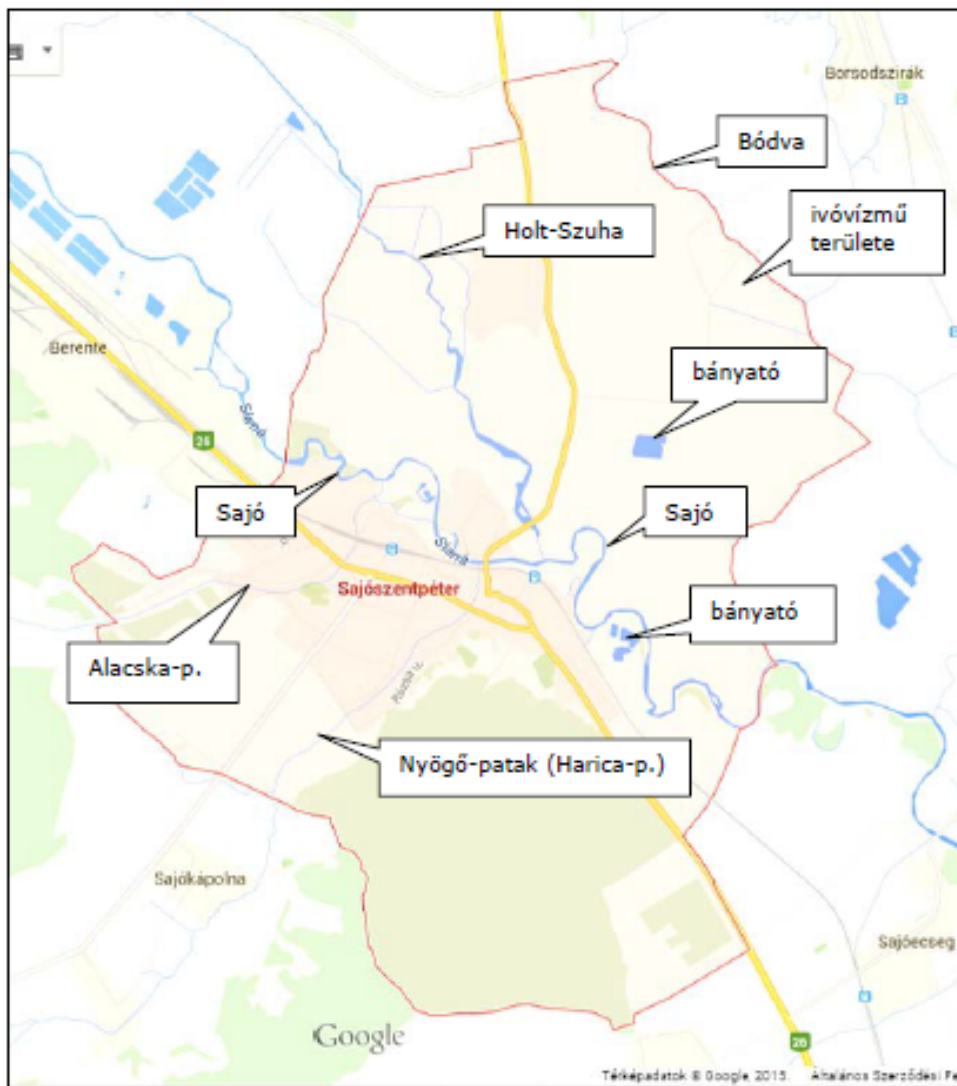
A Holt-Szuha

A város területén több kavicsbánya-tó is található (ún. Gyári-tavak). Három kisebb tó a Sajó hullámterében, egy bányató pedig a folyótól északra található. A bányatavakat horgásztóként üzemeltetik.

Sajó menti bányató (forrás: Google Maps)

A fentiekén kívül még árkok, vízvezető csatornák szabdalják a Sajótól északra fekvő (bal parti) jellemzően sík, szántó területeket.

SAJÓSZENTPÉTER FELSZÍNI VIZEI (FORRÁS: GOOGLE MAPS)

Felszín alatti vizek

A Sajó-völgynek tetemes „talajvízkincse” van, átlagosan 2-4 m között mindenhol megtalálható, a belvíz valós napi probléma a kistáj egyes részein belül. Hasonló értékű rétegvíz készlet is rendelkezésre áll. A víz minőségileg meglehetősen kemény és szulfátos. A Sajó völgyben sok az artézi kút, a vízhozamok azonban változóak. A kistáji egységen belül minden településnek van közüemi vízellátása, mely a szennyezett, fertőzött talajvíz miatt kiemelkedő fontosságú.

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolását tartalmazó 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet alapján Sajószentpéter felszín alatti víz szempontjából fokozottan érzékeny.

A felszín alatti vizek mintázására és elemzésére a Felszín Alatti Vízminőségi Törzshálózat szolgál, amely mintegy 600 reprezentatív kútból áll. Az adatbázis a VITUKI-ban található és a VITUKI végzi az éves értékeléseket is.

A vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 27/2006. (II. 7.) Korm. rendelet alapján Sajószentpéter település közigazgatási területének legalább 10%-ában érintett nitrátérzékeny területtel.

A város közigazgatási területén található az ÉRV Zrt. Borsodszirák I. (Sajószentpéter I.) telep ivóvízmű. A vízbázis védőterületét a 21.938-6/2005. ügyiratszámom jelölte ki a az illetékes vízügyi hatóság. A vízbázis védőterülete a Sajószentpéter 019/1 hrsz-ú ingatlanon van és egybeesik a vízmű határaival.

Növényzet

Növényföldrajzi beosztás szerint a terület a Tornense (Sajó és Hernád közti terület) és a Borsodense (Bükk hegység) határán (MAROSI .s SOMOGYI 1990) található.

Sajószentpéter domborzati adottságából és gazdag vízhálózatából adódóan többféle társulás is megtalálható, ill. az adott társulások természetes élőhelyei fellelhetők a területen. Egyes társulások, melyek természetes élőhelyei jellemzőek a településre a túlzott szabályozások és művelés miatt már nem, vagy csak nyomokban található meg.

Az alábbiakban felsorolt növényzet jellemzőit a Borhidi Attila: Magyarország növénytársulásai c. munkájában találhatóak, a településre jellemző társulások, ill. azok uralkodó fafajai, melyek a későbbi fásítási javaslatoknál iránymutatók lehetnek.

Jelentőségükből adódóan jelen helyzetelemzésben csupán az erdőtársulásokat soroljuk fel az egyéb lágyszárú, ill. gyepek társulások ismertetésére nem kerül sor.

Jellemző erdőtársulások

1. Folyóparti füzesek

- 1.1. *Bokorfüzesek*
- 1.2. *Puhafaligetek*

2. Mezofil lombos erdők

- 2.1. *Bükkösök és elegyes mezofil erdők*
 - 2.1.1. *Keményfaligetek*
 - 2.1.1.1. *Síkvidéki égerliget*
 - 2.1.1.2. *Folyóparti keményfaligetek*
 - 2.1.2. *Közép-európai gyertyános-tölgyesek*
 - 2.1.2.1. *Alföldi gyertyános-tölgyes*
 - 2.1.3. *Közép-európai törmeléklejtő- és szurdokerdők*

3. Szubmediterrán és szubkontinentális xerotherm erdők

- 3.1. *Szubkontinentális-szubmediterrán xerotherm tölgyesek*
 - 3.1.1. *Kékperjés cseres-tölgyesek*
 - 3.1.1.2. *Szubkontinentális tölgyesek és elegyes xerotherm erdők*
 - 3.1.1.2.1. *Tatár juharos-lösztölgyes*

1.12.2. TÁJHASZNÁLAT, TÁJSZERKEZET

Jelenlegi tájhasználat, tájszerkezet

Sajószentpéter közigazgatási területére jellemző jelenlegi tájhasználati rendszer már csak részben tükrözi a hajdani természeti adottságokra épülő tájhasználati rendszert.

A Sajó és az egyéb vízfolyások szabályozása miatt az elöntéses, vízjárta területek visszaszorultak. A Sajó áradásai a védőgátakkal övezett hullámtérbe szorultak vissza, a Szuha hajdani torkolati szakasza már csak „Holt-Szuha”. A Nyögő és az Alacska-patak erősen szabályozott, meredek partfalak közt „kiegyenesített” patakmederben folyik.

A Sajó és a Szuha ill. a Bódva szabályozása miatt jelentősen lecsökkent vízjárta területek helyét szántók vették át. A Sajó bal partján csaknem összefüggő hatalmas szántóterület terül el, melyet csak a Holt-Szuha mocsaras, vizenyős területe szakít meg Dusnokpuszta mellett.

A Sajó hullámtérében puhafa-ligetek, bokorfüzesek és ártéri rétek természetközeli társulásai találhatóak, melyek fontos részei az európai jelentőségű Natura 2000 és az országos ökológiai hálózatnak.

A Sajó bal partján terül el Sajószentpéter belterületének túlnyomó része.

A település beépített területei tovább terjeszkedtek a 26-os főút mentén, valamint az Alacska- és a Nyögő-patak közti területekre (Kertváros).

Fecskeszőg városrész területe is jelentősen megnövekedett. A városrészben egyrészt jellemző az „eredeti” lakosság elöregedése, és az elszegényedett, felzárkóztatásra szoruló roma származású kisebbség betelepülése.

A település területére bekúszik a Pipiske vonulata. A Bükk nyúlványán hajdan jelentős szőlőgazdálkodás folyt. A szőlőskertek egy részét még manapság is művelik, de részben felhagyták a szőlőtermesztést, a terület jelentős részén zártkertes művelés folyik. A meglévő pincesorokat – részben tájértéket jelentő vájt pincéket – azonban máig aktívan használják.

Hagyományos, történelmi múltú vájt pincék és kevésbé értékes présházás pincesor

A nagy szőlőművelési múlttal rendelkező Pipiske méltán került be az Érzékeny Természeti Területek rendszerébe ösztönözve ezzel a hagyományos szőlőművelés felélesztését.

A pincesorokkal szomszédos területet (Majális park) rendezvények megtartására használják.

A Pipiske mellett keleti oldalon a 26. sz. út mentén, ill. nyugati oldalon az Alacska és Nyögő-patak közti magasabb térszínen szintén szántó művelést folytatnak. Ez utóbbi területbe ékelődik be az Újbányatelep. Az Újbányatelep mellett a hajdani II-es akna meddőhányója, a volt bányalejárat körül iparterület/telephely jellegű terület található. A lakóterület bányatelep jellegű, egységesen egyszintes házakból áll. a szegregált városrész állapota leromlott, lakossága elszegényedett, túlnyomóan roma kisebbségi származású.

Az Újbányatelep lakóterülete

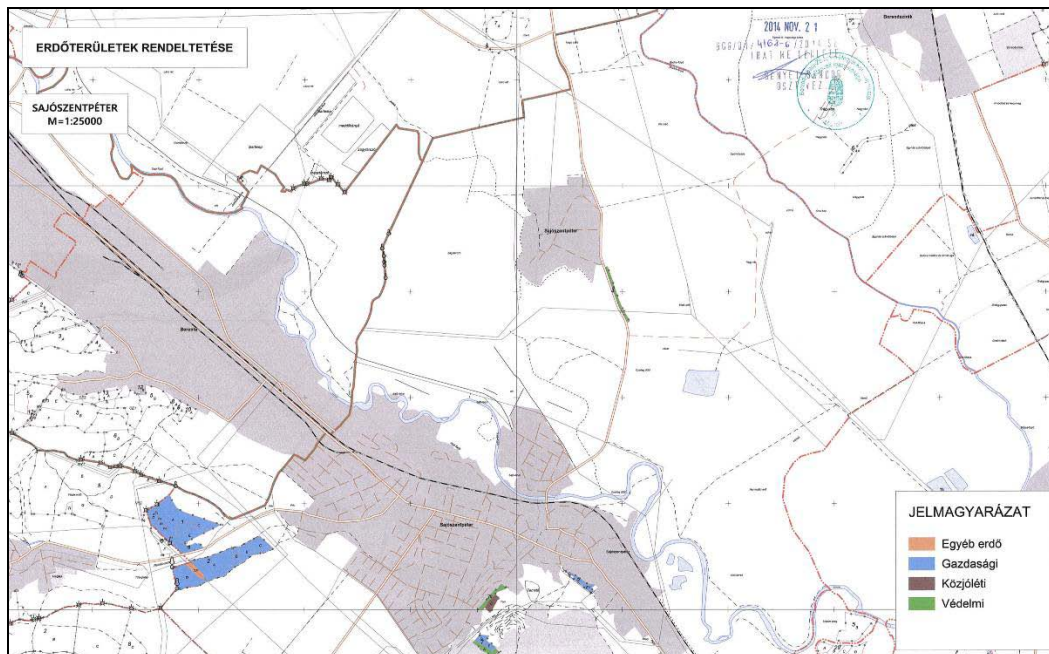
Tagerdők rendeltetés szerinti megoszlása

Az illetékes Erdészeti Igazgatóság tájékoztatása szerint a település közigazgatási területén az Országos Erdőállomány Adattár 44,26 hektár erdővel borított és 1,13 hektár nem faállománnyal fedett, de az Adattárban szereplő, erdőgazdasági tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületet (nyiladék, tisztás, rakodó, vízállás, stb.) tart nyilván.

Az erdőterületek elsődleges rendeltetés szerinti megoszlása a következő:

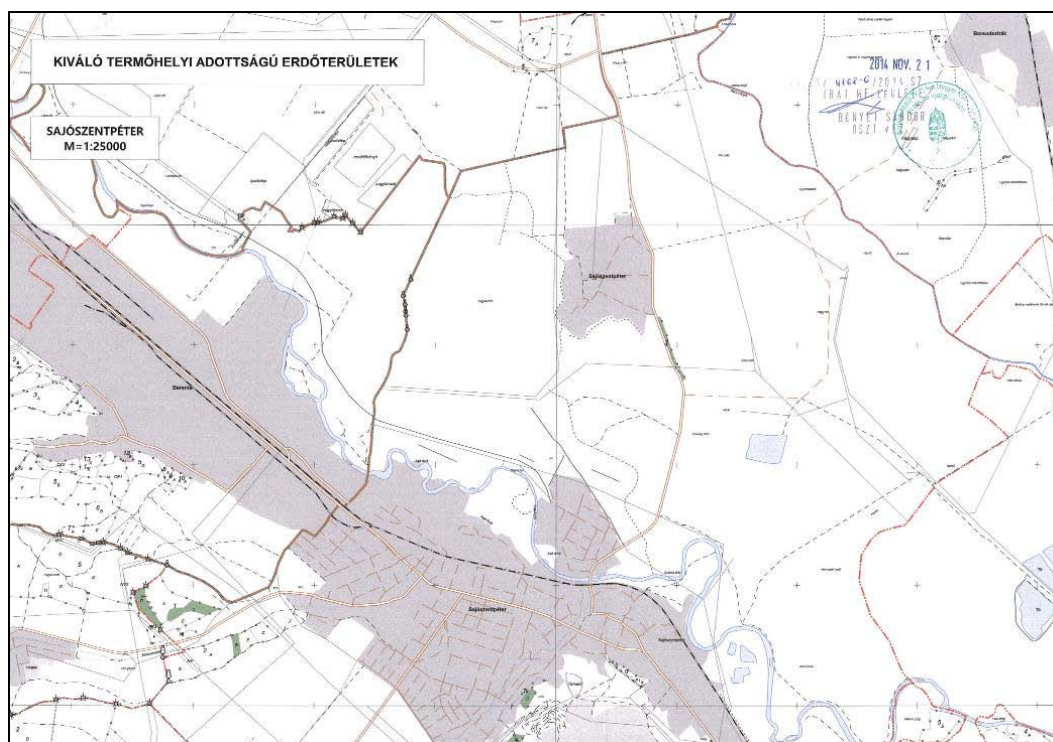
- védelmi: 3,31 ha
- gazdasági: 39,89 ha
- közjóléti: 1,06 ha

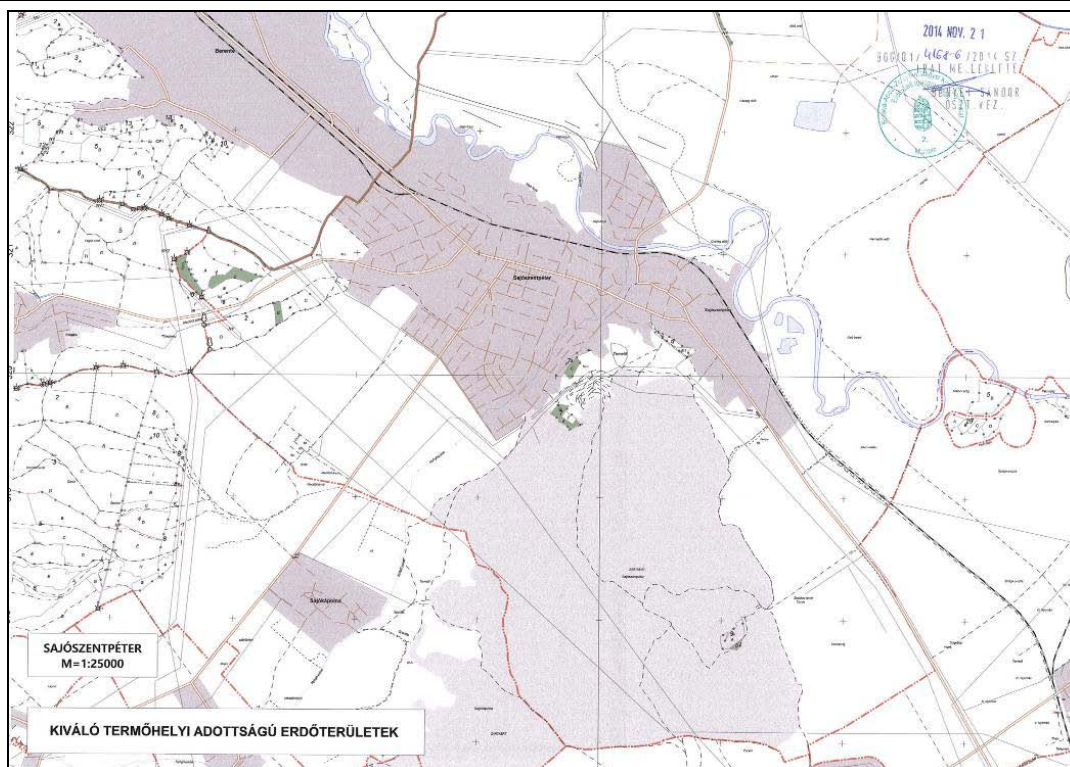
(Megjegyzés: az adatszolgáltatásban szereplő adatok eltérnek a földhivatali kataszteri térkép alapján kimutatott területi adatoktól.)

A település közigazgatási területén a **kiváló termőhelyi adottsággal rendelkező erdőterületek** nagysága 11,02 ha.

A kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezetét az OTrT módosítása vezette be új övezetként. Az övezetre vonatkozó szabály szerint beépítésre szánt terület csak kivételesen egyéb lehetőség hiányában, a külön jogszabályban meghatározott területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki.

1.12.3. VÉDETT, VÉDENDŐ TÁJ- ÉS TERMÉSZETI ÉRTÉKEK, TERÜLETEK

Sajószentpéter területén a Bükki és az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területei egyaránt megtalálhatók. A Sajó jobb parti területei a Bükki NPI, míg a Sajó bal parti területei az Aggteleki NPI működési területéhez tartoznak.

Országos jelentőségű védett természeti területek

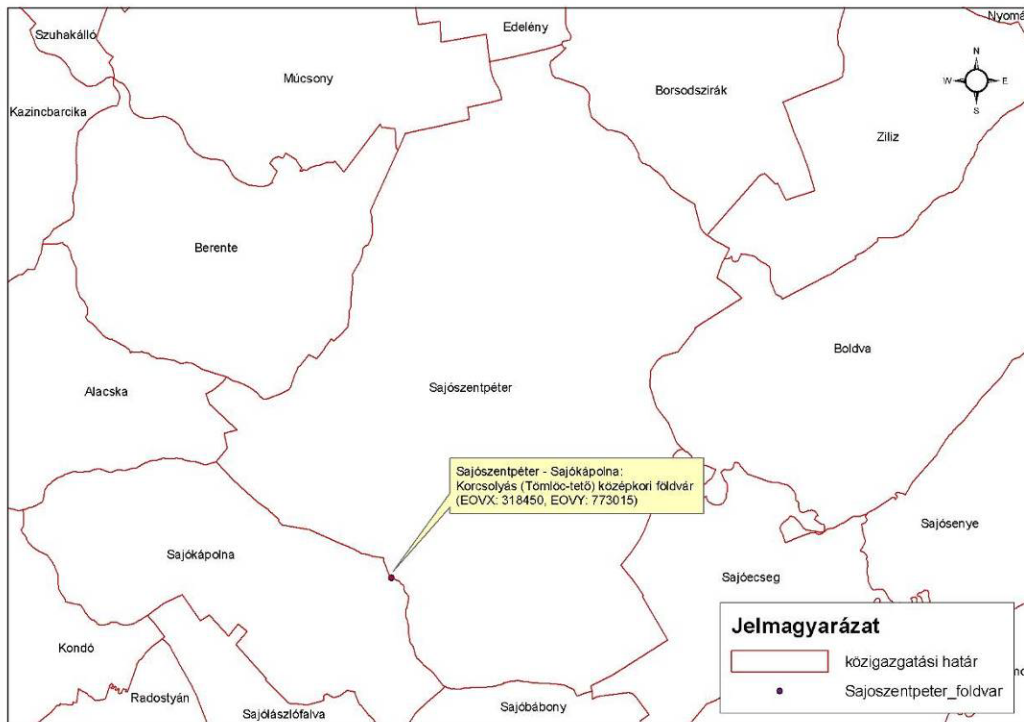
Sajószentpéter város közigazgatási területén **országos jelentőségű védett természeti terület nem fordul elő.**

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 23. § (2) bekezdésében foglaltak értelmében a törvény erejénél fogva ún. ex-lege védelem alatt áll hazánkban minden forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom és földvár.

A település közigazgatási területén ezek közül fellelhető képződmények és területek e bekezdés lapján országos jelentőségűnek minősülnek, bárminemű károsításuk tilos. Megóvásuk érdekében körülöttük védőövezet kijelölését javasoljuk, a védendő objektum jellegétől függően.

Az 1996. évi LIII. törvény 23. § (2) bekezdés hatálya alá esik Sajószentpéter területén **1 db ex lege védett földvár: Korcsolyás** (középponti EOV koordinátái: 318450;773015). **Az objektum országos jelentőségű természetvédelmi emlékek minősül.**

Az ex lege védett források kataszterezése, az adatállományba történő rögzítése a Bükki Nemzeti Park Igazgatóságnál folyamatban van, Sajószentpéter területére vonatkozóan még nem készült el.

„Korcsolyás” ex lege védett földvár elhelyezkedése

Egyedi tájérték

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 6. § (3)-(5) bekezdései szabályozzák az egyedi tájértékekre vonatkozó feladatokat.

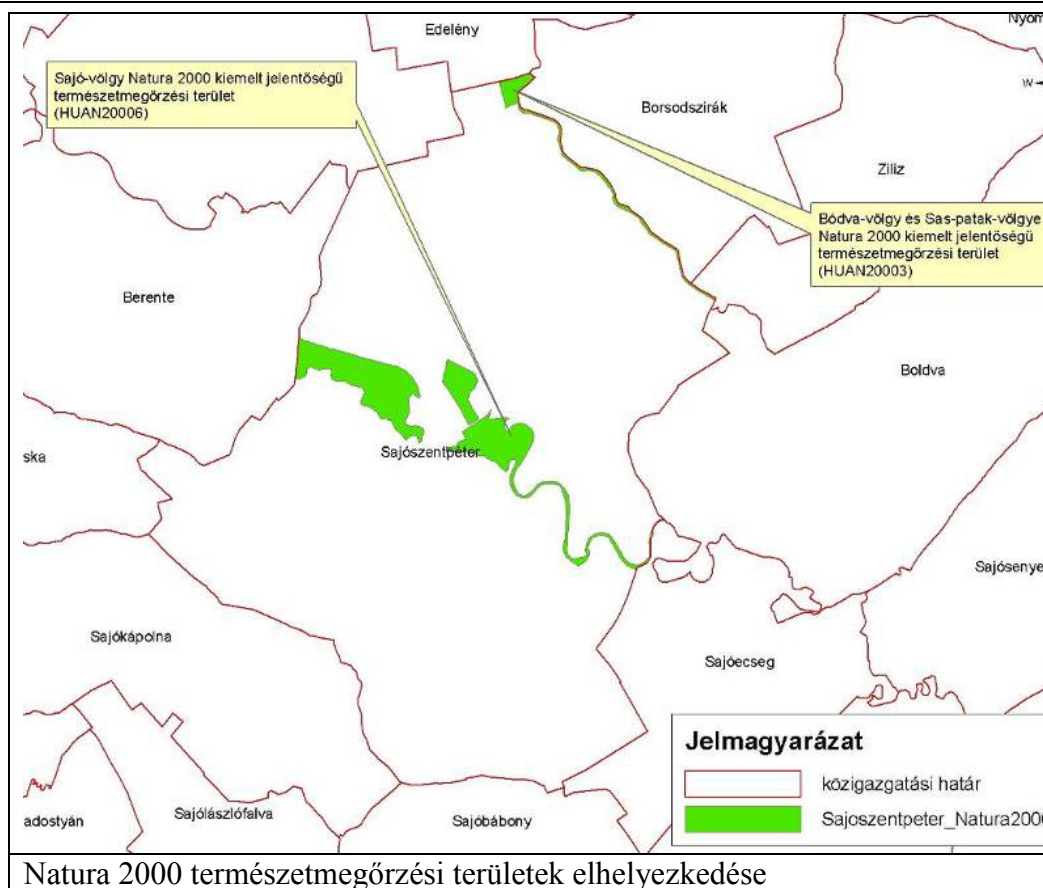
Egyedi tájértéknek minősül az adott tájra jellemző természeti érték, képződmény és az emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúrtörténeti, tudományos vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van.

Sajószentpéter esetében területi felméréseket az BNPI még nem végzett, az ANPI pedig nincs tudomása működési területén található egyedi tájértékről, de a későbbiekben nem zárható ki előkerülésük és nyilvántartásba vételük.

Natura 2000

A NATURA 2000 területek létrehozásának, fenntartásának célja az azokon található közösségi jelentőségű madárfajok, az Európai Közösség területén rendszeresen előforduló egyéb, vonuló madárfajok, kiemelt közösségi jelentőségű állat-, és növényfajok, közösségi jelentőségű állat-, és növényfajok és a közösségi és kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

Sajószentpéter területén a Natura 2000 hálózat kategóriái közül **kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek** kerültek kijelölésre/kihirdetésre. Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről szóló 14/2010 (V.11.) KvVM rendeletben foglaltak, valamint az annak mellékleteiben

- **Sajó-völgy** néven kihirdetett kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (területkódja: HUAN20006), valamint a
- **Bódva-völgy és Sas-patak völgye** néven kihirdetett kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (HUAN20003) által érintett Natura 2000-es területek található Sajószentpéter közigazgatási területén.

A település által érintett Natura 2000 területek mindegyike az Aggteleki Nemzeti Park illetékességi területén található.

Országos ökológiai hálózat

Országos Ökológiai Hálózat: országos területrendezési tervben megállapított övezet, amelybe az országos jelentőségű természetes, illetve természet közeli területek és az azok között kapcsolatot teremtő ökológiai folyosók egységes, összefüggő rendszere tartozik, és amelynek részei a magterületek, az ökológiai folyosók és a pufferterületek.

Az országos ökológiai hálózat övezetben csak olyan kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategória, illetve olyan övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat természetes és természet közeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem veszélyezteti. Az övezetben bányászati tevékenységet folytatni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával lehet.

Az országos ökológiai hálózat övezetét a kiemelt térségi és a megyei területrendezési tervekben magterület, ökológiai folyosó, valamint pufferterület övezetbe kell sorolni.

- **magterület:** kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben megállapított övezet, amelybe olyan természetes vagy természetközeli élőhelyek tartoznak, amelyek az adott területre jellemző természetes élővilág fennmaradását és életkörülményeit hosszú távon biztosítani képesek és számos védett vagy közösségi jelentőségű fajnak adnak otthont.

Sajószentpéter és Alacska határán került kijelölésre egy kisebb kiterjedésű magterület.

- **ökológiai folyosó:** kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben megállapított övezet, amelybe olyan területek (többnyire lineáris kiterjedésű,

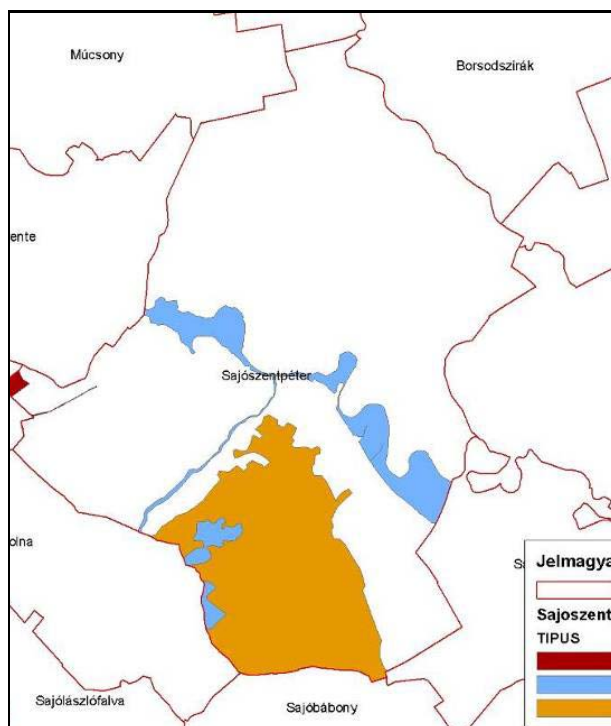
folytonos vagy megszakított élőhelyek, élőhelysávok, élőhelymozaikok, élőhelytöredékek, élőhelyláncolatok) tartoznak, amelyek döntő részben természetes eredetűek és amelyek alkalmasak az ökológiai hálózathoz tartozó egyéb élőhelyek (magterületek, pufferterületek) közötti biológiai kapcsolatok biztosítására.

Az országos ökológiai hálózat kiemelt jelentőségű területei a folyók hullámtere, nyílt árterülete. **Sajószentpéter kapcsán értelemszerűen a Sajó folyó kapcsán beszélhetünk érintettségről.** Az ökológiai folyosó ezen a szakaszon az emberi tevékenységből eredő hatásokkal erősen terhelt mozaikos terület, amelyeknek egységes ökológiai rendszerré történő fejlesztése kiemelt feladat.

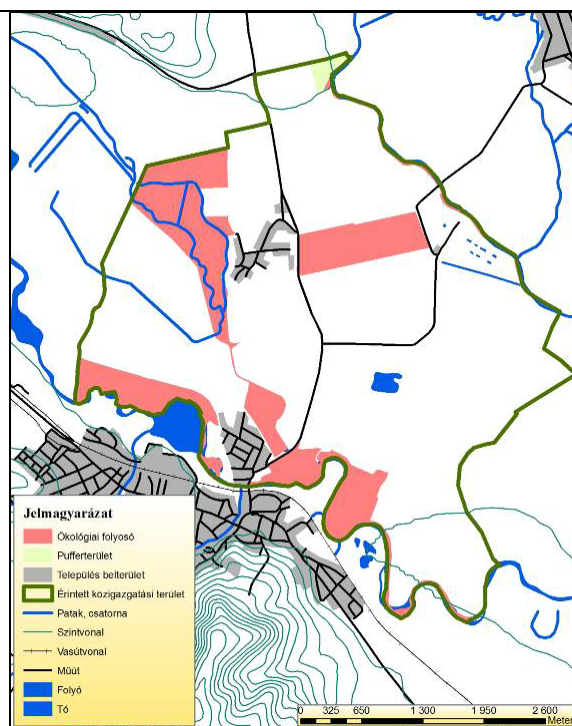
- **pufferterület:** kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben megállapított övezet, amelybe olyan rendeltetésű területek tartoznak, melyek megakadályozzák vagy mérséklék azoknak a tevékenységeknek a negatív hatását, amelyek a magterületek, illetve az ökológiai folyosók állapotát kedvezőtlenül befolyásolhatják vagy rendeltetésükkel ellentétesek.

Sajószentpéter vonatkozásában a városhatár déli szakaszait körülölelő pufferterület, azon belül pedig ökológiai folyosó került kijelölésre, valamint érintett a település északi határán a Bódva folyó menti terület egy része.

Sajószentpéter közigazgatási területén az országos ökológiai hálózat elemei közül **magterület, ökológiai folyosó és pufferterület** elemek találhatóak meg, amelyekhez tartozó területek elhelyezkedését a mellékelt ábra mutatja be. Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény (OTrT) 13.,17-19. §-ai szabályozzák az ökológiai hálózatra és annak elemeire vonatkozó előírásokat.

Az országos ökológiai hálózat területeinek elhelyezkedése a BNPI működési területén (MT-magterület, ÖF-ökölógiai folyosó, PF-pufferterület)

Az országos ökológiai hálózat területeinek elhelyezkedése az ANPI működési területén

Tervezett természeti területek

Tervezett természeti területek, azaz természetszerű élőhelyek, természetvédelmi szempontból jelentős területekről aktuális helyrajzi számos nyilvántartás nem áll a NPI-ok rendelkezésére, de megközelítő lehatárolásuk elkészült (a területek listája a természeti területeket kihirdető miniszteri rendelet megjelenéséig még módosulhat).

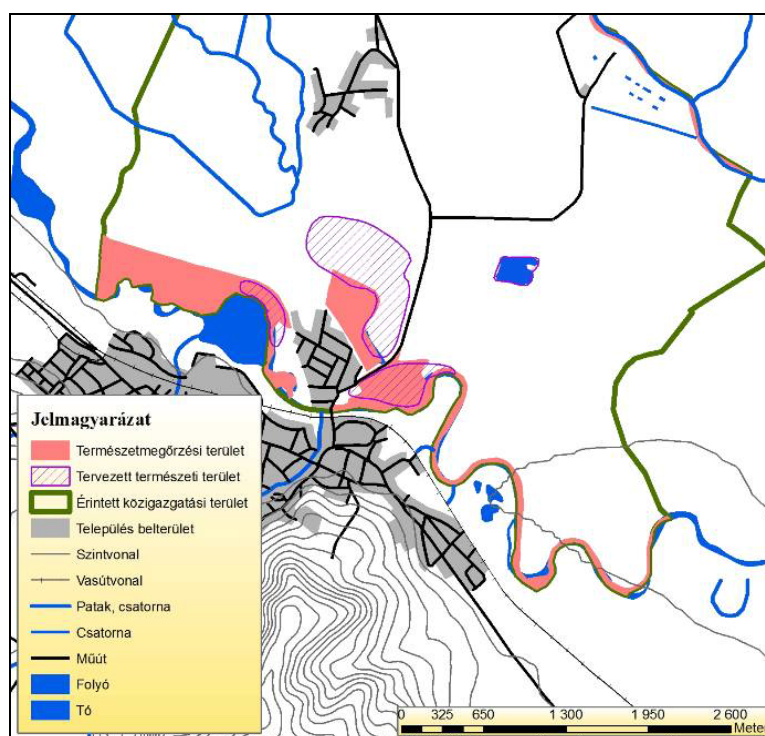
Sajószentpéter területén az illetékes NPI az alábbi területeken jelölt ki természeti területeket:

- Holt-Szuha mellett,
- a Sajó hullámterében, a folyó bal partján a Kis-Berekkel szemben,
- A Sajó hullámterében a Holt-Szuha torkolatának környezetében.

Ezekon a területeken kiemelt figyelmet kell fordítani a tájkép, a természetes életközösségek (növénytársulások) és élőhelyek megóvására. A tervezett természeti területek kihirdetésére vonatkozó előírást a Tvt. 15.§ (2) bekezdése tartalmazza.

Kihirdetésük után a természeti területeken a 1996. évi LIII. törvény 21. §-ában foglaltakat be kell tartani. Ezek szerint természeti területen az illetékes környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőség engedélye szükséges:

- a gyepek és nádas művelési ág megváltoztatásához,
- a gyepek, valamint a nád és más vízinövényzet égetéséhez.

Tervezett természeti területek (sraffozott területek)

A 1996. évi LIII. törvény 15 § (1) pontjában szereplő feltételeknek eleget tevő összes területet természeti területként kell kezelni.

Természetközeli területek

Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Korm. rendelet 6. § (3) bekezdése szerint a beépítésre nem szánt területek között meg kell különböztetni a természetközeli területeket, mint területfelhasználási egységeket.

Ugyanezen rendelet (OTÉK) 30/A§ (1) bekezdés értelmében a mocsár, nádas és a sziklás terület természetközeli területnek minősülnek. Ugyanezen paragrafus (2) bekezdése értelmében a természetközeli területeken építet elhelyezni nem lehet.

Érzékeny természeti területek (ÉTT)

Potenciális ÉTT célterületek azok, amelyek környezetérzékenységi térképek alapján átlag feletti sérülékenységet mutatnak. Az ÉTT területek – természetvédelmi támogatás szempontjából – három kategóriába sorolhatók:

- I. A *kiemelt területeken* nemzetközi viszonylatban is kiemelkedő természeti értékek jelentős állománya fordul elő, melyek fennmaradása 5-10 év távlatában is kétséges, amennyiben a természetkímélő gazdálkodás nem valósul meg.
- II. A *fontos területeken* országos jelentőségű természeti, táji értékek fordulnak elő, melyek fennmaradása, vagy állapotuk javítása érdekében természetkímélő gazdálkodás támogatása szükséges.
- III. A *tervezett/lehetséges területek* azok, ahol jelentős az extenzív élőhelyek aránya, az értékek jelentősége kisebb, illetve ahol az extenzív gazdálkodás ösztönzésével növelhető lenne a terület természeti értéke.

A 2/2002. (I.23.) KöM-FVM együttes rendelet 2. számú mellékletében foglaltak alapján Sajószentpéter területén a :

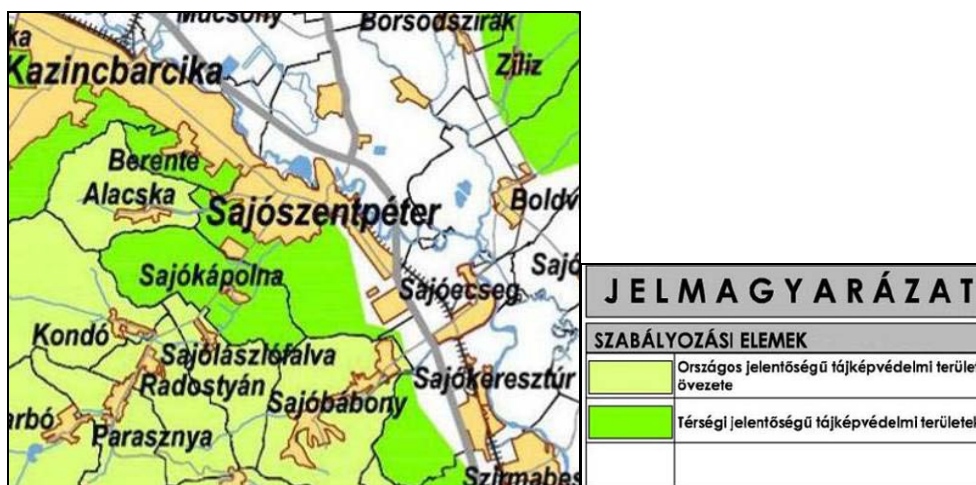
- „**Bükki Nemzeti Park védőzónája**”-hoz tartozó **I. kiemelten fontos ÉTT által érintett terület** (BNPI működési területén) és
- az **ANPI működési területén** Sajószentpéter érintett része **III. (tervezett) kategóriába** került besorolásra

Az ÉTT rendszerének kijelölésének az a célja, hogy a természeti adottságokkal, a tájjal és a termelési hagyományokkal harmóniában lévő termelési módokat honosítson, vagy élesszen fel természet- és tájvédelmi szempontból értékes területeken. Ezek megvalósításának anyagi fedezetét a működő ÉTT-k esetében – pályázatok útján – jelentős források biztosítják, melyek elérésében, a pályázatok elkészítésében, a folytatandó gazdálkodás előkészítésében, kidolgozásában a területileg illetékes nemzeti park igazgatóság (Bükki NPI) készséggel nyújt segítséget az ezen támogatásokat igénybe venni, természet- és környezetbarát gazdálkodást folytatni kívánó tulajdonosoknak és bérlőknek.

Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program zonális természetvédelmi célprogramjai olyan konkrétan lehatárolt, ún. Magas Természeti Értékű Területeken támogatják a gazdákat a természetkímélő gazdálkodási módok kialakításában és fenntartásában, ahol a mezőgazdasági hasznosítás folytatása különösen fontos feltétele az élővilág, a tájkép, valamint az épített és történelmi értékek hosszú távú megőrzésének. Ennek érdekében olyan gazdálkodási előírásokat, csomagokat határoz meg, amelyek önkéntes vállalásáért és teljesítéséért terület alapú, vissza nem térítendő támogatás illeti meg a gazdálkodót. A kifizetés nagysága arányos a választott előírás-csomag összetettségével, várható környezeti, valamint a termelés gazdasági eredményét befolyásoló hatásával.

Tájképvédelem

Borsod-Abaúj-Zemplén megye Területrendezési terve Sajószentpéter területén térségi jelentőségű tájképvédelmi övezetet jelöl ki.

Helyi jelentőségű természetvédelmi területek

Az Önkormányzat a 30/2004. (X. 18.) számú rendeletében (Sajószentpéter Város Szabályozási Tervéről és helyi építési szabályzatáról) helyi védelemre javasolt természetvédelmi területek:

- Kis Berek területe (értékes madárvilág, hagyományos tájképi jelleg – morotvák, hagyásfás kaszálók, botolófűzek, stb.)
- Ibolya-telep mögötti nádas terület
- Szőlősdombok területe
 - Leszakadásos nyílt agyagfalak madártelepei
 - A nyugati lejtőkön kialakult árvalányhajas lejtősztyepp vegetációk, ill. a környezetükben található lösztölgyesek (ennek a területnek a védetté nyilvánítását a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal is támogatja az ott található jelentős régészeti lelőhelyek védelme érdekében)
 - Kővölgy és forrásai
 - Nyögő patak

1.12.4. TÁJHASZNÁLATI KONFLIKTUSOK

A Sajószentpéter területére jellemző tájhasználati módok tekintetében tudomásul kell venni, hogy az elmúlt 150-200 év folyószabályozásai, vasút és útépítései és iparosítása jelentős nyomot hagyott a tájhasználati módokban és mindezekkel persze tájhasználati konfliktusokat is magával vonzott.

A tájhasználati konfliktusokat csoportokba szedtük. Természetesen az egyes tájhasználati konfliktus típusok között jelentős átfedések vannak, az egyes problémákat legjellemzőbb tulajdonságuk alapján soroltuk be a típusokba.

1. Természetvédelmi és tájképvédelmi jellegű tájhasználati konfliktusok

- Vízfolyásokat érintő tájhasználati konfliktusok:
Sajószentpéter területén meghatározó jelentőségű vízfolyások a Sajó, a Nyögő- és az Alacska –patak. A vízfolyások szabályozása több tájhasználati, jellemzően természetvédelmi jellegű konfliktust is magával hozott:
 - A folyókon és a kisebb vízfolyásokon végrehajtott korábbi mederszabályozások visszatérő problémát jelentenek természetvédelmi szempontból. A vízfolyásokon a természetes mederfejlődési folyamatokat hagyni kell érvényesülni, mert a korábbi beavatkozások a medrek bevágódását és lemélyülését, a víztestek és a környező élőhelyek degradálódását okozták.

Nyögő-patak szabályozott medre

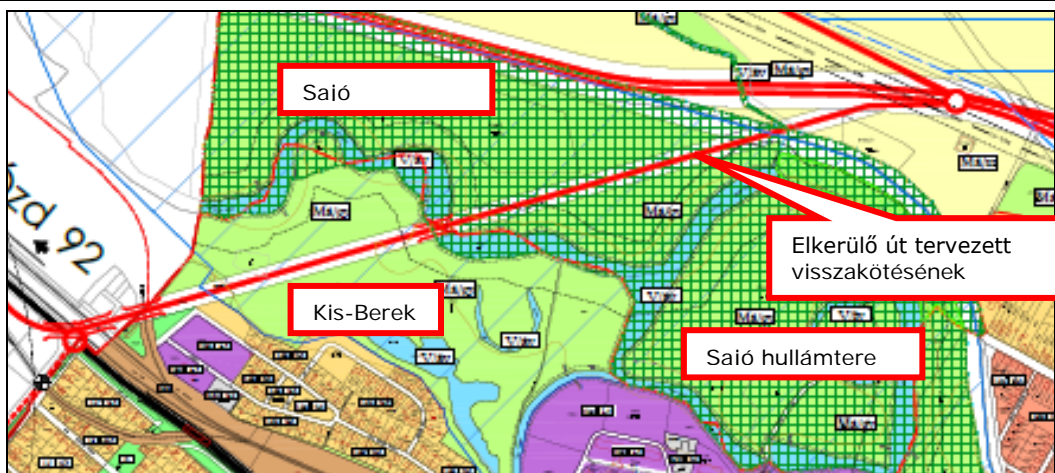
- A holtágak (Sajó és a Szuha holtágai) a természetes vízjárású folyók mederváltoztatásából fakadóan folyamatosan újjászülettek. Ma már erről alig beszélhetünk, viszont a meglévő – különböző korú és eltérő élőhelyi

sajátosságokkal rendelkező, sokszor unikális értékeket hordozó – holtágak fennmaradása kimagasló közérdek. A csapadék és áradási viszonyok kedvezőtlen alakulása miatt a holtágak egy része nyár végére vagy elsőkélyesedik, vagy teljesen kiszárad.

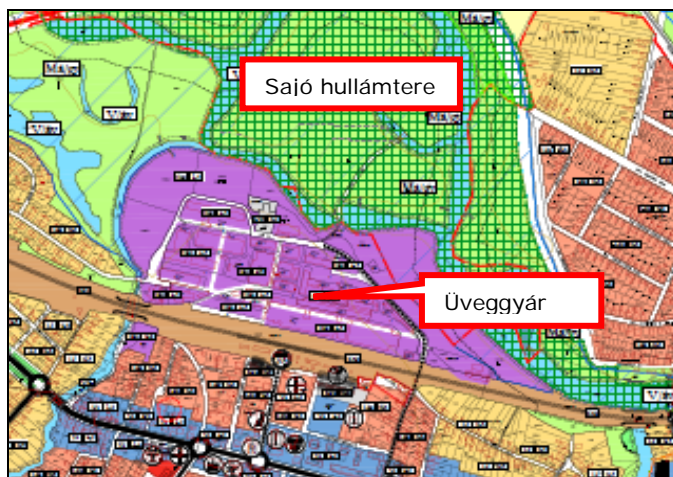
- A kisebb vízfolyások (Nyögő-patak, Alacska-patak) esetében gyakran hiányzik, vagy sérült a vízfolyást kísérő természetes faállomány.
- A Pipiske területén a szőlőművelésnek régi időkig visszanyúló hagyományai vannak. A Pipiskén (pincefalu és zártkertek) található pincék egy része védendő értéket képező vájt pince, más része présházhoz kapcsolódik. A szőlőművelést azonban egyre több telken felhagyják, kiskertként művelik. Sok esetben megfigyelhető a hevenyészett, tákolt bódék építése. Éppen ezért került be a Pipiske az Érzékeny Természeti Területek rendszerébe, melynek keretein belül igyekeznek az illetékes Nemzeti Park Igazgatóságok pályázati úton támogatni a hagyományos tájhasználati módok újjáélesztését.

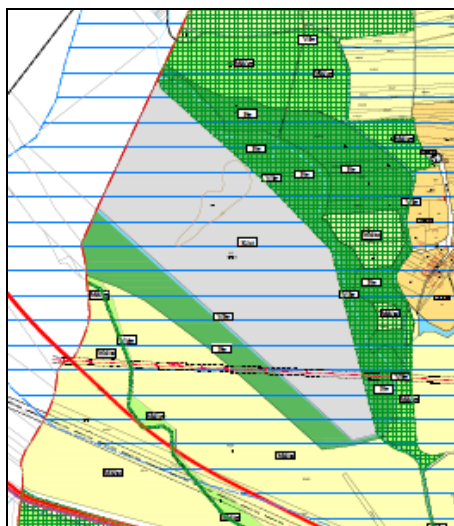
- A 26. sz. főút Sajószentpéter-Kazincbarcika elkerülő út tervezett nyomvonalának Berente felé vezető leágazása hosszasan, átlós irányban halad keresztül a Sajó hullámterén és a Kis-Berek területén. A jelen településfejlesztési koncepcióban bemutatásra kerülő új nyomvonalterv javaslata rövidebb szakaszon és kisebb mértékben zavarná a Sajó által meghatározott ökológiai folyosó természetközeli területeinek élővilágát.

- Az Üveggyár területe közvetlenül határos a Sajó hullámterével, ill. a folyó egyik ágával, attól semmilyen pufferterület nem választja el. A tervezett üveggyári fejlesztések (magas színvonalú ipari – logisztikai - szolgáltató központ, ipari park kialakítása), a terület újjáélesztése magával hozza megnövekedő forgalmat, növekvő zajszintet stb. is, ami a szomszédos értékes élőhelyeket zavarhatja, ezért szükséges gondoskodni az iparterület területén belüli fásított zöldsáv létesítéséről.

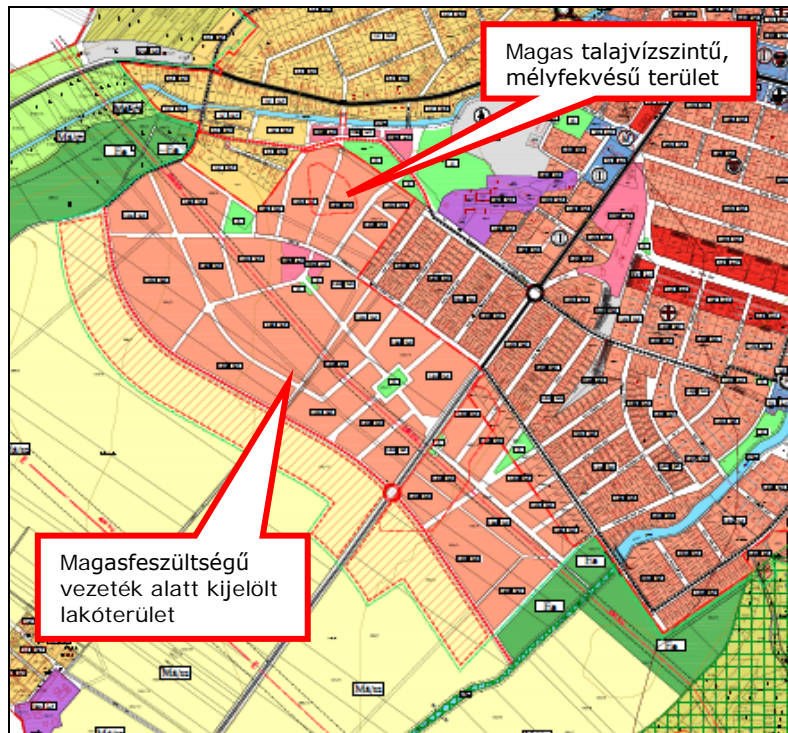
- A Holt-Szuhával határosan, Dusnokpuszta mellett található zagytározó környezetének fásítása, tájbaillesztése nem történt meg. A jelenleg hatályos településrendezési terv kijelöli a szükséges védőerdő területeket.

- A Sajó bal partján elterülő összefüggő szántóterületek tagolatlanok. A nagy kiterjedésű mezőgazdasági területeket mezővédő fásítások, élőhely-szigetek nem tartítják, így ellehetetlenítik a honos állatok, növények migrációját.
- Az országban mindenhol megállapítható az invazív növény és állatfajok térnyerése.

2. Funkcionális jellegű tájhasználati konfliktusok

- A jelenleg hatályos településrendezési tervben lakóterület bővítésre kijelölt területek részben mélyfekvésű (beépítésre kevésbé alkalmas) területen fekszenek, részben pedig magasfeszültségű távvezeték alatt kerültek kijelölésre (melynek egészségkárosító hatása közismert).

- Az üvegyár területének fejlesztését jelentősen gátolja a megfelelő közúti kapcsolat hiánya - a jelenlegi útkapcsolat növekvő forgalmat a lakókörnyezet zavarása nélkül nem képes kiszolgálni, felújításra szorul, új nyomvonal kiépítésének vizsgálata szükséges.
- A város belterületén található hulladéklerakó rekultivációja 2012-ben megvalósult, amely során megtörtént a lerakó végleges lezárása, rekultivációs rétegrend kialakítása. A felszín alatti víz minőségének 10 éven keresztül történő nyomon követésére 3 db monitoring kút került telepítésre. A rekultiváció elvégzése után esetlegesen keletkező depóniagázok depóniatestből való kivezetésére 4 db gázkiszellőző kút került kiépítésre.

3. Környezetvédelmi jellegű tájhasználati konfliktusok

A környezetvédelmi problémákat külön szakági munkarész ismerteti.

- Szembetűnő, és a tájhasználattal jelentősen összefüggő problémaként említendő meg a külterületi kommunális és inert hulladékok lerakásának problémája.

1.13. ZÖLDFELÜLETI RENDSZER

1.13.1. ÁLTALÁNOS ISMERTETÉS

A település növényzettel tartósan, vagy időszakosan fedett felületeinek bemutatása

Sajószentpéter belterülete zöldfelületekben gazdag település, ugyanakkor közhasználatú, részlegesen közhasználatra szánt zöldterületekben szegény.

Zöldfelületeinek magas arányát részben a falusias, kertvárosias településrészek magánkertjei biztosítják. Ezek a területek növelik a település biológiai aktivitását, de közhasználatú zöldterületként használati értékkel nem bírnak.

A városias jellegű lakóterületek, bérházas területek (pl. Móra F. út, Sport út, Tárna út, Kossuth-Semmelweis út) közhasználatú, ill. részben közhasználatú zöldfelületei – bár lakóterületként kerülnek nyilvántartásra - különböző funkciókkal is bíró (pl. játszótér, pihenőpark) zöldfelületeknek számítanak.

A nagy zöldfelületi igényű intézmények (pl. iskolák, óvodák, sportterületek) tovább gazdagítják a zöldfelületi rendszert. Ugyanakkor elmondható, hogy néhány intézmény esetében a burkolt felületek túlsúlya jellemző, a sportterületek elhanyagoltak, korszerűsítésre szorulnak.

Különleges, egyedi megjelenésű és értékű – de nem zöldterületi besorolású - zöldfelületi elem a Kálvin téri református templom környezete.

Szintén zöldfelületi elemként is számításba vehető területek a temető területei.

Közhasználatú zöldfelületek: valódi közhasználati értékekkel és funkciókkal is bíró, szépen parkosított közparkok, közkertek tekintetében azonban szegénynek bizonyul Sajószentpéter.

Jelentősebb, és valódi használati értékkel, közösségi funkciókkal is bíró, a hatályos településrendezési tervben zöldterületi (közpark, közpark) besorolású nagyobb kiterjedésű közpark csupán a:

- Szabadság telepen: a Hegyalja és Dózsa Gy. u. közti zöldterület
- A Sport utcán a Művelődési ház előtti közpark
- Nyögő-patak melletti zöldterület a Harica utcán

A város valódi, használati értékkel is bíró, rendezvények megtartására is alkalmas, reprezentatív főtérrel nem rendelkezik.

Egyelőre kevésbé kihasznált, de potenciális fejlesztési területként figyelmet érdemlő zöldfelületi elem a Harica-patak menti zöldsáv.

További zöldfelületi fejlesztést igényel az Élmunkás út menti rekultivált hulladéklerakó területe és a Majális park.

Fontos megemlíteni a külterülethez tartozó, de a belterülettel közvetlenül határosan elterülő Sajó menti természetközeli zöldfelületeket, bányatavakat és környezetüket, valamint a Pipiske domboldalainak kertes, pincés és természetközeli növényzettel borított területeit, amik nagyban meghatározzák a település arculatát, növelik zöldfelületi értékét és további potenciális fejlesztési lehetőségekkel (szabadidőpark) bírnak.

1.13.2. ZÖLDTERÜLETEK, KÖZHASZNÁLATÚ ZÖLDFELÜLETEK

Zöldterületek fenntartója

2007-ben a Város képviselő-testülete megalapította a Városgondnokság intézményét, amelynek egyik feladata a város mindennapi életével kapcsolatos üzemeltetési feladatok ellátása, ezen belül a meglévő zöldterületek folyamatos fenntartása, felújítása, amely magába foglalja az elöregedett fák cseréjét, a pázsitok újratelepítését, rendszeres öntözését és nyírását, továbbá a nagyobb virágfelületek kialakítását.

A Városgondnokság gondoskodik:

- A helyi közutak fenntartásáról,
- A részben önálló intézmények pénzügyi-gazdálkodási feladatainak ellátásáról,
- A vízrendezésről és a csapadékvíz elvezetéséről,

- A helyi közterületek fenntartásáról, mint a
- Park- és a zöldterületek fenntartásáról,
- A közutak, járdák, hidak fenntartásáról és felújításáról,
- A településtisztasági szolgáltatás biztosításáról, valamint
- Közreműködik a közhasznú és közcélú foglalkoztatás megvalósításában.

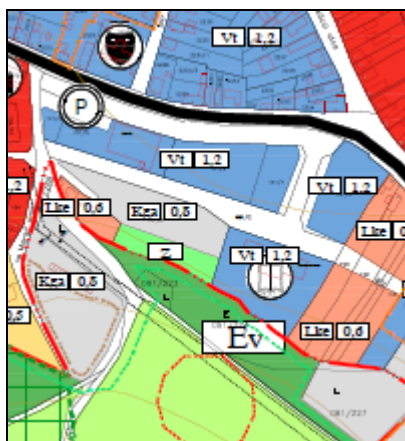
A település sikeres pályázatainak eredményeképpen a közfoglalkoztatásban résztvevők nélkülözhetetlen segítséget jelentenek a város tisztán tartásában, a zöldterületek gondozásában. A START közmunkaprogram keretében maradandó értéket is létrehozta a közterületeken elhelyezett bútorokkal, utcanév táblákkal, a járdaépítés és csapadékvíz elvezetés során felhasznált betonelemek gyártásával.

Zöldterületek (közpark, közkert)

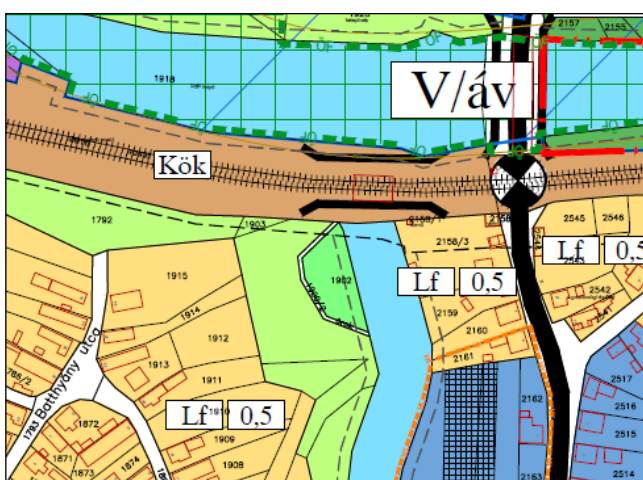
Sajószentpéter jelenleg hatályos Településszerkezeti Terve szerint az alábbi területek kerültek Zöldterület besorolásba.

1. A SPAR fölötti domboldalon kijelölt zöldterület:

Jelenleg erdős, bozótos terület. Parkosított zöldfelületként kialakítani nem célszerű, megközelítése nehezen megoldható.

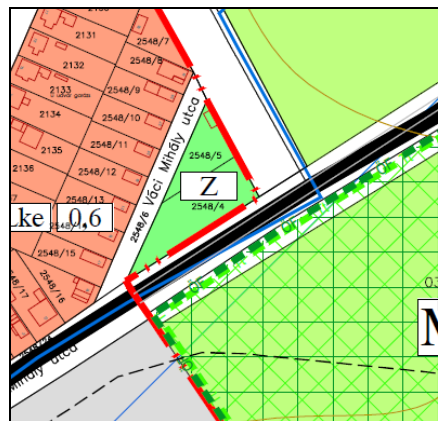
2. A Nyögő-patak és a vasút kereszteződésétől délre, a patak partján jelölt zöldterület (1902 hrsz.)

A jelölt zöldterületet gyepterület, ill. vízgazdálkodási terület övezi. Megközelítése nem megoldott. Parkosítás a területen nem indokolt. Vélhetően helytelen színkód került alkalmazásra a szerkezeti terven. Javítandó! A jelen településrendezési koncepció útépítési szakági terve az érintett területen belterületi közlekedési út átvezetését javasolja, ami szintén indokolja ezen a területen a zöldterület kijelölésének megszüntetését.

3. A Fecskeszög településrészén a 27. sz főút mellett (2548/4,5 hrsz.)

A terület jelenleg elhanyagolt, fátlan, gyepes zöldfelület, közepén egy romépület alapjának maradványaival.

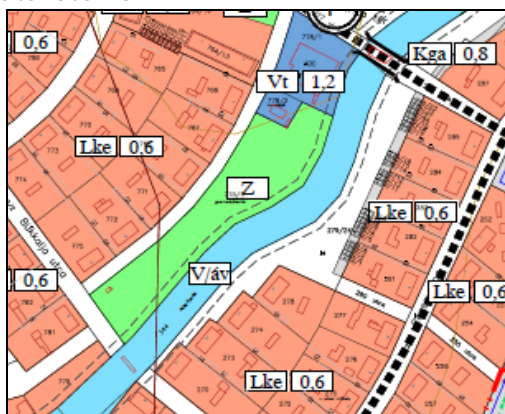
4. Kossuth utcai patika melletti közkert

Jelenleg kisebb közkert csupán a Patika nyugati oldalán a háromszögletű téren található. A Patika keleti oldalánál álló leromlott állapotú lakóház elbontása után, ezen a területreszen is javasolt zöldterület kialakítása.

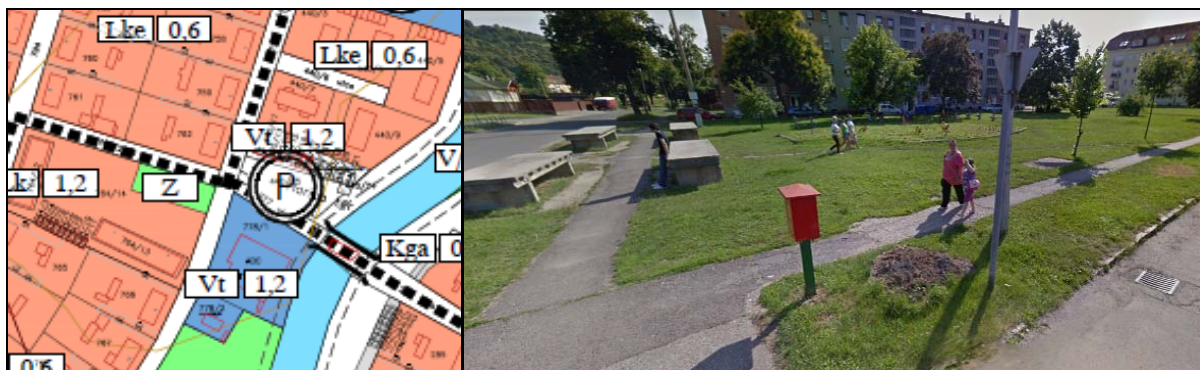
5. Harica utca és Nyögő patak közti zöldterület (778/3)

Nagy kiterjedésű, jó adottságú, kis mértékben fásított gyepes zöldterület, egyik felében játszótérrel.

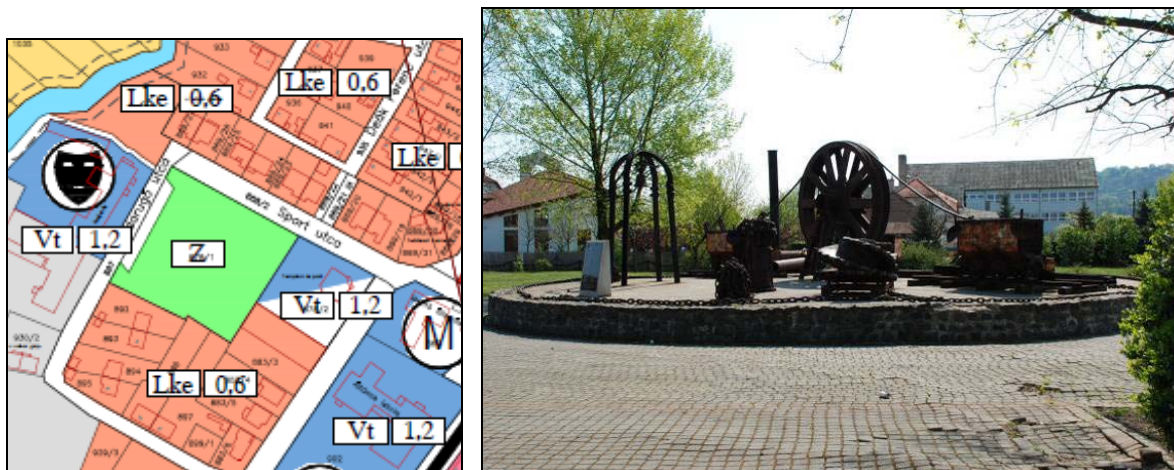
6. Harica utcai bérházak előtt található zöldterület (764/14 hrsz.)

A zöldterület kiterjedése a Szerkezeti Terven jelölt lehatárolásánál jóval nagyobb. (Javítandó!) A jellemzően gyepes területen parkosított terület, játszótér és elárúsítóasztalok is találhatóak.

7. Művelődési ház előtti emlékpark (878/1 hrsz.)

Bányász emlékpark, a zöldfelület közepén elhelyezett monumentális bányászati emlékművel. Jellemzően gyepes, kopár felületekkel.

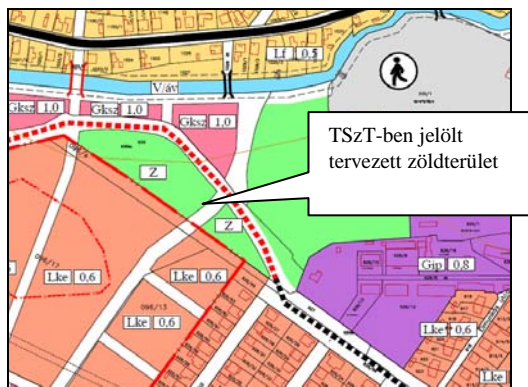
8. Rekultivált hulladéklerakó területe (928/6 hrsz.)

A város belterületén található hulladéklerakó rekultivációja 2012-ben megvalósult, amely során megtörtént a lerakó végleges lezárása, rekultivációs rétegtrend kialakítása. A felszín alatti víz minőségének nyomon követésére 3 db monitoring kút került telepítésre. A rekultiváció elvégzése után esetlegesen keletkező depóniagázok depóniatestből való kivezetésére 4 db gázkiszellőző kút került kiépítésre.

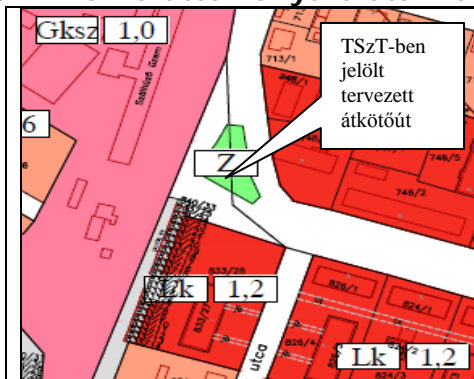

9. Élmunkás út menti tervezett zöldterület (959 hrsz.)

A 959 hrsz.-ú területet szintén zöldterületként jelöli a Településszerkezeti terv. A zöldterület kijelölése átgondolandó, mivel jelen településrendezési koncepció egyéb szakági részei nem javasolják a zöldterülethez kapcsolódó lakóterületek kialakítását sem az érintett területen. Ezt figyelembe véve nem indokolt parkosított zöldterület kialakítása az amúgy is kedvezőtlen adottságú területen.

10. Tárna utca kanyarulata melletti, lakóterülethez kapcsolódó zöldterület

A Tárna utca kanyarulatában található zöldterület jelenleg a szomszédos bérházhoz kapcsolódó lakóterületi zöldfelület. A hatályos TSzT-ben a zöldfelületen átkötő, a Tárna utcától a garázssorig vezető átkötőt került kijelölésre. Az átkötőt megépítése esetén a zöldterület funkciója jelentősen megváltozik. (749 hrsz.)

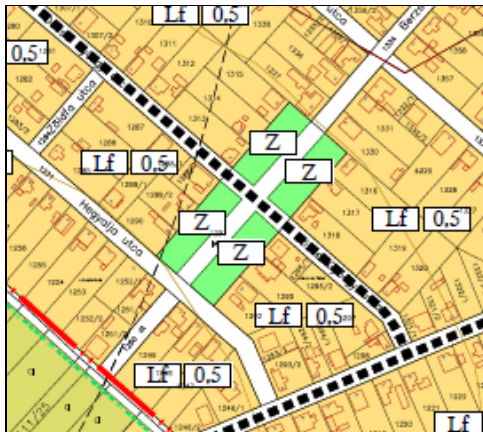
11. Berzsényi Dániel u. és Erőmű utca kereszteződésében található zöldfelület

Az Erőmű utca mentén található zöldfelület jelenleg szabad, gyepes térség. Használati vagy díszítő funkcióval nem rendelkezik. A terület csupán a környező telkek megközelítését szolgálja. (1383 hrsz.)

12. Berzsényi Dániel u. és Dózsa Gy. utca kereszteződésében található zöldfelület

A Dózsa Gy. utca és a Berzsényi utca kereszteződésében fekvő zöldterület északkeleti fele jelenleg szabad, gyepes térség. A terület csupán a környező telkek megközelítését szolgálja.

A zöldterület délnyugati felén nagy kiterjedésű játszótér található. A környező telkeket a játszótér körülölelő úton lehet megközelíteni (fotó). A hatályos TSzT-ben jelölt közepén áthaladó útvonalvezetés ezért nem életszerű. (1291 hrsz.)

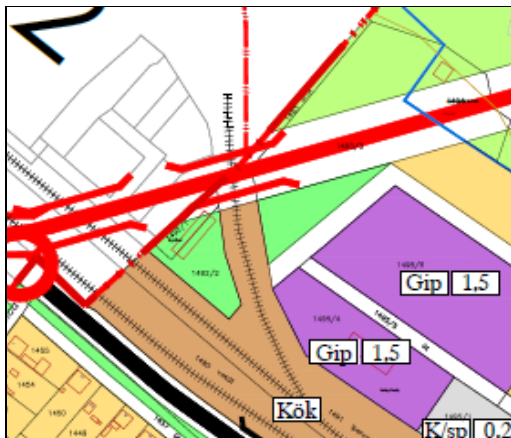
A zöldterület délnyugati része

A 26. sz. főút Kazincbarcika felé vezető szakasza menti zöldsávok (1052/6, 1065,1460, 1431, 1438, 1457 hrsz.)

Az út menti zöldsávok jelenleg részben fásítottak, részben gyepes területek. Az út déli oldalán fekvő zöldsávokban jellemzőbb a faállomány magas aránya. Ez részben lakossági fásításból, részben tervszerű fasor-telepítésből tevődik össze. A fásítottsági arány azonban növelhető.

13. Vasúterület menti területek a település nyugati határán (1492/1,2 hrsz.)

A TSzT-ben jelölt zöldterületek (közpark) kialakítása alapvetően szükségtelen a vasúterület és a gazdasági területek határán. Véltetően tévesen került jelölésre zöldterület a szerkezeti terven. (Javítandó!)

14. Tervezett zöldterületek a javasolt lakóterület bővítési területeken

A jelenleg hatályos TSzT nagymértékű lakóterület bővítést javasol a Kertvárosi városrész kiterjesztésével. A lakóterületek ilyen mértékű kiterjesztése – ráadásul kedvezőtlen adottságú területen (részben magas talajvízszint, magasfeszültségű vezeték közelsége) – a csökkenő lakosságú településen azonban felülvizsgálandó. A jelen településszerkezeti koncepció javaslatot tesz a lakóterületek visszafogottabb kijelölésére. A módosított lakóterület bővítési tervekkel együtt a tervben javasolt zöldterületek kijelölése is változni fog, ezért ezeknek a területeknek a vizsgálata jelenleg elhagyható.

Játszóterek

Sajószentpéter területén 11 játszótér található. A játszótérek mindegyike EU szabványoknak megfelelő fa játszóeszközökkel került felszerelésre, a játékok körül az előírásoknak megfelelően kialakított ütéscsillapító burkolat található.

A játszótérek elhelyezkedése:

1. Kossuth út és Ady E. utca kereszteződése mellett (114/3 hrsz.)
- 2-4. Móra Ferenc úti lakótelep területén 3 játszótér található
3. Semmelweis úti lakótelep (Üveggyári lakótelep) (1711/1 hrsz.)
4. Harica utca és Nyögő-patak közti zöldterületen (778/3 hrsz.)
5. Harica utcai bérházak előtti területen (778/1 hrsz.)
6. Sport úti lakótelep területén (869/51 hrsz.)
7. Élmunkás utcán a Könyves Kálmán u. és a Harmat u. között (925/591 hrsz.)
8. Berzsényi D. úton a Dózsa György u. és a Hegyalja u. közötti szakaszon (1291 hrsz.)
9. Ibolya telep területén (1539 hrsz.)

Fenti felsorolásból látható, hogy a játszótérek elhelyezése átgondolt. Minden jelentősebb lakótelep, ill. lakóterületi egységhez tartozik legalább egy játszótér, kivétel ez alól a történelmi városközpont és a Fecskeszőg településrész és a Kertváros középső része.

Játszóterek elhelyezkedése

<p>Semmelweis úti laktelep (Üvegyári lakótelep) (1711/1 hrsz.)</p>	<p>Harica utca és Nyögő-patak közti zöldterületen (778/3 hrsz.)</p>
<p>Sport úti lakótelep területén (869/51 hrsz.)</p>	<p>Élmunkás utcán a Könyves Kálmán u. és a Harmat u. között (925/591 hrsz.)</p>
<p>Berzsenyi D. úton a Dózsa György u. és a Hegyalja u. közötti szakaszon (1291 hrsz.)</p>	<p>Ibolya telep területén (1539 hrsz.)</p>

Fasorok

A település utcáinak fásítottságáról általánosságban elmondható, hogy az adottságokhoz mértén megfelelő. A lakóutcák többsége – ahol ahhoz megfelelő szélességű zóldsáv áll rendelkezésre - a falusias és kertvárosias településrészekben fásított. A fásítás jellemzően lakossági fásítás túlnyomó részt gyümölcsfákkal, kisebb arányban díszfákkal.

A lakótelepek zöldfelületeinek fásítottsági aránya szintén kedvező.

Tervezetten telepített fasorok a

- Kossuth Lajos út (főútca) egyes szakaszain lehet látni (pl. juharok, hársak, stb.), valamint a
- Tárna utcán található.

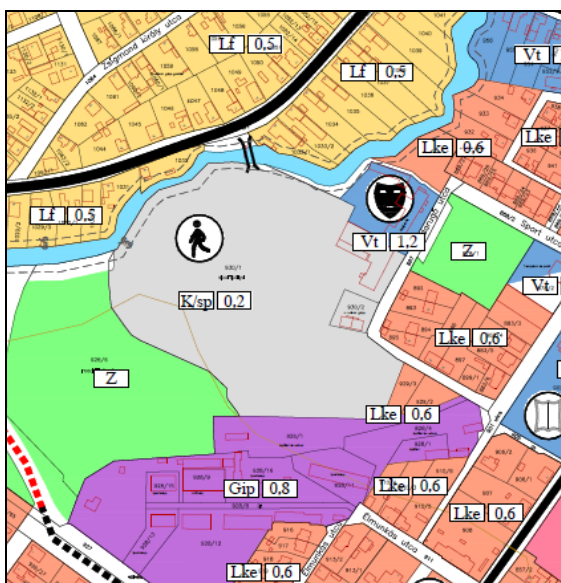
Tárna utcai hársfasor

1.13.3. SPORT- ÉS SZABADIDŐ-ELTÖLTÉSI TERÜLETEK

A sport- és szabadidő területek szintén a jelenleg hatályos TSzT alapján kerülnek felsorolásra és vizsgálatra.

Sportterületek

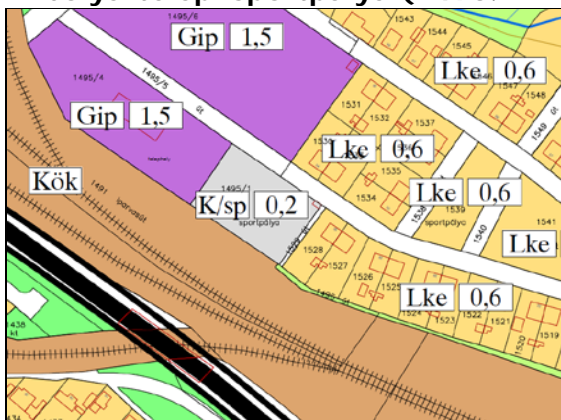
- Városi sportpálya (Sport u., 930/1,2 hrsz.)

A Sportpálya kedvező elhelyezkedésű, kedvező adottságú, és települési szinten is megfelelő kiterjedésű komplexum. Azonban sajnos állapota leromlott, a pályák alulhasznosítottak, részben elhanyagoltak. A benne rejlő lehetőségek, valamint a település hosszú távú céljainak elérése érdekében (lakosság megtartás, komfortos település, stb.) mindenképpen fejlesztendő.

- Ibolya-telepi sportpálya (1495/1 hrsz.)

Az Ibolya-telep lakóterületei és gazdasági területei között fekvő sportpálya alulhasznosított, elhanyagolt. Megtartása megfontolandó.

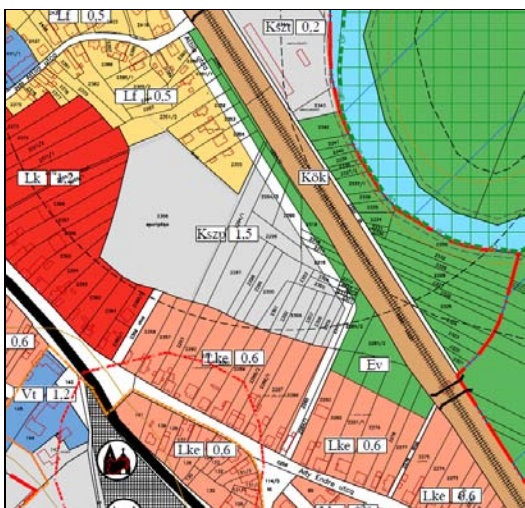
Szabadidőparkok

- **Fecskeszög mellett kijelölt szabadidőpark (27. sz. főút túloldalán)**

A hatályos TSZT-ben kijelölt fecskeszögi szabadidőpark létrehozásának létjogosultsága megkérdőjelezhető az elszegényedett, szegregált városrész melletti területen. Azonban megfelelő tájékoztatással és a helyi lakosok építésbe/megvalósításba és fenntartásba való bevonásával (pl. közmunkaprogram keretében) elképzelhető, hogy fenntartható szabadidőpark (parkosított terület, játszótér) hozható létre. A szabadidőpark számára kijelölt területet részben érinti a „tervezett természeti területek” rendszere és szomszédos a Natura 2000 és ökológiai folyosó területekkel.

- **Belváros területén található sportterület fejlesztésével kialakítandó szabadidőpark (2356 hrsz. és környezete)**

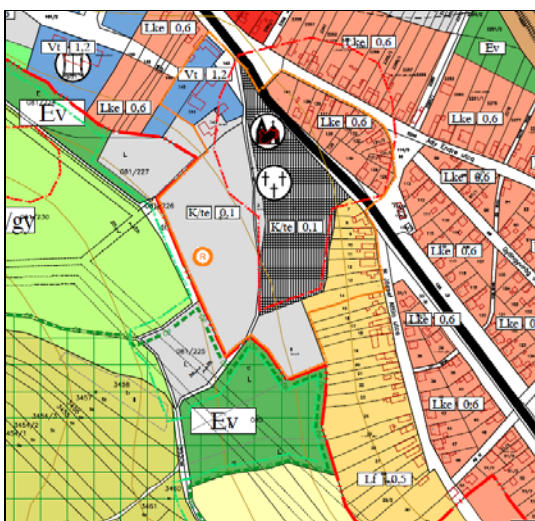

A meglévő sportpálya területén csupán egy közepes állapotú gyepes focipálya található. Környezete leromlott állapotú, elhanyagolt.

1.13.4. TEMETŐK

A település területén 4 temető található.

1. Városi köztemető a Katolikus templom mellett

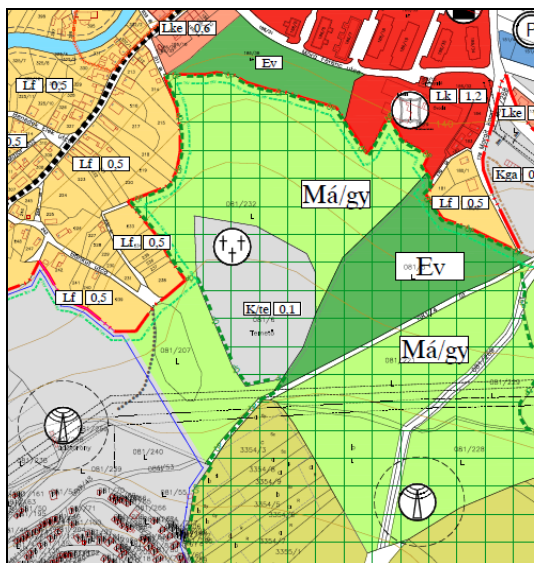
A temető a Pipiske domboldalán helyezkedik el. Több felekezet temetési helyeül is szolgál. Ravatalozóval rendelkezik.

Az egyre zsúfoltabbá váló temető bővítését szükséges elvégezni, melyhez a jelenleg hatályos TSZT bővítési helyeket kijelölt.

A bővítés során biztosítani kell a vonatkozó jogszabályokban előírt beültetési kötelezettség végrehajtását is.

A temető esetében nagy probléma a kellő számú parkolóhely biztosításának hiánya.

2. Református temető

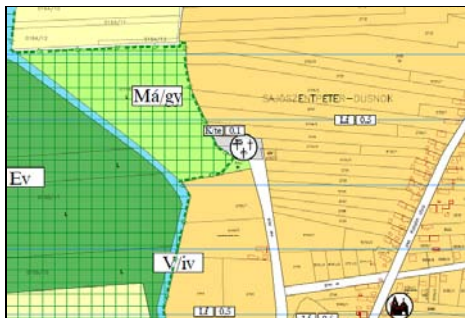

Jelenleg már kevésbé használt nagy múltú református temető a Pipiske dombon található. Nyugszik itt Lévay József A temető ravatalozóval és kerítéssel nem rendelkezik.

Ugyanakkor egy kedvező adottságú, tájba illeszkedő nagymúlta visszatekintő temető (már az I. katonai felmérés térképén is látható).

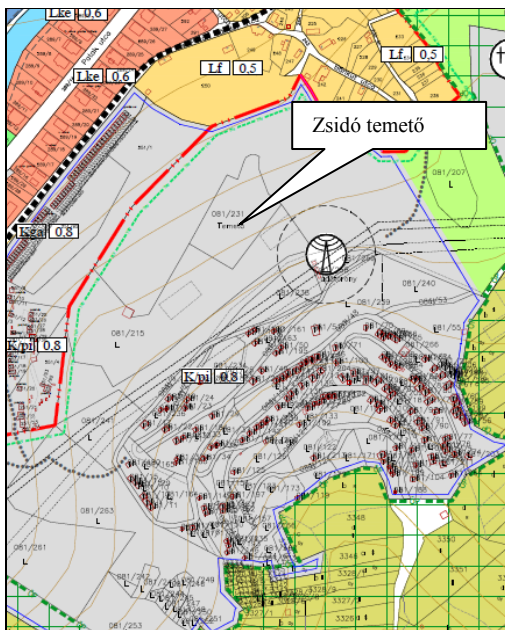

3. Dusnoki temető

A Dusnokpusztán található rendezett temető ravatalozóval rendelkezik.

4. Zsidó temető

A már használaton kívüli zsidótemető szintén a Pipiskén található, a majálispark szomszédságában. A temetőt – vélhetőleg a rongálások megelőzése céljából – betonkerítéssel vették körül, ami mind a tájképben kedvezőtlen megjelenésű, mind pedig a kegyeleti szempontból is megkérdőjelezhető.

A zsidó-temetőt a jelenleg hatályos TSzT nem jelöli külön szerkezeti elemként.

1.14. A TELEPÜLÉSSZERKEZET ÉS AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET VIZSGÁLATA

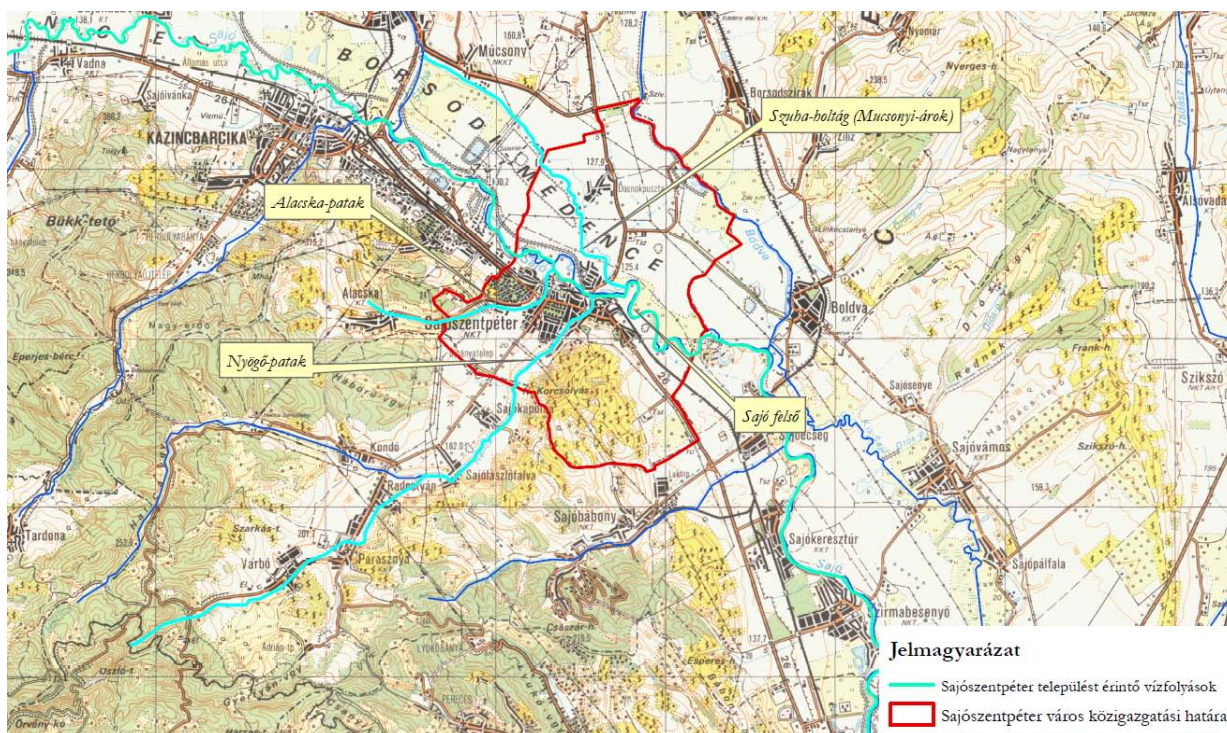
1.14.1. A TELEPÜLÉSSZERKEZET HÁLÓZATI ELEMEI

Sajószentpéter város településszerkezetét döntően a településszerkezeti hálózatok határozzák meg, melyeknek jellemzője, hogy a településen átnyúlva, nagyobb rendszerekbe és hálózatokba illeszkednek bele,

A településszerkezet hálózatai közül megkülönböztetjük a természetes hálózati elemeket és az épített hálózatokat.

1.14.2.1 A településszerkezet természetes hálózati elemei

A település természetes hálózati elemeit az élővízfolyások alkotják.

Sajószentpéter élővízfolyásai Forrás vízügyi szakvélemény

A meghatározó elem a Sajó folyó, melybe a déli vízgyűjtő területről ömlik bele a Nyögő patak és az Alacska patak, mely átszeli a város külterületét és belterületét egyaránt.

A Sajó folyótól északra található a Szuha holtág, a Múcsonyi árok.

A településszerkezetet meghatározó vízfolyások mellé települt a város, az összefüggő beépített területek döntő többsége a folyótól délre helyezkedik el, kivételt csak a Fecskeszög településrész képez, mely a folyótól északra, és a Szuha holtágtól délre helyezkedik el, már a történelmi idők óta.

A település domborzati viszonyaira szerkezeti árokban kialakult teraszos aszimmetrikus folyóvölgy jellemző.

A felszín fele ártér, fele pedig a közepes magasságú tagolt síksági domborzattípusba sorolható.

A település beépített területei sík területen helyezkednek el.

1.14.2.1 A településszerkezet mesterséges hálózati elemei

Közlekedési hálózatok

Sajószentpéter az M3-as autópályáról leágazó, Miskolcot elkerülő autóútról megközelíthető, Szlovákia felé haladó a Sajó völgyét feltáró fő artéria, a 26. számú

Miskolc-Bánréve másodrendű főút két oldalán és a 92. számú Miskolc-Bánréve-Ózd vasútvonal mellett fekszik, Miskolc és Kazincbarcika között félúton.

A településen ágazik el a szintén Szlovákiába irányuló 27-es számú útvonal.

A város a 26-os számú főközlekedési út egyik csomóponti elemeként a Miskolc-Ózd tengelyen elhelyezkedve jelentős tranzitforgalmat bonyolít le. Az Edelény irányába ágazó 27-es főközlekedési útvonal, illetve az ebből adódó csomóponti helyzet olyan térszervező hatású, melynek minél jobb kihasználása kedvező a város számára. A város, mint a Pitypalatty-völgy kapuja jelentős szerepet tölt be az itt lévő hat település társadalmi, gazdasági életében, elsősorban közigazgatási, hatósági, humán-infrastrukturális, lakossági és intézményi szolgáltatások biztosításával.

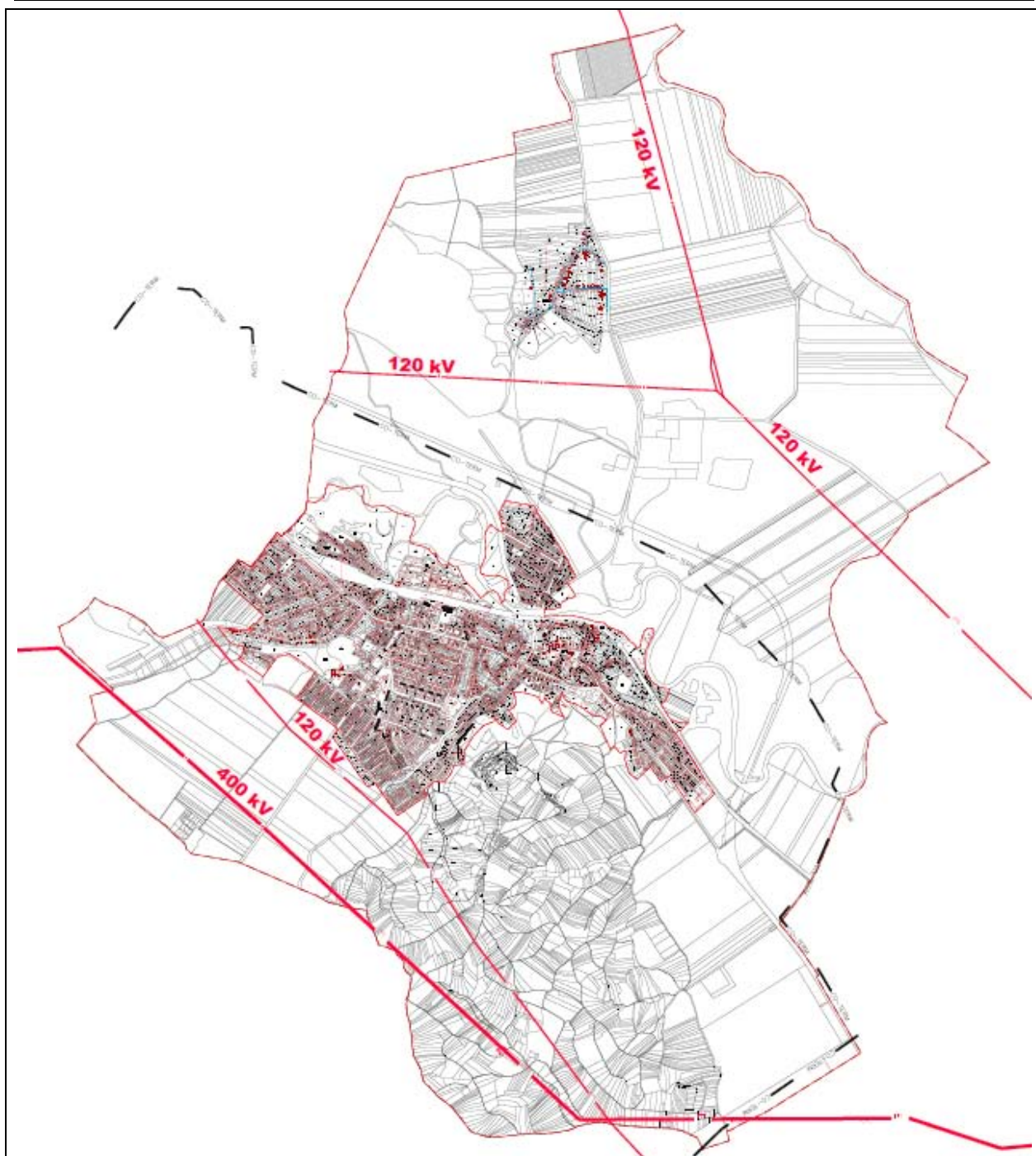
Ezeket a településeket összekötő hálózati elemeket a város elsődleges közlekedési hálózati elemeinek tekintjük, de beleértjük ebbe az Alacska felé vezető 25129. számú bekötő utat és a Pitypalatty völgybe vezető 2517 sz. Miskolc-Parasznya-Sajószentpéter összekötő utakat is.

Közmű hálózatok

A település igazgatási területét regionális jelentőségű elektromos távvezetékke és termék vezeték érintik, melyek befolyással lehetnek a település területfelhasználására, mivel jelentős védőtávolságokkal rendelkeznek.

Az ellátó közmű hálózatok egy része a külterületen, beépítésre nem szánt területeken halad, más része a belterületen, beépítésre szánt területeken halad át, vagy korlátot szab a település fejlesztésének.

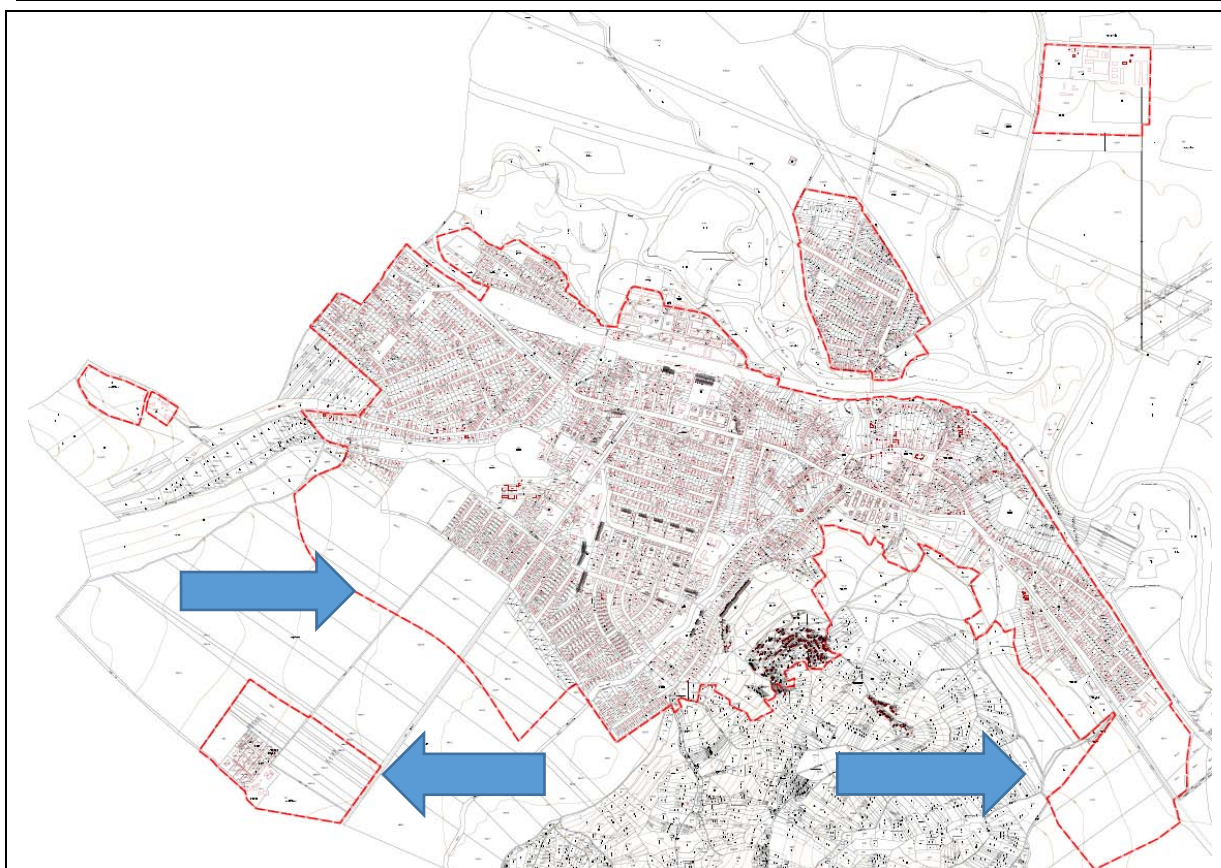

1.14.2. A TELEPÜLÉSSZERKEZET TERÜLETFELHASZNÁLÁSI ELEMEI

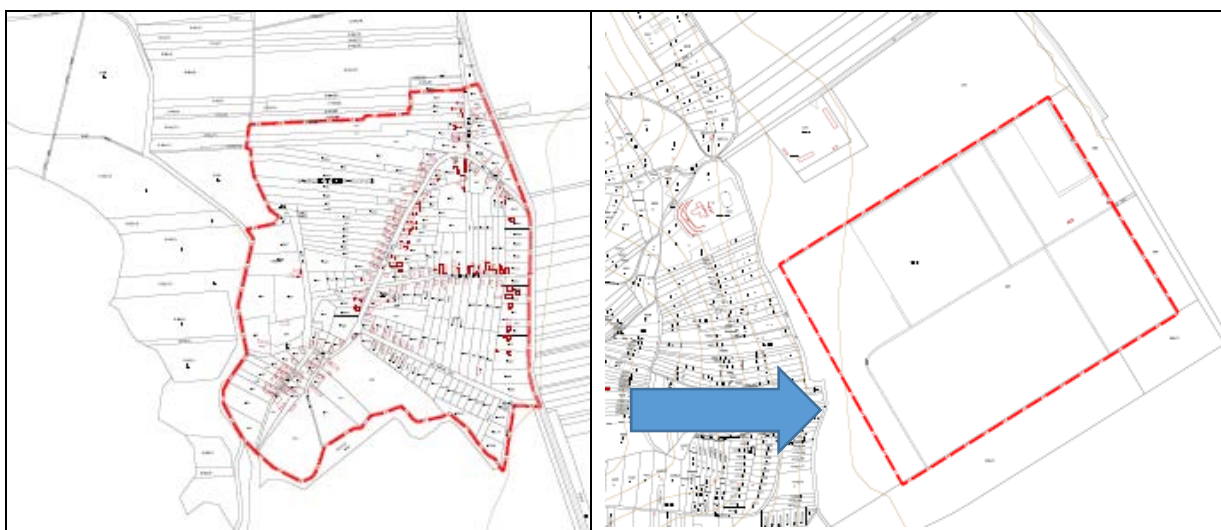
1.14.2.1 Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek

A településen belüli területhasználatot a Településszerkezeti terv elhatározásai alapján vizsgáljuk. Így a területhasználatban megkülönböztetünk beépítésre nem szánt és beépítésre szánt területeket.

A beépítésre nem szánt területek döntően a város külterületét jelentik, a beépítésre szánt területek döntően a belterületen belül jelennek meg, de ide értjük az elkülönült településrészeket, úgymint Fecskeszög, Újbányatelep és Dusnok pusztá városrészeket is, melyek a központi belterülettől elkülönülve jelennek meg a várostestben

A város beépítésre szánt területei a hatályos Településszerkezeti terv alapján

Dusnok puszta

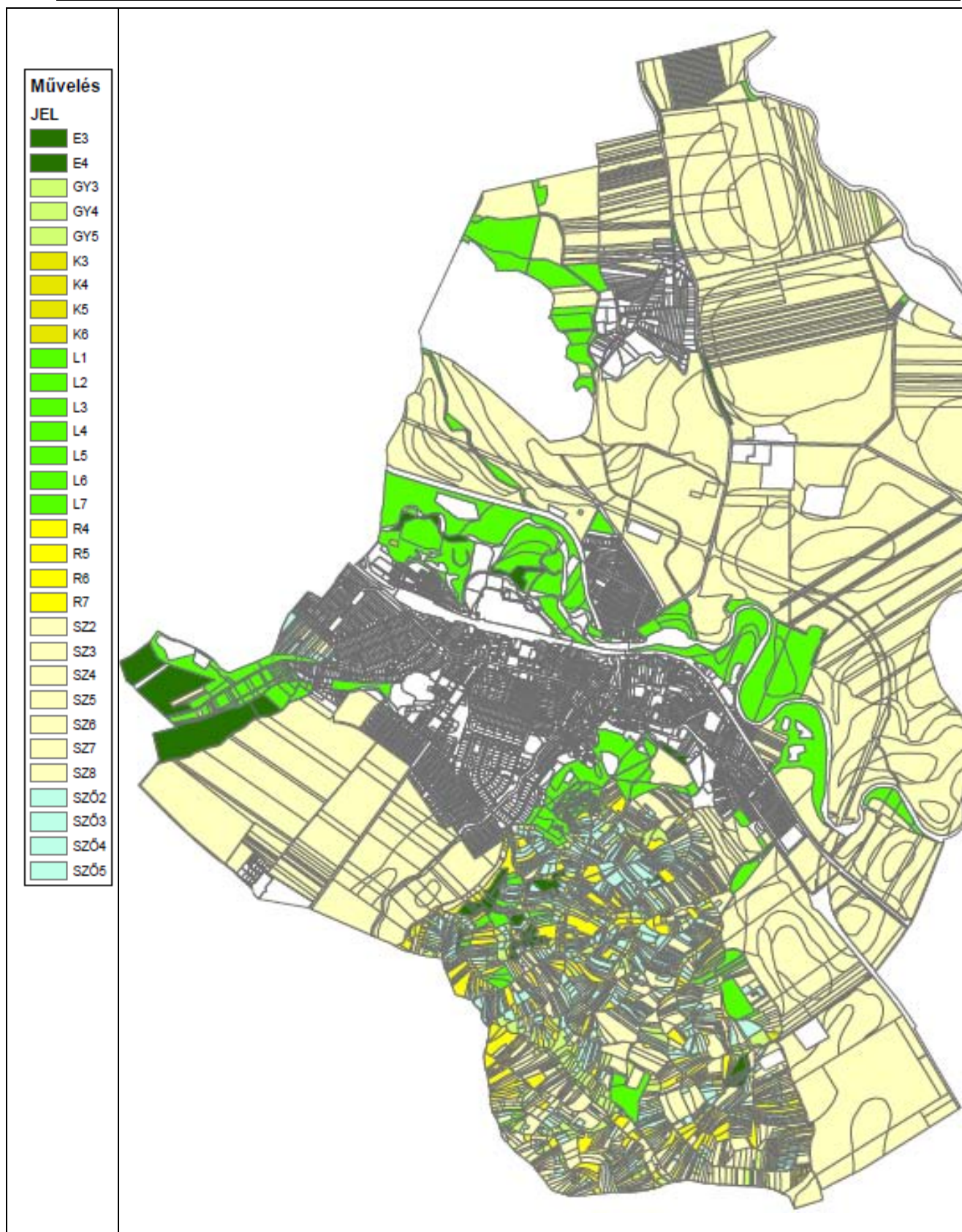
Kijelölt iparterület a 26-os út mentén

A fenti ábrákon látszik, hogy a jelenlegi beépített területeket a hatályos Településszerkezeti terv kibővítette és jelentős beépítésre szánt terület bővítést irányoztak elő a városfejlesztési céloknak megfelelően.

Így a város beépítésre szánt területei jelentős mértékben növekedtek, melyet érdemes felülvizsgálat alá venni.

1.14.2.2 A külterületek területfelhasználása

A külterületet a természetföldrajzi és a termőföldi adottságoknak megfelelően használják.

A főbb művelési ágak az alábbiak:

- Erdők

Erdőterületeket Sajószentpéter külterületén elszórtan találhatunk, kisebb-nagyobb foltokban, a területfelhasználásban alapvetően nem jellemző.

A településszerkezeti terv jelentősebb mértékű erdő terület fejlesztést jelölt ki elsősorban védelmi céllal, ami egyezik a városfejlesztési célokkal..

- Szántók

Az összefüggő szántó területeken szántóföldi növénytermesztéssel foglalkoznak.

A szántóföldek jelentős része 1 ha fölött van, de a telekterület nagysága leggyakrabban 3 és 10 hektár között van. Szerencsére a szántó területek nem aprózódtak el kedvezőtlenül. Sajószentpéter külterületének legnagyobb hányadát a szántó művelésű területek teszik ki.

- Gyep, rétek, legelők

Gyepterületek a településen részben elszórtan találhatóak főként a Pipiskén, illetve a Pipiske város felőli lábánál, melyek viszonylag kis kiterjedésűek.

Nagyobb összefüggő gyep, rétek, legelők a Sajó folyómentén, a folyó közvetlen közelében találhatóak.

A legtöbb összefüggő gyepterület természeti védelem alatt áll, vagy az ökológiai hálózat része, így védelmük indokolt.

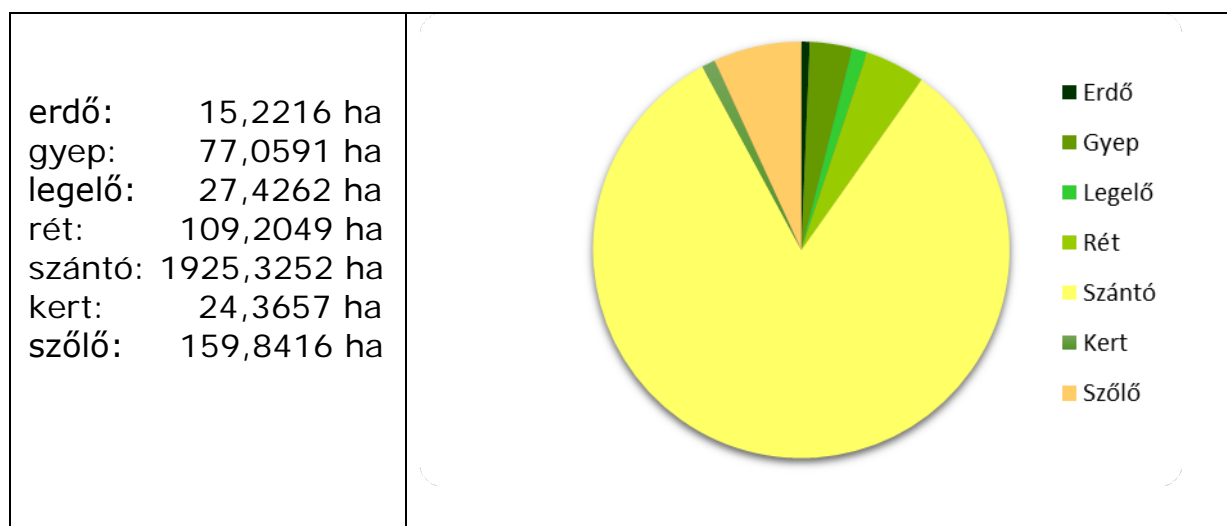
- Szőlők, gyümölcsösök

Sajószentpéter területén a szőlők és gyümölcsösök főként a Pipiskén találhatóak. A hajdan virágzó kertségek területhasználata mára már vegyes, a régi szőlő területek közé rétek, szántók ékelődnek be. A területfelhasználás és a telekszerkezet morfológiája is követi a domborzati viszonyokat.

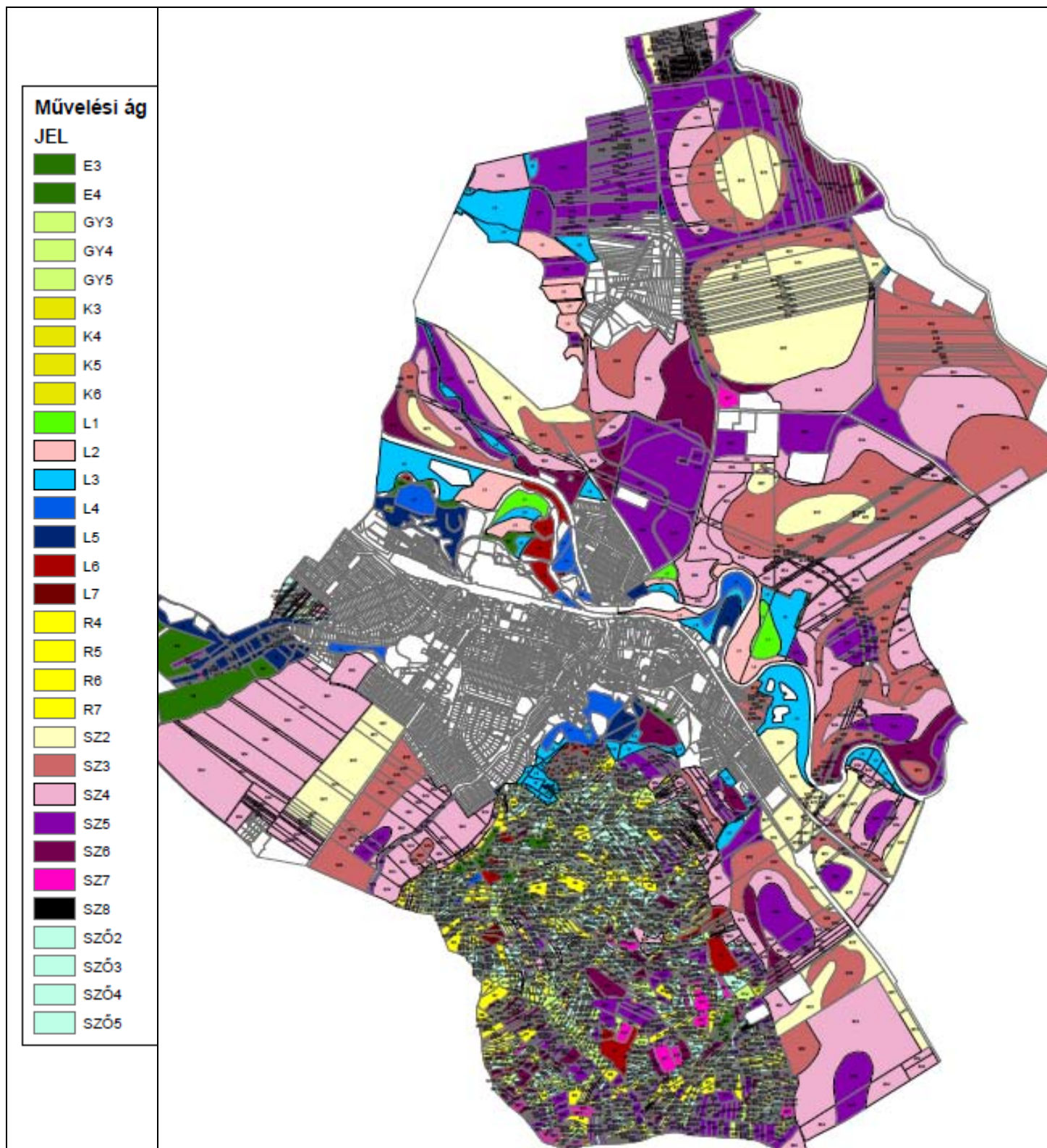
- Pincés területek

A kertes területeken belül három összefüggő pincés terület helyezkedik el, melyek közül a Kőporos a legnagyobb, több egymás fölött elhelyezkedő utcával, pincefalú jelleggel. A megközelítési viszonyai nem kedvezőek, az infrastruktúra csak részlegesen kiépített. A terület a város kiemelt értékei közé tartozik.

Kisebb pincés terület található még az Alacska felé vezető úttól északra a lakóterületek végénél.

A mezőgazdasági területek megoszlása Sajószentpéteren

A mezőgazdasági területek megoszlása Sajószentpéteren művelési ág és besorolás szerint

- Gazdasági területek

A külterületen lévő gazdasági telephelyek mezőgazdasági jellegűek, elsősorban a mezőgazdasági termelést szolgálják ki, és az ahhoz kapcsolódó feldolgozóipart.

- Különleges területek

Különleges területfelhasználású területek közül az alábbiak vannak jelen Sajószentpéter külterületén:

- Szennyvíztisztító telep

A szennyvíztisztító telep a várostól észak keletre helyezkedik el a vasúti pálya és a Sajó folyó közé ékelődve. A sajószentpéteri szennyvíztisztító telep 8 település szennyvizét fogadja. A szennyvíztisztító telep rendelkezik szabad tisztítási kapacitással, a hidraulikai és a szerves anyagban kifejezett tisztítási kapacitás is 50 % alatti. A keletkező szennyvíziszapot konténerben a Sajóközai Hulladékkezelő Centrumba szállítják.

- Vízmű területek

A Borsodszirák I. víztermelő telep Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, Sajószentpéter közigazgatási területén a várostól északra, a Bódva-patak jobb partján, Borsodszirák felé vezető út és a Bódva által határolt kb. 1200 m hosszú és 250 m széles területen helyezkedik el.

- Zagytér

Jelentős külterületi területfelhasználási elem a Berentei Hőerőmű felhagyott zagytére, melynek rekultivációjára még nem került sor.

- Kegyeleti parkok és temetők

A külterületen a Pipiske domb aljában a Kőporos felé vezető út mentén két temető is található, a református temetőt még használják temetkezésre. Az izraelita temető kegyeleti parkként funkcionál.

- Majális park

A Pipiske domb aljában helyezkedik el a város úgynevezett Majális parkja, mely városi rendezvény térként is funkcionál. A településrendezési terv a különleges pincés területbe sorolja.

- Meddőhányó

A település Berente felé eső oldalán az Alacska felé vezető út mentén rekultivált meddőhányó található, melyet a településszerkezeti terv erdősítésre javasolt.

1.14.2.2 A belterület területfelhasználása

Sajószentpéter város belterületének területfelhasználása kiegyensúlyozott, egy történelmi kisvárosnak megfelelő kisebb nagyobb konfliktusokkal és hiányokkal.

A település legfontosabb eltérő rendeltetésű területfelhasználási elemei:

- **Településközpont**

A településközpontnak Sajószentpéter város ősi településközpontja, a Kálvin tér tágabb környezete tekinthető, melyet a Kossuth utca, Rákóczi utca Attila utca, Bajcsy Zsilinszky utca és a Nyögő patak határol.

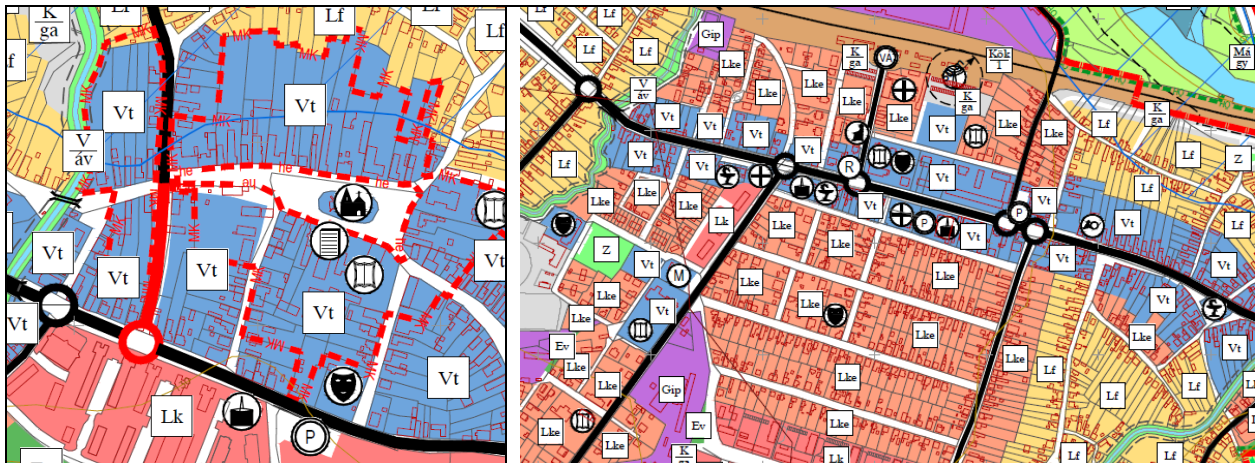
A történelmi településszerkezet fogadja be a város legjelentősebb közintézményeit.

A történelmi településszerkezet harmonikus, bár a modern városközpontokkal szemben támasztott követelményeknek nem tud mindenben megfelelni (pl. parkolási gondok)

A városiasodási folyamat és a várost átszelő 26- os számú országos főútvonal kijelölt egy hosszan elnyúló településközpontot, melyre szintén közintézmények, kereskedelmi és szolgáltató létesítmények fűződnek fel.

A két településközponti területet a város fő útőre a Kossuth Lajos utca kapcsolja össze.

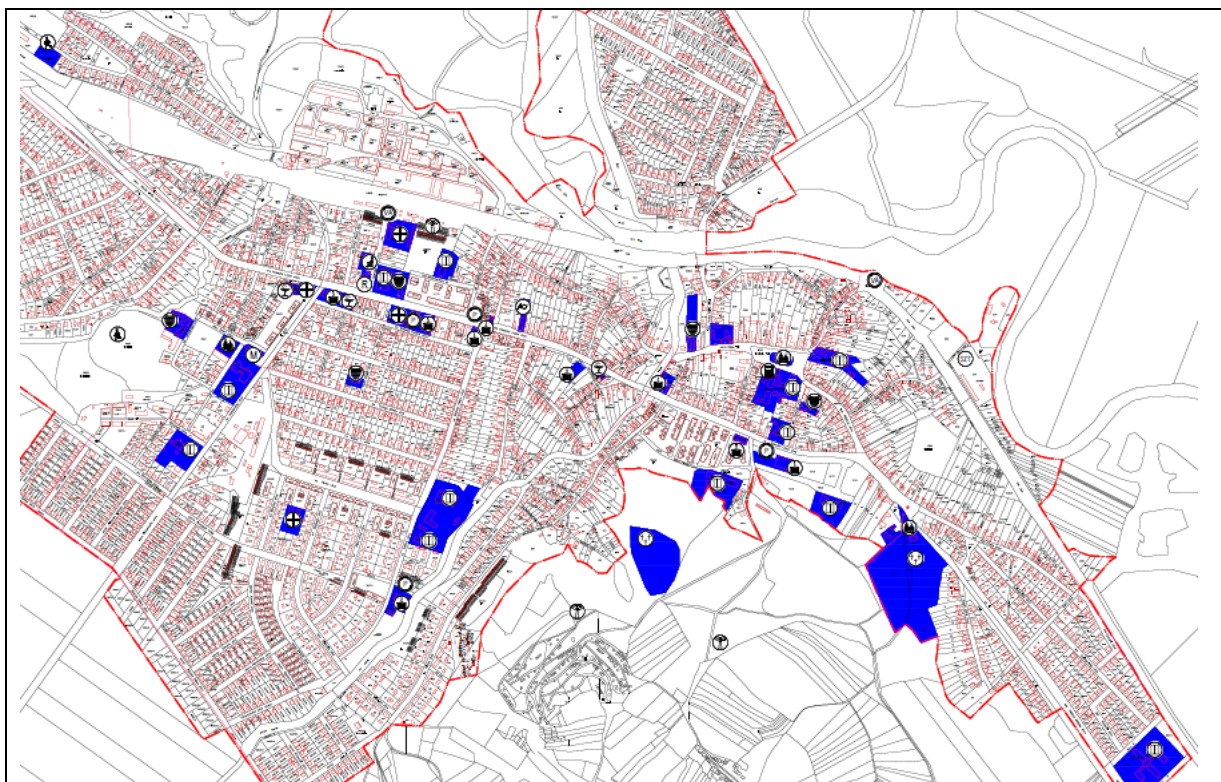
A településközpont területén a lakóépületek, lakóházak az intézményterületekkel vegyesen jelennek meg.

A történelmi és a lineáris településközpont

• Intézményterületek

A város intézményterületei a település történelmi és lineáris település központjában és az újabb időkben épült városrészekben elszórtan találhatóak. A település központjában sűrűsödnek a fontosabb kereskedelmi és szolgáltató funkciók, s néhány jelentős intézmény is. A lakóterületeken az azokat közvetlenül kiszolgáló oktatási funkciók jelennek meg elsősorban.

Az intézményterületek elhelyezkedése

• Lakóterületek

Sajószentpéter város lakóterületei változatosak, többféle intenzitással jelenek meg. Megtalálhatóak a városias jelleggel, a kertvárosias jelleggel és a falusias jelleggel rendelkező lakóterületek.

Elmondhatjuk általánosságban, hogy a lakóterületek a szegregációval sújtott területeket kivéve rendezettek és közmű ellátottságuk a csapadékvíz elvezetést kivéve teljesnek tekinthetőek. Kivételt itt is a szegregációval sújtott területek jelentenek, ahol a szennyvízcsatorna nem kiépített.

• Kisvárosias lakóterületek

A város területén elszórtan több helyen található lakótelep szerű telepszerű, többszintes lakótelep, melyet a hatályos Településrendezési terv kisvárosias lakóterületbe sorol. Ezek a lakótelepek az 1970- es 1980- as években épültek döntően telepenként egy időben, szervezett formában.

– A Móra Ferenc úti lakótelep

Az 1980-as évek elején épült, Thoma Ágnes építész tervei alapján. Talán az egyik utolsó paneles lakótelep építés volt a környéken. Itt a títustervektől eltérő építészeti megoldások, az egyediségre való törekvés figyelhető meg. A domboldal felé felkúszó, hossz tengelyükkel észak déli irányú házak között zöldterületek és kiszolgáló utak jelennek meg. A lakótelephez oktatási intézmények és a Kristály étterem kapcsolódik. Később a kereskedelmi ellátással egészült ki, és további lakóépületekkel bővült a telep.

– A Móra Ferenc úti lakótelep.

– A Semmelweis úti lakótelep úti lakótelep

A lakótelep a 26-főút, a Kossuth Lajos utca és a Semmelweis utca között helyezkedik el, zárt tömbben. Az épületei több korszakban részben blokkos, részben paneles technológiával épültek.

A város lineáris városközpontjának része, a területhasználata településközponti vegyes terület az ott lévő városi intézmények és a kereskedelmi tevékenység miatt.

A Semmelweis úti lakótelep

– Tárna utcai lakótelep

A Tárna utcai lakótelepen a teleszerű többszintes lakóépületek egységes rendben jelennek meg, azonban a magasabb lakóépületek mellett az úgynevezett korszerű csoportos beépítések is teret kaptak.

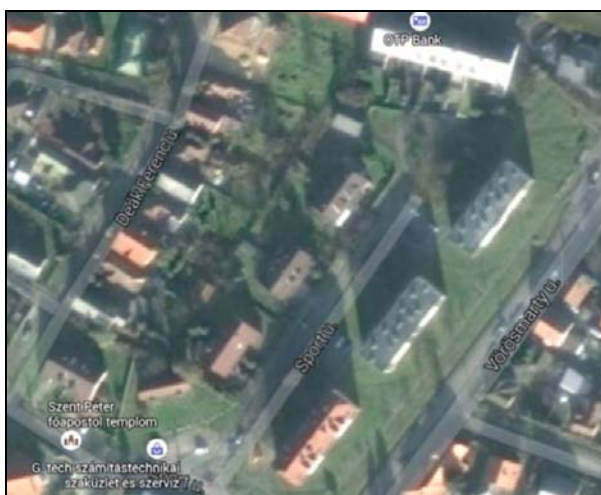
A Tárna utcai lakótelep

A Tárna utcai lakótelep

– Vörösmarty utcai lakótelep

A Varbó felé vezető út mentén hangsúlyos városképi elemként jelenik meg a Vörösmarty úti lakótelep. A négyszintes épületek mögött már korszerű csoportos beépítések jelennek meg.

A Vörösmarty és Sport utcai lakótelep

A lakótelepekről általánosságban elmondható, hogy környezetük rendezettek, a közterületek megfelelő kiépítésűek. A zöldfelületek karbantartása megfelelő. Az épületek elérték azt a műszaki állapotot, ami már szükségessé teszi felújításukat, energetikai korszerűsítésüket.

Sajószentpéter Város Településfejlesztési Konceptiója és Településrendezési Eszközeinek felülvizsgálata

HELYZETFELTÁRÓ-HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

- Kertvárosias lakóterületek

A kertvárosias lakóterületek között megkülönböztethetünk csoportos beépítésű területeket, melyeket kolónia jelleggel építettek meg típus tervek alapján, kétszintes ikerházak formájában a Tárna utcai lakótelep mögött a Bányász utcától a Harica utcáig. Ezek a lakóterületek kellemes rendezett lakókörnyezetet biztosítanak.

A csoportos beépítésű lakóterületek korai példája az Ibolya telep, ahol ikerházas kolóniát találunk.

A lakókörnyezet rendezett, megközelítése nehézkes, csak az Üveggyári ipari úton és az Alacska patak medrén keresztül lehet megközelíteni.

Ibolya telep

Ibolya telep

Jelentős nagyságú, városrésznyi kertvárosias lakóterületeket találunk a város déli részén a Kandó Kálmán utcától délre és a Tárna utcai lakótelep és a városközpont között.

Harmat utca

Vörösmarty utca

Arany János utca

Bem József utca

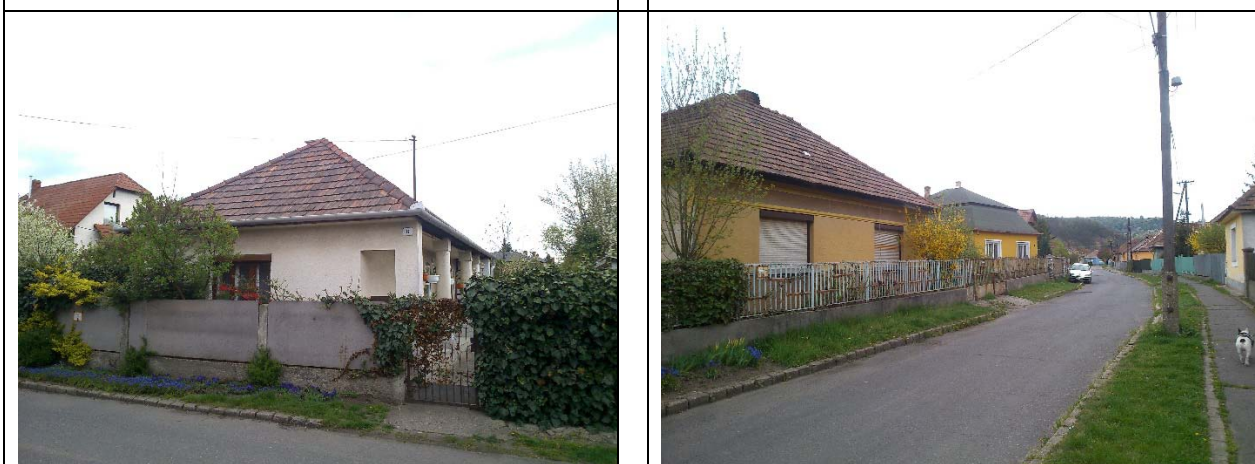
Összefüggő kertvárosias lakóterületek jelennek meg a város keleti részén a 26. számú főút bevezető szakaszánál.

- Falusias lakóterületek

A falusias lakóterületek a város több területén, összefüggő területegységekben terülnek el. Jellegzetességeik alapján több fajtájukat is megkülönböztethetünk.

- Történelmi településmag falusias lakóterületei

A falusias lakóterületek a városközpont közvetlen környezetében a történelmi településmag peremén helyezkednek el, melyek északról és délről ölelik körül a városközpontot. A területet átszeli a 6. számú országos főútvonal. A falusias lakóterületek a hagyományos utca és telekszerkezetet mutatják, az utak vonalvezetése szabálytalan, szélességük keskeny.

A déli oldali falusias lakóterületek a városközpont környezetében

Az északi oldali falusias lakóterületek a városközpont környezetében

A falusias lakóterületek karakterét és a beépítések jellegét érdemes megtartani, hiszen az eltérő magasságú és nagyságú épületek zavart okozhatnak a településképben, amire sajnos már van példa.

– A 26. számú főúttól délre és az Alacsikai úttól északra összefüggő falusias lakóterület terül el, melyet a szomszédos kertvárosias lakóterületről szinte csak a teleknagyságuk különböztet meg, itt a lakótelkek mérete nagyobb.

A lakóterület központi utcájára a Berzsényi utcára széles zöldterületek fűződnek fel. fűződnek fel

– A falusias lakóterületek között található az Erzsébet telepet, mely az előző területhez kapcsolódik.

– Újbányatelep

Az újbányatelep a várostesttől különálló önálló településrészben helyezkedik el egy meddőhányó árnyékában. A terület a város egyik szegregátuma. Az épületállomány avult, néhol a lakhatóság határát súrolja, a telep megközelítése nehézkes. A lakóterületek mellett a volt bányaépületek felhasználásával gazdasági területek alakultak ki

– Fecskeszög

A Fecskeszög városrész falusias lakóterületei szintén a város szegregált területeihez tartozik, összefüggő nagy területekkel.

A jobb időket látott városrész leromlása nem egyenletes a városhoz és a töltéshez közelebb eső részek rendezettek, a külső részek épületállománya erősen leromlott a környezetével együtt.

A közterületek állapota is leromlott, több utca van ami nem rendelkezik szilárd burkolattal.

Fecskeszög falusias lakóterületei

Fecskeszög falusias lakóterületei

– Dusnok

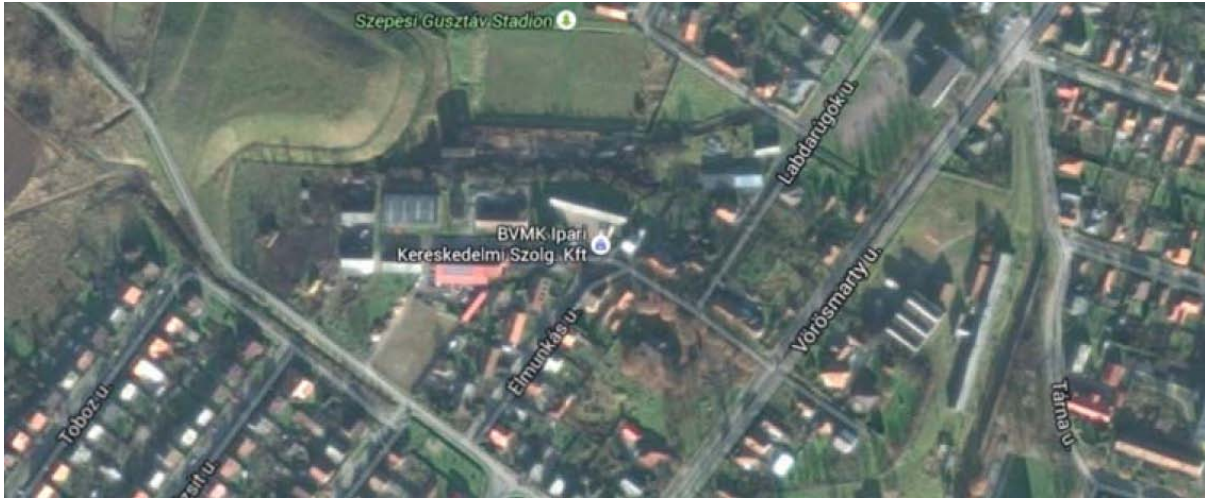
A város önálló, független településrésze, kisebb önálló intézményekkel.

A településrész állapota közepesnek mondható, erősen leromlott területek nem találhatók a területen

• **Gazdasági területek**

Sajószentpéter nem gazdag vállalkozási és gazdasági területekben. Összefüggő jelentősebb gazdasági területeket két helyen találunk a városban, az egyik a volt bányaterületekhez, bányauzemhez kapcsolódik a másik a volt Üveggyár területe.

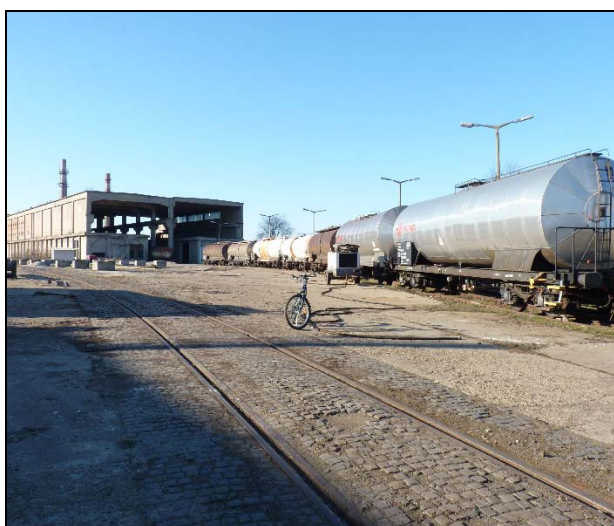
A jelenlegi iparterületeket Sajószentpéteren barnamezős, illetve alulhasznosított területeknek tekinthetők, melyek közül az Elmunkás utcai és Vörösmarty utcai területet aránylag rendezettek, viszont lakóterületek közé ékelődnek.

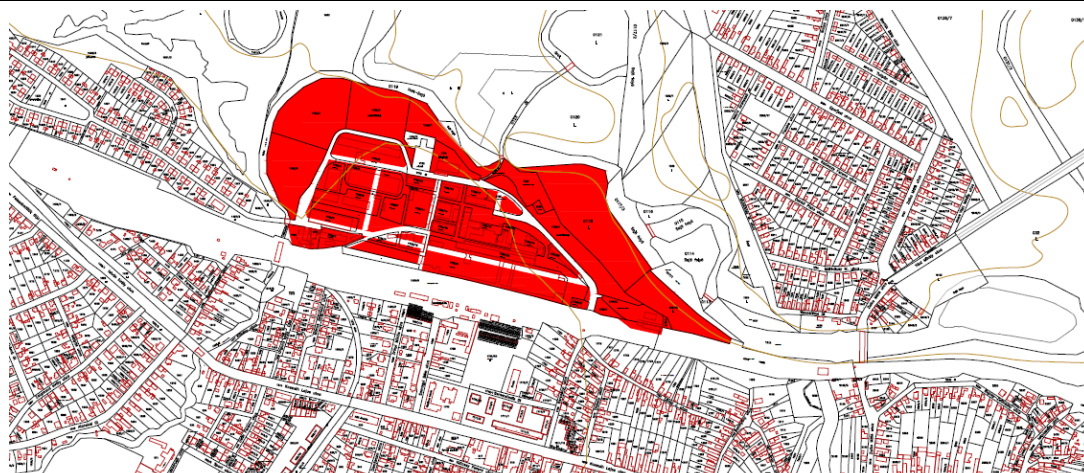
A volt Üveggyár területe lényegesen alulhasznosított, nagyon leromlott iparterület. Iskola példája annak, hogy egy jól működő, egy város életének motorját képező ipari üzem a rendszerváltás után hogyan enyészett el, és ment tönkre. Egyes részei szinte kísértetiesek, illetve leromlottak. Egyes részeit már használják és a rekonstrukció is megindult.

A barnamezős, alulhasznosított ipari terület revitalizációja és helyzetbe hozása és az iparterület rekonstrukciója a város elkövetkező tíz évének egyik legnagyobb kihívása a szegregációs területek kezelése mellett.

Jelenleg a városnak ez az egyetlen olyan meglévő, kialakított iparterülete, mely komolyabb fejlesztésekre alkalmas.

A volt Üveggyár Ipari területe

Barnamezős alulhasznosított terület a volt Üvegyár ipari területe a hatályos TRT szerint

1.14.3.

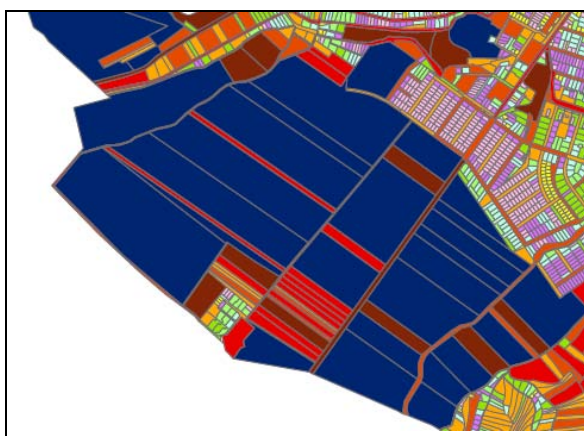
VÁROSÉPÍTÉSZETI VIZSGÁLATOK

1.14.3.1 Telekmorfológia és telekméret vizsgálat

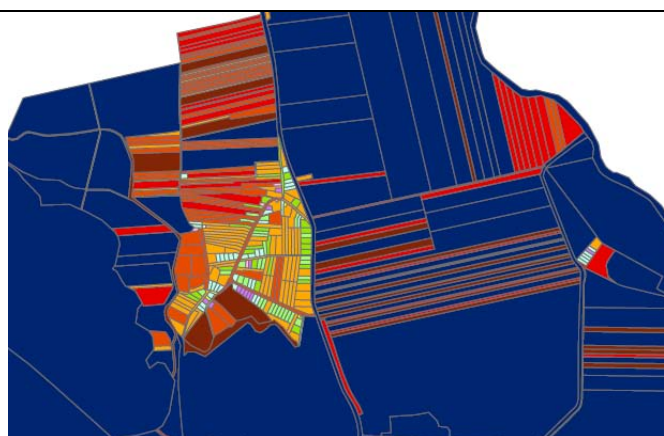
- Külterület

A telekmorfológiát és a telkek méreteit a tájhasználat és a domborzati viszonyok alakítják a település területén. A külterületek esetében a síkvidéki, a folyó völgybe torkolló két patak meder alkotta síkságon a szántó területek a jellemzőek, itt a táblák nagyméretű telekmérete a jellemző.

Az úthálózatokra a szabályosság jellemző, kisebb mértékben jellemző az organikus útvonalvezetés és az ehhez tartozó telekstruktúra, melyet a folyó mederben és inkább a város északi külterületein figyelhetünk meg.

Síkvidéki telekstruktúra délen

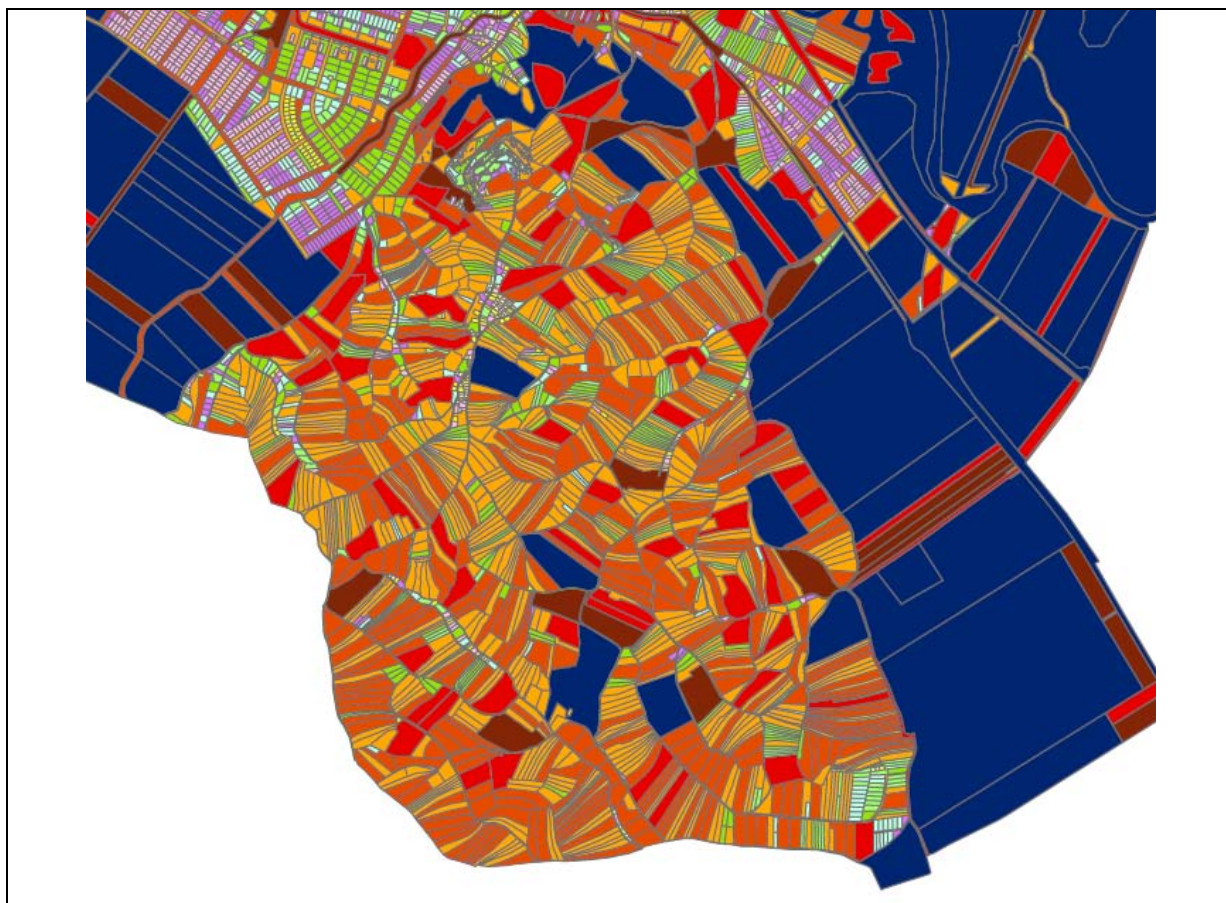

Síkvidéki telekstruktúra északon

Síkvidéki telekstruktúra a folyómeder közelében

A Pipiske domb a településbe déli irányból benyúló dombja a hagyományos szőlő és kertművelés területe telekrendszer a domborzathoz alkalmazkodó, szabálytalan alakú telekstruktúra, melynek tömbjeit a terephez alkalmazkodó, organikus úthálózati rendszer szervezi.

A Pipiske telekstruktúrája

- Belterület

A belterületi telekstruktúrára a síkvidéki telekszerkezet a jellemző. A történelmi településmag esetében organikus telekszerkezetet figyelhetünk meg, míg az új időkben kialakított lakóterületeken a szabályos utcarendszer és telekszerkezet a jellemző

A teleknagyság vizsgálatot elvégeztük az alaptérkép alapján lépcsőzetesen növekvő értékek alapján.

Megállapítható, hogy a városközpont telekterületei változóak, részben falusias léptékűek, más részük pedig a városias méreteket követi. Az újabb beépítéseknél a kertvárosi lakóterületek és a falusias lakóterületek esetében is megfelelő méretűek a telkek, alkalmasak feladatuk betöltésére.

1.14.3.2 Beépítési jellemzők

- Jellemző beépítési módok

A beépítési módok nem függetleníthetők a terület használatától és a telekméretektől sem. A városközpont területén belül a beépítés a történelmi városközpont területén sűrű, jellemzően oldalhatáron álló illetve hézagosan zárt sorú, illetve helyenként zárt sorú beépítési módú.

A Kálvin tér környékén megfigyelhető a történelmi városközpont városiasodási folyamatainak megjelenése, mely a beépítések sűrűsödésében és az egyes épületek összeépülésében mutatkozik meg.

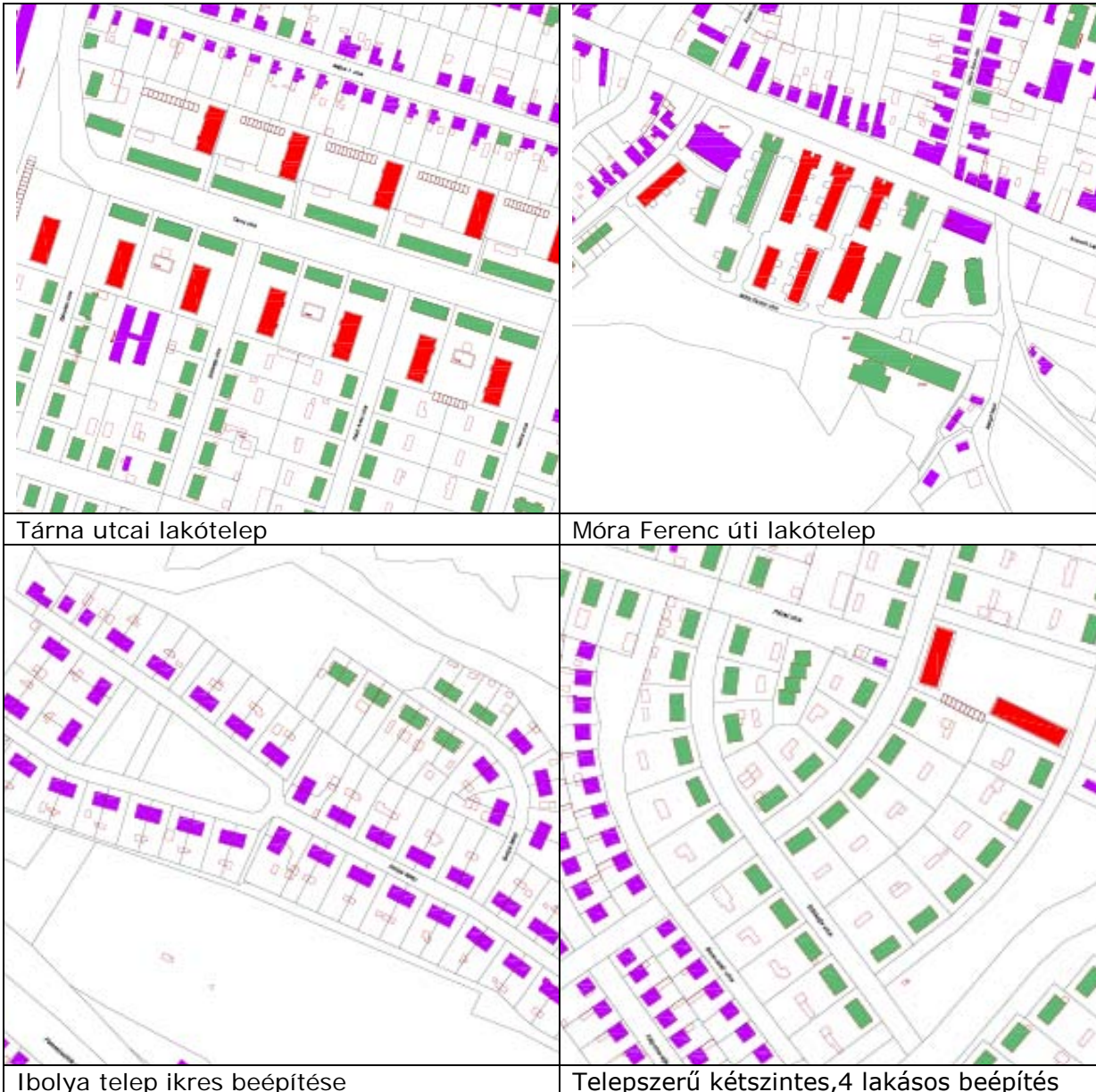
A városközpont jellegzetes beépítése

A hagyományos kertvárosias és falusias, döntően családi lakóházas területek beépítése oldalhatáron álló, vagy szabadon álló.

Jellegzetes oldalhatáron álló beépítésű területek

A szabadon álló beépítési mód inkább a telepszerű, kolónia jellegű területeken és a csoportos beépítésű területeken és a lakótelepek területén jellemző.

- Jellemző beépítési mértékek, beépítési sűrűségek

A jellemzőbeépítési sűrűségek nem függetleníthetők a terület használatától, a telekméretektől és a beépítési módoktól sem.

Általánosságban elmondható, hogy a város beépítési sűrűsége egyenletes, a beépítettség mértékére leginkább a 15-30 %-os mérték közelében van. Kisebbségi mértékben, főként a főútvonalak mentén és a kertváros egy részén előfordulnak 40-50 körüli beépítési sűrűségek.

Nagyobb beépítési sűrűségeket a lakótelepeken és a telepszerű többszintes beépítéseknél figyelhetünk meg, itt a beépítési sűrűség eléri a 80-90%-ot, de ez az üszótelkeknek tudható be, az átlagos beépítési sűrűség itt sem haladja meg a közterületekkel együtt a 50 %-ot.

- Jellemző építménymagasságok

Általánosságban elmondható, hogy a város beépítési magasságai is egyenletesek, illeszkedve a település kertvárosias karakteréhez. Az épületállomány építménymagasságai döntő mértékben a 7,5 méter, a falusias részeken 6,0 méter alatti illetve 4,5 méter alatti. Ezekről csak a városias jellegű lakótelepek és a történelmi és lineáris városközpont és a közintézmények magasságai térnek el. Külön meg kell említeni a volt Üveggyári ipari terület létesítményeit, ahol az építmény magasság mértéke függ a technológiától is, jellemzően 12,5 méter feletti.

1.14.4. ÖNKORMÁNYZATI TULAJDON KATASZTER

A tulajdoni vizsgálatunk alapját az önkormányzati vagyonkataszter képezte. A vizsgálat során számba vettük az önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanokat, és az egyébként elektronikus vagyonkataszter szerinti ingatlanokat térképi ábrázolással tüntettük fel.

A vagyonkataszter terminológiáját népiképpen egyszerűsítve az alábbi csoportokat különböztetjük meg:

- beépített terület
- intézmény terület
- közműterület
- közterület
- művelés alá nem tartozó beépítetlen földterület
- pince
- termőföld
- vízgazdálkodási terület
- zöldterület

Az önkormányzat tulajdonon kívül a területek döntő többsége magántulajdonban van. Előfordulnak állami tulajdonú területek is, melyek elsősorban az állami utak és MÁV területek. A további állami tulajdonú ingatlanokra vonatkozóan adatok nem állnak rendelkezésre.

A tulajdoni vizsgálatot a **V-17** vizsgálati tervlap tartalmazza.

1.14.5. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET ÉRTÉKEI

1.14.5.1. A TELEPÜLÉSSZERKEZET TÖRTÉNETI KIALAKULÁSA

A város története

Szentpéter Árpád-kori település. Középkori neve: villa Sancti Petri mutatja, hogy elnevezését Szent Péter tiszteletére emelt templomáról, egyházaról kapta. A település nevét először 1281-ben említik Zenthpeter néven a források.

Szentpéter királyi birtok volt, s kezdetben a diósgyőri vár tartozéka egészen 1438-ig, amikor a dédesi várhoz csatolták, mint a Palócziai birtokát.

A település hamar városi rangra emelkedett. Ebben közrejátszott Szentpéter kedvező természeti adottsága, korai egyházalapítása, valamint, hogy már 1446-ban országos vásártartási jogot kapott.

A huszita harcok alatt súlyos csapások érték a várost. A gyakori támadások és az azzal járó tűzvészek szinte a földdel egyenlővé tették az egész települést. Az elnéptelenedés elkerülése végett Mátyás király engedélyt adott Pálóczy Lászlónak az elpusztult város és környéke benépesítésére. Ettől az időtől kezdik Sayo Zenth Peter néven emlegetni az újjáépült várost.

Az 1500-as évek elején a mind szélesebb körben terjedő reformáció hatására szinte az egész város egyként a megújított hitre tért át. Így a város műemléktemploma, amely eredetileg a római katolikus egyházi volt, a reformátusoké lett. A reformáció itt úgy megszakította a katolikus tradíciókat, hogy több, mint két évszázadon át még képviselése is alig volt a római katolikus egyháznak. A mai katolikus templom is csak 1762-ben épült.

A korabeli források szerint a város határa igen nagy bortermelő vidék hírében állt. Ezt bizonyítják az alábbi XVII. századi dűlőnevek is: Jézus szőlő, Diófás szőlő, Pincés szőlő, Korcsolyás, Kőkötő, Barát, Palánt, stb. Boraiból bőven folyt híres vásárain (Szent Gergely, Szent Péter, Szent Miklós napján).

Sajószentpéter 1873-tól nagyközség, 1950-től önálló tanácsú község, 1970-től újból nagyközség, majd 1989-től ismét város lett.

A település életében az ipar a XX. század elejétől egyre meghatározóbbá vált. A Xifkovics családnak már 1888-ban volt termelő szénbányája a nagyközség határában. Rövidesen egy másik földbirtokos család, a Szirmayak is belefogtak a szénbányászatba. E két családtól szerezte meg 1895-ben Magyar Állami Kőszénbánya Rt. az Erzsébet-akna és az

Alfréd-akna tulajdonjogát. Ezzel a két bányával indult meg Sajószentpéteren a nagyüzemi szénbányászat.

A bányászat mellett szintén az 1890-es években indult életnek egy másik iparág is a városban, az üvegyártás. A bánya hosszú évtizedekig, az üvegyár pedig több mint száz évig volt meghatározója a város életének, míg nem a bányák az 1980-as években sorra bezártak, az üvegyár pedig 1999-ben.

Sajószentpéter a 26-os számú főközlekedési út egyik csomóponti elemeként a Miskolc-Kazincbarcika-Ózd tengelyen elhelyezkedve jelentős tranzit forgalmat bonyolít észak-déli irányban, melyet érdemes kihasználnia.

Az Edelény irányába ágazó 27-es főközlekedési útvonal, illetve az ebből eredő csomóponti helyzet olyan térszervező hatású lehet, amelynek kihasználása új irányt jelenthet a város számára.

Alacska, Kondó, Parasznya, Radostyán, Sajóbáony, Sajólászlófalva, Sajókápolna, Varbó településeket magába foglaló Sajószentpéteri mikro körzet központja, a Pittypalatty-völgy első települése, kapuja.

A településszerkezet történeti kialakulása

A településszerkezet történeti kialakulását a történelmi katonai felmérési térképek alapján végezzük el, és hasonlítjuk össze a jelenlegi állapotokkal. A katonai felmérések alapján követhető a város fejlődése.

I., II., III. és IV. Katonai felmérés, valamint a jelenlegi térkép áttekintése

I. Katonai Felmérés (1763–1787):

Az I. Katonai Felmérés az első olyan térképészeti alkotás, amely több területre kiterjedően részletes és rendszeres információt tartalmaz a feltérképezett területről. A térképeken feltüntetették a felszínborítást is, ami lehetővé teszi a korabeli táj rekonstrukcióját.

Az I. katonai felmérés térképe (forrás: mapire.eu)

Az I. katonai felmérés térképén jól megfigyelhető, hogy Sajószentpéter milyen kedvező természeti adottságú területre települt.

A Sajó – mellyel a település közvetlen kapcsolatban van - kanyargós, meanderező nyomvonalon folyik, számos sziget-szerűen körülölelt vízjárta területet kialakítva. A folyó mentén sok a lefűződött morotvató. A folyó völgye jellegzetes vízjárta, mocsaras terület, időszakosan vízállásos területekkel, és ártéri ligeterdőkkel tarkítva. A vízjárta terület egybeolvad a Szuha menti mocsaras területekkel.

A Pipiske hegy csaknem egésze szőlő művelés alatt áll, csak kisebb foltokban, a művelés alá nem vonható területeken található erdős állományok. A térképen már jól láthatóak a kialakult pincesorok is.

A Nyögő (Harica)-patak, szintén szabályozatlanul, kanyarogva folyik a Sajóba. Az Alacska-patak – mely ekkor még csak nem is határos a lakott területekkel -, bár kisebb, de állandó vízfolyásként került ábrázolásra.

A Pipiskétől keletre, a Nyögő-patak és az Alacska patak közötti jellemzően sík, de a Sajó árterületétől magasabban fekvő területeken szántó művelést folytattak.

Látható tehát, hogy a település természeti erőforrásokban gazdag terület:

- a Sajó és árterülete szolgáltatja vizet, halat, nádat stb., a réteken legeltetést folytathatnak
- a Pipiskén szőlészet és borászat folyik,
- a magasabb térszínű sík területeken jelentős a szántóföldi művelés, takarmány és gabona termesztés
- A Bükk nyúlványairól kőhöz és fához (tüzelés, építőanyag, stb.) tudnak jutni.

Fontos, és a település szerepét erősítő tényező, hogy Sajószentpéter a Miskolcot Ózddal összekötő kiemelt jelentőségű út mentén helyezkedik el, csomóponti helyzetben van, ugyanis innen ágazik le az Edelény felé vezető út. Az edelényi út híddal ível át a Sajó fő ága fölött.

A két patak közti szántóterületen halad keresztül a Kápolna (Sajókápolna) felé vezető szekérút.

A település szerkezet tükrözi a település fekvését. Két fő utcája közül az egyik a Pipiske lábához simul, a másik a Sajó vonalához igazodik. A két fő utca között szilvamag formájú belső terület alakult ki, melyet átkötő utcák szabdalnak.

A település nyugati része a Nyögő-patak túlsó partján fekszik.

A térképen már látható az 1762-ben épült református templom és az azt övező teresedés.

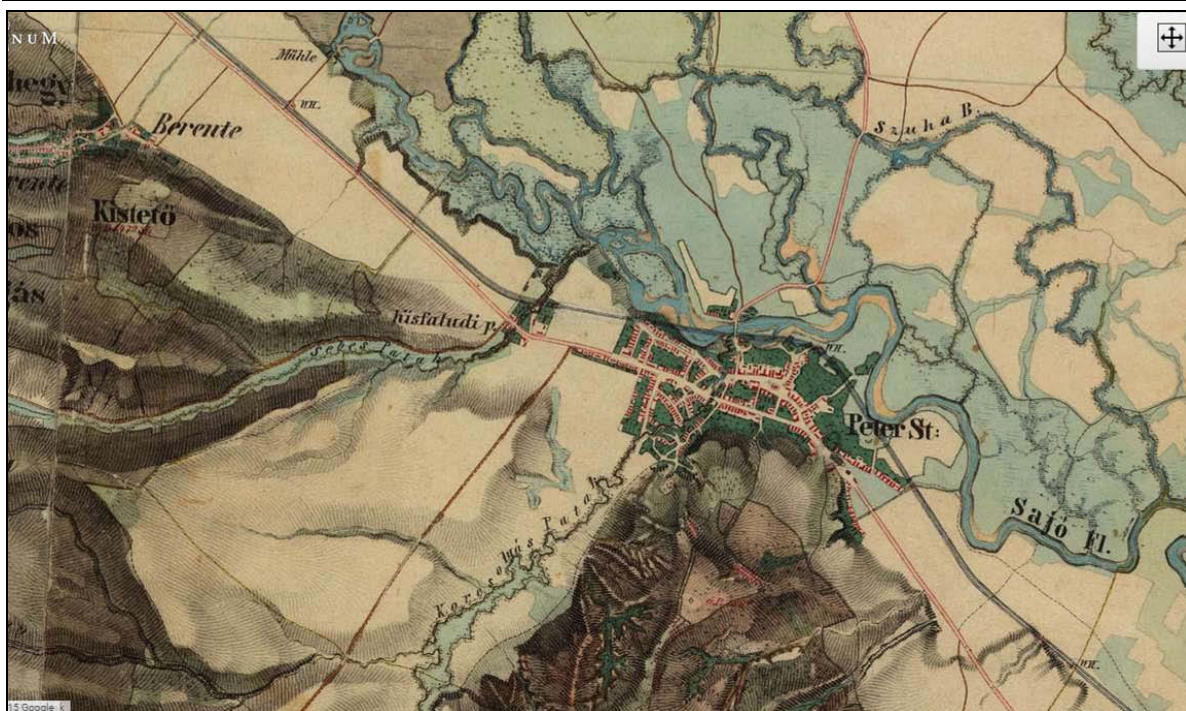
A Szuha túlsó partján meglévő településként már látható Dusnokpuszta (ekkor: Kopaszföld puszta).

II. Katonai Felmérés (1806–1869):

A II. Katonai Felmérés névanyag sokkal pontosabb, út- és vízrajza megbízhatóbb, és a felszínborítás elkülönítése is sokkal pontosabb, mint az I. Katona Felmérésén.

A II. katonai felmérés térképén az alábbi változások figyelhetők meg a korábbiakhoz képest:

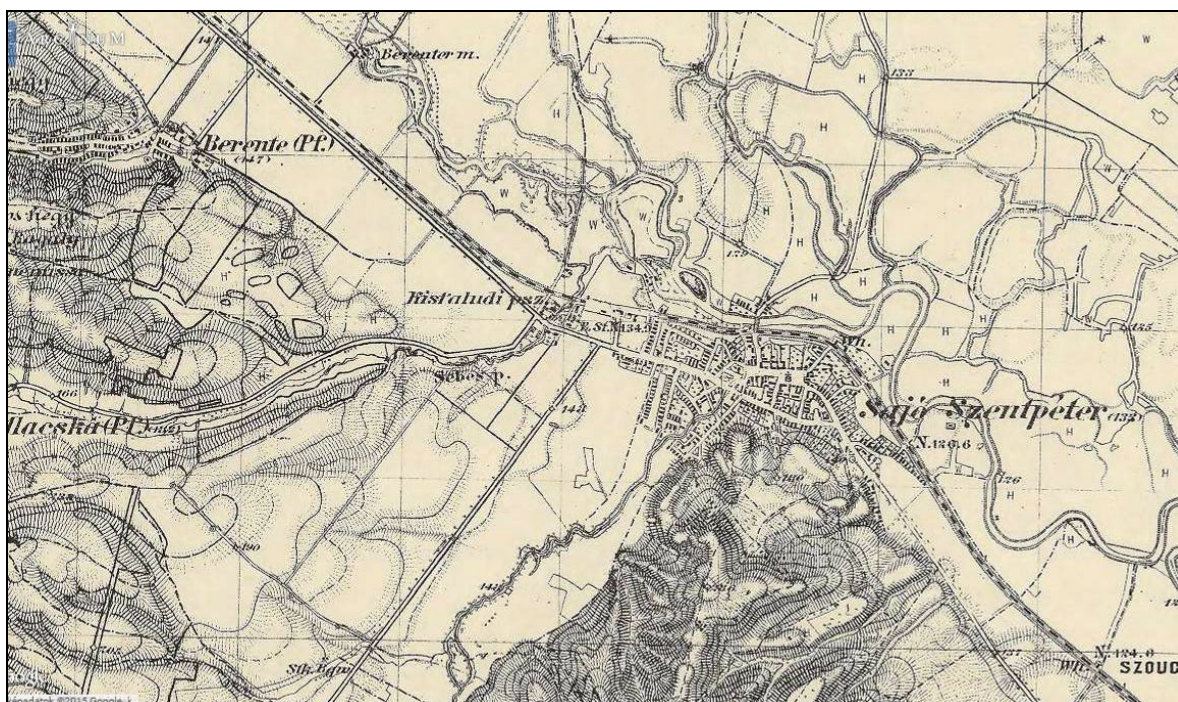
- a település lakott területe keleti és nyugati irányba terjeszkedik
- újabb településrész alakul ki az Alacska-patak (itt. Sebes-patak) és az ózdi út kereszteződésénél,
- a Sajó északi partján kialakul a Fecskeszög településrész.
- a térképen már jelölik a katolikus templomot és a mellette elterülő katolikus temető területét,
- a Pipiskén feltüntették a református temetőt és a zsidó temetőt is.
- A térképen látható a vasút – vélhetően tervezett - nyomvonala is

A II. katonai felmérés térképe (forrás: mapire.eu)

III. Katonai Felmérés (1872-1884):

A III. Katonai Felmérést 1869-ben rendelték el, hazánkban 1872–1884 között folyt. Az egész felmérés 1887-re, viszonylag rövid idő alatt (17 év) alatt be is fejeződött.

A III. katonai felmérés térképe (forrás: mapire.eu)

A III. katonai felmérés térképén az alábbi változások figyelhetők meg a korábbiakhoz képest:

- kiépült a vasút
- a település lakott területe tovább terjeszkedett
- a kápolnai utat kiépítették

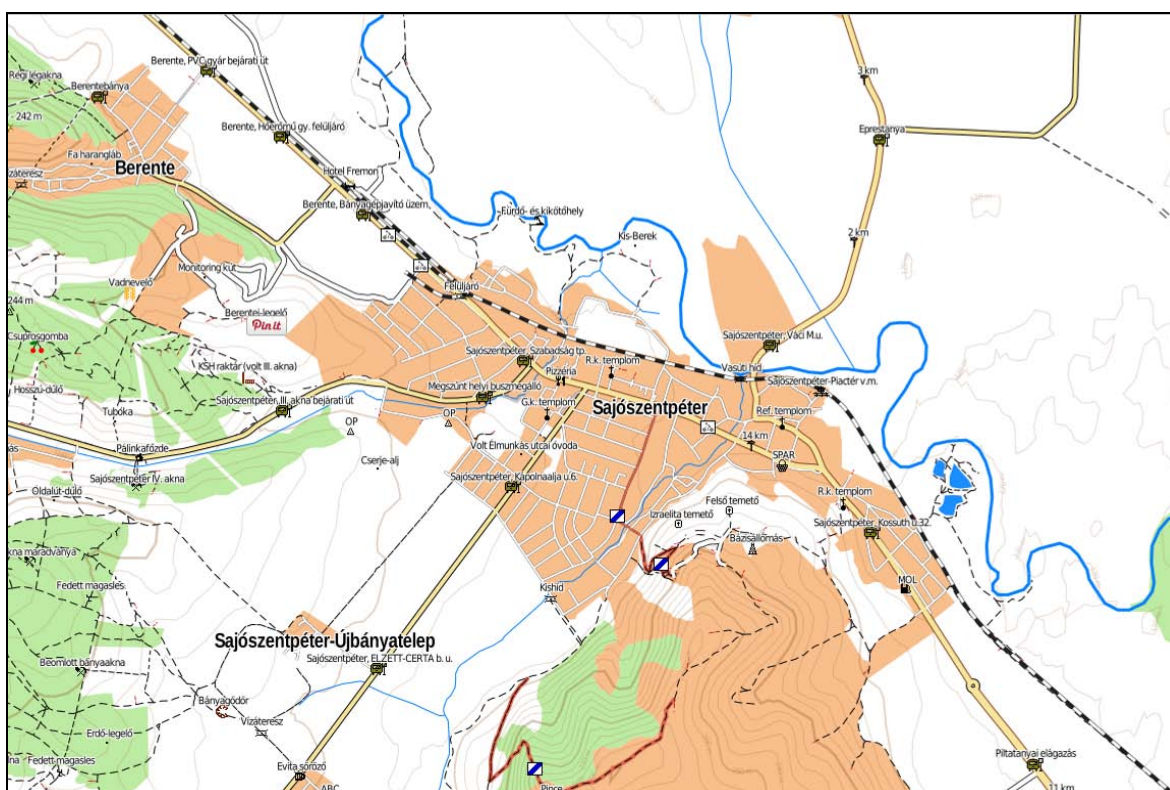
A település napjainkban

Sajószentpéter Város Településfejlesztési Konceptiója és Településrendezési Eszközeinek felülvizsgálata

HELYZETFELTÁRÓ-HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

A III. katonai felmérést követő ~150 évben további jelentős változások mentek végbe a település területén:

- A Sajót és a Szuhát részben szabályozták, védőgáttal vették körül a hullámteret. Jelentősen lecsökkentve így a vízjárta mocsaras, fűzligetes erdőterületeket, a szántó művelésű mezőgazdasági területek javára.
- A Nyögő-patak és az Alacska patak medre szabályozásra került.
- Bányatavakat hoztak létre a Sajó hordalékán.
- A szőlőművelést sok helyen felhagyták a Pipiskén, de a pincesorok megmaradtak.
- Új iparterület (üveggyár) jött létre a lakott terület és a Sajó közt, valamint bányaterületek is megjelentek, ill. az azokhoz kapcsolódó lakóterületek (pl. Újbányatelep a kápolnai út mellett).
- A település lakóterülete nagy iramban megnövekedett, új lakóterületek alakultak ki az Alacska-patak túlszéljén, ill. a Nyögő- és az Alacska –patak közti területen. A Fecskeszög kiterjedése jelentősen megnövekedett.

1.14.5.2. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET HELYI JELENTŐSÉGŰ VÉDENDŐ ÉRTÉKEI

Sajószentpéter város élve az építészeti örökség helyi védelmének szakmai szabályairól szóló 66/1999. (VIII.13.) FVM rendelet adta felhatalmazással meg kívánja alkotni az épített környezet értékeinek helyi védelméről szóló önkormányzati rendeletét.

A rendeletet úgy érdemes megalkotni, hogy az térjen ki az építészeti örökség mindazon elemereire, amely külön jogszabályok alapján nem áll védelem alatt, és amelyet önkormányzat rendeletében helyi települési, építészeti, néprajzi, képző- vagy iparművészeti, ipartörténeti, régészeti értéknek védetté kíván nyilvánítani.

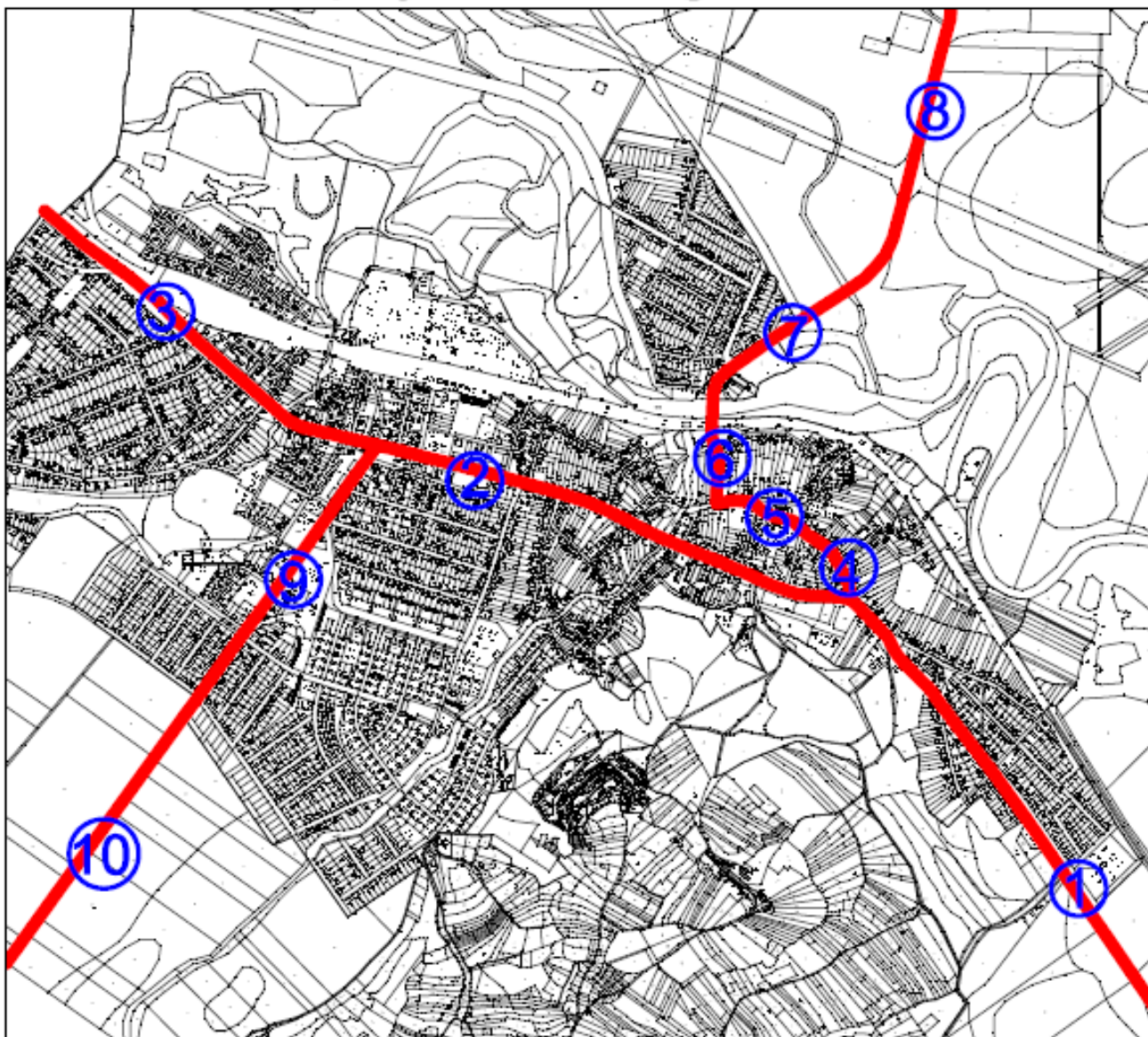
A helyi védelem célja a településnek és környezetének, valamint az ott található értékes építészeti, táji, valamint az épített környezettel összefüggő természeti elemek jellegzetességének, hagyományos megjelenésének megőrzése.

Ezért a helyi védelem vizsgálat rendszerét úgy vettük figyelembe, hogy az gondoskodjon a területi és az egyedi értékvédelemről is.

Ezért az alább felsorolt témaköröket alkalmaztuk:

A Városképi jelentőségű útvonalak, közterületek

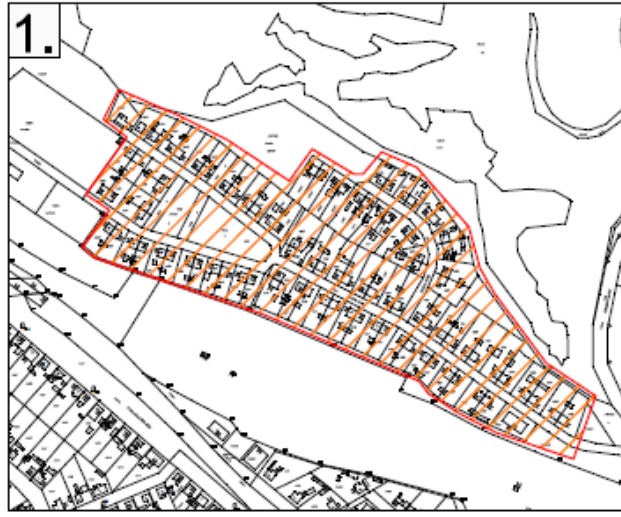
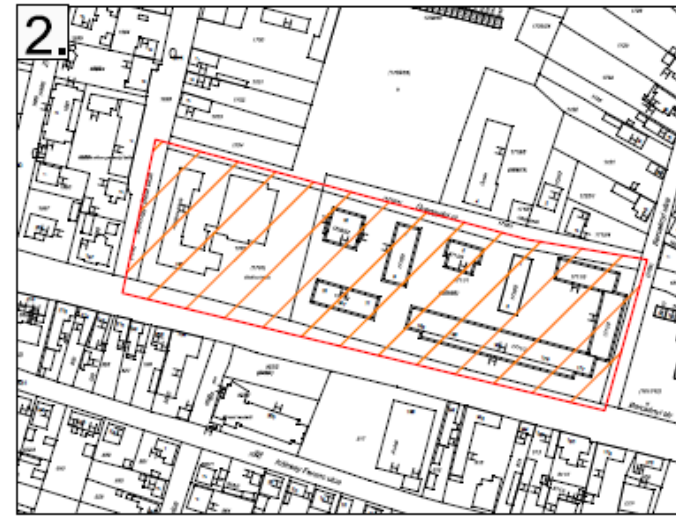
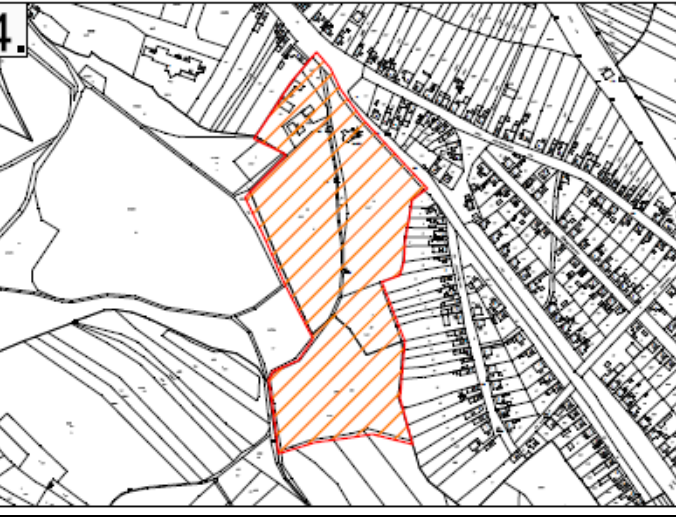
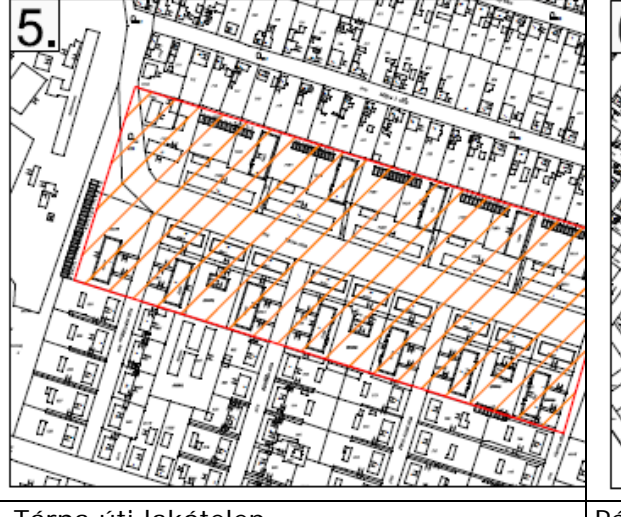
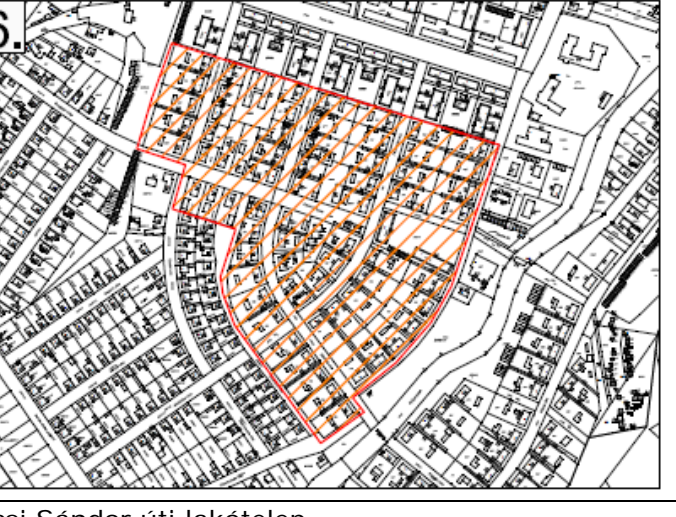
Olyan területi védelmet jelentenek, amely a város azon útvonalaira és közterületeire terjed ki, ahol az egyes épületek, építmények városképi megjelenéséhez a városi arculat szempontjából kiemelt városi érdek fűződik. A városképi jelentőségű útvonalak az alábbiak:

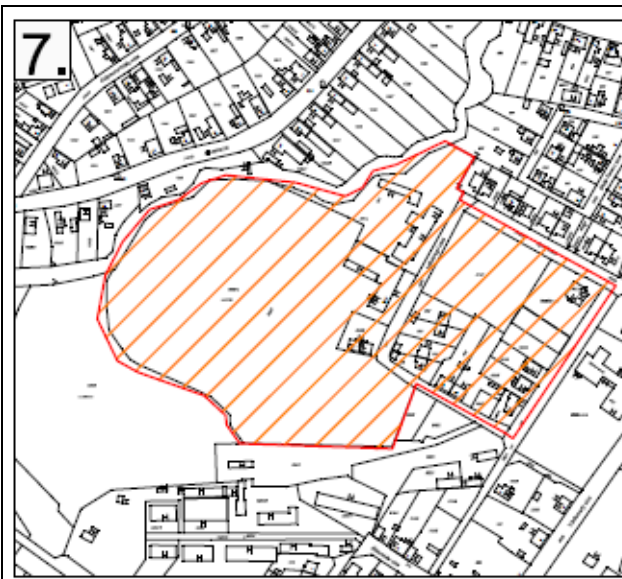

1. 26-os számú országos főútvonal keleti bevezető szakasza	2. Gelelyutca
3. Kossuth Lajos út	4. Váci Mihály utca
5. 26-os számú országos főútvonal keleti bevezető szakasza	6. 27-es számú országos főútvonal keleti bevezető szakasza
7. Rákóczi Ferenc út	8. Vörösmarty út
9. Kálvin tér	10. 2517-es számú országos mellékút déli bevezető szakasza

Városképi jelentőségű területek

Olyan területi védelem, amely az épített környezet egyes összefüggő részeire terjed ki, és a megjelenésével a településrész és a környezete arculatát meghatározó építmények együttest alkotnak.

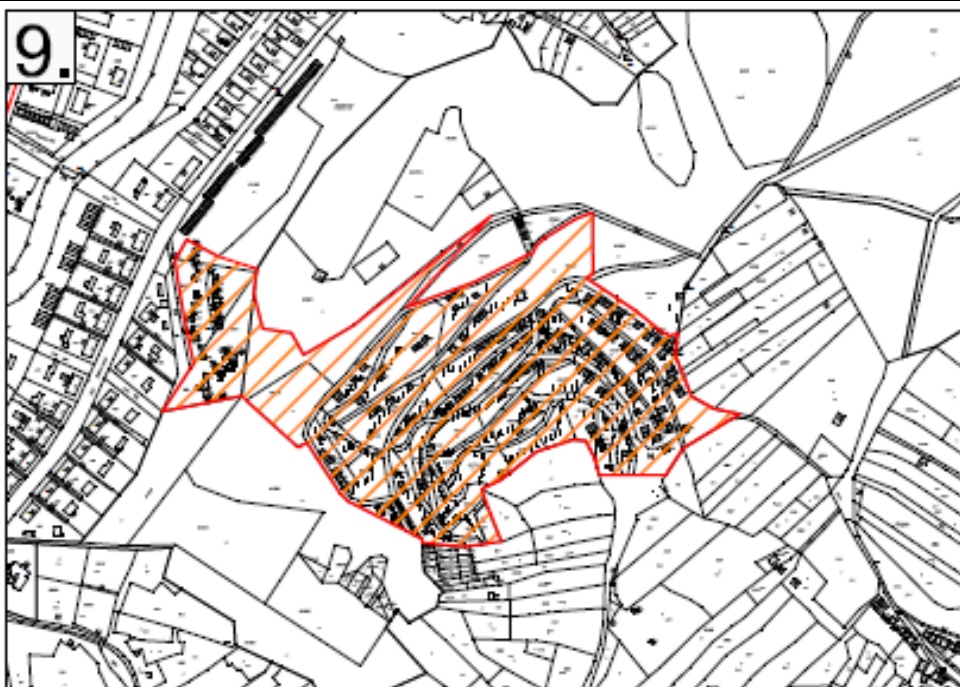
<p>1.</p> 	<p>2.</p>
<p>Ibolya telep</p>	<p>Semmelweis úti lakótelep</p>
<p>3.</p> 	<p>4.</p>
<p>Móricz Zsigmond úti lakótelep</p>	<p>Városi temető és környete</p>
<p>5.</p> 	<p>6.</p>
<p>Tárna úti lakótelep</p>	<p>Pécsi Sándor úti lakótelep</p>

Városi Stadion és környezete

Vörösmarty úti lakótelep és környezete

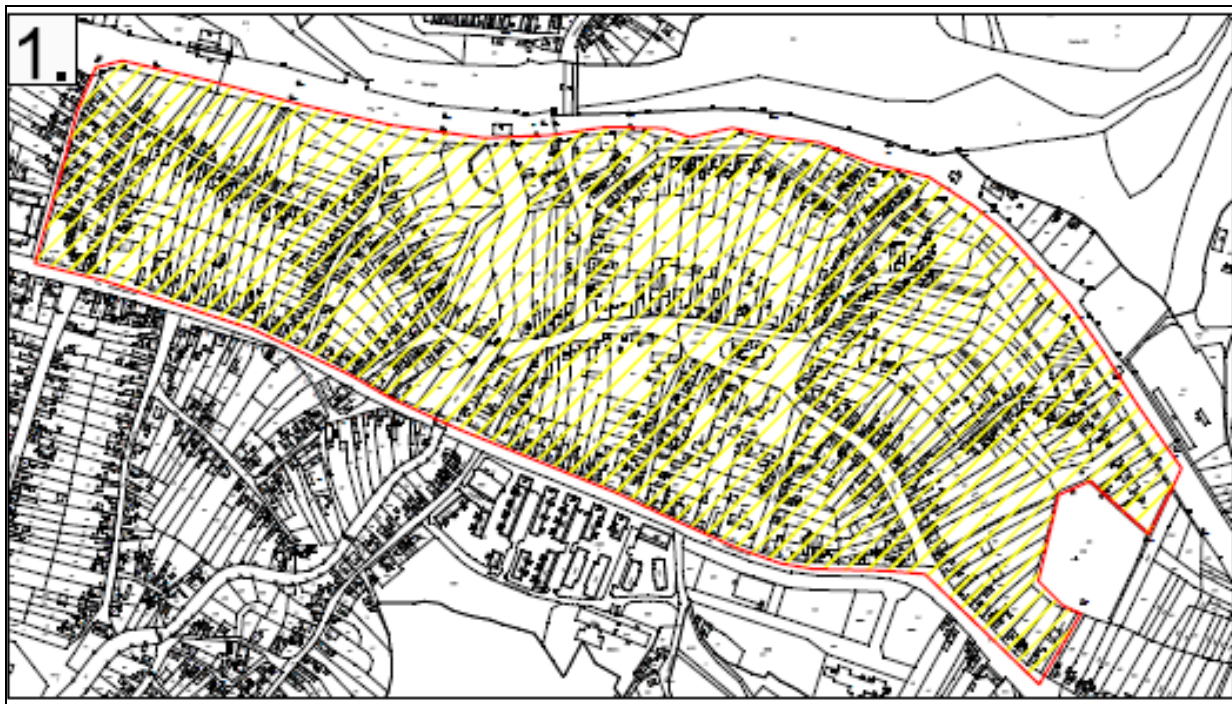
Pincés terület (Kőporos)

A Helyi értékvédelmi területek

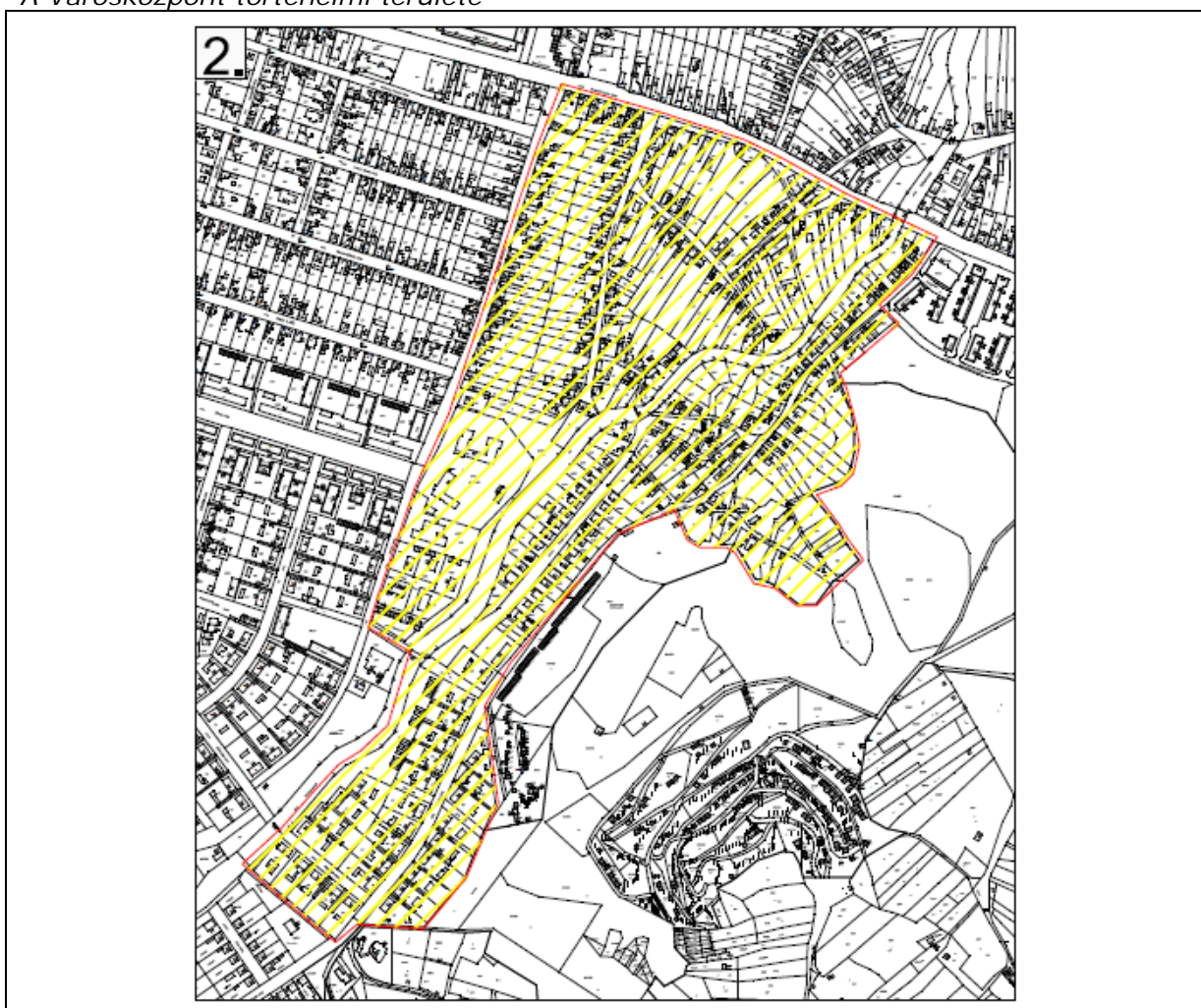
Olyan területi védelem, amely az épített környezet egyes összefüggő részére, valamint az ahhoz kapcsolódó térre, utcára, utcaszakaszra terjed ki, és a jellegzetes településszerkezet történelmi folyamatosságát dokumentálja, vagy ahol a településrész és a környezete arculatát meghatározó építmények együtttest alkotnak.

Ezért a területek kijelölésénél a történelmi településmag kijelölését tartjuk indokoltnak, hiszen a telekstruktúra és a beépítések egyedi odafigyelést igényelnek és gyakran kell alkalmazni az illeszkedés szabályait, illetve ellenőrizni szükséges az egyes épületek átalakítását, az utcaképek harmóniájának megőrzését.

Helyi védelemmel érintett területek az alábbiak:

A Városközpont történelmi területe

Régi történelmi településszövet dél

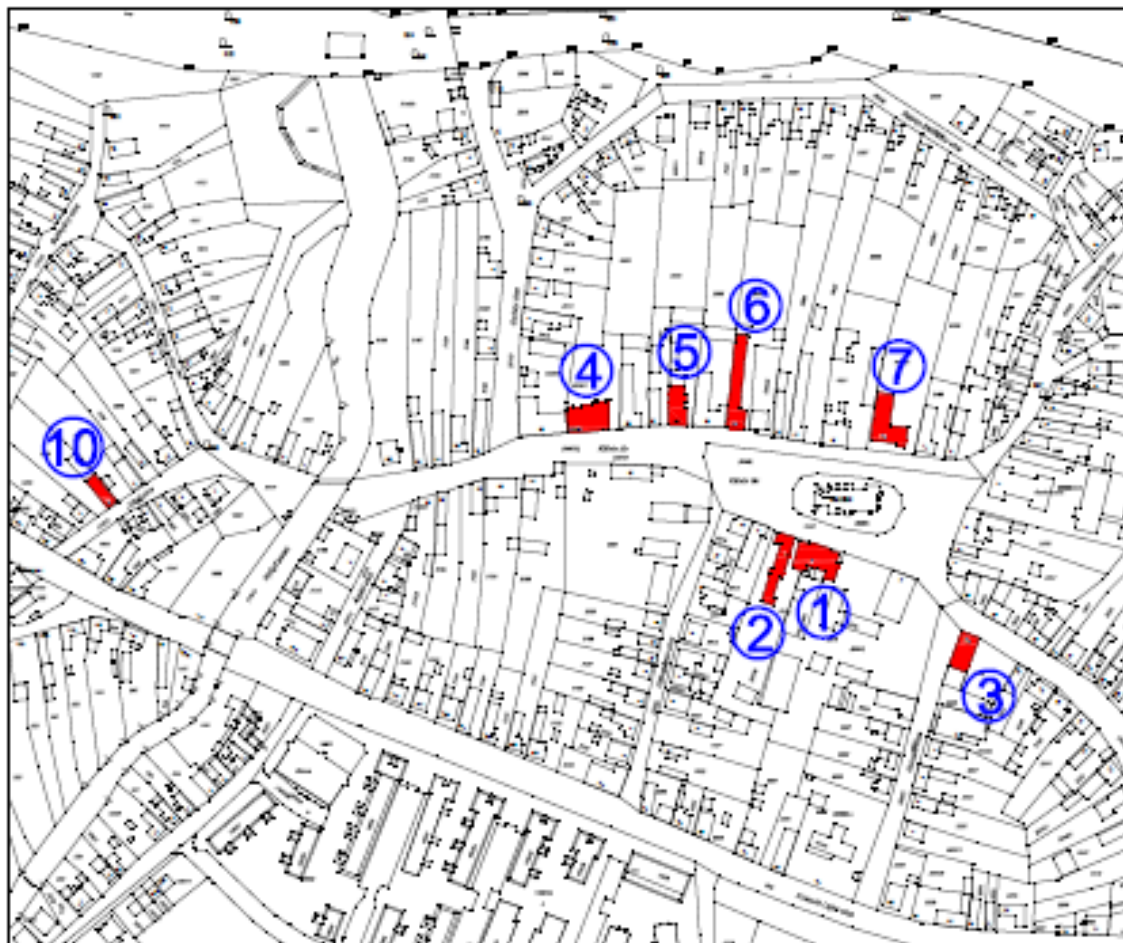

A pincés területen belül (Kőporos) kijelölt területek

Helyi egyedi építészeti értékvédelemmel védett épületek művészeti alkotások:

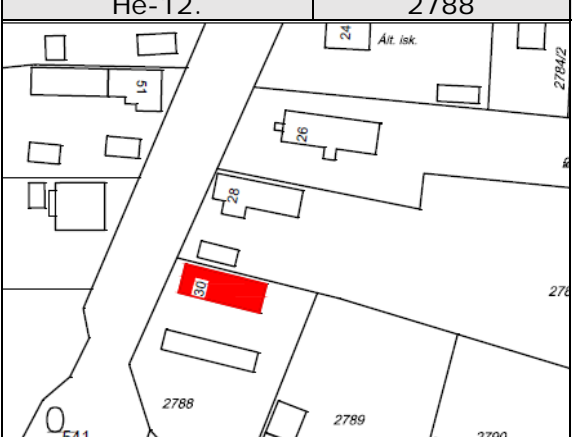

A helyi egyedi építészeti értékvédelemmel védett épületek, művészeti alkotások azok az épületek, épületrészek, műtárgyak, berendezési tárgyak, közterületi létesítmények, közterületi műalkotások, amelyek történelmi, régészeti, művészeti, tudományos, társadalmi vagy műszaki-ipari, mérnöki szempontból a hagyományos településkép megőrzése szempontjából jelentős alkotások, ideértve a hozzájuk tartozó kiegészítő külső és belső díszítő elemeket is.

HELYI VÉDELEMRE JAVASOLT ÉPÜLETEK			
Sorszám	Utca, házszám	Helyrajzi szám	Rendeltetés
1	Kálvin tér 4. szám	2219	Polgármesteri Hivatal
2	Kálvin tér 6. szám	2215	Önkormányzati épület
3	Rákóczi utca 22. szám	2240	Lakóház
4	Kálvin tér 31-33. szám	2509/1	Okmányiroda
5	Kálvin tér 25. szám	2507	Lakóház
6	Kálvin tér 21. szám	2504/1	Lakóház
7	Kálvin tér 13. szám	2500/3	Lakóház
8	Kossuth Lajos út 197. szám	1688	Rendőrség
9	Kossuth Lajos út 63. szám	2366	Lakóház
10	Jókai Mór utca 8. szám	1882	Lakóház
11	Palóczy utca 17. szám	69	Lakóház
12	Katalin utca 30. szám	2788	Lakóház
13	Melinda utca 3. szám	2791	Lakóház

SORSZÁM	HELYRAJZI SZÁM	CÍM	MEGNEVEZÉS
He-1.	2219	Kálvin tér 4. szám	Polgármesteri Hivatal
He-2.	2215	Kálvin tér 6.	Polgármesteri Hivatal
He-3.	2240	Rákóczi utca 22.	??
He-4.	2509/1	Kálvin tér 31-33.	Városgondnokság

SORSZÁM	HELYRAJZI SZÁM	CÍM	MEGNEVEZÉS
He-5.	2507	Kálvin tér 25.	Lakóház
			
He-6.	2504/1	Kálvin tér 21.	Lakóház
			
He-7.	2500/3	Kálvin tér 13. szám	Lakóház
			
He-8.	1688	Kossuth Lajos út 197.	Rendőrség
			

SORSZÁM	HELYRAJZI SZÁM	CÍM	MEGNEVEZÉS
He-9	2366	Kossuth Lajos út 63.	Lakóház
			
He-10.	1882	Jókai Mór utca 8. szám	Lakóház
			
He-11.	69	Palóczy utca 17.	Lakóház
			
He-12.	2788	Katalin utca 30.	Lakóház
			

SORSZÁM	HELYRAJZI SZÁM	CÍM	MEGNEVEZÉS
He-13.	2791	Melinda utca 3.	Lakóház
			

1.14.5.3. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET ORSZÁGOS JELENTŐSÉGŰ VÉDENDŐ ÉRTÉKEI

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 37. § (2) szerinti megkeresésnek eleget téve a régészeti lelőhely és a műemléki érték védetté nyilvánításáról, nyilvántartásáról és a régészeti feltárás részletes szabályairól szóló 80/2012. (XII. 28.) BM rendelet 9. § (1) bekezdése alapján a Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ kiadta **Sajószentpéter** város teljes közigazgatási területére a tudományos adatszolgáltatást, valamint állásfoglalást.

Az adatszolgáltatás alapja a Forster Központ által vezetett, a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (Kötv.) 71. § (1) bekezdése szerinti központi, közhiteles hatósági nyilvántartás, valamint a Forster Központtól szóló 199/2014. (VIII. 1.) Korm. rendelet 5. § (1) bekezdésének megfelelő tudományos adatbázis alapján készült.

Az örökségvédelmi szempontokat az alábbiak szerint javasolt figyelembe venni:

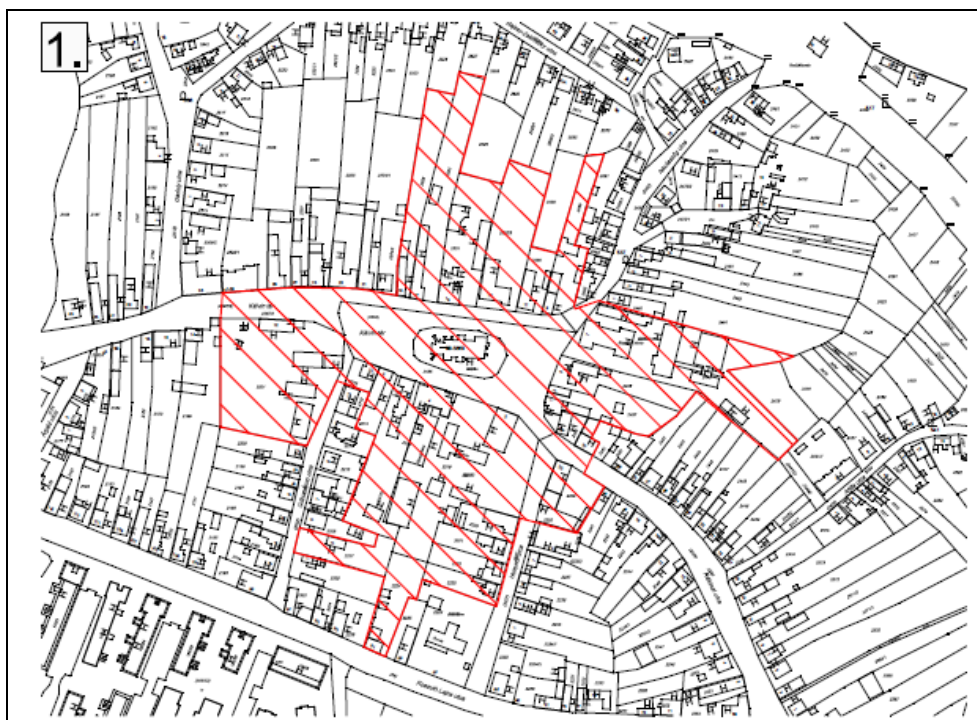
- Az elektronikusan átadott tudományos adatszolgáltatás információi a javaslatban tájékoztató adatként szerepeljenek, tekintve, hogy a védettségről miniszteri rendelet intézkedik. A szolgáltatás a település teljes közigazgatási területére vonatkozóan tartalmazza a védett ingatlanok adatait, a régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 393/2012. (XII. 20.) Korm. rendelet (továbbiakban: Övr.) 17. § (3) bekezdése alapján műemléki környezetnek tekintett területekkel együtt.
- A védett ingatlanok térképi megjelenítését, a területi lehatárolás módját a terv munkaközi állapotában a Borsod-Abaúj Zemplén Megyei KH Miskolci Járási Hivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatalával egyeztetni szükséges.
- A javaslat megalapozásához elkészítendő a fejlesztéssel, változtatással érintett valamennyi védett területre és azok környezetére vonatkozóan az országos és a helyi védettségeket egyaránt feltüntető értéktérkép, valamint az értékvédelmi helyzetfeltáró, helyzetelemző, helyzetértékelő munkarészek.

Műemlékek, műemléki környezet

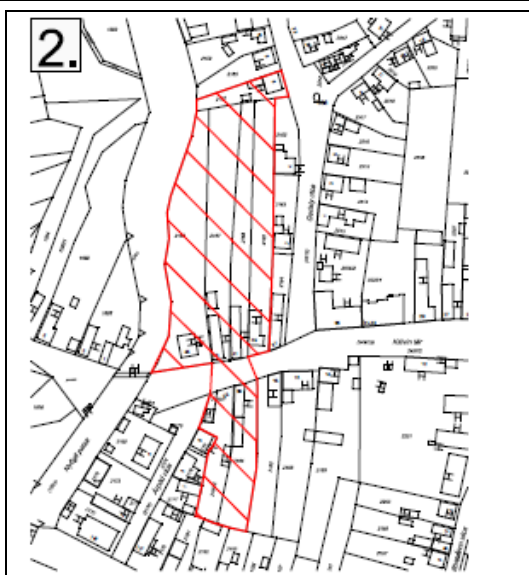
Sajószentpéter nyilvántartott műemlékei:

törzs szám	azonosító	megye	helység	cím	név	védelem
10219	17138	Borsod-Abaúj-Zemplén	Sajószentpéter	Kálvin tér 43.	melléképületek	Műemlék [tartozék]
1215	23084	Borsod-Abaúj-Zemplén	Sajószentpéter		v. Gedeon kúria ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet
1213	23085	Borsod-Abaúj-Zemplén	Sajószentpéter		Ref.templom ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet
1214	23096	Borsod-Abaúj-Zemplén	Sajószentpéter		Lakóház ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet
10219	23097	Borsod-Abaúj-Zemplén	Sajószentpéter		népi lakóépület ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet
1216	23098	Borsod-Abaúj-Zemplén	Sajószentpéter		R. k. templom ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet
1213	3075	Borsod-Abaúj-Zemplén	Sajószentpéter	Béke tér 13.	Ref.templom	Műemlék
1214	3076	Borsod-Abaúj-Zemplén	Sajószentpéter	Kálvin tér 41.	Lakóház	Műemlék
1215	3074	Borsod-Abaúj-Zemplén	Sajószentpéter	Kálvin tér 2.	v. Gedeon kúria	Műemlék
1216	3078	Borsod-Abaúj-Zemplén	Sajószentpéter	Kossuth u. 22.	R. k. templom	Műemlék
10219	3077	Borsod-Abaúj-Zemplén	Sajószentpéter	Kálvin tér 43.	népi lakóépület	Műemlék

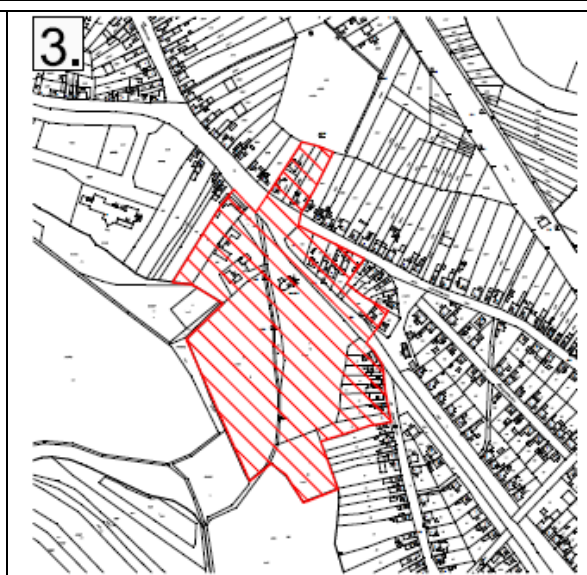
Műemléki környezettel érintett területek

A Református templom és a Gedeon kúria műemléki környezete

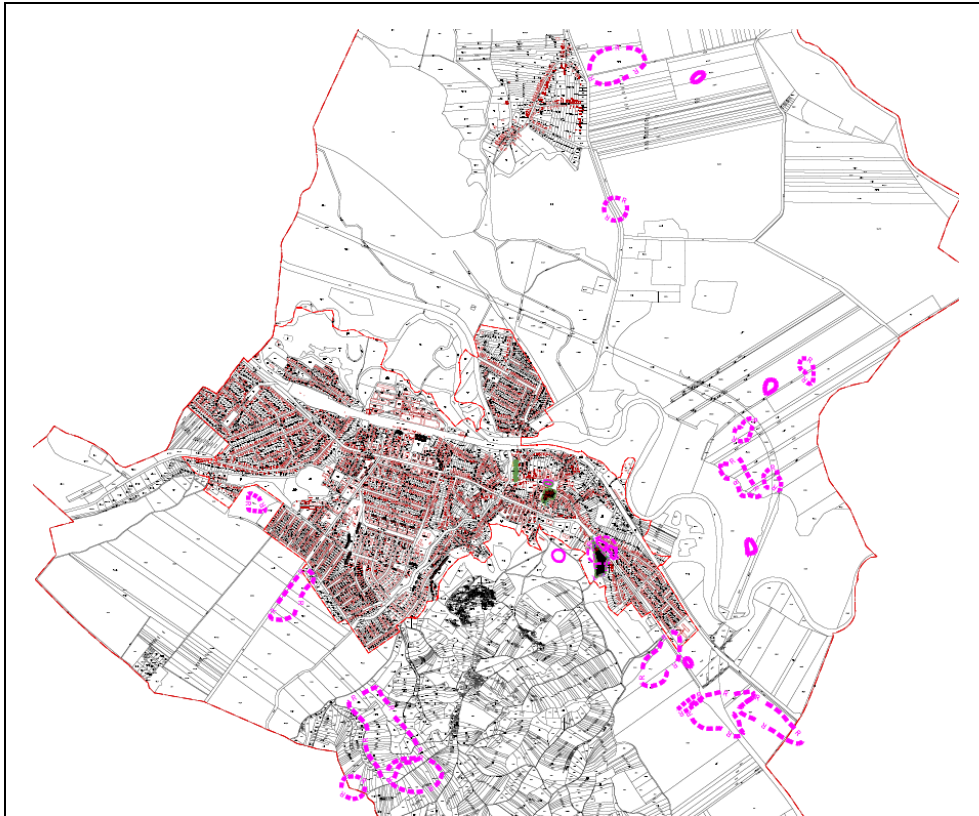
Tájház és Lévai emlékház

Római katolikus templom

Régészeti területek,

azonosító	megye	település	lelőhelyszám	név	védelem
16510	BAZ	Edelény	7	Cseb dűlő	szakmai
16288	BAZ	Sajószentpéter	2	Margit-kapu és dűlő	szakmai
16289	BAZ	Sajószentpéter	3	Szent Péter plébániatemplom	fokozottan védett
75085	BAZ	Sajószentpéter	3	Szent Péter plébániatemplom régészeti védőövezete	védőövezet
21109	BAZ	Sajószentpéter	4	Református templom	szakmai
21110	BAZ	Sajószentpéter	5	Homokbánya	szakmai
21113	BAZ	Sajószentpéter	7	Korcsolyás	kiemelten védett
21114	BAZ	Sajószentpéter	8	Vízmű-homokbánya	szakmai
21273	BAZ	Sajószentpéter	9	Kövecses-dűlő	szakmai
55048	BAZ	Sajószentpéter	10	26-os főút I. lelőhely	szakmai
16264	BAZ	Sajószentpéter	11	"Vasúti őrház"	szakmai
56813	BAZ	Sajószentpéter	12	Tömlőc-tető	szakmai
58699	BAZ	Sajószentpéter	13	Szociális Otthon	szakmai
58702	BAZ	Sajószentpéter	14	Negyedik vető, 1. lelőhely	szakmai
58703	BAZ	Sajószentpéter	15	Negyedik vető, 2. lelőhely	szakmai
58704	BAZ	Sajószentpéter	16	Alsó-berek	szakmai
58705	BAZ	Sajószentpéter	17	Harmadik vető, 1. lelőhely	szakmai
58706	BAZ	Sajószentpéter	18	Harmadik vető, 2. lelőhely	szakmai
58707	BAZ	Sajószentpéter	19	Harmadik vető, 3. lelőhely	szakmai
61986	BAZ	Sajószentpéter	20	Kápolnai út alja	szakmai
64674	BAZ	Sajószentpéter	23	Pipis-dombtól keletre	szakmai
75131	BAZ	Sajószentpéter	24	Cserje-alj	szakmai

1.15. KÖZLEKEDÉS

1.15. KÖZLEKEDÉS

1.15.1. HÁLÓZATOK ÉS HÁLÓZATI KAPCSOLATOK

1.15.1.1. Közúti közlekedés, közlekedésföldrajzi helyzet

Borsod megye jellegzetes földrajzi adottsága a folyóvölgyekkel szabdaltságot mutató hegy- és dombvidék, mely a megyeszékhelynél találkozik a síksággal. A folyóvölgyek sugaras szerkezetet alkotnak, és Miskolc északi, észak-keleti agglomerációs térségében találkoznak. A fő- és mellékvölgyek találkozási pontjainál jött létre a Miskolcot övező első városgyűrű, melynek tagjai többek között, Sajószentpéter, Szikszó és a Bódva völgy torkolatánál települt Edelény, de itt csatlakozik a Sajó völgyhöz a Bükk lábáig futó parasznyi völgy is. Ezek a földrajzi adottságok a meghatározói a sajószentpéteri térszerkezetnek és településszerkezetnek, valamint ennek nyomán a térség úthálózatának is.

Meghatározó jelentőségű az is, hogy a város északi határán gyakorlatilag összenőtt Kazincbarcikkával, mely a Sajó-völgy Miskolctól északra eső szakaszának legfontosabb, fejlődő ipari települése.

Sajószentpéter a Sajó völgyét feltáró fő artéria, a 26. sz. Miskolc-Bánréve másodrendű főút és a 92 számú Miskolc-Bánréve-Ózd vasútvonal két oldalán fekszik. Minthogy Kazincbarcika, a BorsodChem és Sajószentpéter vonzáskörzetéhez tartozó kisebb települések forgalma a megyeszékhely felé Sajószentpéteren át éri el a 26-os főutat, ez jelentős átmenő forgalmat generál a város főútjain.

Az átmenő forgalom a 26. és 27. sz. főúton és a 2517. sz. összekötő úton (Parasznyi út) jelenik meg.

A város településszerkezetét tekintve kedvezőtlen helyzetben van, mert ez a - földrajzi meghatározottság következtében generálódó - átmenő forgalom a városközponti területeken tud csak áthaladni a városon.

Berentével való közúti kapcsolatában Berente területén a közelmúltban kiépült második bekötés révén javult a térségi kapcsolata. Ugyanakkor a vasúton túli területek Sajószentpéter és Berente közötti kapcsolata hiányzik.

A város közúti elérhetőség szempontjából kedvező helyzetben van. A 26-os főútvonal Miskolc és Sajószentpéter között 2x2 sávval kiépített. A megyeszékhely elérhetősége így kiváló, Kazincbarcika és a térség városai, Edelény, Szendrő és Putnok elérhetősége jó.

Közúti minimális eljutási idő Miskolcra 20 perc (15 km), Budapestre 2 óra (195 km), Putnokra 25 perc (23 km), Edelényre 14 perc (12 km) és Szendrőre 29 perc (27 km).

Közlekedéshálózati elemek

- Országos főút
 - 26. sz. Miskolc-Bánréve másodrendű főút
 - 27. sz. Sajószentpéter-Tornanádaska másodrendű főút
- Országos mellékút
 - 2517 sz. Miskolc-Parasznya-Sajószentpéter öszekötőút
- Helyi gyűjtőút
 - 25129. sz. Alacsikai bekötőút
 - 26308. sz. vasútállomási bekötőút

A 26-os út 2x1 sávú szakaszai túlterheltek, amely különösen igaz Sajószentpéter átkelési szakaszára, ahol a helyi forgalmi funkciókkal keveredve a forgalmi terhelés élethetlenné teszi a város központját. Hasonlóan problémás a 27. sz. főút átkelési szakasza, melynek vonalvezetése kedvezőtlen, településen belüli helyzete hátrányos a város legszebb műemléke közvetlen közelében.

A probléma megoldására évtizedek óta szerepel a térségi és településrendezési tervekben Sajószentpétert (és Kazincbarcikát) elkerülő szakasz, mely még nem valósult meg. A 26. sz. út átkelési szakaszának kiváltása döntő fontosságú beruházás lenne mind a városközpont fejlesztése, mind az átmenő forgalom kiiktatása szempontjából. Az elkerülő szakasz egyszerre mindkét főúti átkelési szakasz átmenő forgalmának kiiktatását megoldaná.

1.15.1.2. Vasúti közlekedés

Sajószentpéter a 92 sz. Miskolc-Bánréve-Ózd villamosított, vasúti fővonal mentén fekszik. A vasútvonal Miskolc felől Sajószentpéter vasútállomásáig kétvágányú. A térségi vasúti közlekedés tekintetében Sajószentpéter kedvezőtlenebb helyzetben van, mint a közúti közlekedés esetében.

Két megállóhely van a városban; Sajószentpéter vasútállomás és Sajószentpéter-Piactér megállóhely. Ez utóbbi a Múcsnyi út keresztezésénél van. A vasútállomás megközelítésére szolgáló Somogyi utca (26308 sz. bekötőút) keskeny burkolatú.

A vasútállomás épülete jelentéktelen, a vasútállomási előtér nincs kiépítve, megjelenése inkább gazdasági udvarra emlékeztet. Szabványos autóbusz megállóhely, peronsziget nincs. A kialakítás színvonala jelzi a vasúti közlekedés szerepét a térségi közlekedésben. A vonalon csak személyvonatok közlekednek, naponta 15 vonatpár.

A vasútállomás szerepe – ezt vágányhálózatának kiépítettsége is mutatja – inkább a térségi teherszállítás szempontjából jelentős. Ez az állomás az indító helye a BorsodChem és a hajdani Sajószentpéteri Üveggyár területe iparvágány hálózatának is.

Vasúthálózati elemek

- Törzshálózati vasútvonal
 - 92 sz. Miskolc-Bánréve-Ózd villamosított, egyvágányú vasúti fővonal
- Vasútállomás/megálló
 - Sajószentpéter vasútállomás
 - Sajószentpéter-Piactér megállóhely
- Iparvágány
 - Borsodchem felé vezető iparvágány
 - üveggyári iparvágány hálózat
- Vasúti kereszteződés

A város területén négy kiépített szintbeli közúti átjáró, egy közúti felüljáró és egy közúti aluljáró van:

- o Daru utcai szintbeli átjáró, mely fény- és felsorompóval védett
- o Iskolaszög utcai szintbeli átjáró, mely fény- és felsorompóval védett
- o 27-es úti szintbeli átjáró, mely fény- és felsorompóval védett
- o Üveggyári úti szintbeli átjáró, mely teljes sorompóval védett
- o Kökény utca-Ibolya telepi közúti aluljáró, mely egy forgalmi sávós, nem szabványos úrszelvényű műtárgy
- o 26-os úti közúti felüljáró (BC iparvágány felett)

Személyvonattal az utazási idő Sajószentpéter vasútállomás és Miskolc Tiszai pályaudvar között átlag 21 perc. Összevetve a VOLÁN városközpont-városközpont közötti utazási szolgáltatásával, vasúttal ugyanez átszállással érhető el. Ehhez járul a buszközlekedés nyolcszoros(!) járatsűrűsége, amely alapján megállapítható, hogy a vasúti közlekedés jelen állapotában nem versenyképes a közúti közforgalmú közlekedéssel.

Légi közlekedési elemek

A városból 1 órás elérhetőségen belül csak a miskolci repülőtér található. A miskolci repülőtér kiségek és sportcélú repülőgépek fogadására alkalmas, menetrendszerű forgalmat nem bonyolít.

A legközelebbi – nemzetközi forgalmat is lebonyolító – repülőtér Kassán van. A repülőtér elérhetősége közúton a 27-es főút és a szlovákiai 50-es főút igénybevételével 100 km és 1 óra 40 perc.

Vízi közlekedési elemek

A Sajó jelenléte természetes módon a vízi közlekedéssel való kapcsolatot is előtérbe helyezné, de ez ma nem jelent lényeges tényezőt a város életében. Ennek fő oka, hogy a Sajó teljes hosszban nem hajózható. Kikötői infrastruktúra se a városban, se a térségben nincs kiépítve.

1.15.2. KÖZÚTI KÖZLEKEDÉS

1.15.2.1. Az úthálózat szerkezete

Mint az előzőekben szó volt róla a település főúthálózatát az átkelési szakaszok határozzák meg. Bár a közelmúltban fontos fejlesztés volt a Nyögő patak hídjának kiépítése a Lévy József utcán, összekötve a patak két partján lévő településrészeket, a 26-os út teljes átkelési szakasza tekintetében kedvező irányú változás nem következett be. Nem jöttek létre a főút közelében olyan folyamatos, párhuzamos nyomvonalak, melyek a 26. sz. főút tehermentesítésére szolgáló, településen belüli alternatív kapcsolatok lehetnének.

Továbbra is egytengelyűnek tekinthető a településszerkezet, ahol a 26-os főút átkelési szakaszára mint gerincre halszákkaként kapcsolódnak a település egyéb fontos útjai, rendre: a 27. sz. út átkelési szakasza, a Bercsényi utca, vasútállomáshoz vezető út, Alacskai út, Vörösmarty utca, Bethlen utca, Petőfi utca – anélkül, hogy az ezen utcák között szükséges folyamatos összekötések létrejöttek volna. Ennek következménye, hogy a főútvonal átkelési szakaszának belső forgalom alól való tehermentesítésére így jelenleg nincsen mód, ezért még az út azonos oldalára eső településrészek közötti mozgásokhoz is többnyire igénybe kell venni a főutat. Az átmenő forgalom így a település belső forgalmát is megnehezíti, a rá- és leforduló mozgások akadályozásával.

Sajószentpéter átmenő forgalommal harántolt helyzete részben földrajzi adottságok következménye. A 26-os út a település nyugat-keleti tengelye. Az e köré szerveződött településmag beszorult a déli dombok és a Sajó közé. További, a város kiterjedését akadályozó fizikai akadály a vasútvonal, amely esetében a limesz szerepet a vasútvonal és a Sajó közelsége is fokozza.

A 26-os út átmenő forgalmának zavaró hatása a forgalom nagyságán túlmenően azért is fokozott, mert a településközponti funkciók a főút két oldalán lineárisan helyezkednek el.

A 27-es út átkelési szakasza esetében több tényező is problematikus. Az út elvágja a város legértékesebb műemlékét, a református templomot környezetétől, akadályát képezi egy

egységes tér kialakításának. A tér nyugati végén derékszögben török, miközben rosszul belátható csomópontot alkot a Léway utcával.

A város úthálózatában két eltérő szerkezet figyelhető meg. A Kossuth utca és a vasút között, valamint a Nyögő patak völgyében (Petőfi utca környéke) nőtt településszövetet találunk, melyre a szabálytalan, kanyargós és szűk utcák jellemzőek 6-10 m-es beépítési szélességekkel. A többi – új – településrész, beleértve a vasúton túli Ibolya telepet és a Sajón túli Dusnokot is már telepített-tervezett szabályos, raszteres úthálózatú, döntően lakóterületi településrészek, szélesebb, döntően egyenes utcákkal.

A nőtt településrészek forgalmi szempontból nehezebben alakítható ki hálózat, sok a (kényszerből) egyirányúsított utca és a zsákutca, melyek főként a vasút felé futnak ki, és így módon a főútra kapcsolt beépítési szigeteket tárnak fel.

Az új beépítésű területek a főúttól délre eső városrészeken – bár több szigetet alkotva – olyan utcahálózattal rendelkeznek, melyek lehetővé tették-teszik egymással való összekapcsolásukat. Ennek eredményeként alakult ki a majdnem folyamatos összekötő útvonal a Petőfi és Alacskai út között a Harica u.-Kandó Kálmán u. -Erzsébet telep nyomvonalon.

Berente új közúti kapcsolata Sajószentpéterről az Erőmű és Széchenyi utcákon keresztül közelíthető meg az Alacskai út felől.

Az Ibolya-telep az üveggyárral együtt a vasút és a Sajó közé „szorult” zsák településrész. Zsák jellege ellenére a terület kettős megközelítéssel rendelkezik egyfelől a Kökény utcai aluljárón, másfelől az üveggyárat kerülő Üveggyári úton keresztül. Megállapítandó ugyanakkor, hogy mindkét útvonal rossz állapotú, az aluljáró nem szabványos közúti úrszelvényrel rendelkezik veszélyes közmű átvezetésekkel (belógatott gázvezeték és út középfekvésű nyílt vízelvezető beton árok)

Dusnok és Újbánya telep szatellit településrészek. Dusnok úthálózata három utcával csatlakozik a 27. sz. főútra (Váci Mihály utca), csak a főút felől megközelíthető.

Újbánya telep feltáró útja a Paraszniai útra csatlakozik.

A város úthálózatából az állami úthálózat része

- a 26. sz. főút átkelési szakasza (Kossuth L. u.)
- 27. sz. főút átkelési szakasza (Rákóczi u. – Kálvin tér – Gelely u. – Váci Mihály u.)
- 2517. sz. Miskolc – Parasznia – Sajószentpéter összekötő út átkelési szakasza (Vörösmarty u.)
- 25129. sz. Alacskai bekötőút (Alacskai út)
- 26308. sz. vasútállomási bekötőút (Somogyi Béla u.)

1.15.2.2. Az úthálózat hierarchiája, útosztályba sorolás

Belterületi főutak:

I. rendű belterületi főút (főforgalmi út):

- o 26 sz. Miskolc-Bánréve országos másodrendű főútvonal települési átkelési szakasza
- o 27 sz. Sajószentpéter-Tornanádaska országos másodrendű főútvonal települési átkelési szakasza

II. rendű belterületi főút (forgalmi út):

- 2517 sz. Miskolc-Parasznia-sajószentpéter összekötőút átkelési szakasza
- 25129 sz. Alacskai bekötőút átkelési szakasza

Belterületi mellékutak (gyűjtőutak):

- 26308 sz. vasútállomási bekötőút
- Bethlen Gábor utca

- Bercsényi utca-Üveggyári út
- Petőfi Sándor utca
- Harica utca
- Kandó Kálmán utca
- Vörösmarty utcát az Alacskai úttal összekötő Erzsébet telepen át vezető út

1.15.2.4. Csomópontok

A város legfontosabb csomópontjai a 26-os és 27-es utakon találhatóak:

- 26-os főút-26-os elkerülő indító csomópont: jelenleg funkció nélküli kétágú körforgalom, gyakorlatilag nem is csomópont, minthogy az elkerülő út még nem épült meg. A 2x2 sávós szakasz végpontjaként forgalomcsillapító kapupontnak minősíthető a város szempontjából
- Kossuth L. u. – Rákóczi F. u. csomópont: a két főút (26-27) eredetileg háromágú csatlakozási csomópontja, mely a Margit kapu felől bekötött úttal vált négyágúvá. A főirány a Kossuth utca, a mellékirányok elsőbbségi viszonyi stop táblával szabályozottak. A csomópont kapacitása csúcsidőben kimerült, a Rákóczi úti ágról a kihajtás nehézkes. A türelmetlenségi faktor miatt a csomópont veszélyes.
- Kossuth u.-Petőfi u.-Árpád u. csomópont: a négyágú kereszteződés Árpád utcai ága kifelé egyirányú. A Kossuth utca városközpont felőli csomóponti ágán kétsávós járműosztályozó önálló jobbra sávot biztosít a Petőfi utca felé. Az egyenes-balra sávon sokszor alakul ki torlódás. Az Árpád utcára balra fordulni szándékozók gyakran duzzasztják vissza az egyenes irányt. Minthogy az Árpád utca „surranó” útvonal a Kálvin tér és Edelény (27-es út) felé is, a balra forgalom erős. Kedvezőbb lenne egyenes-jobbra és önálló balra sávkiosztás. A Petőfi utcai ág stop táblával szabályozott. Balesetveszélyes, hogy az átvezetett kerékpárút nincs jelölve se a burkolaton, se táblával.
- Kossuth utca-Jókai utca csomópont: a háromágú csomópont a Nyögő patak hídjának megépítése után vált fontossá, mert ez az utca vált a 27-es út felől a városközpont (valamint a BorsodChem és Kazincbarcika) felé irányuló forgalom „surranó” útjává. A Jókai utca felől érkezők számára a látási háromszögek nem biztosítottak, még a stop tábla sem jelent kedvező elsőbbségi szabályozást.
- Kossuth utca-Bethlen utca-Thököly utca-Bercsényi utca hármas csomópont: a Bethlen és a Bercsényi utcák eltolt csatlakozása speciális csomóponti kialakítást igényelt. Az alap jelzőlámpás csomópont gyalogátkelőhellyel a Bethlen utcai csatlakozás. Ennek városközponti ágán kapott önálló járműosztályozót a bercsényi utca a városközpont felőli önálló balra sávval, meghosszabbításában besoroló sávval. A csomópont jól működik.
- Kossuth utca-Vörösmarty utca csomópont: jelzőlámpával szabályozott, járműosztályozókkal kiépített jól működő háromágú csomópont.
- Kossuth utca-Alacskai út-katona József utcai csomópont: a négyágú útkereszteződés nem kiépített. A balra forduló mozgások gyakran torlasztják vissza a főúti forgalmat.
- 27-es út Kálvin téri csomópontja: a főút derékszögben törik, és a Lévy utca csatlakozik hozzá. A csomópont – különösen az Edelény felőli irányból – beláthatatlan, de az ellenirányból is bizonytalan a csomópont járhatósága, felismerhetősége, aminek okán a háromágú csomópont balesetveszélyes.

1.15.2.5. Forgalm nagyságok

Az alábbi táblázatban bemutatjuk a 26. sz. Miskolc-Bánréve-i másodrendű főút és a 27. sz. Sajószentpéter-Tornanádaskai másodrendű főút forgalm nagyságának alakulását 1995-2014 között.

26. sz. főút
26. sz. főút

Sajószentpéter keleti szakasz	Sajószentpéter nyugati szakasz	27. sz. út	
1995	11389 E/nap	8882 E/nap	3590 E/nap
2000	11882 E/nap	9296 E/nap	3884 E/nap
2005	16922 E/nap	12773 E/nap	4093 E/nap
2010	17861 E/nap	10882 E/nap	4448 E/nap
2011	16801 E/nap	12379 E/nap	4611 E/nap
2012	15961 E/nap	11695 E/nap	4526 E/nap
2013	15310 E/nap	11785 E/nap	4191 E/nap

A főutak forgalomnagyságában – mind a személygépkocsi, mind az autóbusz közlekedés esetében – fontos tényező az ingázás. Egyfelől Kazincbarcika és Miskolc között kölcsönös munkaerő vonzás áll fenn, másfelől jelentős az ingázási forgalom Sajószentpéter és kistérségi településeiről Kazincbarcikára, melyben legfontosabb tényező a BorsodChem és kapcsolódó üzemei, mint nagy foglalkoztatók.

Az országos közutak 5 éves részletes forgalmi adatai 2009-2013.
26 sz. Miskolc – Bánréve másodrendű főút

9+309 – 13+692 szelvény (27-es úttól keletre eső szakasz)

		2009	2010	2011	2012	2013
Összes forgalom	Egységjármű (E/nap)	16711	17861	16801	15961	15310
	Jármű (J/nap)	14645	15667	14797	14112	13674
	Személygépkocsi (J/nap)	10054	10782	10231	9871	10041
	Kis tehergépkocsi (J/nap)	2608	2775	2615	2441	2267
	Tehergépkocsi (J/nap)	1640	1739	1599	1464	1044
	Autóbusz (J/nap)	277	295	279	272	274
	Motorkerékpár (J/nap)	66	71	68	60	41
	Kerékpár (J/nap)	5	5	5	4	0
	Lassú járművek (J/nap)	0	0	0	0	7
	Kapacitáskihasználtság	82%	88%	82%	77%	70%

26 sz. Miskolc – Bánréve másodrendű főút

13+692 – 20+943 szelvény (27-es úttól nyugatra eső szakasz)

		2009	2010	2011	2012	2013
Összes forgalom	Egységjármű (E/nap)	10060	10832	12379	11695	11785
	Jármű (J/nap)	8661	9333	10645	10084	10200
	Személygépkocsi (J/nap)	6394	6895	7482	7106	7212
	Kis tehergépkocsi (J/nap)	1260	1359	1970	1872	1899
	Tehergépkocsi (J/nap)	670	716	891	820	808
	Autóbusz (J/nap)	269	290	272	257	253
	Motorkerékpár (J/nap)	65	70	30	29	28
	Kerékpár (J/nap)	0	0	0	0	0
	Lassú járművek (J/nap)	3	3	0	0	0
	Kapacitáskihasználtság	49%	53%	60%	57%	54%

27 sz. Miskolc – Bánréve másodrendű főút

0+000 – 5+686 szelvény

		2009	2010	2011	2012	2013
Összes forgalom	Egységjármű (E/nap)	4448	4206	4611	4526	4191
	Jármű (J/nap)	4186	4014	4218	4125	3828
	Személygépkocsi (J/nap)	3059	2876	2980	2898	2693
	Kis tehergépkocsi (J/nap)	757	711	727	707	657
	Tehergépkocsi (J/nap)	238	224	329	334	304
	Autóbusz (J/nap)	74	69	74	76	71
	Motorkerékpár (J/nap)	50	47	27	28	26
	Kerékpár (J/nap)	84	79	70	71	66
	Lassú járművek (J/nap)	8	8	11	11	11
	Kapacitáskihasználtság	22%	21%	23%	22%	21%

2517 sz. Miskolc-Parasznya-Sajószentpéter összekötőút

15+028 – 22+350 szelvény

		2009	2010	2011	2012	2013
Összes forgalom	Egységjármű (E/nap)	3398	2203	1872	1763	2481
	Jármű (J/nap)	2743	2000	1668	1567	2319
	Személygépkocsi (J/nap)	1625	1529	1251	1173	1676
	Kis tehergépkocsi (J/nap)	374	286	234	220	397
	Tehergépkocsi (J/nap)	598	75	65	59	61
	Autóbusz (J/nap)	54	63	73	73	75
	Motorkerékpár (J/nap)	31	10	9	8	43
	Kerékpár (J/nap)	51	25	26	24	61
	Lassú járművek (J/nap)	11	12	10	10	6
	Kapacitáskihasználtság	17%	11%	9%	9%	11%

A főutak forgalmában a 2010-2011-es években mutatkozik a csúcspont. A forgalom odáig növekszik, vagy stagnál, viszont onnan mindhárom megfigyelt főúti szakaszon csökken a forgalom. A csökkenés a 26-os úton főként a teherforgalom visszaeséséből származik, a 27-es úton a személygépkocsi és a kisteherautó forgalom csökkent jelentősen.

A 2517-es parasznai út esetében 2009 és 2010 között van egy drasztikus visszaesés (a forgalom az előző évi 65%-ra csökkent), ami szinte kizárólagosan a teherforgalom csökkenéséből származik. Ez a változás valamely gazdasági tevékenység megszűnésével és/vagy forgalomszabályozással függhet össze. A forgalomnagyság 2009-től kisebb hullámmal stagnál.

1.15.3. KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉS

1.15.3.1. Közúti közösségi közlekedés

Sajószentpéter **helyközi** autóbusz közlekedését a VOLÁN (2015. január 15-től Észak-magyarországi Közlekedési Központ Zrt.) látja el. A városban autóbusz végállomás nincsen, a közlekedést átmenő járatok biztosítják. Minthogy Sajószentpéter területén található két nagy autóbusz forgalmú útvonal, a Sajó völgyi és a Bódva völgyi, a város a közforgalmú közlekedés tekintetében kiemelkedően jól kiszolgált.

Miskolc Búza téri, központi autóbusz pályaudvarára Kazincbarcika felől 84 járat közlekedik egy átlagos hétköznap. (Ebbe a járatszámba beletartoznak az Ózdról induló, járatok is). Az Edelény és Miskolc között közlekedő járatok a térségi viszonylatokkal kiegészülve napi 39 járatpár kapacitást jelentenek. Ez azt jelenti, hogy a megyeszékhellyel 123 járat, Kazincbarcikaival 84 járat, Edelénnyel 39 járat biztosít kapcsolatot Sajószentpéter lakói és a városba vagy a városból ingázók számára.

Az utazási idők: Miskolcra járatról függően 20-30 perc (15 km), Kazincbarcika városközpont 12 perc (8 km), Edelény 15-18 perc (10 km).

A vasútállomásról munkanapokon Alacsikára 15 járat, Varbóra 4 járat, Kondóra 1 járat közlekedik.

Sajószentpéter közigazgatási területén **helyi** közforgalmú autóbusz-közlekedési tevékenység nincsen.

Sajószentpéter Város Településfejlesztési Konceptiója és Településrendezési Eszközeinek felülvizsgálata

HELYZETFELTÁRÓ-HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

A város területén 23 megállóhely van, melyek 500 m-es rágyaloglási távolság figyelembevételével megfelelő lefedettséget biztosítanak.

1.15.3.2. Kötőtpályás

Személyszállítás

A vasúti közlekedés és a vasútállomás helyzetére az 1.15.1.2. pontban, a térségi kapcsolatok elemzésénél már kitértünk. A vasúton való elérhetőségek az alábbiak:

Budapest: A fővárosba csak miskolci átszállással lehet eljutni. Sajószentpéter és Miskolc között személy, Miskolc és Budapest között gyors, vagy IC vehető igénybe. Ezzel a kombinációval 11 InterCity vonat érhető el, az utazási idő átlag 2 óra 30 perc (199 km).

Miskolc: A megyeszékhelyre, Miskolc-Tiszai Pályaudvarra a Gömöri Pályaudvaron keresztül 14 vonat közlekedik, mind átszállás nélkül, 1 órás gyakorisággal. A menetidő 21 perc. A Miskolc Gömöri Pályaudvarra 15 vonat közlekedik, 17 perces menetidővel, átszállás nélkül.

Ózd: 9 személyvonatpár közlekedik 2 órás gyakorisággal. Csak Kazincbarcikai átszállással lehet eljutni. Távolság 41 km, menetidő 53 perc.

Edelénybe vasúton 8 vonatpár a kapcsolat, de egyszer át kell szállni. Az átlagos eljutási idő 46perc.

Városi kötőtpályás közlekedés Sajószentpéteren nincsen.

Iparvágányok, teherpályaudvar

Többvágányú lírával kiépített vasúti rendező működik a vasútállomáson. A líra nyugati végétől indul a BorsodChemmet kiszolgáló iparvágány, míg a líra keleti végénél ágazik le az üvegyárat kiszolgáló iparvágány.

Teljesen önálló üzemen belüli iparvágány hálózattal rendelkezik a volt üvegyár területe.

Fejlesztési projektekkal való érintettség

A vasúti közlekedés helyzetbe hozása érdekében tanulmány tervek születtek a Miskolc és Kazincbarcika között kiépítendő városközpont-városközpont Tramtrain kapcsolatra. Egy ilyen fejlesztés Sajószentpéter számára is a vasúti közlekedés helyzetbe hozását jelenthetné.

1.15.3.3. Parkolás

A településközpont területén három nagy kapacitású parkoló terület szolgálja ki a parkolási igényeket. Koncentrált, nagy befogadóképességű parkolók az utóbbi időkben a kereskedelmi létesítményekkel épültek ki (Spár, Penny).

Ugyanakkor a település parkolási rendszerére még a belvárosban sem a koncentrált parkolók jellemzőek, inkább a leállósávok és az út szegély menti parkolás.

Az intenzív – lakótelepi – beépítésű területek parkolás szempontjából két csoportra oszthatók. Az 1950-70 között épített lakótelepeken még nem számoltak a gépjárműszám felütésével, így ezeken a lakóterületeken parkolók, épület alatti garázsok nem épültek ki. Ez ma sok helyen komoly gépjármű tárolási problémát jelent. Az 1970-90 között épült lakótelepekkel együtt már tároló kapacitások is épültek, ott a helyzet kedvezőbb (pl. Móra Ferenc utcai lakótelep).

A családi házas lakóterületeken kívül a parkolás telken belül és/vagy útszegély mellett történik.

1.15.4. KERÉKPÁROS ÉS GYALOGOS KÖZLEKEDÉS

1.15.4.1. Kerékpáros közlekedés

A városban nem halad keresztül Eurovelo és az országos kerékpárút hálózathoz tartozó útvonal, és illet az országos kerékpárút fejlesztési koncepció sem tartalmaz.

Megyei jelentőségű kerékpárút a Sajó völgyében Sajószentpéter és Sajóvelezd között tervezett, melynek nyomvonala a 26-os főutat követi Sajószentpéter területén.

Jelenleg 1,7 km hosszban van kiépített kerékpárút, mely a Kossuth utca (26-os főút) mellett húzódik a Rákóczi utcai és a Vörösmarty utcai csomópont között. A kerékpárút a Rákóczi utcától a Bethlen utcáig az út baloldalán, onnan az út jobb oldalán van. Típusát tekintve közös nyomvonalon vezetett gyalog- és kerékpárút. A kerékpárút mentén kerékpártárolók is telepítésre kerültek.

1.15.4.2. Gyalogos közlekedés

Sajószentpéter Város Településfejlesztési Koncepciója és Településrendezési Eszközeinek felülvizsgálata

HELYZETFELTÁRÓ-HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

A város gyalogos forgalma útmenti, egy-vagy két oldalon kiépített járdákon zajlik. A Kossuth utca mindkét oldalán teljes hosszban a temetői út és a Kökény utca között van kiépítve. A városszéli szakaszokon a járdák szakaszosan hiányoznak, a meglévő szakaszok pedig egynyomúak.

A lakóutcák többségében 1-1,5 m széles járdák épültek ki.

A városban forgalommentes gyalogos zóna nincsen

1.16. KÖZMŰVESÍTÉS

1.16.1. VÍZIKÖZMŰVEK

1. Vízellátás

Sajószentpéter város vízellátását teljes egészében az Északmagyarországi Regionális Vízművek ZRt. üzemelteti. A város vizét a Borsodszirák I. víztermelő telepről táplálják be. A vízmű Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, Sajószentpéter közigazgatási területén a várostól északra, a Bódva-patak jobb partján, Borsodszirák felé vezető út és a Bódva által határolt kb. 1200 m hosszú és 250 m széles területen helyezkedik el. Üzemeltetője szintén az ÉRV ZRt.

Az első 26 db kút 1954-ben fúrták, majd 1962-ben 18 db dúsítómedence és 4 db újabb kút létesült. A kapacitás növelésére 1978-1979-ben további 11 db kút mélyült a Bódva és a talajvízdúsítással üzemelő telep közé. A 2004-ben megépült technológiai fejlesztéssel a névleges víztermelő kapacitás 15 000 m³/napra nőtt

A vízbázisról Sajószentpéteren kívül Borsodszirák, Ziliz, Hangács, Szuhakálló, Sajóecseg és térsége, Kazincbarcika és térsége kap vizet, valamint a vízmű Miskolc vízellátásába is bedolgozik. Az ellátott települések száma 30.

A vízmű a Sajó és a Bódva folyók összefogazódó kavicssteraszára települt. A kavicssterasz vastagsága 3-6 m közötti. A vízmű 41 db kútja az első talajvízadó réteget csapolja meg. A vízadó képesség növelése érdekében a vízmű telep talajvízdúsítással üzemel. A dúsítás a Bódva-folyóból kiemelt és a kútsorok között és mellett elhelyezett dúsító medencékben elszívárogatott felszíni vízzel történik. A Borsodszirák I. ivóvízbázis biztonságba helyezése, a termelt ivóvíz minőségének a vonatkozó határértékek között tartása hosszútávon csak a folyamatos, 120 %-os talajvízdúsítás megvalósításával és folyamatos fenntartásával valósítható meg gazdaságosan. Az engedélyezett ivóvíztermelő kapacitáshoz tartozó nyersvízkivétel a Bódva patakából 18 800 m³/d. A folyamatos 120 %-os talajvízdúsítás mellett a víztermelő kutakból kivehető mennyiség napi átlagban 9 589 m³/d, évente 3 500 000 m³.

A vízműtelep technológiája rapid koagulációs gyorsszűrés:

- Gravitációs vízkivételt a vízmű szelvényében fenékküszöbvel megemelt szintű Bódva patakából végzik.
- A vizet földmedencében előülepítik, majd szivattyúzzák a vízkezelő technológiára, ahol koagulálószer adagolása történik.
- Pelyhesítés és szűrés 7+1 db, egyenként 128,5 m³/h, összesen kb. 900 m³/h névleges teljesítményű, 3150 mm átmérőjű, kétrétegű zártszűrővel.
- A Bódvából átvezetett víz, a „patakából” kiemelt, ülepitett nyersvíz, továbbá a kezelt (szűrt) víz minőségét folyamatos vízminőség-ellenőrző állomás ellenőrzi.
- A szűrt víz a dúsítóvíz elosztó hálózaton keresztül kerül- a talajvízdúsítást és a vízbázis aktív védelmét is biztosító elrendezésben kiépített- 25 db dúsító medencébe, ahonnan a víz a talaj természetes homokrétegén átszivárogva és megtisztulva jut a talajvízbe.
- A vízkiemelés a vízmű telep 41 db, sekély mélységű csőkútjából történik. A kutakból centrifugál szivattyúk emelik a vizet a gyűjtő vezetékekbe, illetve azokon

keresztül klórozás után a 2 db, egyenként 400 m³ térfogatú tisztavíz medencébe. A kitermelt víz ivóvíz minőségű, ezért csak fertőtlenítést igényel.

- A tisztavíz medencékre csatlakoznak a szivattyúház szivóvezetékei. A szivattyúházban elhelyezett 4 db 160-330 m³/h teljesítményű szivattyú továbbítja az ivóvizet a regionális vízellátó rendszerbe.

A hálózat hossza megközelítőleg 60 km. A vízvezetékre kötött lakások aránya 90%. A vezetékes vízzel el nem látott ingatlanok közkifolyóról veszik a vizet. Mára a közutak száma a 2004-es 59 db-ról 36 db-ra csökkent. A vízhálózatra rá nem kötött lakások 150 m-es körzetében közkút található.

A KSH vízellátásra vonatkozó adatai az alábbiak:

Mutatók	2004. év	2005. év	2006. év	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év	2011. év
Háztartásoknak szolgáltatott víz mennyisége (1000 m ³)	326,7	330,5	331,3	339,3	331,5	325,4	328,6	306,4
Üzemelő közkifolyók száma (db)	60	61	61	61	61	49	49	50
Közüzemi ivóvízvezeték-hálózat hossza (km)	46,7	46,7	46,7	44,6	44,6	44,6	58,1	58,1
Összes szolgáltatott víz mennyisége (1000 m ³)	368,9	363,8	371,2	376,3	369,9	359,1	363,6	341,6
A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózat (közcsatornahálózat) hossza (km)	33,9	45,4	45,4	45,4	45,4	45,4	44,3	44,3
A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatban (közcsatornában) elvezetett összes szennyvíz mennyisége (1000 m ³)	245,8	271,9	275,4	286,1	291,4	291,7	290,4	279,6
Közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma (db)	4080	4101	4143	4184	4051	4013	3946	3931
Az év folyamán a közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma (db)	261	21	42	44	54	6		
A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba (közcsatornahálózatba) bekapcsolt lakások száma (db)	2810	2912	2994	3170	3248	3285	3300	3297

A vízvezeték hálózat egy része, az 1950 és 1970 között épült azbesztcement, öntött vas és acélcső anyagú rendszer elöregedett. A 40-50 éves acélvezetékek korukból adódóan erősen korrodáltak, míg az eternit vezetékek elöregedtek, gyakoriak a repedéses csőtörések. A csövek állapota miatt hálózati veszteségek adódnak. A veszteség hatékony csökkentése, a biztonságos üzemelés csak az elöregedett vezetékek rekonstrukciójával, ütemezett cseréjével valósítható meg.

Az ivóvíz gerincvezeték hálózat térképét csatoljuk.

Egyedi talajvíz kivétel:

Jelenleg Sajószentpéter közigazgatási területét nézve 2014. évben engedélyes vízjogi engedélyben lekötött vízmennyiséggel az FT-TRIÁSZ Korrózióvédelem Kft. és a Szirák-Farm Kft. rendelkezett. A VKJ bevételek alapján a talajvízre a vízjogi engedélyekben rögzített lekötés 11 288 m³/év, de 2014. évben csak 544 m³/év talajvízkivétel történt. A város területén egyéb vízréteg (talajvíz, karsztvíz) kitermeléséről nincs tudomásunk.

Vízminőség védelem

A Borsodszirák I. (Sajószentpéter I.) vízmű telep hidrogeológiai védőidomát és védőterületét az Észak-magyarországi Környezetvédelmi, természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség 21.938-6/2005. számú határozatával jelölte ki.

A 20 napos elérési idejű áramvonalak nem minden esetben érik el a dúsító medencéket, de a vízmű jelenlegi, bekerített területén belül maradnak.

Az áramvonalak 180 napon belül elérik valamelyik dúsítómedencét, tehát minden esetben a vízmű jelenlegi, bekerített területén maradnak. Ennek megfelelően az utánpótlódási

terület mérete és alakja a hosszabb, a számításokat az 5 éves és 50 éves elérési időkre elvégezve sem módosul.

A fentiek alapján a vízbázis védőterület rendszere a folyamatos 120 %-os dúsítás mellett a vízbázis jelenlegi, lekerített területén kijelölt belső védőterülettel lett kialakítható, a külső védőövezet, az „A” és „B” hidrogeológiai védőövezet kijelölése nem vált szükségessé.

Vízbázis üzemeltetője:	ÉRV ZRt.
Vízbázis tulajdonosa:	Magyar Állam
Víz kivétel célja:	kizárólagos közműves ivóvízellátás
Védendő vízmennyiség:	6 570 000 m ³ /év

A vízminőség védelmében, esetleges szennyezési havária észlelésére monitoring kút rendszerrel üzemel mind a vízmű térségében, mind Sajószentpéter város területén (különös tekintettel az ipari zónákra.)

Vízfolyások

Mivel a Nyögő-patak és a Sajó folyó keresztülhalad Sajószentpéter közigazgatási területén, ezért ebből következően a városnak kiemelt figyelmet kell fordítani az illegális hulladéklerakások megakadályozására, megszüntetésére, illetve a többi lehetséges szennyeződések elkerülésére.

Megállapítható, hogy a város szempontjából kiemelt felszín alatti víztesteknek mind a mennyiségi, mind a minőségi állapota jó, így a víztestekre vonatkozó átfogó problémákról nem beszélhetünk.

A vízminőség megőrzése érdekében különös figyelmet kell fordítani az alábbi tényezőkre:

- a nem csatornázott települések, illetve településrészek ellenőrizetlen szennyvízgyűjtése és elhelyezése, valamint a már csatornázott területeken felhagyott szennyvíztárolók nem szakszerű felszámolása;
- a mezőgazdasági tevékenységek során használt műtrágya és szerves trágya használatából eredő magas tápanyagtartalmú lefolyás;
- felhagyott vagy üzemelő kommunális hulladéklerakók nem megfelelő műszaki védelme, rekultiválása.

Sajószentpéter esetében is kiemelt figyelmet kell fordítani a város területén található két szennyvíztisztító telep szakszerű és megfelelő üzemeltetésére, hiszen azok jelentős hatást gyakorolnak a Sajó felső vízfolyás víztest befogadóra.

2. Szennyvíz elvezetés

2.1. Szennyvíz csatornázás

A település kiépített, elválasztott rendszerű szennyvízelvezető csatornahálózattal rendelkezik. A városban vegyes gravitációs és nyomott rendszer üzemel. A lakossági rákötési arány közel 74 %-os. A településen a szennyvízgyűjtő hálózat hossza 49,5 km, bekötővezetékekkel együtt. A településen összegyűjtött szennyvíz mennyisége 276,3 ezer m³/év. A csatornahálózaton átemelő és nyomott szakaszok is üzemelnek.

Sajószentpéter város közigazgatási területén a vezetékes szennyvízelvezetéssel megbízott közszolgáltató az ÉRV Zrt.

A csatornahálózat hossza és a rákötési arány mértéke folyamatosan növekszik. 2004 óta több mint 10 km csatorna épült ki. A rákötési arány növekedését többek között az a HÉSZ előírás is segíti, hogy:

„Ha az építési telek előtt közműves szennyvízcsatorna van, új épületre a használatbavételi engedély csak a közcsatornára való rákötés után adható ki.”

A KSH szennyvíz csatornázottságra vonatkozó adatai az alábbiak:

Mutatók	2004. év	2005. év	2006. év	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év	2011. év
Egy km közüzemi ivóvízvezeték-hálózatra jutó közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózat (elsődleges közműolló) (m)	726	972	972	1018	1018	1018	762	762
Közüzemi ivóvízvezeték-hálózatban bekapcsolt lakások aránya összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	91	91	92	92	88	88	86	86
Közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	63	65	66	70	71	72	72	72
A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba és a közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások arányának különbsége (másodlagos közműolló) (%)	28	26	25	22	18	16	14	14

A szennyvíz hálózatról csatolt térképünkön bemutatjuk a gerinccsatorna hálózatot. A 2004 óta épült csatornákat eltérő, piros színnel tüntettük fel. Az ellátatlan területeket a sraffozott foltok mutatják. Eltérő színű sraffozással jelöltük az Ibolya telep és Üveggyár területét, mely önálló szennyvíztisztítóra dolgozó rendszer. A hálózat hossza 1,55 km. A szennyvízcsatorna hálózat tervei elkészültek.

A nem rákötött háztartások a szennyvizet szippantják, vagy fizetik a talajterhelési díjat. A szippantott szennyvizet tengelyen a kazincbarcikai szennyvíztelepre szállítják.

2.2. Szennyvíz tisztítás

A25/2002.(II.27.) Kormány rendelet (a Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és – tisztítási Megvalósítási Programról) 2. táblázata alapján a Sajószentpéter központú agglomerációba (15.000 LEÉ-nél nagyobb szennyvízterheléssel, normál területen) tartozik, ahol a települési szennyvizek közműves szennyvíz elvezetését és biológiai tisztítását, illetőleg a települési szennyvizek ártalommentes elhelyezését legkésőbb 2010. december 31-ig kellett kiépíteni.

Az agglomeráció

települései: Alacska, Kondó, Parasznya, Radostyán, Sajókápolna, Sajólászlófalva, Sajószentpéter, Varbó

szennyvízterhelése: 17.790 LEÉ

A városban két szennyvíztisztító üzemel, az Attila utcai központi és az Ibolya telepet kiszolgáló telep. A tisztított víz befogadja a Sajó folyó az alábbi táblázat szerint:

Víz folyás neve	Szelvény szám [fkm]	Engedélyes neve	Engedélyezett bevezetés (m ³ /év)	Vízbevezetés megnevezése	Vízjogi engedély száma
Sajó	79+730	ÉRV ZRt.	54 750	Sajószentpéter Ibolya úti szennyvíztisztító telep tisztított kommunális szennyvíz bevezetése	20553-5/1981, 23334-3/92, 2860-6/2007, 7273-1/2007, 9040-5/2012
Sajó	74+540	ÉRV ZRt.	912 500	Sajószentpéter Attila úti regionális szennyvíztisztító telep tisztított kommunális szennyvíz bevezetése	915-13/2005, 2860-6/2007, 1908-2/2012

Az Attila utcai szennyvíztisztító telep a város északkeleti részén, a vasútvonal és a Sajó közötti területen helyezkedik el. A szennyvíztisztító telep a felsorolt 8 település szennyvizét fogadja. A tisztítótelep kapacitása 2500 m³/d. A tisztítási technológiai mélylégbefúvós biológiai tisztítás nitrogén eltávolítással, szükség esetén vegyszeres Sajószentpéter Város Településfejlesztési Konceptiója és Településrendezési

Eszközeinek felülvizsgálata

HELYZETFELTÁRO-HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

foszfor eltávolítással, a keletkező szennyvíziszap gépi víztelenítésével, mely szalagszűrőpréssal történik.

A szennyvíztisztító telep rendelkezik szabad tisztítási kapacitással, a hidraulikai és a szerves anyagban kifejezett tisztítási kapacitás is 50 % alatti. A keletkező szennyvíziszapot konténerben a Sajókazai Hulladékkezelő Centrumba szállítják.

A szennyvíztisztító védőtávolsága 300 m. Védőtávolságán belül néhány lakóépület található, új épület nem emelhető.

Az Ibolyatelep településrész szennyvíztisztítója elavult, a lakótelep szennyvizét tisztítja. A szennyvíztisztító telep 150 m³/d kapacitású, amely 110 lakóingatlan szennyvizét fogadja. A településrészen keletkező szennyvíz mennyisége 11,8 ezer m³/év. A technológia biológiai tisztítás utóülepítéssel és fertőtlenítéssel. A telep műtárgyait kétszintes ülepítő, szellőztető medence (Kessener), Dortmundi utóülepítő, recirkulációs szivattyúakna, fertőtlenítő medence és iszapszikkasztó ágyak alkotják.

A szennyvíztisztítás során keletkező szennyvíziszap a kazincbarcikai szennyvíztelepre kerül elszállításra további kezelés céljából.

A város az Ibolyatelepi szennyvíztisztító telep bezárását tervezi. 2013-ban terv készült a telep felszámolására, szakaszos megszüntetésére, és a településrészen keletkező szennyvizeknek a városi szennyvíztisztító telepre történő elvezetésével.

1.16.2. ENERGIA KÖZMŰ ÉS HÍRKÖZLÉS RENDSZEREK

1. Elektromos energia ellátás

A város villamos energia ellátása biztosított. A szolgáltatást az Északmagyarországi áramszolgáltató Vállalat (ÉMÁSZ) végzi. A fogyasztók számára és a szolgáltatás mennyiségére vonatkozó statisztikai adatokat az alábbi táblázat mutatja.

Mutatók	2004. év	2005. év	2006. év	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év	2011. év
Háztartási villamosenergia fogyasztók száma (db)	4607	4527	4507	4609	4607	4510	4494	4563
A háztartások részére szolgáltatott villamosenergia mennyisége (1000 kWh)	10222	10172	10179	10083	10393	10444	10344	9913
Villamosenergia-fogyasztók száma (db)				5256	5374	5238	5250	5327
Szolgáltatott összes villamosenergia mennyisége (1000 kWh)				14533	14603	14521	14629	14996

A villamos energiával való ellátottság 100%-os. A háztartási energiafelhasználás trendje enyhén csökkenő, bizonyos időszakokban stagnáló képet mutat. Ez részben az energiatakarékossági intézkedéseknek, részben a lakosság tudatos takarékoságának tudható be.

Sajószentpéter villamosenergia-ellátásának főelosztó hálózati háttere nagy üzembiztonságú, tekintettel a kiemelt nagyfogyasztók közelségére. A 120 kV-os főelosztó hálózatról táplált transzformátorállomások szekunder oldali feszültség szintje középfeszültség: 20kV. A 20kV-os középfeszültségű hálózat döntően légvezeték, részben földkábeles.

Az Önkormányzat költségvetését terhelő közvilágítás vonatkozásában a beépített teljesítmény a mérvadó, melyet energiatakarékos fogyasztók beépítésével csökkenteni lehet. 2008-ban megtörtént a közvilágítás korszerűsítése, melynek során a világítótestek lecserélésre kerültek. Olyan nagyobb fényerőt biztosító korszerű izzók kerültek

felhasználásra, amelyek teljesítmény/energiafogyasztás aránya kedvezőbb a korábban használtaknál.

A további energiatakarékosság érdekében a város képviselő testülete határozatot hozott (26/2013.I.31 sz. határozat) az „Épületenergetikai fejlesztések és közvilágítás energiatakarékos átalakítása” című KEOP-5.5.0/A kódszámú pályázat benyújtásáról.

A közelmúltban több önkormányzati épületen történt korszerűsítés és energia racionalizálás. Új épületek, épületrészek kialakításánál figyelemmel voltak az energiahatékonyságra.

A város igazgatási területén 400kV-os és 120kV-os nagyfeszültségű, valamint 20kV-os közép-feszültségű szabadvezetékes hálózati rendszerek találhatók. Ezek biztonsági övezetét, illetve a jellemző új építészeti létesítésekre vonatkozó korlátozásokat jogszabályok határozzák meg az alábbiak szerint:

A biztonsági övezet terjedelme a vezeték mindkét oldalán a szélső nyugalomban lévő áramvezetőktől vízszintesen és nyomvonalukra merőlegesen mért L távolságokra állított függőleges síkokkal van határolva, ahol L:

400kV névleges feszültség esetén 28m

120kV névleges feszültség esetén 18m

20kV névleges feszültség esetén 5m

A 400kV-os és 120kV-os nagyfeszültségű, valamint a 20kV-os közép-feszültségű, és itt nem tárgyalandó egyéb feszültségű szabadvezetékes hálózatok biztonsági övezeteire a 122/2004.(X.15.) GKM rendelet, a környezeteik beépítésére az MSZ 151-1:2000 Erősáramú szabadvezeték; 1kV-nál nagyobb névleges feszültségű szabadvezetékek létesítési előírásai című szabvány vonatkozik.

2. Gázellátás

A vezetékes gázellátást a városban a TIGÁZ biztosítja. Sajószentpéter földgázellátását az Üvegyár mögött üzemelő földgázátadó állomás látja el. Az állomásba nagynyomáson érkezik a földgáz két betáp vezetéken, Edelény és Borsodszirák felől.

A gázvezeték hálózat hossza mintegy 68 km. A hálózat kiépítésének felfutása 1990-2005 évek közötti 15 éves periódusra tehető, ez idő alatt 16,8 km-ről 67 km-re nőtt a város hálózatának hossza. Az utóbbi években csak minimális hálózatfejlesztés történt. Jelenleg a lakásállomány mintegy 90%-ában van bekötve vezetékes gáz.

A gáz infrastruktúrára és a gázfogyasztásra vonatkozó statisztikai adatok:

Mutatók	2004. év	2005. év	2006. év	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év	2011. év
Háztartási gázfogyasztók száma (db)	3732	3782	3812	3834	3868	4029	4100	3884
Az összes szolgáltatott vezetékes gáz mennyisége (átszámítás nélkül) (1000 m ³)	7575	7673	7214	6116	6652,9	5866,5	6158,3	5236,8
Az összes szolgáltatott gáz mennyiségéből a háztartások részére szolgáltatott gáz mennyisége (átszámítás nélkül) (1000 m ³)	6285	6440	5990	5155	5564	4775,9	4632,9	4274,8
Az összes gázcsőhálózat hossza (km)	66,6	66,6	66,7	66,8	66,9	67	67,4	67,4
Összes gázfogyasztók száma (db)	3899	3948	3986	4022	4068	4238	4309	4091
A háztartási gázfogyasztókból a fűtési fogyasztók száma (db)	3723	3762	3792	3828	3868	4029	4099	3883

A táblázat adatai a gázfogyasztás folyamatos csökkenéséről tanúskodnak. 2004-2012 között az összes elfogyasztott gáz mennyisége 31%-al csökkent, a háztartások számára szolgáltatott gáz mennyisége 32%-al csökkent, miközben a háztartási gázfogyasztók száma kis mértékben, 4%-al növekedett. Megfigyelhető, hogy az összes fogyasztók száma 2004-2010-ig 10%-al nőtt, majd 2011-re 5%-al visszaesett.

Ellátáshiányos terület a Petőfi Sándor utca térsége.

3. Hírközlés

A város területén a vezetékes közcélú távközlési ellátás a Magyar Telekom Nyrt. hálózatán keresztül történik. A város távközlési hálózata a Magyar Telekom által telepített helyközi és helyi központon keresztül kapcsolódik a nemzetközi és országos távhívó hálózathoz. A primer központon optikai kábelhálózat van kiépítve.

A hírközlési infrastruktúrára vonatkozó statisztikai adatok az alábbiak:

A helyi távbeszélő hálózat a lakótelepi részeken földalatti alépítményben elhelyezett optikai és rézvezetőjű kábelek, a családi házas területen részben földbefektetett védőcső hálózatban elhelyezett rézvezetőjű kábel, részben a meglévő elektromos oszlopokon elhelyezett – közös oszlopsoros – légkábel hálózat.

A meglévő, kiépített távközlési hálózat 100% –s lefedettséget biztosít.

Mutatók	2004. év	2005. év	2006. év	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év	2011. év
Nyilvános távbeszélő állomások száma (db)	29	22	17	17	18	16	11	10
Egyéni analóg távbeszélő fővonalak száma (lakásfővonal) (db)	2391	2206	2101	1970	1774	1591	1392	1296
Üzleti analóg távbeszélő fővonalak száma (közületi fővonal) (db)	102	100	96	90	84	73	71	69
Távbeszélő fővonalak száma (ISDN vonalakkal együtt) (db)	2742	2525	2415	2276	2069	1848	1638	1519
ISDN vonalak száma (db)	214	194	198	196	190	166	162	142
Kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások száma (db)	2634	2634	3590	3180	3165	3165	2983	3042

Vezetékes kábeltelevízió hálózat.

A területen a kábeltelevízió hálózat kiépített. A koaxiális hálózat nagy részben fedi le a területet. A kábeltelevízió hálózatok minden ingatlan elérését lehetővé teszik. A bekapcsolt lakások száma 3000 felett van. A vezetékes kábeltelevízió hálózatok visszirányúak és televízió, internet, telefon, szélessávú adatátviteli szolgáltatásokra alkalmasak.

Vezeték nélküli hírközlési létesítmények.

Vezeték nélküli távközlési hálózat.

A távközlési ellátottságot növeli a vezeték nélküli mobil telefonok és adatátvitel használata. Ennek területi korlátja nincs. A területen valamennyi vezeték nélküli táv-és hírközlési szolgáltató – Magyar Telekom Nyrt., Telenor Magyarország Zrt., Vodafone Magyarország Zrt. – megfelelő vételi lehetőséget tud biztosítani. A területen meglévő adótoronyok és antennák:

A Telenor állomásainak adatai:

1. Sajószentpéter, BZ 0029 kódjelű, kéményre szerelt állomás. Magassága 50 m, helye hrsz 1728/23 telek (EOV koordináták: x=773 350; y=321 350)
2. Sajószentpéter Bükkalja, BZ 0266 kódjelű, lakóépületre szerelt állomás. Magassága 18m, helye Péch Antal u. 1. (EOV koordináták: x=773 332; y=320 301)

3. Sajószentpéter Vodafone, BZ 0147 kódjelű, idegen toronyra szerelt állomás. Magassága 36m, Pincesor hrsz 081/228 telek (EOV koordináták: x=774 319; y=319 944)

Az Antenna Hungária nyilatkozata szerint nem rendelkezik antennával Sajószentpéteren.

Közszolgálati, iparági hírközlési antennákat, létesítményeket csak az Önkormányzattal történő egyeztetéssel helyezhető el.

Vezeték nélküli televízió hálózat.

A földi sugárzású rádió és televízió műsorok lefedettsége megfelelő. A Tokaj és Kékes adótoronyból sugárzott országos tv és rádióműsorok vétele lehetséges.

A földi sugárzású és műholdas vétellel kombinálva minden közszolgálati rádió és televízió csatorna elérhető mindenki számára.

A műholdas szolgáltatás igénybe vételéhez egyedi műholdas parabola antennák telepítése szükséges a szolgáltatóval történő szerződéskötéssel egyidőben.

Műholdról a következő távközlési szolgáltatók biztosítanak televízió csatornákat: DIGI Távközlési Szolgáltató Kft., UPC Magyarország Kft., Magyar Telekom Nyrt., Antenna Hungaria Zrt.

A szolgáltatás egyedi műszaki felmérés után kerül pontosításra és az igénybevétel lehetőségére.

Műholdról elérhető szabadon fogható és kódolt digitális televízió csatornák is. A digitális csatornák átalakításához megfelelő dekódoló berendezéssel kell rendelkezni.

1.17. KÖRNYEZETVÉDELEM

1.17.1. FÖLDTANI KÖRNYEZET, ALÁBÁNYÁSZOTTSÁG, FELSZINMOZGÁSOS TERÜLETEK

Sajószentpéter város és közvetlen környéke a Borsodi-szénmedencében, annak K-i irányba nyitott oldalán helyezkedik el, ott, ahol a széntelepes rétegcsoport erősebben dőlve bukik mélyebbre, a valamikori nyílt tenger irányába. A város közvetlen környékén, tőle D-re, DNy-ra az 1900 évektől kezdődően egészen az 1960-as évek végéig élénk földalatti bányászokdás folyt. A Sajó folyó bal oldalán Sajószentpéter Edelény felé eső határában is bányászták a szenet, de az ottani bányászat Edelényhez kötődik, habár a terület az sajószentpéteri. A K-borsodi szénmedence átlagos földtani szelvényét az 1. ábrán mutatjuk be.

1.17.1.1. A medencealjzat és a széntelepes összlet fekéje

A feltételezések szerint 800-1000 méter mélyen található Bükk-hegységi triász képződményeket a környéken mélyített mélyfúrások nem érték el, de nagy valószínűséggel ez lehet a mélyfekü.

A terület közelében mélyült nagyobb mélységű fúrások az oligocén rétegekben álltak le, így ezekből a fúrásokból ismertek a legidősebb képződmények. Rétegei egyhangúak, homok, agyag, aleurit és ezek váltakozása, valamint átmeneteik képezik a rétegsort. A feké tektonikai viszonyaira minimálisak az ismereteink. Egyrészt, mert kevés fúrás jutott a mélyebb fekéközetekbe, másrészt azok olyan távol vannak egymástól, hogy a közöttük lévő szerkezeti elemekre nem adnak közelebbi felvilágosítást.

Az oligocén felett több száz méter vastag a Putnoki Slír Formációhoz tartozó alsó miocén (eggenburgi) korú üledék összlet. Fúrásokban ezt sem tárták fel a területen, de a medence más részeiben jól tanulmányozott, anyaga és szerkezete ismert. Nagyonbbrészt homokos aleuritből és kötött agyagos homokból áll. A felső része, amely a kőszéntelepes rétegsor fekéje is egyben, riolittufa vagy tufás agyag.

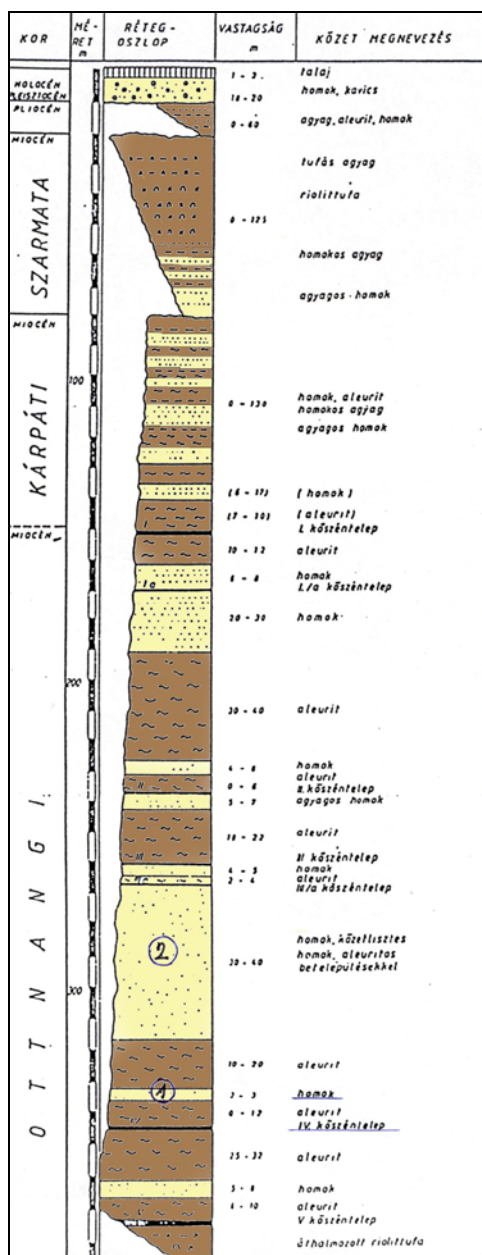
1.17.1.2. A széntelepes rétegsor

Az ottngangi emeletbe tartozó rétegekben, amelyek átlagos vastagsága a területen 200-300 méter, található a barnakőszén-telepek (Salgótarjáni Barnakőszén Formáció). A kutatófúrásokból mind az öt széntelepet ismerjük, az I. és III. számú telepek kísérőtelepeivel együtt. A széntelepek között fölváltva vízzáró és vízvezető rétegek

fejlődtek ki. Agyag, és főképpen aleurit alkotja a vízzáró rétegeket, amelyek között vízvezető homokrétegek helyezkednek el. A homokok kifejlődése a térségben nem lencseszerű, hanem vízszintesen az egész területen elterjedtek, és az egyenletes emelkedés (dőlés) következtében felszín közelbe jutnak, ahol kapcsolatba kerülnek a korlátlan vízutánpótlással rendelkező Sajó-folyó kavicsterasszal. Jellemző, hogy a vastagabb és jobb vízvezető rétegek a telepek közelében sűrűsödnek, míg a széntelepes rétegsor felső részén inkább a vízzáró, illetve gyenge vízvezető képződmények a jellemzőek. Ezek zömében már a kárpáti rétegek.

A széntelepes öslesztet, s vele együtt a helvétii emelet képződményei az V. szénteleppel kezdődnek. A telep átlagosan 1 méter vastag, de ennek a vastagságnak a fele szenes agyag, agyagos szén minőségű, így gazdasági jelentősége nincs, csupán földtani vonatkozásban érdemel említést.

Az V. telep felett 14-18 méter vastag aleurit, homokos aleurit található. Egy része homokos kifejlődésű, amelynek tetején tufás agyag, tufás aleurit települ. A medence ezen a részén így mind az V. mind pedig a IV. telepnek a fekéje tufigén képződmény.

1. ábra

K-borsodi szénmedence átlagos rétegsora

az 1. és 2. a fő rétegvízvezető rétegeket jelenti a IV. telep felett

Forrás: Fülöp Miklós

Az V. telep felett átlag 27 m-re helyezkedik el a IV. vagy Adriány telep. Vastagsága 2,2-3,0 méter között változik. Változékony mind horizontális, mind pedig vertikális irányban. Ez azt jelenti, hogy minősége felülről lefelé illetve Ny-ról K felé romlik. Átlagos fűtőértéke 10.500-12.500 kJ/kg között változik. Ezt a telepet Edelény IV. aknán 1992-1995 között bányászták.

A IV. telep fedője 12-25 m vastag aleurit, a telep felőli oldalon sokszor ősmaradvány feldúsulással. Erre 12-18 m homok (1. homokréteg), majd 5-12 m-es agyagos, aleuritos réteg után a második homokréteg települ, amely 22-28 m vastag. Ebben a homokban több lencsés agyagbetelepülés is található.

Ezután jön a III/b telep 0,4-0,6 m vastagsággal és 11.500 kJ/kg fűtőértékkel. A III. telepig 12 méter vastag aleuritos réteg található, amelyben tufás agyaglencsék és helyenként a III/a telep foltjai vannak. A III. telep, – amelyet Sajószentpéter II. aknán az 1960-as években bányásztak is – a III/b-hez hasonlóan szerény vastagságú (0,4-0,8 m) és fűtőértékű (6.500-9.000 kJ/kg).

A III. telepet a II-től két réteg választja el, az alsóbb 11-12 m vastag kövületes aleurit, illetve a felső 10-12 m-es homok, amely helyenként egészen elagyagosodik. A homok felső részében gyakran találunk tufás agyagokat, amelyek már a II. telep fekvését adják.

A II. telep, – amely Lyukóbányán a Wiesner nevet is viseli, – a IV. mellett a legjelentősebb széntelep. Vastagsága viszonylag állandó, 1,2-1,3 méter, minősége azonban elég gyenge 7.500-10.800 kJ/kg közötti, kelet felé, a valamikori nyitott medence felé haladva el is meddül. A II. telepet Sajószentpéter környezetében a várostól délre az 1900-as évek elejétől 1915-16-ig, a várostól Ny-ra pedig 1960-1969 között művelték. A II. telepi műveletek Edelény környékén 1975-1980 között folytak.

A II. telep fedője 4-10 m vastag zöld, zöldesszürke homok, amelyre 28-30 méteres aleurit, homokos aleurit réteg települ. Gyakoriak benne a homoklencsék. Erre a rétegre ismét homok települ 14-18 méter összvastagsággal.

Ezután következik az I/a réteg, amely kizárólag földtani szempontból érdemel említést, mert vastagsága (0,1-0,4 m) és fűtőértéke (5.800-8.400 kJ/kg) is igen szerény.

Az I/a telep fedője változó vastagságú (2-8 m) agyag, amelyre 6-10 m homok rakódott. Ez a homok az I. telep fekvése. A közvetlen fekvő rendkívül változó, egyszer agyag, máskor tufás homok vagy pedig tufás agyag. Ez a réteg vékony szénzsinór vagy szenes agyag formájában magába zárja az I. telep alsó padját.

A széntelepes összlet záró tagja az I., vagy, ahogy a lyukói (a miskolci bányászok emlegetik) Mátyás telep. A telep kétpados kifejlődésű. Az alsó pad 0,1-0,5 méter vastag és általában csak szenes agyag minőségű. 1,2-1,8 m meddő közbetelepülés után következik a felső pad, melynek vastagsága 0,6-0,8 méter között változik, fűtőértéke pedig igen magas, 12.500 kJ/kg körüli. Ezt a telepet is fejtették Sajószentpéter-III lejtaknából az 1910-es évek közepétől egészen 1953-ig.

1.17.1.3. Fedőképződmények

Az I. telep közvetlen fedője 6-8 m vastag aleurit, amire 6-12 m homok települ, majd ismét aleurit (8-20 m) következik, és a helvétai rétegsort vastag homok (30-55 m), valamint aleurit (8-20 m) zárja le. A széntelepes rétegsort fedő fiatalabb miocén képződmények – a bádeni emelet tagjai – csak a magasabb dombtetőkön, foltokban fordulnak elő, míg a magasfedő a szarmata korú kavics, homok, homokos aleurit, tufás agyag és riolitufa csaknem mindenütt lepusztult.

A miocén rétegsort csaknem mindenütt néhány méter vastag pleisztocén-holocén üledékek fedik be. Ezek a rétegek a domboldalakon vékonyabbak (3-5 m), a völgyekben vastagabbak (8-10 m). Anyaguk szárazföldi agyag, homokos agyag, nagyritkán kavics. A legfelső réteg a termőtalaj.

1.17.1.4. Alábányászottság

A Borsodi Szénmedencében a földalatti bányászkodás a dokumentált szakirodalmi feljegyzések szerint 1786-ban kezdődött. Ezen témában a legteljesebb összegzést a „**200 éves a borsodi szénbányászat 1786-1986**” című, a 200 éves jubileumra megjelent kötet adja. Ebben részletesen bemutatják többek között az egyes településekhez (így pl. Sajószentpéterhez is) kötődő bányászat történetét is. Sajószentpéter város környezetének aláfajtatottságát a volt földalatti szénbányászati tevékenység által a 2. és 3. ábrák mutatják be. A bányavállalkozó a magyarországi bányák államosítása után – a többször is átszervezett és átnevezett – Borsodi Szénbányák Vállalat volt. Sajószentpétértől D-re, DNy-ra (2. ábra) a bányaműveletek az I., II. és III. telepeken folytak 1900-tól 1969-ig. Az Edelényhez közelebbi fejtések az I., II. és IV. telepeket érintették (3. ábra), itt a bányaműveletek 1969-ben kezdődtek és 1996-ban fejeződtek be.

Az 1950-es évekig a borsodi szénbányászatban az uralkodó fejtési technológia a kamrafejtés volt. A fejtési mezőt csapásmenti vágatokkal, főleg siklókval ritkábban ereszkékkel tárták fel, készítették elő a fejtésre. A vékony telepben az elővájásokon szélesítéssel dolgoztak, ide, a szélesítésbe rakták be a talputánvétből származó meddőt. Egy-egy nagy pillért 10-15 méterenként kihajtott csapás és dőlésmenti vágattal osztották kisebb pillérekre. A fejtés a sikló felé történt pillérenként, így alakultak ki a kamrák, melyek között 2-3 m széles ideiglenes szénpillérek maradtak. Ezeket a lefejtett részek fedőjének beomlása után visszarabolták. A kamrákat részben a föld alatt összegyűlt meddővel rakták be, nagyobb részben pedig beomlasztották. A fenti technológiából következően tehát csaknem minden esetben provokálták a kőzet tönkremenetelt, ami a jelenlegi állapotokra pozitív kihatású, hiszen a kőzetmozgások, már közvetlenül a bányászkodás során lejátszódnak. Ennek következtében az ilyen típusú fejtéseken az eltelt csaknem kilencven-száz év után számottevő kőzetmozgás nem valószínűsíthető.

A borsodi szénbányászat jellemző bányaművelési, bányagépesítési, bányagép alkalmazási kísérletei kezdetben a Sajó jobb part bányászatára koncentráltak. Az 1948. évi sajószentpéteri első frontfejtési kísérletek bizonyították, hogy a II. telep jövesztése – a rendkívül kemény szilikátosodott szénszerkezet miatt – gépi úton csak újszerű megoldásokkal lehetséges. Ugyanakkor a vastag pados magasfedő miatt – általában 1800-2200 négyzetméter nyitott bányatérség elérése után, – olyan kőzetfeszültség-növekedés jött létre, amelynek oldódása bányarengésszerű kőzetomlásokat okozott. Ezért az itt kikísérletezett bányaművelési, gépesítési megoldásokat más helyen könnyebben alkalmazhatónak ítélték. Sajószentpéter II. aknán a II. telepet a fentebbi frontfejtési kísérlet kivételével kamrafejtéssel fejtették.

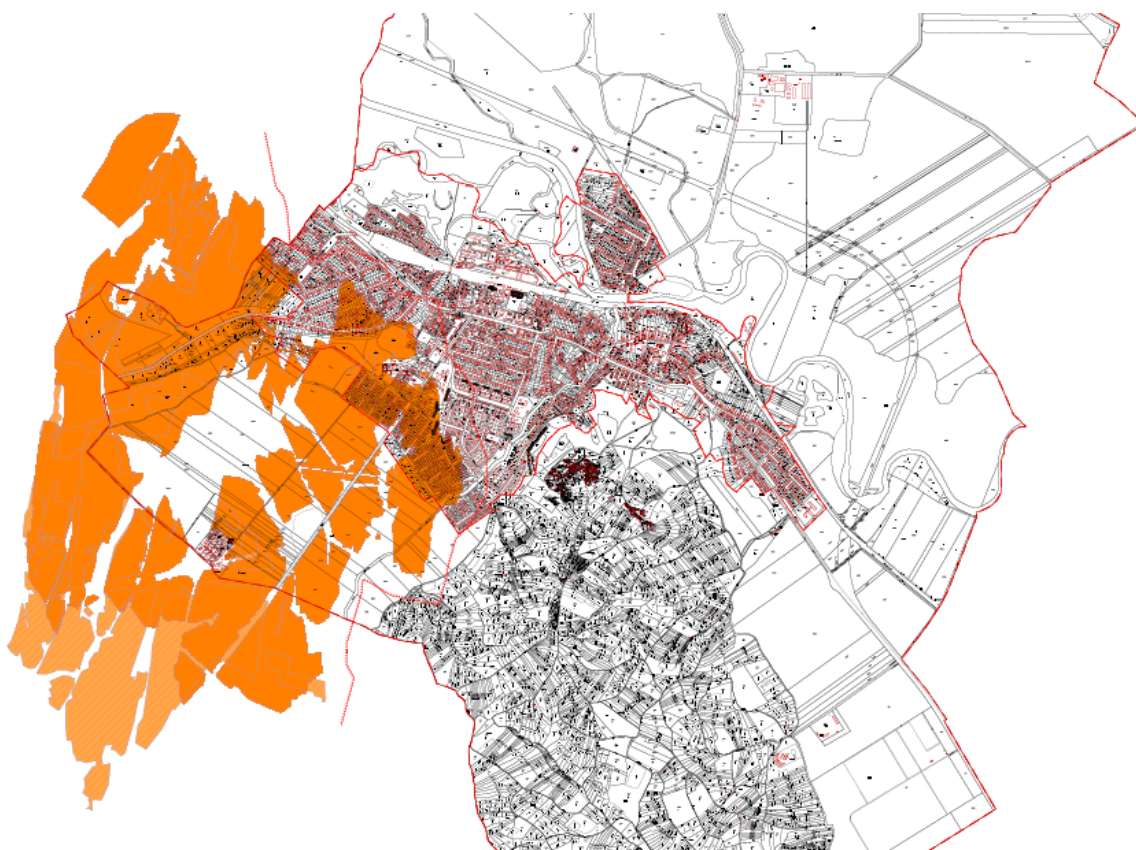
A fentebb említett dokumentáció bemutatja a borsodi bányászkodás egyenletes műszaki fejlődése történetét 1950-es évektől egészen a bányabezárásokig. Sajószentpéter környékén a III. telepi fejtéseken először Gornyak-, majd Sahtyor kombájnnal, majd Westfália-Löbbe szengyaluval felszerelt frontfejtések dolgoztak egészen az 1967-1973-as évekig, az aknák bezárásig. Edelény környékén már, többféle fejtésmóddal, biztosító- és jövesztő berendezéssel kísérleteztek és dolgoztak mind az I. és II. telepeken. A II. és majd a bezárás idejében a IV. telepben már legfőképpen széles homlokú, önjáró biztosítású, komplexen gépesített (maróhengeres jövesztés, homloki- és alapkaparói majd a külszínig gumiszalagos szállítás) frontfejtésekkel történt a bányaművelés. A fronthomlok szélessége 70-110 méter volt, a frontok átlagos kifutási hossza 300-600 méter között változott. A jövesztett telepvastagság a II. telepben 1,15-1,20 méter, a IV. telepben átlagosan 1,50 méter körüli volt. Az önjáró biztosító berendezések léptetése után a főtét nem kellett provokálni, mert az folyamatosan beomlott a léptetés után immár biztosítatlan térbe. A kísérő vágatok TH biztosításúak voltak, amelyeket a fejtés elhaladása után folyamatosan visszaraboltak. A jövesztett telepek fekéje elázásra hajlamos homokos, tufás agyag volt, amely sokszor beduzzadt a vágatokba. A fedőkőzetek is hajlamosak voltak az elázásra, amely bizonyosan meg is történt, hiszen az edelényi IV. akna jelentős mennyiségű (9-12 m³/min) vizet emelt. A fentebbiek miatt jelentősebb üregrendszer nem maradhatott a lefejtett területek környezetében, amely későbbi beomlása folytán veszélyeztethetné a külszínt.

Sajószentpéter Város Településfejlesztési Konceptiója és Településrendezési
Eszközeinek felülvizsgálata

HELYZETFELTÁRO-HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

A Borsodi Szénbányák felszámolása során az áltatában az 1960-as évek elején lefektetett bányatelkeket törölték. Így Sajószentpéter közigazgatási területen élő bányatelek nincs. A földalatti szénbányászat során használatos, a bányaműveleteket rögzítő alaptérképeket archiválták, azokat 2015. április 1-től a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal, Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály, Bányászati Osztály (3527 Miskolc, Soltész Nagy Kálmán u. 5.) – a volt Miskolci Bányakapitányság – őrzi. Amennyiben a földalatti aláferttséghez kapcsolódó probléma felvetődik az alapidokumentációk (a bányászott széntelep megnevezése, a bányászkodás mélysége, ideje, a fejtés módja, stb.) ott megtalálhatók.

Azok konkrét ismeretében egy adott helyszín alábányászottsága vizsgálható.

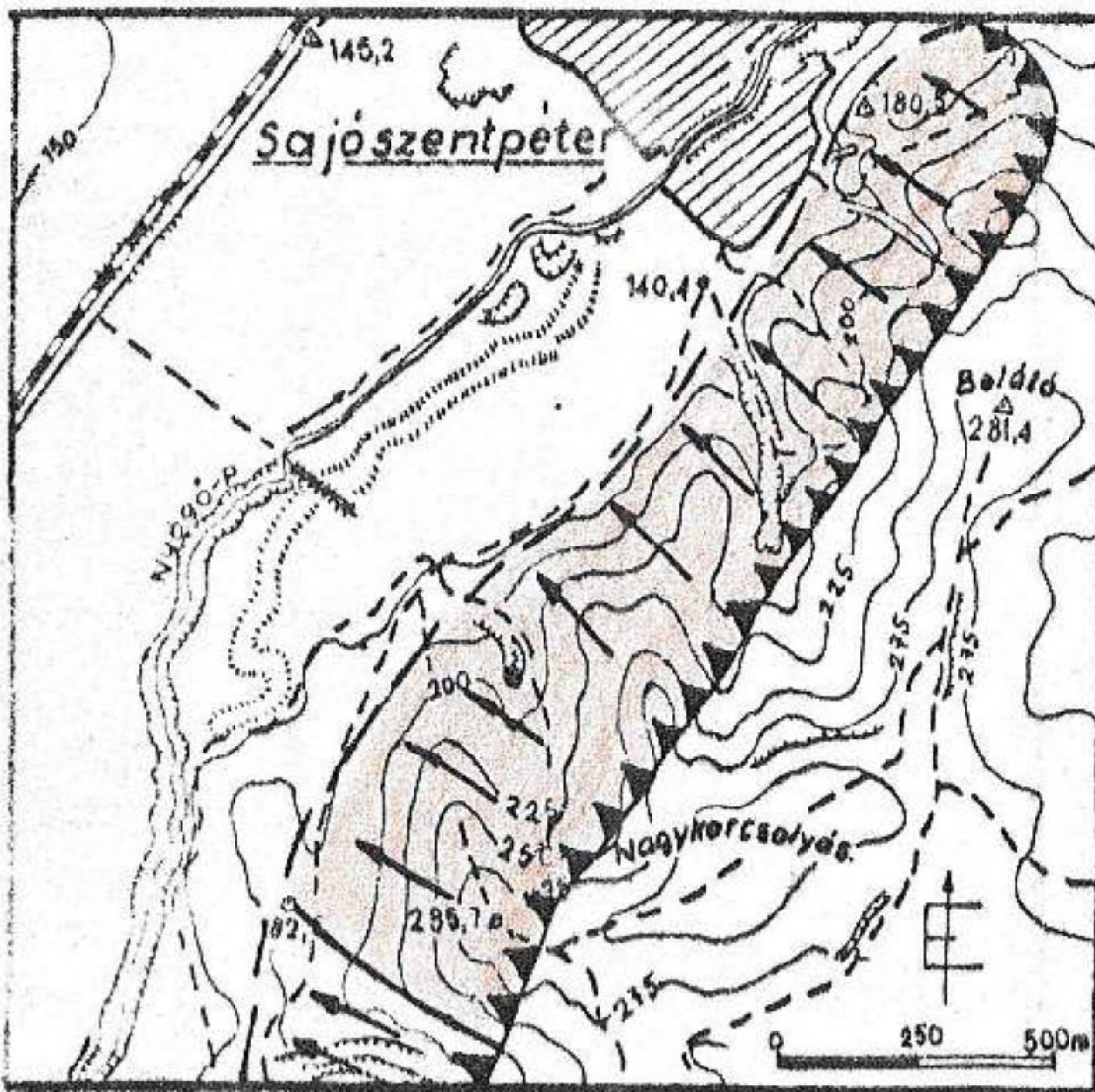
1.17.1.5. Felszínmozgásos területek

A Miskolci Bányakapitányság adatszolgáltatása alapján Sajószentpéter területén a Nyögő patak völgy keleti domboldalán csúszásveszélyes terület található. A csúszás ideje ismeretlen. A 15-35 fok meredekségű domboldal beépítetlen erdő, legelő, fás bokros terület.

A mozgás közvetlen okaként a mállott réteg kőzetfizikai jellemzőinek leromlását jelölték meg.

A megcsúszás időpontja nem ismert, az adatfelvétel 1973- ban történt. Az 1980-ban végzett utóvizsgálatok megállapították, hogy a mállott földfelszíni réteg jelenleg is csúszásban van.

MOZGÁS LEFOLYÁSA, IDŐTARTAMA, SEBESSÉGE:		
1./ Pószvilis csuszások		
2./ Felszíni kagylósodások, felületi csuszások		
MOZGÁS KITERJEDÉSE:	FÜGGŐLEGESEN: kb. 15-35 m	MOZGÁSBAN RÉSZTVEVŐ ANYAGOK FIZIKAI JELLEMZŐI: Vizsgálat nem volt
	HOSSZÚSÁGA: 1500-2000 m	
	SZÉLESSÉGE: kb. 250-400 m	
	MOZGÓ TÖMEG: 8,5-9 mill. m ³	
	80-155mBszíntengerszint felett:	
ELMOZDULÁS MÉRTEKE:	VÍZSZINTES: 1,5-2,5 m	A MOZGÁS KÖZVETLEN OKA: A mállott réteg kőzetfizikai jellemzői leromlottak VEDEKEZÉSI JAVASLAT:
	FÜGGŐLEGES: 0,5-1,5 m	
OKOZOTT KÁR:	talajpusztulás	Biológiai védelem

1.17.2. TALAJ

1.17.2.1. A talaj összetétele

A térség szerkezeti árokban kialakult aszimmetrikus, teraszos folyóvölgy. A Sajó bal partján több akkumulációs terasz kíséri a folyót, a jobb part a Bükk pereméhez szorult. A K-i részen a II-III. sz. terasz szintje összefonódik a Bódva teraszaival. A felszín egyik fele ártér, másik fele pedig a közepes magasságú tagolt síksági domborzattípusba sorolható. A talajviszonyok is ennek a kifejlődésnek megfelelőek.

Marosi Sándor és Somogyi Sándor szerkesztésében megjelent Magyarország kistájainak katasztere (1990) című kötet a Sajó völgy megnevezésű kistáj talajtakarójáról a következőket írja: a magasabb dombok harmadidőszaki üledékeit borító glaciális vályog és löszszerű üledékein képződött agyagbemosódásos barna erdőtalajok, valamint azok erodált változatai alkotják. E talajváltozatok mechanikai összetétele vályog vagy agyagos vályog. Vízgazdálkodásuk az erodált, sekély termőrétegű változatok esetében szélsőséges. Ott, ahol az andezit vulkánosság kőzetei a felszínhez közeli és málladékuk a lejtők anyagába keveredett, az erdőtalajok mintegy negyede nyirokszerű anyagon képződött, nehéz mechanikai összetételű, kis vízvezető és erős víztartó képességű. Az erdőtalajok termékenysége az alapkőzet anyagától függ. Az enyhe lejtésű, D-i kitettségű lejtőkön csernozjom barna erdőtalajok is találhatóak, az agyagbemosódásos barna erdőtalajokkal azonos kiterjedésben. A kistáj területén a nyers öntések területi részaránya 13%, az öntési réti talajoké 57%, a régi talajoké pedig 6%. E talajok mechanikai összetétele a vályogtól az agyagos vályogig változik. Vízgazdálkodásuk is ennek megfelelően alakul, vízvezető képességük csökken, víztartó képességük pedig nő. Termékenységük a szerves anyag mennyiségétől és a talajosodás mértékétől függően változik.

A Magyar Tudományos Akadémia Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete (MTA TAKI) szerkesztésében kiadott „Magyarország talajainak állapota” összefoglaló kiadvány alapján az EHS Komplex Kft. Sajószentpéter Város Települési Környezetvédelmi Program felülvizsgálata című munkájában – amelyre több alkalommal hivatkozunk majd – a megjelenített speciális talajtani térképek alapján Sajószentpéter környezetében található talajok főbb típusait az alábbiak szerint összegezte: réti öntéstalaj, agyagbemosódásos barna erdőtalajok, csernozjom barna erdőtalajok.

A talajok alatt a szokásos negyedidőszaki képződmények települnek, agyag, agyagos homok, homok, a Sajó és Bódva folyók kavicsanyag, alattuk pedig a széntelepes összetett felső miocén rétegei, ahogy azt az 1.17.1.3. pontban bemutattuk.

1.17.2.2. Talajszennyezettség

Sajószentpéter közigazgatási területén található a volt Borsodi Hőerőmű zagyterének egy tekintélyes része. Az erőmű leállításáig összesen 5 db zagyülepítő medence állt az erőmű rendelkezésére összesen 114 ha hasznos felülettel. Ennek kb. a fele sajószentpéteri ingatlanokon áll. A településrendezési tervterképen **K/zt** jelzésű területként jelenik meg. 2012. évben az ENVIRA Kft. egy ÉMI-KTVF kötelezés alapján részletesen vizsgálta a bezárt Borsodi Hőerőmű, a volt Borsodi Szénbányák és a BorsodChem zagytereinek térségét, azok környezetének talaj- és talajvíz szennyezettségét. Az elkészített dokumentáció – amelyet az ÉMI-KTVF a 10444-19/2012. számú határozatával elfogadott – megállapítása az volt, hogy **a zagyterek térségében a talaj nem szennyezett.** Általánosságban azt mondhatjuk, hogy Sajószentpéter területén – ott ahol intenzív ipari tevékenységet nem folytattak – a talaj nem szennyezett.

Ismereteink szerint volt üvegyár területén – az üzemanyag kimérő kút környezetében – területen (a 1728/23 hrsz-ú ingatlanon) olajszennyezés történt. A szennyezést feltárták a kármentesítés során az érintett területen megtörtént a talajcsere és 6 db vízminőség figyelő monitoring kutat alakítottak ki.

A volt Sajószentpéteri Üvegyár környezetében az Alacska-patak és a Sajó folyó egyik mellékága közötti terület hosszú idő alatt ipari és antropogén hulladékkal töltötték fel. Az érintett sajószentpéteri helyrajzi számú ingatlanok a következők: 1755/1, 1755/2, 1755/3, 1755/4 és 1755/5. A terület feltárását Sajószentpéter város Önkormányzata megbízásából 2009. évben elvégezték, megállapították, hogy mind a talaj, mind pedig a talajvíz szennyezett (TPH, PAH, nehézfémek). A szennyezettség felszámolására vonatkozó műszaki beavatkozási tervet az ÉMI-KTVF a 146-2/2010. számú határozatával elfogadta. 2014. évben 12 db, 2015-ben 8 db újabb mintavételi pont telepítésével a korábbi tényfeltárást a Biocentrum Kft. (3211 Gyöngyösoroszi, Ércelő út. 1.) t aktualizálta és javaslatot tett egy három ütemben megvalósítandó (5 kutas monitoring, fitoremediáció, pump and treat rendszerű ex situ talajvíztisztítás) műszaki beavatkozásra. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal

Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya az aktualizált tényfeltárási záródokumentációt és a műszaki beavatkozási tervet, valamint a kármentesítési monitoring tervet a 1128-6/2015. számú határozatával részben elfogadta.

1.17.3. FELSZÍNI ÉS FELSZÍN ALATTI VIZEK

1.17.3.1. A terület szennyezés érzékenységi besorolása

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet Sajószentpéter település területét a felszín alatti víz szempontjából az érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területek közé sorolja.

1.17.3.2. A felszín alatti víztest jellemzése

A vizsgált területen a felszín közelben az egyetlen jó vízvezető réteg a Sajó kavicssterasza. Az EU Víz Keretirányelve (2000/60/EK) által meghatározott felszín alatti víztestek előzetes kijelölése Magyarországon 2004. december 22-ével készült el, amelyet 2007. évben felülvizsgáltak. Ezen besorolás alapján a terület kavicssterasza – amelyen Sajószentpéter város bel- és külterületi részének csaknem teljes egésze elterül – az **AI Q634 azonosítójú** és **sp.2.8.1.Sajó-Hernád-völgy** megnevezésű felszín alatti víztestbe tartozik (a sekély víztesteknél az „sp” - sekély porózus víztest jelölést alkalmazták).

2009. decemberében elkészült a **Víz Keretirányelv hazai megvalósítása. Vízyűjtő-gazdálkodási Terv a Duna-vízyűjtő magyarországi része** c. dokumentum, amelyet a Vízügyi és Környezetvédelmi Központi Igazgatóság közreadott a www.vizeink.hu internetes honlapon. A hasonló felépítésű **Víz Keretirányelv hazai megvalósítása. Vízyűjtő-gazdálkodási Terv a Tisza vízyűjtő** című dokumentum 2010. áprilisi keltezésű. Ezen a dokumentumok a Sajó folyóra illetve annak kavicssteraszára az alábbi lényegesebb megállapításokat teszi:

- Nagyon nagy vízyűjtővel rendelkeznek a Duna, a Tisza, a Mura, a Szamos, és a Sajó vízfolyások víztestjei.
- „2-6 Sajó a Bódvával” tervezési alegység területe 2872 km², amelyből 1697 km² nitrátérzékeny terület, amelynek aránya a teljes területhez 59,1%.
- A Tisza részvízyűjtőn az algyői szénhidrogén bányászathoz kapcsolódó és a „2-6 Sajó a Bódvával” tervezési alegység területen található vegyipari létesítmények száma kiemelkedően magas.
- Vízvisszatáplálás jelenleg három víztestbe történik a nyilvántartás szerint, ezek közül a Sajó-Hernád-völgy (sp.2.8.1) sekély porózus víztestnél talajvízdúsításról, míg a két porózus termál víztestnél vízvisszasajtolásokról van szó.
- Az sp.2.8.1. Sajó-Hernád-völgy megnevezésű felszín alatti víztest vízmérleg tesztjének eredménye (süllyedés, áramlási viszonyok hatása a vízminőségre) jó minősítést kapott, a víztest állapota jó, azzal a megjegyzéssel, hogy vízmérleg, vagy a felszín alatti víztől függő ökoszisztémák (FAVÖKO) bizonytalansága miatt a jó állapot nem egyértelmű.
- A fentebb említett dokumentumok 5-3. mellékletében meghatározták a felszín alatti vizek vízkémiai mutatóinak háttér- és küszöbértékeit.
- Az 5-5. mellékletben bemutatták a felszín alatti vizek kémiai minősítését. Víztestünk a szennyezett termelő kutak (-NO₃), a szennyezett ivóvízbázis védterület (-NO₃, -SO₄) valamint a víztesten lévő diffúz nitrát szennyeződés miatt gyenge minősítést kapott.
- Szempontunkból az utolsó megállapítás a lényeges: az sp.2.8.1. Sajó-Hernád-völgy megnevezésű felszín alatti víztest vízkémiai szempontok szerint gyenge minősítésű. A víztest területére a következő adatot leltük fel: 973,04 km², amely megegyezik a víztest fedetlen területével.

1.17.3.3. Sajószentpéter területén lévő vízbázis jellemzői és védőidoma

A város területén az Észak-magyarországi Regionális Vízművek Zrt. (3700 Kazincbarcika, Tardonai út 1.) biztosítja az ivóvizet, valamint ellátja a szennyvíztisztítási közszolgáltatást. A két szennyvíztisztító telep a város tulajdonában áll. Az ÉRV Zrt. a vezeték ivóvizet a

kondói víztermelő telepről (Harica kút) és a Borsodszirák I. vízműtelepről biztosítja. A Borsodszirák I. vízmű létesítményei Sajószentpéter közigazgatási területére esik.

Az, hogy a volt nagyüzemek zagyterei térségében a talajvíz szennyezett, évtizedek óta ismert. A legrégebbi tanulmány amely az itteni talajvízszennyezéssel foglalkozott, a KEVITERV jelentése 1986-ban, tehát csaknem 30 éve, a legutolsó az ENVIRA Kft-é pedig 2013-ban készült. Ez utóbbi jelentést az ÉMI-KTVF – ahogy azt fentebb írtuk – a 10444-19/2012. számú határozatával fogadta el, kármentesítési monitoring előírásával. A BorsodChem Zrt-nek 16 db, az AES Borsodi Energetikai Kft. „f.a.”-nak 8 db kutat kell mintáznia a határozatban előírt negyedéves, ill. éves gyakorisággal.

A szennyeződés feltárása óta eltelt időszakokban készült szennyezés eloszlás térképek azt bizonyítják, hogy a szennyezés intenzitása a természetes hígulás eredményeképp fokozatosan csökken, de egyben szét is terül. A forrástól távolabbra, a talajvíz áramlásával (szivárgásával) egyre kisebb koncentrációjú szennyezés terjedhet. **A szennyezés veszélyeztető hatásának csökkentésére már 2000 eleje óta mindent lehetségest megtettek**, egyéb intézkedésre jelenleg nincs szükség. Elsődlegesen a borsodsziráki ivóvíz vízkivételezés volt veszélyben, ezért a talajvízből való vízkivételt az I. és I/a. vízműtelepeken leállították. Az I. vízműtelep vízdúsítással üzemel tovább, az I/a vízműtelepet felszámolták. Az, hogy a vízműtelephez közelebbi, az úgynevezett Epres-tanyai szennyezésnek, vagy a zagytereknek volt nagyobb hatása a kutak vízminőségére, abból a szempontból lényegtelen, hogy a vízdúsítós üzem mód miatt ma már egyik szennyezés sem veszélyezteti az ÉRV ivóvíz célú víztermelését.

A borsodsziráki vízműtelepre – mint üzemelő, sérülékeny földtani közegben lévő vízbázisok biztonságba helyezése kormányprogram keretében elvégzett vízbázis felülvizsgálati munka eredményeképp – olyan javaslat született és került elfogadásra, hogy a Borsodsziráki I. vízműtelep kútjait talajvíz-dúsításos formában fogják üzemeltetni. Az ilyen formán működtetett kutak hidrogeológiai védőidoma az eredetileg meghatározotthoz képest jelentősen lecsökkent, gyakorlatilag a vízmű kerítésén belül maradt. Az Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (ÉMI-KTVF) 21.938-6/2005. számú határozatában a korábbi, nagykiterjedésű védőidomot megállapító határozatot visszavonta, és egyben kijelölte a Borsodszirák I. (Sajószentpéter I.) vízbázis belső védőterületét a hozzátartozó tiltásokkal és korlátozásokkal együtt. A vízbázis belső védőterülete a Sajószentpéter 019/1 helyrajzi számú ingatlanon van és egybeesik a vízműtelep határaival. A belső védőidom felső határa a felszín, alsó határa pedig a +118 mBf tengerszint feletti magasságban van, a pleisztocén kavicsterasz fekvésével esik egybe. A 120%-os vízdúsítással üzemelő vízbázishoz külső védőövezet, az „A” és „B” jelű hidrogeológiai védőövezet kijelölése nem volt szükséges. A 21.939-2005. számú ÉMI-KTVF vízjogi üzemeltetési engedély-határozat szerint üzemeltetett Borsodsziráki I. vízbázis megóvásához tehát hidrogeológiai védőövezet kijelölése nem szükséges, belső védőterülete pedig kilométerekre van a Zagytertől. Így annak hosszútávú működése biztosított.

1.17.3.4. Sajószentpéter területét érintő kármentesítések

Az Észak-magyarországi Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség 3066-4/2015. ügyiratszámú tájékoztatása szerint Sajószentpéter területét érintő kármentesítési eljárások a következők:

- Az egykori Borsodi Hőerőmű zagyterén az ÉMI-KTVF 10444-19/2012. számú határozatával kármentesítési monitoring (megfigyelő kutak vízkémiai elemzése) folyik. Az érintett sajószentpéteri ingatlanok száma: 87 db.
- A volt Sajószentpéteri Üveggyár gyártelepi üzemanyag kimérő kútja környezetében a 15336-3/2013. számú határozattal módosított 9552-10/2011. számú határozat szerint kármentesítési monitoringot végeznek a 1728/23 számú ingatlanon.
- Az Üveggyár melletti 1755/1-5 jelű ingatlanokon az ÉMI-KTVF 146-2/2010. számú határozata beavatkozást és kármentesítési monitoringozást rendelt el, amelynek felülvizsgálata (a tájékoztatási időpontjában) folyt. Az 1.17.2.2. pont alatt utaltunk arra, hogy az aktualizált tényfeltárási záródokumentációt a Borsod-Abauj-Zemplén

Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya a 1128-6/2015. számú határozatával részben elfogadta.

1.17.4. LEVEGŐTISZTASÁG ÉS VÉDELME

1.17.4.1. Meteorológiai viszonyok

A Sajó-völgy három oldalról, – ÉK-ről, ÉNy-ról, Ny-ról és DNy-ról a Cserehát, az É-Borsodi dombság és a Bükk- hegység ÉK-i lábánál – elterülő dombokkal és kisebb hegyekkel határolt, míg a K-DK-i oldalon az Alföld északi sík vidéke felé nyitott.

A terület mikroklímáját a jellegzetes domborzati viszonyok határozzák meg. A térség talajközeli légáramlását – a talajszinttől mért 40-60 méteres magasságig – az északnyugat-délkelet főirányú Sajó-völgy befolyásolja leginkább. A nyugat felőli dombok, hegyek védő-fékező hatásai következtében a vizsgált zóna szélvédett, közepesen gyenge szélességű területnek számít. Az évi szélirány gyakoriságot és a különböző szélirányokhoz tartozó szélességet a 2. táblázatban foglaltuk össze.

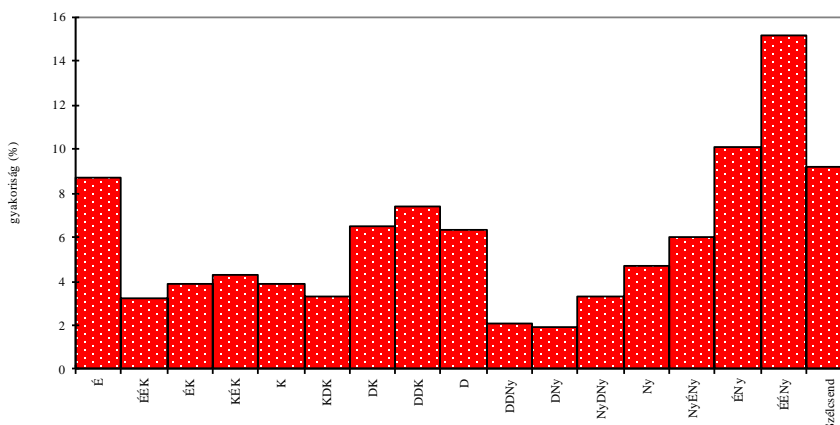
2. táblázat

A Sajó-völgy jellemző évi szélirány gyakorisága és a szélirányokhoz tartozó átlagos szélességek

Szélirány	Gyakoriság [%]	Szélesség [m/s]	Szélirány	Gyakoriság [%]	Szélesség [m/s]
É	8,7	3,3	DDNy	2,1	2,6
ÉÉK	3,2	3,5	DNy	1,9	2,3
ÉK	3,9	2,6	NyDNy	3,3	1,9
KÉK	4,3	2,4	Ny	4,7	1,8
K	3,9	2,2	NyÉNy	6,0	2,3
KDK	3,3	2,5	ÉNy	10,1	2,2
DK	6,5	2,2	ÉÉNy	15,2	2,8
DDK	7,4	2,1	Szélcsend	9,2	0,0
D	6,3	1,8			

A terület átlagos szélessége a nyári félévben (április-szeptember között) 1,5-2,5 m/s, a téli félévben valamivel magasabb, 2,0-3,0 m/s között ingadozik. A 2. táblázat adatai jól mutatják a Sajó völgyét délnyugatról lehatároló domborzat légtelítő hatását, amely egy északnyugatról délkelet irányba mutató „szél-csatornává” alakítja a tájat. Ennek következtében északnyugati, észak-északnyugati és északi irányokból összesen több mint 30%-os gyakorisággal fúj viszonylag kicsi sebességű szél, míg a délnyugati irányból csak nagyon ritkán, kettő százalékot sem elérő valószínűséggel észlelhető gyenge légmozgás.

Szélirány gyakoriságok a Sajó völgyében

4. ábra

Az évi átlagos napfénytartam 1850 óra, nyáron 740-750 óra. Télen csak kevéssel 150 óra feletti napsütésre lehet számítani a gyakori köd miatt. Így a terület Magyarország egyik legkevésbé napfényes részének számít. (Ennél kisebb napfénytartam csak az ország legnyugatibb részén, az Alpok közelében van.) Sajószentpétertől délkeletre viszont mintegy 50 órával nagyobb (1900-1950 óra) a napfénytartam évi összege.

A területre jellemző évi középhőmérséklet nem éri el a 10 °C-ot, holott Magyarország területének döntő részén 10-11 °C-os a sokévi átlaghőmérséklet. A legnagyobb hőmérsékleti ingadozás március hónapban szokott lenni. A leghidegebb hónap január (-4 °C), a legmelegebb a július (+19,6 °C). A téli napok ($T_{\max} < 0$ °C) átlagos száma az országban itt a legnagyobb, több mint 40 nap.

3. táblázat

A Sajó-völgy sokévi, havonkénti maximális, minimális és átlagos hőmérséklete [°C]

Hónapok	Maximum	Minimum	Átlag
Január	13,5	-29,0	-4,0
Február	17,1	-27,7	-1,0
Március	26,0	-25,0	3,0
Április	29,6	-7,7	9,6
Május	33,0	-3,3	14,5
Június	34,7	0,6	18,1
Július	36,7	3,8	19,6
Augusztus	39,8	2,1	18,9
Szeptember	33,2	-4,8	14,7
Október	27,4	-9,8	9,0
November	21,0	-16,2	3,6
December	14,9	-26,6	-1,2

A borultság az égboltnak felhőkkel, vagy sűrű köddel való takartságának százalékban meghatározott értéke. Kifejezetten borús napnak számít az az eset, amikor az égboltnak több mint 80%-át felhő, vagy köd borítja. Ha az égboltnak kevesebb, mint 20%-át fedi csak felhő, akkor derült időről beszélünk. A folyók fölötti páradús levegő és a nagyon kicsi méretű ($d < 1$ μm) szállópor részecskék, valamint a gyenge légmozgás intenzív ködképződéshez vezetnek. A Sajó völgyében mind a három ködképző elem viszonylag nagy gyakorisággal fordul elő, emiatt a vizsgált térség a 64-66%-os borultságával az ország legborultabb, legködösebb helyének számít. Itt a derült napok száma évenként nem éri el az 50-et.

A Sajószentpéter (Kazincbarcika) feletti dombokon 50-70, a távolabbi, magasabb Bükk-hegységben pedig már 70-90 az évenkénti derült napok száma. Ez a mutató is jól jellemzi a Sajó-völgy jellegzetes mikroklímáját.

A viszonylag nagyarányú borultság ellenére a völgyekben jellemzően szárazabb az időjárás. A csapadék sokévi átlagos összege 550-600 mm között ingadozik. A 70 éves átlagos csapadékmennyiség a rudabányai csapadékmérő állomás adatai alapján 609 mm, amelynek nagy része a nyári félévben hullik. Télen átlagosan 40-45 napon át hó borítja a talajt. A maximális hóvastagság átlaga 20-22 cm. A csapadék havonkénti értékét, valamint a levegő relatív nedvességét a reggeli (7 óra) és a délutáni (14 óra) időszakra vonatkozóan a 4. táblázatban foglaltuk össze.

4. táblázat

**A vizsgált térség csapadék adatai
és a levegő relatív nedvessége a reggeli és a déli órákban**

Hónap	Csapadék átlag	Csapadék napi maximum	Relatív nedvesség [%]	
	[mm/hó]	[mm]	07 óra	14 óra
Január	31	24	90	79
Február	24	28	90	71
Március	29	22	87	57
Április	44	30	84	51
Május	66	58	80	52
Június	85	41	81	54
Július	72	42	82	50
Augusztus	64	41	87	52
Szeptember	43	45	92	54
Október	35	39	95	61
November	46	25	92	75
December	35	32	92	84

A csapadékos napok évi átlagos száma:

- legalább 1 mm csapadékkal: 81 nap,
- legalább 8 mm csapadékkal: 38 nap,
- több mint 8 mm csapadékkal: 17 nap.

A levegő relatív nedvességének évi lefutása azt mutatja, hogy a maximális közeli értékek december-január hónapban, a minimális relatív légnedvességek pedig nyár derekán figyelhetők meg.

A sokévi átlagos potenciális evapotranszspiráció 545 mm, amely a meteorológiai adatokra alapozott összefüggések és kádpárolgási adatok felhasználásával becsült érték. A tényleges transzspirációs párolgás területi átlaga – a talajvíz mélységétől függően – kisebb lehet a potenciális értéknél.

A vegetációs időszakra jellemző átlagos hőmérséklet és a szárazsági index alapján a térség közvetlen környezete mérsékelt hűvös-száraz területnek számít. Az innen délkeletre kb. 20 km távolságra elterülő Miskolc mérsékelt meleg-száraz, a Sajó-völgyétől nyugatra lévő Bükk-hegység északi lejtői mérsékelt hűvös-mérsékelt száraz, a távolabbi 700 m fölötti magaslatok hűvös-nedves éghajlati körzetbe tartoznak.

1.17.4.2. Sajószentpéter levegőminőségének értékelése

Sajószentpéteren a Sport u. 13. alatt az Országos Légszennyezettség Mérőhálózatnak van egy automata mérőállomása. Sajószentpéteren a környezeti levegő NO, NO₂, NO_x, SO₂, CO, ózon és PM₁₀ összetevőit rögzítik. Az ország 34 településének 51 mérőállomásán, valamint ezeken kívül a 3 háttérállomáson mért adatokat minden évben az Országos Meteorológiai Szolgálat feldolgozza és közzéteszi az Országos Légszennyezettség Mérőhálózat honlapján, a <http://www.levegominoseg.hu/ertekelesek> alatt. A részletes értékelések a honlapon megtekinthetők. Az ott bemutatottak alapján Sajószentpéter levegőminőségét az 5-8. táblázatokban bemutatottak jellemzik.

5. táblázat

Légszennyezők mennyiségének éves átlaga 1 órás átlagok alapján [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]

	SO ₂	NO ₂	NO _x	PM ₁₀	CO	ózon
2006. év	15,3	15,5	23,1	35,9	661	49,0
2007. év	12,6	12,7	21,2	29,3	619	44,8
2008. év	14,6	13,0	20,8	31,0	534	45,8
2009. év	14,2	14,6	22,0	33,0	656	50,4
2010. év	15,0	14,9	22,4	31,0	660	42,0
2011. év	12,8	12,5	19,8	40,0	712	45,7
2012. év	13,6	14,8	21,8	37,0	755	49,0
2013. év	12,3	11,4	17,7	36,0	525	48,8
2014. év					574	

Forrás: OLM, ÉMI-KTF (2014)

6. táblázat

Légszennyezők mennyiségének éves átlaga 24 ill. 8 órás átlagok alapján [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]

	SO ₂	NO ₂	NO _x	PM ₁₀	CO*	ózon*
2006. év	15,3	15,5	23,1	35,9	872	76,4
2007. év	12,6	12,7	21,3	29,2	834	68,3
2008. év	14,6	13,1	20,9	31,0	811	71,4
2009. év	14,1	14,7	22,1	33,0	913	77,9
2010. év	15,2	15,0	22,6	31,0	934	65,7
2011. év	12,8	12,5	19,8	40,0	983	72,0
2012. év	13,6	14,8	21,8	36,8	1075	74,9
2013. év	12,3	11,4	17,7	34,9	845	73,9
2014. év	9,6	14,6	21,7	37,5		

*8 órás futó átlagok alapján

Forrás: OLM, ÉMI-KTF (2014)

Az összeállítás közzéteszi a 4/2011. (I. 14.) VM rendelet – a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről – szerinti határértékek valamint a tájékoztatási és riasztási szintek túllépéseinek számát is. Sajószentpéteren 2012, 2013 és 2014. években a környezeti levegő mért SO₂, NO₂ és CO tartalma nem lépte túl az előbbi rendelet 1. melléklete szerinti levegőterhelhetőségi szint egészségügyi határértékét. Ugyanezen időszakok alatt a PM₁₀ (a 24 órás $>50\mu\text{g}/\text{m}^3$ értéket) 90, 72, illetve 65 alkalommal lépte túl. Az ózon komponens vonatkozó (8 órás $120\mu\text{g}/\text{m}^3$ értéket meghaladó) túllépések száma pedig 51, ill. 28 alkalom volt 2012-ben illetve 2013-ban.

A szálló por (PM₁₀) 3. melléklete szerinti tájékoztatási ($>7\mu\text{g}/\text{m}^3$) és riasztási ($>100\mu\text{g}/\text{m}^3$) küszöbérték túllépések száma 2012-ben 34/9 alkalom, 2013 évben 21/6, 2014 évben pedig 26/10 alkalom volt. Mindezek ellenére Sajószentpéter város a légszennyezettségi indexeket vizsgálva – az értékelés a 8. táblázat alapján – a jó (2) és megfelelő (3) minőségi kategóriába sorolható. (7. táblázat)

7. táblázat

A légszennyezettségi index értékei Sajószentpéteren 2006-2013 között

	SO ₂	NO ₂	NO _x	PM ₁₀	CO	ózon	legmagasabb index
2006. év	kiváló (1)	kiváló (1)	kiváló (1)	megfelelő (3)	kiváló (1)	jó (2)	megfelelő (3)
2007. év	kiváló (1)	kiváló (1)	kiváló (1)	jó (2)	kiváló (1)	jó (2)	jó (2)
2008. év	kiváló (1)	kiváló (1)	kiváló (1)	jó (2)	kiváló (1)	jó (2)	jó (2)
2009. év	kiváló (1)	kiváló (1)	kiváló (1)	megfelelő (3)	kiváló (1)	jó (2)	megfelelő (3)
2010. év	kiváló (1)	kiváló (1)	kiváló (1)	jó (2)	kiváló (1)	jó (2)	jó (2)
2011. év	kiváló (1)	kiváló (1)	kiváló (1)	megfelelő (3)	kiváló (1)	jó (2)	megfelelő (3)
2012. év	kiváló (1)	kiváló (1)	kiváló (1)	megfelelő (3)	kiváló (1)	jó (2)	megfelelő (3)
2013. év	kiváló (1)	kiváló (1)	kiváló (1)	megfelelő (3)	kiváló (1)	jó (2)	megfelelő (3)
2014. év	kiváló (1)	kiváló (1)	kiváló (1)	megfelelő (3)	kiváló (1)		megfelelő (3)

Forrás: OLM, ÉMI-KTF (2014)

8. táblázat

A légszennyezettségi index éves középértékei [$\mu\text{g} / \text{m}^3$]

Index	értékelés	SO ₂	NO ₂	NO _x	PM ₁₀	CO	ózon*
1	kiváló	0-20	0-16	0-28	0-16	0-1200	0-48
2	jó	20-40	16-32	28-56	16-32	1200-2400	48-96
3	megfelelő	40-50	32-40	56-70	32-40	2400-3000	96-120
4	szennyezett	50-100	40-80	70-140	40-80	3000-6000	120-220
5	erősen szennyezett	>100	>80	>140	>80	>6000	>220

*8 órás futó átlag napi maximumainak átlaga egy naptári éven belül

Forrás: OLM

Sajószentpéter környéke a 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet – a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről – 1. és 2. melléklete alapján a Sajó völgye légszennyezettségi zónába tartozik. A rendelet 1. melléklete szerint a fontosabb légszennyezőkre a zónacsoportok a következők: kéndioxid **F**, nitrogénoxidok **C**, szénmonoxid **D**, PM₁₀ **B** és benzol **E**, továbbá talajközeli ózon **O-I**, PM_{10(As)} **E**, PM_{10(Cd,Ni,Pb)} **F**, PM_{10(benzapirén)} **B**. A zónatípusok értelmezése a 4/2011. (I. 14.) VM rendelet 5. melléklete szerinti történik.

1.17.5. ZAJ- ÉS REZGÉSVÉDELEM

A zajterhelési határértékeket a településen általánosságban a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1-3. mellékletei szabályozzák. Néhány helyi telephelyre, amelyeket a 9. táblázatban mutatunk be, az illetékes (észak-magyarországi) környezetvédelmi hatóság egyedi zajkibocsátási határértéket írt elő. Összességében alapvetően azonban a város zajterhelését a rajta keresztülhaladó két főközlekedési út, a 26-os és 27-es jelű közutak gépjárműforgalmából eredeztethető közlekedési zaj határozza meg.

1.17.5.1 Ipari, gazdasági és egyéb tevékenység

Sajószentpétert az ipari gazdasági tevékenységből származó jelentősebb zajterhelés nem éri. Az Észak-magyarországi Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség 3066-4/2015. ügyiratszámú tájékoztatása szerint „Sajószentpéter közigazgatási területén lévő, zajkibocsátási határértékkel rendelkező telephelyeken a 2009-2014. időszakban hatósági zajmérést nem végeztünk, határérték feletti zajterhelést nem állapítottunk meg. A 2009-2014. időszakban a felügyelőség hatáskörébe tartozó zajvédelmi szempontú panasz nem érkezett.” Ugyanezen tájékoztató levél felsorolja, hogy Sajószentpéter közigazgatási területén mely cégek rendelkeznek zajkibocsátási határértéket megállapító határozattal. Ezeket a 9. táblázatban soroljuk fel.

9. táblázat

Zajkibocsátási határértékkel rendelkező vállalkozások Sajószentpéteren

Üzemeltető	Székhely	Telephely	Határozat száma
Budai Mihály	3770 Sajószentpéter, Patak u. 13.	3770 Sajószentpéter, Patak u. 13.	5416-2/1998.
BVMK Kft.	3770 Sajószentpéter, Könyves K. u. 8.	3770 Sajószentpéter, Élmunkás u. 5.	1337-5/2012.
FT-Triász Kft.	3770 Sajószentpéter, Üveggyár u. 2.	3770 Sajószentpéter, Üveggyár u. 2.	16878-3/2014.
Molnár Péterné	3770 Sajószentpéter, Zrínyi u. 10.	3770 Sajószentpéter, Hunyadi. u. 3.	4594-5/1997.
MTM Kereskedelmi Kft.	3770 Sajószentpéter, Kossuth u. 85.	3770 Sajószentpéter, Béke tér 12.	234-2/1997.
Nimer Rajih	3519 Miskolc, Trencsényi u. 18.	3770 Sajószentpéter, Kökény u. 13.	11839-3/2014.
Rézina Kft.	3770 Sajószentpéter, Élmunkás u. 5.	3770 Sajószentpéter, Élmunkás u. 5.	7030-2/1997.
Roto Elzett Certa Kft.	3980 Sátoraljaújhely, Berecki u. 18-28.	3770 Sajószentpéter, Újbányatelep	5069-2/1997.
Szava Kft.	3770 Sajószentpéter, Deák F. u. 17.	3770 Sajószentpéter, Élmunkás u. 5.	11630-3/2007.
Széria Techo Bt.	3770 Sajószentpéter, Baross G. u. 27.	3770 Sajószentpéter, Élmunkás u. 2.	8569-3/1997.
Újházi Tibor	3770 Sajószentpéter, Harmat u. 16.	3770 Sajószentpéter, Harmat u. 16.	811/1996.

Forrás: ÉMI-KTF

1.17.5.2. Közlekedési zaj

Sajószentpéter belterületen keresztülhaladó utak – amelyek miatt a városban jelentős az átmenő forgalom – a következők:

- 26-os másodrendű főút (Miskolc-Bánréve),
- 27-os másodrendű főút (Sajószentpéter-Tornanádaska),
- 2517 összekötő út (Miskolc-Parasznya-Sajószentpéter),
- 25129 bekötőút (Alacska felé).

Az országos közutak várost érintő szakaszain a 2013. évi forgalomszámlálási adatokat (amelyeket a Magyar Közút Nonprofit Zrt. tesz közzé a honlapján) a 10. táblázatban foglaljuk össze.

10. táblázat

A Sajószentpéteren átvezető közutak 2013. évi forgalmi adatai

Személy- gépkocsi	Kisteher- gépkocsi	Autóbusz		Tehergépkocsi					Motor- kerékpár	Kerék-pár	Lassú járművek
		egyed	csuklós	közepesen nehéz	nehéz	pótkocsis	nyerges	speciális			
A 26-os főút 9+309-13+692 jelű szelvénye közötti forgalom (I. szakasz)											
10041	2267	113	161	152	131	89	672	0	41	0	7
A 26-os főút 13+692-20+943 jelű szelvénye közötti forgalom (II. szakasz)											
7212	1899	137	116	99	146	91	472	0	28	0	0
A 27-es főút 0+000-5+686 jelű szelvénye közötti forgalom											
2693	657	48	23	76	61	40	127	0	26	66	11
A 2517-es közút 18+028-22+350 jelű szelvénye közötti forgalom											
1676	397	68	7	38	17	1	5	0	43	61	6
A 25129-es bekötőút 0+000-4+001 jelű szelvénye közötti forgalom											
307	80	25	0	3	5	1	0	0	7	17	2

Forrás: Magyar Közút Nonprofit Zrt.

A közút zajterheléséről mérési adataink nem állnak rendelkezésünkre, ezért azt a közúti közlekedési zaj számítása tárgyú, MSz-07-3720-1990 szabvány szerint becsüljük meg. Mivel a napszaktényezők sem ismertek, a szabvány szerint a 2013. évi mért gépjárműszámot 0,92/0,08 arányban osztjuk meg a nappali/éjszakai időszakokra. A közutakon megjelenő gépjárműforgalom járműkategóriánként szétosztott, az egy órára vonatkozó mértékadó nappali/éjszakai forgalmi adatait a 11. táblázat mutatja be.

11. táblázat

Az egy órára vonatkozó mértékadó nappali forgalom adatai [db]

Járműkategória	26-os út I. szakasz	26-os út II. szakasz	27-es út	2517-es út	25129 alacscai bekötő
	nappal/éjjel	nappal/éjjel	nappal/éjjel	nappal/éjjel	nappal/éjjel
I. kategória	710/123	525/91	194/34	122/21	23/4
II. kategória	16/3	14/2	8/1	6/1	2/0
III. kategória	61/11	47/8	14/3	2/0	0/0

A kiindulási egyenértékű A-hangnyomásszint a referenciatávolságban (7,5 m), folyamatosan, szabadon áramló forgalom és akadálytalan hangterjedés esetén a megítélési idő alatt az alábbi összefüggéssel számolható:

$$L_{Aeq}(7,5) = 10 \lg \sum_{i=1}^3 10^{0,1 L_{Aeq,i}(7,5)} \quad (1)$$

A képletben $L_{Aeq,i}(7,5)$ = az i-edik járműkategória forgalmából származó kiindulási egyenértékű A-hangnyomásszint a referenciaponton. Értéke az alábbiak szerint számolható:

Sajószentpéter Város Településfejlesztési Konceptiója és Településrendezési Eszközeinek felülvizsgálata

HELYZETFELTÁRO-HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

$$\begin{aligned}
 L_{Aeq,1}(7,5) &= 15,0 + 10 \cdot \lg Q_1 + 16,7 \cdot \lg v_1 \\
 L_{Aeq,2}(7,5) &= 17,3 + 10 \cdot \lg Q_2 + 19,0 \cdot \lg v_2 \\
 L_{Aeq,3}(7,5) &= 23,2 + 10 \cdot \lg Q_3 + 16,7 \cdot \lg v_3
 \end{aligned}
 \quad (2)$$

ahol Q_1 = I. járműkategória egy órára jutó nappali/éjszakai forgalma a 11. táblázat szerint

Q_2 = II. járműkategória egy órára jutó nappali/éjszakai forgalma a 11. táblázat szerint

Q_3 = III. járműkategória egy órára jutó nappali/éjszakai forgalma a 11. táblázat szerint

v_1, v_2, v_3 = A járművek sebessége belterületen 50 km/h

Az adatokat behelyettesítve és kiszámítva kapjuk a közlekedésből származó, a forgalmi adatokból számított zajterheléseket (12. táblázat).

12. táblázat

A közlekedésből származó zajterhelés a közutak vizsgált szelvényeiben [dB]

Járműkategória	26-os út I. szakasz	26-os út II. szakasz	27-es út	2517-es út	25129 alacsikai bekötő
	nappal/éjjel	nappal/éjjel	nappal/éjjel	nappal/éjjel	nappal/éjjel
$L_{Aeq, nappal/éjjel}(7,5)$	74,07/64,23	72,89/65,30	68,45/60,85	65,41/57,82	58,44/50,85
zajterhelési hat. ért.	65/55	65/55	65/55	60/50	60/50

Látható, hogy a közlekedés viszonylag magas értékekkel terheli a közutak közvetlen környezetét (7,5 m) mind a nappali, mind pedig az éjszakai időszakban is. Az utak közvetlen környezete mentén a közlekedésből származó zajterhelés – az alacsikai bekötőút nappali forgalmát kivéve – túllépi a vonatkozó – a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 3. melléklete szerinti – határértékeket.

Az Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium által meghirdetett Környezetvédelmi és Infrastruktúra Operatív Program "Zajterhelés mérése" pályázat keretén belül 10 nagyforgalmú útszakaszra készített zajtérképet. A 2006-ban vizsgált útszakaszok között volt a 26-os számú főközlekedési út sajószentpéteri szakasza is, Sajószentpéter város belterületén belül (Sajószentpéter, Kossuth L. út 191.), a 14+900-15+000 szelvények között. Ezen vizsgált szakasz (100 m) beletartozik az általunk számítással bemutatott 26-os közút II. szakaszába. A térképek két fajtája készült el: zajterhelési és konfliktustérkép. Az interneten fellelhető dokumentációk (ábrák) szerint a zajterhelési értékek a mért szakaszon az általunk számítottakhoz hasonló mind nappal, mind pedig éjszaka.

1.17.5.3. Stratégiai zajtérkép

A Sajószentpéteren keresztülhaladó utak nem szerepelnek a stratégiai zajtérképezésről szóló 280/2004. (X. 20.) Korm. rendelet 14. §. (1) bekezdése alapján kiadott 8002/2005. (V. 24.) GKM miniszteri közleményben – a nagy forgalmú közutak és vasútvonalak, valamint a fő repülőterek – listáján, így ilyen térképet nem kell készíteni. Továbbá Sajószentpéter város stratégiai zajtérkép és intézkedési terv készítésére nem kötelezett szervezet, reá a 280/2004. (X. 20.) Korm. rendelet 1. §. (3) bekezdése nem terjed ki.

1.17.5.4. Zajtól védendő területek

Sajószentpéter város területén a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1-3. mellékleteiben szabályozottakon (oktatási létesítmények, temetők, zöldterületek) túlmenően nincsenek kijelölt, zajtól védendő területek.

1.17.6. SUGÁRZÁSVÉDELEM

Sajószentpétértől a közeli atomerőművek légvonalbeli távolsága:

- a mohi (mochovcei) atomerőmű kb. 168 km,
- az apátszentmihályi (a Jaslovské bohumicei) atomerőmű kb. 228 km,
- a paksi atomerőmű kb. 230 km.

1.17.7. HULLADÉKKEZELÉS

1.17.7.1. Hulladékgyűjtés, hulladék lerakó helyek

Sajószentpéter városban a települési kommunális hulladékgyűjtést a Tiszabábolna Közszolgáltató Kft. (3465 Tiszabábolna, Fő út 115.) végzi. A Tiszabábolna Közszolgáltató Kft.-t 2013. április 30-án alakította Tiszabábolna Község Önkormányzata (51%) és az AVE Magyarország Kft. (49%). A társaság a közszolgáltatói tevékenységét a B.-A.-Z. Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság által meghozott határozatok alapján jelenleg 91 településen

– közöttük Sajószentpéteren is - végzi, közel 100 000 lakost szolgál ki. Az OKTVF által kiadott 14/8586-8/2013. számú közszolgáltatói engedély 2018. december 20-ig, a 14/8596-5/2013. számú nem veszélyes hulladék szállítási és kereskedelmi engedély 2018. december 31-ig érvényes. A gyűjtést heti rendszerességgel végzik. Az összegyűjtött hulladékot a Hejőpapin működő Regionális Hulladékkezelő Központ lerakóján helyezik el.

A város területén 3 db szelektív hulladékgyűjtő sziget található:

- Harica utcai parkolóban,
- Kölcsey utca parkolóban, valamint a
- Spar áruház mellett szervízúti parkolóban.

Ezeket a hulladékgyűjtő szigeteket korábban létesítették, de megfelelnek az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól szóló a 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet 3. és 4. §-a előírásainak.

1.17.7.2. Hulladékgazdálkodással foglalkozó vállalkozások Sajószentpéteren

Az ÉMI-KTF 3066-4/2015. ügyiratszámú tájékoztatása szerint *„jelenleg nincs a település közigazgatási területén működő olyan vállalkozás, amely érvényes, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos tevékenység végzésére feljogosító engedéllyel rendelkezik.*

Érvényes, nem veszélyes hulladékokkal kapcsolatos tevékenység végzésére kiadott hulladékgazdálkodási engedéllyel két vállalkozás rendelkezik Sajószentpéter területén.”

Ezek:

E&BO Ipari, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. (3770 Sajószentpéter, Élmunkás u. 5.)
9589-13/2013. nem veszélyes hulladékok hasznosítása (újrafeldolgozás)
üveg hulladék hasznosítása 1650 t/év mennyiségben.

Nimer Rajih egyéni vállalkozó (3519 Miskolc, Trencsényi u. 18.)

3652-13/2014 nem veszélyes hulladék gyűjtése és előkezelése (fém-, papír-

műanyag-, gumi-, fa-, üveg-, textil- és elektronikai hulladékok)

gyűjtés 5875 t/év, előkezelés 2025 t/év

A tájékoztatás szerint a vállalkozók adatszolgáltatási kötelezettségeiknek eleget tesznek.

1.17.7.3. A Sajószentpéter városi bezárt hulladéklerakó előírásai

A város területén, a Sajószentpéter 928/6 hrsz.-ú ingatlanon egy felhagyott települési szilárdhulladék lerakó található. A lerakó rekultivációját 2012-ben elvégezték. Ennek során megtörtént a lerakó végleges lezárása a rekultivációs rétegrend kialakításával. A felszín alatti vizek minőségváltozásainak nyomon követésére 3 db monitoring kutat építettek meg. A kutak közül az Sp-M2 és Sp-M3 vízjogi üzemeltetési engedélyt, az Sp-M1 jelű kút pedig fennmaradási engedélyt kapott az ÉMI-KTVF 2624-11/2013. számú határozatával. A határozat előírásai szerint a kutakból évente két alkalommal vízmintát kell venni és a vizet az általános vízkémiai komponenseken kívül nehézfémekre és TPH tartalomra is meg kell elemezni. A kötelezett Sajószentpéter Város Önkormányzata.

1.17.8. VIZUÁLIS KÖRNYEZETTERHELÉS

Sajószentpéter kisváros. Fényreklámok nincsenek, a 26-os közút mentén néhány nagyobb felületű hirdetőtábla áll, de számuk nem meghatározó. Az általuk okozott vizuális környezetterhelés elviselhető. A települési közvilágítást – a lakosság biztonságérzetének

megteremtése okán – működtetni kell. A közvilágításon kívül jelentősebb fényszennyezés nem érik a környezetet.

1.17.9. FELSZÍNI VIZEK. ÁRVÍZVÉDELEM

Sajószentpéter felszíni vizeit a Sajó folyó, a Holt-Szuha, az Alacska- és a Nyögő patak jelentik. A közigazgatási terület ÉK-i határán a Bódva folyik.

A Sajó hazánk területére Sajópüspökinél lép be, befogadója a Tisza. A folyó középszakasz jelleggel kanyarog, esése a Hernád torkolatig viszonylag nagy, 50-70 cm/km, onnan a torkolatig fokozatosan csökken. Két nagyobb mellékvíze van, a Hernád és a Bódva. A 3 folyó összvízgyűjtője 12.708 km², magának a Sajónak a közvetlen vízgyűjtője 5.545 km². Ez utóbbiból 2.339 km² esik magyar területre, ami a közvetlen vízgyűjtő 42%-a.

A Sajó folyó vízhozamát Sajószentpéternél, a Tisza torkolatától számított 76,5 folyamkilométernél, a folyón átvezető közúti híd szelvényében 1950. óta folyamatosan észlelik. A vízmérce „0” pontjának magassága 121,82 mBf., EOv koordinátái: Y=774.313 m, X= 321.033 méter, a mérőhelyhez tartozó vízgyűjtő terület nagysága: 4.167 km². Az ÉMVÍZIG adatai szerint a Sajó sajószentpéteri sokéves augusztusi 85%-os vízhozama 3,40 m³/s. A mérőhely mederszelvényében áthaladó átlagos évi (1998-2011. év közötti) közepes vízmennyiség 710 Mm³.

A 001728 törzsszámú állomáson mért jellemző vízállás és vízhozam adatokat (legkisebb, legnagyobb előfordult és átlagérték, valamint azok előfordulási időpontja) az ÉMVÍZIG az É2014-2197-006/2014. iktatószámú szakvéleményében adta meg. Ezek a következők:

vízállás	LKV: 29 cm (2007. 07. 30.)
	KÖV: 95 cm (1980-2011 évek átlaga)
	LNV: 406 cm (2010. 06. 05.)
vízhozam	LKQ: 1,63 m ³ /s (1993)
	KÖQ: 20,2 m ³ /s (2004-2013 évek átlaga)
	LNQ: 545 m ³ /s (2010. 06. 05.)

Tájékoztatásuk (2014. december 4.) időpontjában folyamatban volt a mértékadó árvízszintek (MÁSZ) országos szinten történő felülvizsgálata. Az azóta hatályba lépett 74/2014. (XII. 23.) BM rendelet szerint, a Sajó folyó 71,00-79,80 fkm-e közötti – ezen határok között húzódik Sajószentpéter közigazgatási területe – régi 122,86-127,84 mBf közötti mértékadó árvízszintek megemelkedtek 123,45-128,75 mBf értékekre.